

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Στέργιος Ι. Κουβάτας

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Α. Χατζοπούλου

Αθήνα, Ιούλιος 2012

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ θερμά την Καθηγήτρια κα Α. Χατζοπούλου για την πολύτιμη βοήθεια που μου παρείχε και την οικογένειά μου για την αμέριστη συμπαράστασή της καθ'όλη τη διάρκεια των σπουδών μου . Επίσης ευχαριστώ όλους τους φίλους μου και τους καθηγητές μου .

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας είναι α) η διοικητική διαίρεση , (σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτης) , της περιφερειακής ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων και κατ'επέκταση του Πηλίου , β) η παρουσίαση κάποιων σημαντικών και χαρακτηριστικών στοιχείων του Πηλίου , όπως η αρχιτεκτονική του , τα διάφορα διατηρητέα κτίριά του , το τρένακι του Πηλίου , (ο θρυλικός Μουτζούρης) και τα πέτρινα τοξωτά γεφύρια του Πηλίου , γ) η ιστορική και πολεοδομική εξέλιξη σημαντικών οικισμών του Πηλίου και δ) η ανάλυση της νομοθεσίας , (και η ίδια η νομοθεσία) , σύμφωνα με την οποία , πραγματοποιείται σήμερα η δόμηση σε όλους τους οικισμούς του Πηλίου .

Σκοπός της διπλωματικής μου εργασίας είναι α) να παρουσιάσω μέσα από 2 χάρτες την πλήρη διοικητική διαίρεση , (σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτης) , της περιφερειακής ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων και κατ'επέκταση του Πηλίου , (λεπτομερής ανάλυση του πληθυσμού και της γεωγραφικής έκτασης όλων των οικισμών του) , ώστε σε συνδυασμό με την αντίστοιχη νομοθεσία δόμησης όλων των οικισμών του , για την οποία γίνεται πλήρης ανάλυση και παρουσίαση στο κεφάλαιο 6 και στο παράρτημα αντίστοιχα αυτής της εργασίας , να διευκολύνω τον αναγνώστη να έχει μια πιο σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα του οικισμού που τον ενδιαφέρει , άμεσα μπροστά του . β) Να καταδείξω με λίγο λεπτομερέστερη ανάλυση κάποια θέματα σχετικά με το Πήλιο , όπως για παράδειγμα την αρχιτεκτονική του Πηλίου και το τρένακι του Πηλίου , ώστε να μάθουμε γι'αυτά , αλλά και να συμπληρωθούν κάποια κομμάτια της ιστορίας και γ) να αναδείξω την τεράστια ιστορία του Πηλίου για το οποίο έχουμε αναφορές και από εκείνα ακόμα τα αρχαία χρόνια και να παρουσιάσω το πως δημιουργήθηκαν και μετεξελείχθηκαν στο πέρασμα των αιώνων κάποιοι από τους σημαντικότερους οικισμούς του , (ακόμη , μέσα από κατάλληλες φωτογραφίες καταδεικνύονται οι παραδόσεις και η ομορφιά του Πηλίου) . δ) Τέλος θα βελτιώσω τις γνώσεις μου σε πολλά θέματα που αφορούν τις περιοχές που πολύ πιθανό να εργαστώ .

Η **μεθοδολογία** που ακολούθησα για τη σύνταξη της διπλωματικής μου εργασίας ήταν η εξής: αρχικά κοίταξα ν'ασχοληθώ με τη διοικητική διαίρεση της περιφερειακής ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων και να οργανώσω πλήρως τους 2 πολύ σημαντικούς χάρτες με όλα τα απαραίτητα στοιχεία τους , ώστε να έχω μια πολύ πιο σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα όλων των οικισμών του Πηλίου που είναι ουσιαστικά το αντικείμενο της εργασίας μου . Στη συνέχεια προσπάθησα να συλλέξω στοιχεία , (ιστορικά , πολεοδομικά , τουριστικά κ.α.) , που αφορούσαν το Πήλιο γενικά , αλλά και στοιχεία , (ιστορικά , πολεοδομικά ,

τουριστικά κ.α.), που αφορούσαν τους πιο σημαντικούς οικισμούς του Πηλίου, από πηγές που αναγράφονται στις τελευταίες σελίδες αυτού του εντύπου. Στη συνέχεια αφού επεξεργάστηκα αυτά τα στοιχεία αρκετό καιρό και αφού συγκέντρωσα και το κατάλληλο φωτογραφικό υλικό άρχισα να οργανώνω την εργασία μου. Τέλος πρόσθεσα στο παράρτημα αυτού του τεύχους και την αντίστοιχη νομοθεσία, (την οποία ανέλυσα στο 6^ο κεφάλαιο), ώστε να προκύψει ένα πλήρες τεύχος με ιστορικά, πολεοδομικά και νομικά θέματα.

Το **περιεχόμενο** της διπλωματικής εργασίας είναι α) η διοικητική διαίρεση, (σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτης), της περιφερειακής ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων και κατ'έκταση του Πηλίου, β) η αναφορά σε κάποια ιστορικά στοιχεία της Μαγνησίας όπως οι Κένταυροι και οι Αργοναύτες και γ) η αρχιτεκτονική του Πηλίου για την οποία γίνονται αναφορές σχετικά με τα υλικά κατασκευής των αρχοντικών, τον προορισμό αυτής της αρχιτεκτονικής κ.α. Επίσης δ) παρουσιάζονται μέσα από φωτογραφίες κάποια σημαντικά διατηρητέα κτίρια όπως το Αρχοντικό Στάμου στη Ζαγορά και το Αρχοντικό Κανταρτζή στη Πορταριά, ε) γίνεται μια ιστορική αναδρομή για τον θρυλικό Μουτζούρη, (το τρενάκι του Πηλίου), από τις πρώτες συζητήσεις στη Βουλή για την αναγκαιότητα της συγκοινωνίας της χερσονήσου του Πηλίου, μέχρι και τη σημερινή κατάσταση της σιδηροδρομικής γραμμής και ζ) παρουσιάζονται κάποιες ιδιαίτερες κατασκευές στο Πήλιο όπως είναι οι βρύσες του Πηλίου και τα πέτρινα τοξωτά γεφύρια του Πηλίου. Στη συνέχεια η ιστορική αναδρομή συνεχίζεται, η) αυτή τη φορά όμως για κάποιους σημαντικούς οικισμούς του Πηλίου και αναλύονται θέματα όπως την πολεοδομική εξέλιξη αυτών των οικισμών στη διάρκεια των αιώνων, την πνευματική τους ανάπτυξη, ιστορικά στοιχεία, (όπως κατά την επανάσταση του 1821 και κατά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο), κ.α. Τέλος όπως ανέφερα και παραπάνω, θ) πρόσθεσα στο παράρτημα αυτού του τεύχους και την αντίστοιχη νομοθεσία δόμησης όλων των οικισμών του Πηλίου, (την οποία ανέλυσα στο 6^ο κεφάλαιο), ώστε να προκύψει ένα πλήρες τεύχος με ιστορικά, πολεοδομικά και νομικά θέματα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΟΡΑΔΩΝ

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Σελ.1
2. ΧΑΡΤΕΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ , ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Σελ.3
3. ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΟΡΑΔΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	Σελ.4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Σελ.5
2. ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.8
3. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.14
4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΚΤΙΡΙΑ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.17
5. ΤΟ ΤΡΕΝΑΚΙ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ (Ο ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ)	Σελ.29
6. ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.41
7. ΒΡΥΣΕΣ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.49
8. ΤΑ ΠΕΤΡΙΝΑ ΤΟΞΩΤΑ ΓΕΦΥΡΙΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.55
9. ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.61
10. ΤΟ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.68
11. ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.71
12. ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΩΝ ΠΗΛΙΟΡΕΙΤΩΝ	Σελ.76
13. ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Σελ.91

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο: ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ , (ΣΤΟ ΒΟΛΟ) ,

(Σελ.93)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

1. ΑΓΡΙΑ ΒΟΛΟΥ	Σελ.101
2. ΑΝΩ ΛΕΧΩΝΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Σελ.104
3. ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	Σελ.107
4. ΒΥΖΙΤΣΑ	Σελ.110
5. ΖΑΓΟΡΑ ΠΗΛΙΟΥ	Σελ.112
6. ΠΟΡΤΑΡΙΑ - ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑ	Σελ.117
7. ΜΗΛΙΕΣ	Σελ.122
8. ΤΡΙΚΕΡΙ	Σελ.130

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο: ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Α. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	Σελ.132
Β. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	Σελ.134
Γ. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	Σελ.136
Δ. ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	Σελ.139
Ε. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΔΟΜΗΣΗΣ	Σελ.140
Ζ. ΣΥΝΔΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΔΕΗ	Σελ.140

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο: ΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ Π.Δ. , ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΠΗΛΙΟ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374Δ')	Σελ.142
2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 , (ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ) , ΤΟΥ Π.Δ. ΤΗΣ 24.4/3.5.1985 (ΦΕΚ 181Δ')	Σελ.152
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 17 - 2 - 1986 - ΦΕΚ 63/Δ/18 - 2 - 1986 , (ΖΟΕ)	Σελ.155

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

1. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	Σελ.157
2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	Σελ.158
3. ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΒΟΛΟΥ	Σελ.161
4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΣ ΒΟΛΟΥ	Σελ.164

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο: ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΥΠΟΥ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΟ
ΠΗΛΙΟ**

1. ΥΠΕΚΑ: ΟΡΙΣΤΙΚΟ «ΟΧΙ» ΣΤΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΑ ΣΤΟ ΠΗΛΙΟ , Σελ.166
(ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΝΕΟΣ ΤΥΠΟΣ , 10/6/2010)
2. ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ , Σελ.167
(ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ , 30/4/2012)
3. ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΑΝ. ΠΗΛΙΟ , Σελ.169
(ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ , 31/5/2012)

ΚΡΙΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ , (Σελ.170)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΟΡΑΔΩΝ

1.ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Περιφέρειες ονομάζονται οι 13 δευτεροβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης του ελληνικού κράτους . Κάθε περιφέρεια έχει συσταθεί σε μια ευρύτερη περιοχή της χώρας (εξαιρουμένου του Αγίου Όρους) , διαθέτει δικές της αυτοτελείς υπηρεσίες και προϋπολογισμό και τα όργανά της εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία . Οι αρμοδιότητές της απλώνονται σε ένα ευρύ φάσμα: από το σχεδιασμό , το συντονισμό και την εφαρμογή των πολιτικών που άπτονται των ζητημάτων της περιοχής , μέχρι και επιμέρους καθήκονα της κεντρικής διοίκησης που μπορεί να της ανατέθουν με νόμο .

Ο όρος εμπεριέχει επίσης γεωγραφική σημασία , υπό την έννοια ότι οι περιφέρειες διαθέτουν συγκεκριμένη έκταση , πληθυσμό και έδρα , όμως ο αμιγώς γεωγραφικός όρος είναι το διαμέρισμα . Από τις δεκατρείς περιφέρειες , μόλις τρεις ταυτίζονται εδαφικά με διαμέρισμα: Ηπείρου , Θεσσαλίας και Κρήτης .

Ιστορική εξέλιξη: Η πρώτη διαίρεση της χώρας σε περιφέρειες , (με την ονομασία Περιφεριακά Διοικήσεις) , έγινε από τη Χούντα των Συνταγματαρχών με τη μεταρρύθμιση του 1971 , αλλά ακυρώθηκε δύο χρόνια αργότερα , μετά το πραξικόπημα Ιωαννίδη . Σημειωτέον ότι σύμφωνα με το πρόγραμμα , οι περιφέρειες ήταν μόλις 7 και οι διορισμένοι διοικητές τους εισέρχονταν αυτομάτως στο Υπουργικό Συμβούλιο ως υφυπουργοί .

Η σύσταση των περιφερειών στα σημερινά τους όρια έγινε από την κυβέρνηση Α. Παπανδρέου με το Ν.1622/86 και το Π.Δ. 51/87 , ο δε χαρακτήρας τους ήταν κατά βάση επικουρικός της κεντρικής διοίκησης και τα όργανά τους διορίζονταν από αυτή . Στα τέλη της δεκαετίας του 90 η λειτουργία τους μεταρρυθμίστηκε με παράλληλη διερεύνηση των αρμοδιοτήτων τους , (Ν.2503/97 και 2647/98) , και πάλι όμως παρέμεινε άμεσα εξαρτώμενος από την κεντρική διοίκηση , αφού το σύνολο των αποφασιστικών αρμοδιοτήτων συγκεντρωνόταν στα χέρια του διορισμένου από την κυβέρνηση γενικού γραμματέα τους .

Το σημερινό τους χαρακτήρα οι περιφέρειες τον έλαβαν τον Ιανουάριο του 2011 , όταν τέθηκαν σε ισχύ οι σχετικές διατάξεις του «Καλλικράτη» που προέβλεπαν πλήρη δημοσιονομική – διοικητική αυτοτέλεια , αιρετά όργανα , (περιφερειάρχης και περιφερειακό συμβούλιο) και επανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των καταργημένων νομαρχιών . Παράλληλα όμως έχασαν κάποιες από τις έως τότε αρμοδιότητες τους οι οποίες κρίθηκε σκόπιμο να παραμείνουν στα χέρια της κεντρικής διοίκησης μέσω των αποκεντρωμένων διοικήσεων .

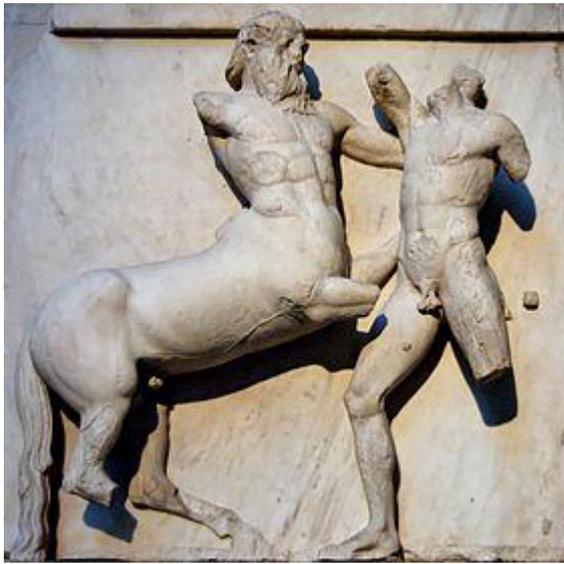

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

1.ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Οι Κένταυροι: Σύμφωνα με τη Μυθολογία , στο Πήλιο ζούσαν τα πανάρχαια χρόνια οι Κένταυροι . Πρόκειται για παράξενα όντα , που ήταν από τη μέση και κάτω άλογα . Προήλθαν από το ερωτικό σμίξιμο του ακόλαστου βασιλιά των Θεσσαλών Ιξίωνα και της Νεφέλης .

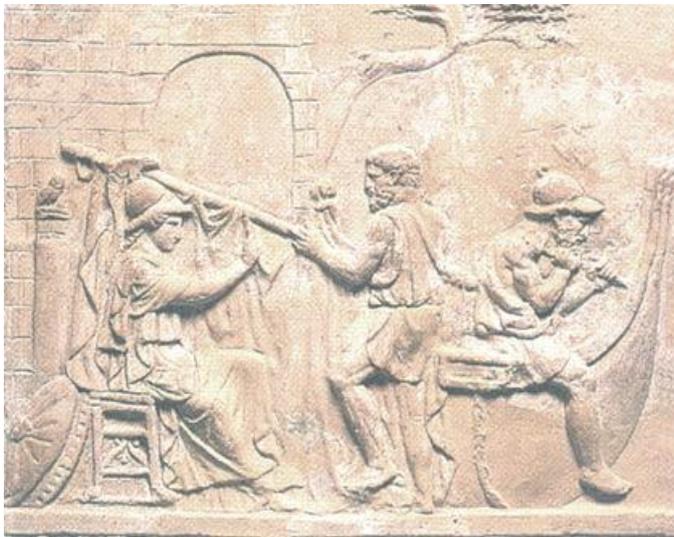
[Λαπίθης](#) μάχεται κένταυρο , νότια μετώπη του Παρθενώνα .

Σύμφωνα με το μύθο , κάποτε στο Πήλιο γινόντουσαν οι γάμοι του βασιλιά των Λαπιθών Πειρίθου με την ωραία Ιπποδάμεια . Ανάμεσα στους καλεσμένους ήταν και ο κακός Κένταυρος Ευρυτανίας . Πάνω στο γλέντι ο Ευρυτίωνας , μεθυσμένος , επιχείρησε να απαγάγει τη νύφη . Εξαγριωμένοι τότε οι υπόλοιποι προσκεκλημένοι τιμώρησαν αυστηρά τον Κένταυρο , κόβοντάς του τα αυτιά και τη μύτη . Το γεγονός αυτό προκάλεσε την εκδικητική μανία των άλλων Κενταύρων που άρχισαν να αρπάζουν τις γυναίκες των Λαπιθών . Έτσι έγινε η περίφημη Κενταυρομαχία , από την οποία τελικοί νικητές βγήκαν , με τη βοήθεια του Θησέα , οι Λαπίθες .

Μεγάλη μορφή των Κενταύρων ήταν ο μυθικός Χείρων Κένταυρος, δάσκαλος του Αχιλλέα, του Θησέα, του Ιάσονα και των άλλων ηρώων της Ελληνικής Μυθολογίας.

Οι Αργοναύτες: Πριν περίπου 3500 χρόνια ξεκίνησε από τη Μαγνησία το μεγάλο της ταξίδι η Αργώ του Ιάσονα. Ο μύθος της Αργούς και της Αργοναυτικής εκστρατείας, της πρώτης μεγάλης εξόρμησης των Ελλήνων σχετίζεται άμεσα με την Ιωλκό, που, σύμφωνα με τη Μυθολογία, ήταν η κυρίαρχη πόλη του Παγασητικού.

Ο βασιλιάς Πελίας της Λοκρίδας στην Θεσσαλία, είχε λάβει χρησμούς ότι θα βρεί τον θάνατο από έναν απόγονο του Αιόλου και ότι πρέπει να φυλάγεται από έναν άνδρα, που θα φοράει ένα σανδάλι. Όταν ο Πελίας είδε τον Ιάσονα μπροστά του να φοράει ένα σανδάλι μόνο στο δεξί του πόδι, για να τον απομακρύνει από κοντά του, του έδωσε εντολή να φέρει πίσω το Χρυσόμαλλο δέρασ. Ο φημισμένος ξυλουργός Άργος ναυπήγησε με ξυλεία από το γειτονικό Πήλιο ένα πολύ γρήγορο και ελαφρύ πλοίο, που ονόμασε Αργώ. Η θεά Αθηνά προσάρμοσε στην πλώρη του ένα κομμάτι ξύλο από την ιερή βελανιδιά της Δωδώνης, που είχε την μαγική ιδιότητα να μιλά και να προφητεύει το μέλλον.

Η Αθηνά βοηθάει τον Τίφου να υψώσει το κατάρτι, ενώ ο Άργος σφυρηλατεί το πλοίο, 50 μ.Χ. .

Στην Αργοναυτική Εκστρατεία έλαβαν μέρος όλοι οι ήρωες της Ελλάδας , πενήντα τον αριθμό , συμπεριλαμβανομένου του Ηρακλή .

Οι Αργοναύτες μετά από πολλές περιπέτειες έφθασαν στο στόμιο του ποταμού Φάση , στην Κολχίδα . Εκεί , ο βασιλιάς Αιήτης υποσχέθηκε να τους δώσει το χρυσόμαλλο δέρας , εάν ο Ιάσοντας έσπερνε πρώτα τα εναπομείνοντα δόντια του δράκοντα , τα οποία δεν είχε χρησιμοποιήσει ο Κάδμος στις Θήβες ενώ έπρεπε να ζέψει και τα δύο βόδια που έβγαζαν φωτιές από τα ρουθούνια τους και είχαν ατσάλινα πόδια .

Ο Ιάσοντας με τη βοήθεια της Μήδειας , της κόρης του Αιήτη , η οποία τον είχε ερωτευθεί , κατάφερε να πάρει το χρυσόμαλλο δέρας . Μαζί με την Μήδεια , πήραν τον δρόμο της επιστροφής , αλλά έπεσαν σε μεγάλη φουρτούνα και βρέθηκαν στην Ιταλία , κατα άλλους ερευνητές ίσως και στην Αμερική . Τελικά μετά από πολλές περιπέτειες έφθασαν πίσω στην Ιωλκό .

Τέλος ένα ακόμη σημαντικό περιστατικό που εκτυλίσσεται στην ευρύτερη περιοχή του Πηλίου είναι ο γάμος του Πηλέα και της Θέτιδας – γονείς του ομηρικού Αχιλλέα – ο οποίος έγινε στο Πήλιο . Κατά τον γάμο αυτό μάλιστα διαδραματίστηκε και το περιστατικό που αποτέλεσε την αφορμή του Τρωικού Πολέμου: η απονομή του μήλου από τον Πάρη στην θεά Αφροδίτη , γεγονός που εξόργισε τις θεές Ήρα και Αθηνά .

Πηλέας και Θέτις . Ερυθρόμορφη κύλικα του Δούρη , 490 π.Χ. .

2.ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Α.ΠΗΛΙΟ: ΕΝΑ ΠΛΟΥΣΙΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ

Η ποικιλομορφία του οικοσυστήματος του Πηλίου, το οποίο περιλαμβάνει ζώνες παράκτιες, πεδινές, αλλά και ορεινές, βοηθά στην ανάπτυξη δράσεων περιβαλλοντικού τουρισμού όπως η παρατήρηση πουλιών και ζώων, η συλλογή βοτάνων και καρπών κλπ. .

Το Πήλιο είναι κατάφυτο και εύφορο μέρος, με ενδιαφέρουσα βιοποικιλότητα και έναν πλούσιο υδροφόρο ορίζοντα που υποστηρίζει τα είδη χλωρίδας και πανίδας και υποστηρίζεται από το εύκρατο, Μεσογειακό κλίμα.

Β.Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Η οικολογική αξία του Πηλίου έγκειται στην ποικιλία βιοτόπων του. Η περιοχή συνδυάζει την πυκνή δασική βλάστηση – φυλλοβόλα και παραποτάμια δάση – και τους αναπτυγμένους θαμνώνες αειφύλλων πλατυφύλλων, (maqui). Συνολικά στην περιοχή εμφανίζονται 3 ζώνες βλάστησης και έχουν διακριθεί 14 οικότοποι. Η χλωρίδα του Πηλίου είναι πλούσια σε κοινά taxa1, (τουλάχιστον 620) και περιλαμβάνει πολλά αρωματικά φαρμακευτικά βότανα, (πάνω από 50), ενδημικά 2, (μέχρι στιγμής έχουν καταγραφεί 23 ελληνικά ενδημικά) και σπάνια είδη.

Γ.ΚΛΙΜΑ

Η περιοχή του Πηλίου παρουσιάζει, ανάλογα με τις επιμέρους περιοχές είτε κλίμα υγρό, που χαρακτηρίζεται από μεγάλης διάρκειας και πολύ θερμό καλοκαίρι, με ήπιους χειμώνες και πολύ υγρές όλες τις εποχές του έτους, είτε κλίμα χερσαίο μεσογειακό, που χαρακτηρίζεται από πολύ θερμά και ξηρά καλοκαίρια και ήπιους χειμώνες.

Δ.ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

Η περιβαλλοντική ποιότητα και η οικολογική σημασία της περιοχής του Πηλίου καθορίζεται από σημαντικά οικολογικά, οικονομικά, ιστορικά και αισθητικά χαρακτηριστικά. Η οικολογική αξία έγκειται στην ποικιλία βιοτόπων με καλή έως άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης που υποστηρίζουν πλούσιες σε είδη κοινωνίες. Η περιοχή συνδυάζει την πυκνή δασική βλάστηση – φυλλοβόλα και παραποτάμια δάση – και την αναπτυγμένη μαακί. Η χλωρίδα του Πηλίου είναι πλούσια σε κοινά είδη, γεγονός γνωστό από την αρχαιότητα, ιδιαίτερα όσον αφορά στα φαρμακευτικά βότανα, (κατά τη μυθολογία στο Πήλιο ζούσε ο σοφός θεραπευτής Κένταυρος Χείρων), αλλά περιλαμβάνει και ενδημικά και σπάνια είδη.

Ζ.ΖΩΝΕΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ

Στο Πήλιο εμφανίζονται τρεις ζώνες βλάστησης: 1.Η ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης, που καταλαμβάνει τα χαμηλότερα υψόμετρα της περιοχής. Στη ζώνη αυτή εμφανίζονται τα περισσότερα αυτοφυή αρωματικά και φαρμακευτικά taxa, όπως τα *Salvia fruticosa* (φασκόμηλο), *Thymus spp*, (θυμάρι), *Sideritis spp*, (τσάι), κ.ά. 2.Η παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης, που καταλαμβάνει τα μέσα υψόμετρα της περιοχής. Στη ζώνη αυτή εμφανίζονται δάση δρυός, (*Quercus frainetto*) και δάση καστανιάς, (*Castanea sativa*). 3.Η ζώνη οξιιάς, που εμφανίζεται πάνω από την παραμεσογειακή ζώνη και φτάνει ως τα δενδροόρια.

Η.ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Στο Πήλιο έχουν καταγραφεί περίπου 14 οικοτόποι . Σύμφωνα με το Natura 2000 στο κεντρικό τμήμα του ορεινού όγκου εκτείνεται πυκνό δάσος οξιάς , (Fagus sylvatica) , με άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης , που αποτελεί την επικρατούσα βλάστηση στα μεγαλύτερα υψόμετρα . Υπάρχουν επίσης σχηματισμοί με λεύκες , (Populus tremula) και ιτιές , (Salix caprea) . Τα παράλια του Αιγαίου είναι πολυσχιδή και σχηματίζουν κόλπους και όρμους . Η ανθρώπινη παρουσία είναι φανερή σε όλη την περιοχή . Κυρίως καλλιεργούνται οπωροφόρα , μηλιές , αχλαδιές , κερασιές , ροδακινιές αλλά και καρυδιές και αμυγδαλιές και τα τελευταία χρόνια , ακτινίδια . Απαντούν επιπλέον αμπέλια και ελαιώνες . Ενδημικά taxa μιας περιοχής, είναι τα taxa που εμφανίζονται μόνο μέσα στα όρια της περιοχής που αναφερόμαστε.

Θ.ΚΑΠΟΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΔΗ ΧΛΩΡΙΔΑΣ & ΠΑΝΙΔΑΣ , ΠΟΥ ΣΥΝΑΝΤΑΜΕ ΣΤΟ ΠΗΛΙΟ:

Είδη χλωρίδας , (Φυτά και Μήκυτες)

Ορχιδέα , (Cephalanthera longifolia)

Αγριοφράουλα , (τοπ. Χαμαικέρασο) , (Φραγκάρια η λεπτή , (Fragaria vesca)) ,

Λάμιο το Πορφύρο , (Lamium purpureum) ,

Ranunculus acris , (Ranunculus acris) ,

Λαδανιά , (Αλάδανος , αληταριά , ήμερη κουνουκλιά , ήμερο κιστάρι , ακίσσαρος) , (Κίστος ο κρητικός , (Cistus ctericus)) ,

Ορνιθόγαλα , (Ornithogalum nutans) ,

Διάνθος , (Διάνθος , (Dianthus cruentus)) ,

Ιτιά Λευκή , (Salix alba) ,

Διάνθος , (Petrohragia dubia) ,

Ορνιθόγαλο , (Ορνιθόγαλο της Αττικής , (Ornithogalum atticum)) ,

Λαθούρι , κουτρουλάθρι , (Λάθυρος , (Lathyrus cicera)) ,

Αγριαρακάς , (Vicia sativa) ,

Σπάρτο , (Spartium junceum) ,

Κυκλάμινα , (Cyclamen graecum) ,

Ορτανσία , (Hydrangea macrophylla) ,

Νάρκισσος , (Τοπ. Δακράκια) , (Narcissus Canaliculatus) ,

Ανεμόνα η Μαυρομάτα , (Anemone coronaria) ,

Κρόκος , (Crocus flavus) ,

Γαρδένια , (Γαρδένια ιασμινοειδής , (Gardenia jasminoides)) ,

Ελιά , (Olea Europaea var. Sativa) ,

Καρυδιά , (Juglans regia) ,

Καστανιά , (Castanea sativa) ,

Παπαρούνα , (Papaver rhoeas) ,

Αγριομπίζελο , Μοσχομπίζελο , (Πίσος , (Pisum sativum)) ,

Πολυκόμπι , (Αλογοουρά ή Κοντυλόχορτο) , (Εκουιζέτο , (Equisetum arvense)) ,

Μηλιά , (Malus domestica) ,

Καμέλια , (Camellia japonica) ,

Βίνκα , (Βίνκα η Μείζων) ,

Δρακόντια , Δρακόντι , Φειδόχορτο , (Άρον το στικτό , (Arum maculatum)) ,

Σταφύλι του κούκου , (Άγριο κρεμμύδι) , (Muscari comosum) ,

Λαδανιά , (Κουνούκλα ή Σπάκα) , (Κίστος φασκομηλόφυλλος , (Cistus Salvifolius)) ,

Ασπάλαθρος , (Καλυκοτόμη η εριότριχος , (Calicotome villosa)) ,

Γαϊδουράγκαθο , (Carlina corymbosa) ,

Καυκαλίθρα , (Τορδύλιον το φαρμακευτικό , (Tordylium officinalis)) ,

Άγριομπίζελο , (Lupinus Albus) ,

Βερόνικα , (Veronica officinalis) ,

Πρίνος , Πουρνάρι , (Δρυς η κοκκοφόρος , (Quercus coccifera)) ,

Μαργαρίτα , (αστρουλάκη , ασπρολούλουδο , λιμονόχορτο) , (Μπέλις η πολυετής , (Bellis perennis)) ,

Περικοκλάδα , (Calystegia sepium) ,

Αναγαλλίδα , (Anagallis arvensis) ,

Πικραλίδα , (Crepis heldreichiana) ,

Γλαδιόλα , (Σπαθόχορτο) , (Γλαδιόλος ο ιταλικός , (Gladiolus italicus)) ,

Λυκόχορτο , (Λύκος , Πούβαλο , Τσουβέλι) , (Οροβάγχη , (Orobanche arenaria)) ,

Βερονίκη , (Veronica persica) και

Άγριο γεράνι , (βρωμοσαρδέλα) , (Γεράνιο το ροβερτιανό , (Geranium robertianum)) .

Είδη Πανίδας

Πασχαλίτσα , (Coccinella septempunctata) ,

Χελώνα , (Testudo graeca) ,

Πεταλούδα , (Vanessa atalanta) ,

Πεταλούδα , (Iphiclides podalirius , (Linnaeus , 1758)) ,

Πεταλούδα , (Polygonia progne) ,

Πεταλούδα , (Lasiommata maera) ,

Άλογο , (εναλ. ίππος) , (Equus caballus) ,

Ασημόγλαρος , (Larus cachinnans) ,

Τσίγλα , (Τσίγλα η φιλόμελος) ,

Κοκκινολαίμης , (Erithacus rubecula) και

Σπυργίτι , (Passer domesticus) .

3.ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Η χερσόνησος του Πηλίου είναι φημισμένη για τη φυσική της ομορφιά και είναι από τις πιο αγαπημένες περιοχές της Ελλάδας . Σε αυτό το μέρος η θάλασσα και το βουνό συνυπάρχουν αρμονικά δημιουργώντας υπέροχα τοπία , όπου τα διάφορα χωριά που υπάρχουν διάσπαρτα συμπληρώνουν την εικόνα με τη δική τους ξεχωριστή ομορφιά .

Η Πηλειορίτικη Αρχιτεκτονική είναι χαρακτηριστική και διακρίνεται σε όλα τα οικήματα και εκκλησίες του Πηλίου που ακόμα και σήμερα ακολουθούν τις ίδιες γραμμές , στα παλιά γεφύρια , τις βρύσες και τα πλακόστρωτα καλντερίμια . Έχει διατηρηθεί στο πέρασμα των χρόνων και είναι εμφανής τόσο στα σπίτια όσο και στα παραδοσιακά αρχοντικά που βρίσκονται σε κάθε χωριό του Πηλίου . Τα υπέροχα αυτά οικήματα εντυπωσιάζουν με την επιβλητική ομορφιά τους και προσφέρουν ένα δείγμα αρχιτεκτονικής που εναρμονιζόμενη με το φυσικό περιβάλλον έχει διατηρήσει την εικόνα του Πηλίου αναλλοίωτη .

Τα περισσότερα αρχοντικά του Πηλίου είναι χτισμένα με πέτρα και πλάκες που εξορύσσονται στα ορυχεία του Πηλίου . Πολλά αρχοντικά και οικήματα ανήκουν στην πρώιμη ηλιορείτικη αρχιτεκτονική και έχουν τρεις ορόφους , όπου η βάση είναι πάντα χτισμένη με πέτρα ενώ τα πάνω πατώματα είναι χτισμένα σε συνδυασμό πέτρας και ξύλου .

Στο ισόγειο υπάρχει η μεγάλη και υπερυψωμένη πόρτα της εισόδου ενώ τα παράθυρα σε αυτό τον όροφο είναι συνήθως λίγα και μικρά. Τα πάνω πατώματα έχουν μεγάλα παράθυρα και άπλετο φως. Η σκεπή των αρχοντικών και των σπιτιών είναι καλυμμένη με πλάκες Πηλίου οι οποίες έχουν χρωματισμούς σε γκρι τόνους. Σε άλλες περιοχές της Ελλάδας οι πλάκες είναι χρώματος πορτοκαλλοκόκκινου/καφέ.

Τα περισσότερα αρχοντικά ανήκουν στον βορειοελλαδίτικο τύπο, ο οποίος αναπτύχθηκε στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, όταν κατέφυγαν στο Πήλιο ομάδες προσφύγων από την Ήπειρο, οι οποίοι ήταν μάστορες και τεχνίτες της πέτρας. Υπάρχουν και αρχοντικά που ανήκουν στον νεοκλασικό τύπο που τον έφεραν στο Πήλιο οι ομογενείς της Αιγύπτου, με λιτές γραμμές μεγάλα και συμμετρικά τοποθετημένα παράθυρα, σιδερόφραχτα μπαλκόνια και μαρμάρινες λεπτομέρειες.

Οι τοίχοι των αρχοντικών είναι πολύ φαρδιοί πολλές φορές μέχρι και 50cm στο ισόγειο. Με αυτό τον τρόπο τα οικήματα είναι δροσερά το καλοκαίρι και ζεστά το χειμώνα, διατηρώντας τη θερμοκρασία του εσωτερικού σταθερή όλο το χρόνο.

Όλα τα αρχοντικά έχουν εντυπωσιακή διακόσμηση τόσο στην εξωτερική όψη του κτιρίου με τα πέτρινα φουρούσια ή τις ξύλινες αντηρίδες , τις περίτεχνες ξύλινες εξώπορτες , τις μαρμάρινες σκάλες και τους πολύχρωμους φεγγίτες , όσο και στο εσωτερικό των οικημάτων με τα μιντέρια , και τα ξύλινα ή ξυλόγλυπτα ταβάνια .

Πολλά αρχοντικά έχουν μεγάλους κήπους γεμάτους με πολύχρωμα λουλούδια και φυτά καθώς το Πήλιο φημίζεται για την πλούσια βλάστηση και το εύφορο έδαφός του .

Επίσης εντυπωσιακοί είναι και οι εσωτερικοί χώροι των αρχοντικών . Στα παλαιότερα χρόνια οι εύποροι κάτοικοι του Πηλίου έχτιζαν αρχοντικά για τις κατοικίες τους και τα διακοσμούσαν με όμορφα έπιπλα , χαλιά , ζωγραφικούς πίνακες και τοιχογραφίες , καθώς και αντίκες .

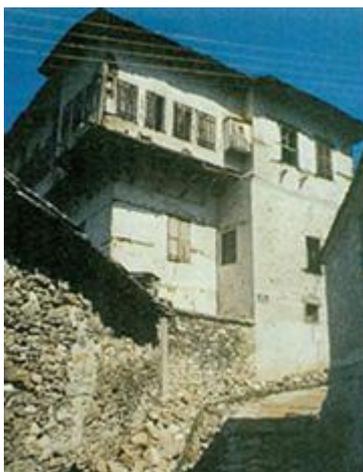
Σήμερα πολλά από αυτά τα αρχοντικά άχουν ανακαινιστεί και λειτουργούν ως παραδοσιακοί ξενώνες , προσφέροντας σύγχρονες ανέσεις με νότες πολυτέλειας , σε αυθεντικό περιβάλλον και αρχοντική ατμόσφαιρα . Έχοντας διατηρήσει τον αυθεντικό χαρακτήρα τους και την παραδοσιακή πηλιορείτικη γραμμή στα έπιπλα και το διάκοσμό τους , θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν και ως μουσειά , καθώς προσφέρουν την εικόνα μιας άλλης εποχής αρχοντιάς και νοσταλγίας .

4.ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΚΤΙΡΙΑ ΠΗΛΙΟΥ

Το **Αρχοντικό Τζώρτζη** στον Άγιο Γεώργιο Νηλείας .

Παλιό πηλιορίτικο αρχοντικό του 1864 που ανακαινίστηκε με πρόθεση να διατηρηθούν όσον το δυνατόν περισσότερα από τα παλιά στοιχεία του , παλιά και ζωγραφιστά ταβάνια , ξύλινες οροφές , επιζωγραφισμένες πόρτες , παλιά έπιπλα και μικροαντικείμενα της καθημερινής ζωής , λιθοδομές .

Το **Αρχοντικό Γκλαβάνη** στον Άγιο Λαυρέντιο .

Ο Πύργος Κοκοσλή στα Άνω Λεχώνια .

Ο Πύργος του Ολύμπιου στα Άνω Λεχώνια .

Στο νότιο μέρος του χωριού και κάτω απ'τον επαρχιακό δρόμο Βόλου – Τσαγκαράδας , ανάμεσα σε οπωρώνες στέκεται αγέρωχος ο τρίπατος πύργος του Ολύμπιου .

Χτίστηκε τον 17^ο – 18^ο αιώνα αρχικά το νότιο τμήμα του . Αυτός ο πύργος ήταν πάντα ελληνικής ιδιοκτησίας σε αντίθεση με τους άλλους πύργους των Λεχωνίων που ήταν αρχικά και Οθωμανικής .

Οικοδομήθηκε από τον Ατλαζά , πρόξενο της Ρωσίας στην Ελλάδα , μέσα σε αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα .

Το **Αρχοντικό Μπελιάν** στην Αργαλαστή .

Το **Αρχοντικό Δήμου** στη Βυζίτσα .

Το **Αρχοντικό Δήμου** βρίσκεται στο Πήλιο στο χωριό Βυζίτσα . Το Αρχοντικό χτίστηκε το 1835 και είναι Α΄ κατηγορίας παραδοσιακός ξενώνας . Ανήκει στην εφορία νεότερων μνημείων και είναι ίδιος όπως ήταν πριν από 200 χρόνια , ανακαινισμένος .

Το Αρχοντικό Καραγιαννοπούλου στη Βυζίτσα .

Το Αρχοντικό Κοντού στη Βυζίτσα .

Το Αρχοντικό Μιχόπουλου στη Βυζίτσα .

Το Αρχοντικό Πρίγκου στη Ζαγορά .

Το Αρχοντικό Πρίγκου βρίσκεται στην Ζαγορά Πηλίου 44km από τον Βόλο και 22km από το χιονοδρομικό κέντρο «Αγριόλευκες» . Παραδοσιακό κτίριο κτισμένο το 1835 ανακαινισμένο με

μεράκι από τους ιδιοκτήτες του Γιάννη Πρίγκο Πολιτικό Μηχανικό και τη γυναίκα του Κατερίνα Παπανάτσιου Αρχιτέκτονα .

Το **Αρχοντικό Στάμου** στη Ζαγορά .

Το **Αρχοντικό Κτενά** στο Λαύκο .

Ο ξενώνας “Αρχοντικό Κτενά” στεγάζεται σε διώροφο πέτρινο κτήριο του 1900 .

Το **Αρχοντικό Παρίση** στο Λαύκο .

Το Αρχοντικό είναι χαρακτηριστικό κτίριο του Λαύκου και έχει διατηρήσει τον αρχικό του χαρακτήρα . Είναι διακοσμημένο με όμορφες αντίκες και παραδοσιακά διακοσμητικά , που προσδίδουν αυθεντική και ζεστή ατμόσφαιρα . Το Αρχοντικό Παρίση είναι διατηρητέο κτήριο του 1834 .

Το **Αρχοντικό Κανταρτζή** στη Πορταριά .

Το Νεοκλασικό κτίριο Κρίτσα στη Πορταριά .

Τριώροφο νεοκλασικό κτίριο του 1900 στην κεντρική πλατεία της Πορταριάς πρόσφατα ανακαινισμένο με σεβασμό στην τουριστική παράδοση του τόπου . Λειτούργησε ως γαλακτοπωλείο μέχρι το 1930 όταν ο Θανάσης Κρίτσας , του έδωσε τη μορφή που έχει και σήμερα σαν ξενοδοχείο και εστιατόριό του με την ονομασία «Κεντρικόν» λόγω της ξεχωριστής του θέσης στη Πλατεία της Πορταριάς . Υπήρξε ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της εποχής του , φημισμένο επίσης και για την εξαιρετική κουζίνα .

Το Αρχοντικό Ναουμίδη στη Πορταριά .

Το Αρχοντικό Ναουμίδη είναι ένα σπάνιο δείγμα αριστοκρατικής πηλιορείτικης αρχιτεκτονικής του 19ου αιώνα . Χτίστηκε το 1893 από εύπορη οικογένεια της Αιγύπτου , την οικογένεια Ναουμίδη . Ξεχωρίζει για την αρχιτεκτονική του μιας και είναι ένα αρχοντικό χτισμένο σε αιγυπτιακό στυλ στην καρδιά του βουνού των Κενταύρων , το Πήλιο .

Το Αρχοντικό Σισιλιάνου στη Μακρινίτσα .

Το Αρχοντικό Ξηραδάκη στη Μακρινίτσα .

Το Αρχοντικό Μουσλή στη Μακρινίτσα .

Το Αρχοντικό Ρεπανά στη Μακρινίτσα .

Το Αργοντικό Σκοτινιώτη στη Μακρινίτσα .

Το Αργοντικό Φιλιππίδη στις Μηλιές .

Το **Αρχοντικό Σακαλή** στις Πινακάτες .

Το αρχοντικό χτίστηκε τον 18^ο αιώνα , ακολουθώντας την πηλιορείτικη αρχιτεκτονική , δηλαδή , πέτρα , ξύλο και το “σαχνισί” . Οι σημερινοί ιδιοκτήτες του , με ιδιαίτερο σεβασμό στο παλιό οικοδόμημα , το αναπαλαιώσαν και πρόσθεσαν ένα δεύτερο πέτρινο κτίριο , το “παράσπιτο” .

Εσωτερικό από το **Αρχοντικό Φουρτούνα** στο Τρίκερι .

5.ΤΟ ΤΡΕΝΑΚΙ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ (Ο ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ)

Η ατμάμαξα Tubiz διερχόμενη από την πεντάτοξη λίθινη γέφυρα στο Καλόρρεμα (Ν.Κ.) .

Στις πανέμορφες και ιστορικές πλαγιές του Πηλίου, του οποίου η ιστορία χάνεται μέχρι τα βάθη της Ελληνικής μυθολογίας, τρέχει το τρενάκι. Στα μέρη της ξακουστής «Σχολής των Μηλέων» και την ιδιαίτερη πατρίδα των, Ρήγα Βελεστινλή, Ανθιμου Γαζή, Δανιήλ Φιλιππίδη και πολλών ακόμα προσωπικοτήτων της νεοελληνικής διάνοησης, δεν θα μπορούσε να μην υπάρξει και ένας σιδηρόδρομος αυτής της μορφής. Το τρενάκι του Πηλίου. Στην περίοδο της μεγάλης ακμής του Βόλου και του Πηλίου, περί το 1890 με την εντυπωσιακή οικονομική αλλά και πολιτιστική ανάπτυξη ήρθε και ο σιδηρόδρομος που έδωσε τις λύσεις στην συγκοινωνία και τις μεταφορές της όλης περιοχής, ωθώντας την σε πολύ μεγαλύτερα άλματα προόδου.

Πανοραμική άποψη του Βόλου περί τα 1900 .

Από το 1878 είχαν αρχίσει οι συζητήσεις στην Βουλή για την αναγκαιότητα της συγκοινωνίας της χερσονήσου του Πηλίου το οποίο την εποχή εκείνη είχε περισσότερους από 60.000 κατοίκους και πλούσια παραγωγή με πάμπολλα προϊόντα τα οποία έμεναν αδιάθετα λόγω της ανυπαρξίας συγκοινωνιακών έργων . Στα παράλια υπήρχε μια σχετικά ανεπτυγμένη ναυσιπλοΐα που βοηθούσε , αλλά ο ορεινός όγκος δεν επικοινωνούσε παρά μόνο με μικρά μονοπάτια . Πρωτεργάτης της όλης προσπάθειας στην Βουλή ήταν ο τοπικός βουλευτής κος Γ. Φιλάρετος που με συνεχείς πιέσεις και επερωτήσεις κατάφερε να δημιουργήσει το κατάλληλο κλίμα . Έτσι περί το 1882 αυτές οι σκέψεις άρχισαν να ωριμάζουν και να απασχολούν τους ιθύνοντες των Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας , (Σ.Θ.) . Στα τέλη του 1889 είχαν ωριμάσει από πλευράς των Σ.Θ. και οι οικονομικές συνθήκες και λήφθηκε η απόφαση να γίνει η σιδηροδρομική σύνδεση του Βόλου με τις εύφορες περιοχές του Δυτ. Πηλίου . Η επιλογή του στενού εύρους των 60cm έγινε με γνώμονα το σχετικά μικρότερο μεταφορικό έργο που καλούταν να επιτελέσει αυτό το δίκτυο , το οποίο θα μετέφερε τα αγαθά της συγκεκριμένης περιοχής στο Λιμάνι του Βόλου . Στο ορεινό και δύσβατο του εδάφους που η 60άρα γραμμή θα ελίσσόταν πολύ πιο εύκολα , θα ήθελε μικρότερης έκτασης και προϋπολογισμού τεχνικά έργα και επομένως θα ήθελε και μικρότερους χρόνους αποπερατώσεως . Ακόμα , υπήρχε πολύ ανεπτυγμένη τεχνογνωσία , καθώς σε πολλά μέρη της Ευρώπης , παράγονταν και λειτουργούσαν ήδη στενοί σιδηρόδρομοι τύπου Decauville και επομένως τα κόστη , του τροχαίου υλικού , ήταν χαμηλά .

Το 1892 τελικά συνομολογείται η σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Κράτους και της εταιρείας των Σ.Θ. «περί κατασκευής και εκμετάλλευσης σιδηρόδρομου από Βόλου εις Λεχώνια» . Το σχετικό νομοσχέδιο κύρωσης της σύμβασης συζητείται σε τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις της Βουλής και γίνεται δεκτό χωρίς αντιρρήσεις και κυρώνεται με το νόμο ΒΡΗΒ/30 – 3 - 1893 . Η γραμμή πλάτους 60cm θα έχει συνολικό μήκος 12.430m .

Στο τέλος του έτους έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες έγκρισης και κατασκευής σχεδίων από το Υπουργείο αλλά λόγω της καθυστέρησης των απαλλοτριώσεων οι εργασίες ξεκινούν στις 24 Μαρτίου 1894 . Εκπρόσωπος των Σ.Θ. ήταν ο Εβαρίστο Ντε Κίρικο και την γενική εποπτεία των συνεργείων είχε ο εργολάβος Ιωσήφ Βούκολιτς ο οποίος στα μισά των εργασιών απεχώρησε λόγω ασθένειας και όλη την εποπτεία και εργολαβία ανέλαβε ο Ντε Κίρικο , ο οποίος με την εμπειρία του επιτάχυνε τις διαδικασίες . Έτσι το Σεπτέμβριο του 1895 η γραμμή είναι έτοιμη και τα μεγαλοπρεπή εγκαίνιά της γίνονται στις 12 Οκτωβρίου και την ίδια μέρα ξεκινούν και τα κανονικά δρομολόγια . Η λειτουργία διακόπηκε τον Ιούλιο του 1897 , καθώς μετά τον ατυχή πόλεμο για την Ελλάδα η Θεσσαλία περιήλθε , προσωρινά ευτυχώς , υπό τον Έλεγχο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας .

Φωτογραφία εποχής στην περιοχή Γορίτσα .

Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της γραμμής , στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία και είχαν και μεγάλη κερδοφορία . Έτσι λοιπόν άρχιζαν να ωριμάζουν και οι αρχικές σκέψεις για επέκταση της γραμμής προς το ορεινό Ανατολικό Πήλιο και προς Τσαγκαράδα και Ζαγορά . Το υψηλό όμως προϋπολογισθέν κόστος είναι και η αιτία της τελικής απόφασης για την κατασκευή της γραμμής μέχρι τις Μηλιές , (Μηλέαι) . Η κύρωση της σύμβασης της επέκτασης Άνω Λεχωνίων – Μηλέων , έγινε με τον νόμο ΒΨΝΘ/8.4.1900 .

Οι μελετητικές και τοπογραφικές εργασίες ξεκίνησαν τον Μάιο του 1900 και τα έργα κατασκευής τον Ιούλιο του 1901, κάτω από την γενική διεύθυνση του Ε. ντε Κίρικο. Αυτό το δεύτερο κομμάτι του σιδηρόδρομου του Πηλίου ήταν πολύ πιο δύσκολο στην κατασκευή λόγω του ορεινού ανάγλυφου και της ανάγκης πολύ περισσότερων τεχνικών έργων. Εκτός από τις πολλές μικρότερες των 4m, κατασκευάστηκαν επτά μεγάλες λιθόκτιστες κοιλαδογέφυρες και μια μεταλλική, καθώς και 2 σήραγγες. Ακόμα έγιναν πλήθος άλλων βοηθητικών έργων καθώς και οι σταθμοί στην Άνω Γατζέα και στις Μηλιές. Την 1^η Ιουλίου 1903 αποπερατώνονται οι εργασίες κατασκευής, αφού μεσολάβησαν αρκετές διακοπές λόγω των κακών καιρικών συνθηκών του χειμώνα 1902 - 1903 καθώς και αρκετών αντιδράσεων κατοίκων της περιοχής που διαφωνούσαν με τα ποσά των απαλλοτριώσεων. Μετά την έναρξη λειτουργίας του τρένου, λόγω των πολύ κακών καιρικών συνθηκών υπήρξαν προβλήματα στο τμήμα μεταξύ Γατζέας και Μηλέων με αποτέλεσμα το κλείσιμο του και την ανακατασκευή πολλών σημείων. Το τμήμα αυτό αποκαθίσταται και λειτουργεί εκ νέου στις 2 - 5 - 1904.

Φωτογραφία του 1895 στις στροφές της Γορίτσας.

Η εκμετάλλευση τελικά της γραμμής Άνω Λεχωνίων – Μηλεών αποδεικνύεται ζημιογόνος αφού τα ετήσια έσοδά της είναι λιγότερα των προσδοκώμενων . Οι σκέψεις και οι μελέτες για την επέκτασή του στην Ζαγορά που είχε να προσφέρει αρκετό μεταφορικό έργο δεν πραγματοποιήθηκε και στην πορεία με την μεσολάβηση των πολέμων της δεκαετίας 1910 - 20 καθώς και διάφορες άλλες εξελίξεις και αλλαγές στα τεχνικό - οικονομικά δεδομένα , ματαιώνουν οριστικά αυτή την προοπτική .

Στην προπολεμική λειτουργία του , το τρενάκι του Πηλίου , έδωσε σημαντικότερη ώθηση στην ανάπτυξη της περιοχής και της οικονομίας της . Κατά την περίοδο της κατοχής έδωσε πολλές και μεγάλες βοήθειες στην Εθνική αντίσταση . Κατά την αποχώρησή τους οι Γερμανοί είχαν αποφασίσει να καταστρέψουν το τροχαίο υλικό του Πηλιορείτικου τρένου στον σταθμό του Βόλου. Οι Αντάρτες με την συντεταγμένη όμως , διπλωματική αυτή την φορά , επιχείρησή τους και σε συνεννόηση με τον επικεφαλής Αυστριακό αξιωματικό που ήταν επικεφαλής του «Συνεργείου Καταστροφών και Ανατινάξεων» καταφέρνουν να περιορίσουν στο ελάχιστο δυνατό τις ζημιές στο τροχαίο υλικό και ακόμα να διασωθεί ακέραιο το υπόλοιπο δίκτυο .

Κατά τον εμφύλιο που έπληξε την πατρίδα μας πάλι οι ζημιές ήταν ελάχιστες . Στην συνέχεια και περνώντας τα χρόνια κατασκευάστηκαν δρόμοι που σε συνδυασμό με την δρομολόγηση λεωφορείων καθώς και την ευελιξία των φορτηγών που εξυπηρετούσαν πόρτα - πόρτα , η επιβατική και μεταφορική κίνηση περιορίστηκε πάρα πολύ . Στα παραπάνω προβλήματα από το 1955 και μετά , προστέθηκε και η Δημοτική αρχή και σε συνδυασμό με τους κατά καιρούς Δημάρχους που η δημιουργική τους φαντασία εξαντλείται μέχρι και τις ημέρες μας στην πολεμική τους απέναντι στα μέσα σταθερής τροχιάς , ξεκίνησαν πιέσεις για την κατάργηση του τρένου του Πηλίου . Αυτές οι συμπεριφορές , με οποιεσδήποτε αιτίες που κατά καιρούς μπορεί να υπάρχουν , δείχνουν στο βάθος τους τον μη σεβασμό στις παραδόσεις και στην ιστορία μας και ειδικά από τις δημοτικές αρχές του Βόλου την αχαριστία απέναντι στο μέσον που βοήθησε την ανάπτυξη και ακμή της πόλεως του Βόλου . Φτάνουμε στην 21^η Ιουνίου του 1971 που η Δικτατορική κυβέρνηση αποφασίζει την οριστική κατάργηση της σιδηροδρομικής γραμμής Βόλου - Μηλέων .

Η ατμάμαξα "ΜΗΛΕΑΙ" στον σταθμό της Άνω Γατζέας (Ν.Κ.) .

Ευτυχώς που στις κοινωνίες υπάρχουν άνθρωποι που δεν έχουν ιδιοτέλειες πάνω στο κοινό συμφέρον , σέβονται την ιστορία και τους κόπους των προγόνων τους και αγωνίζονται για τα πιστεύω τους . Τέτοιας ποιότητας ήταν και οι άνθρωποι που μετά το κλείσιμο της γραμμής ξεκίνησαν έναν πολύχρονο αγώνα για την επαναλειτουργία αυτού του τρένου . Οι φίλοι του τρένου. Όσο τα χρόνια περνούσαν το κίνημα των υποστηρικτών του Πηλιορείτικου τρένου γινόταν πιο δυνατό , πιο οργανωμένο και με πολλά επιχειρήματα . Με ασφυκτικές και συνεχείς πιέσεις και με δυναμικές κινητοποιήσεις προς όλους τους αρμόδιους αλλά και προς τον ΟΣΕ , κατάφεραν σε πρώτη φάση να μην επιτρέψουν την σχεδιασμένη αποξήλωση των γραμμών από μέρους της Νομαρχίας που κάποια στιγμή ξεκίνησε . Το θέμα παίρνει πλέον πανελλήνιες διαστάσεις , οι φίλοι του τρένου κινητοποιούν πάρα πολλούς φορείς στο εσωτερικό καθώς και σωματεία απόδημων Μαγνησιωτών και Θεσσαλών και με ατράνταχτη επιχειρηματολογία απογυμνώνουν τον Νομάρχη Ι. Πανούτσο από όλες τις σαθρές θέσεις και ανυπόστατες δικαιολογίες που προέτασσε . Σε αντίθεση με την κοινή γνώμη και τις κορυφούμενες αντιδράσεις ο Νομάρχης προχωρεί σε νέες αποξηλώσεις για την δημιουργία τετελεσμένων . Ευτυχώς όμως το Υπουργείο Πολιτισμού με υπουργό την Μελίνα Μερκούρη και με την ιστορική υπουργική απόφαση ΥΠΠΕ/ΔΠΠΠ/Γ/20387/1282/6 – 5 - 85 χαρακτήρισε « . . . ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο , που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία , σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1469/50 , το τρένο Βόλου-Μηλεών-Πηλίου.....» και έβαλε οριστικό τέλος στα σχέδια αποξήλωσης και εξαφάνισης

ενός ιστορικού μνημείου . Το 1987 στις 29 Αυγούστου , στα πλαίσια της Βαλκανικής Έκθεσης Χειροτεχνίας , γίνεται και η πρώτη πανηγυρική επανεμφάνιση του τρένου στους δρόμους του Βόλου και συγκεκριμένα σε μια διαδρομή 5km από τον ΣΣ Σταθμό μέχρι τον Άναυρο . Η όλη εκδήλωση στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία και πήρε μεγάλη πανελλαδική δημοσιότητα . Ήταν ένα ακόμα στιβαρό σκαλοπάτι στις προσπάθειες για την επαναλειτουργία της γραμμής . Μετά από πολύ δουλειά και με δεδομένες συμμαχίες των τοπικών φορέων και του ΟΣΕ οι οποίοι επιτέλους κατανόησαν την σπουδαιότητα της συντήρησης και επαναλειτουργίας της γραμμής έστω και στο τμήμα Άνω Λεχώνια – Μηλιές , στις 23 – 5 -1 996 , ακριβώς 25 χρόνια μετά την διακοπή , το τρενάκι του Πηλίου με επικεφαλής την ατμάμαξα και τα βαγόνια του ασφυκτικά γεμάτα , ανηφορίζει τις πλαγιές του Πηλίου σε δοκιμαστικά δρομολόγια με τα επίσημα εγκαίνια επαναλειτουργίας να γίνονται στις 25 – 5 - 1996 .

Μετά την Άνω Γατζέα (Ν.Κ.) .

Είχαν προηγηθεί εκτεταμένες εργασίες αποκατάστασης του δικτύου καθώς και ριζικές ανακατασκευές και συντήρηση του τροχαίου υλικού . Στο σταθμό των Άνω Λεχωνιών ο οποίος ανακατασκευάστηκε πάνω στα αρχικά σχέδια δημιουργήθηκε και προκατασκευασμένο υπόστεγο μηχανοστασίου , έτσι ώστε να μπορεί να φιλοξενεί το τροχαίο υλικό που εκτελεί το καλοκαίρι πλέον τα τουριστικά δρομολόγια προς τις πανέμορφες Μηλιές .

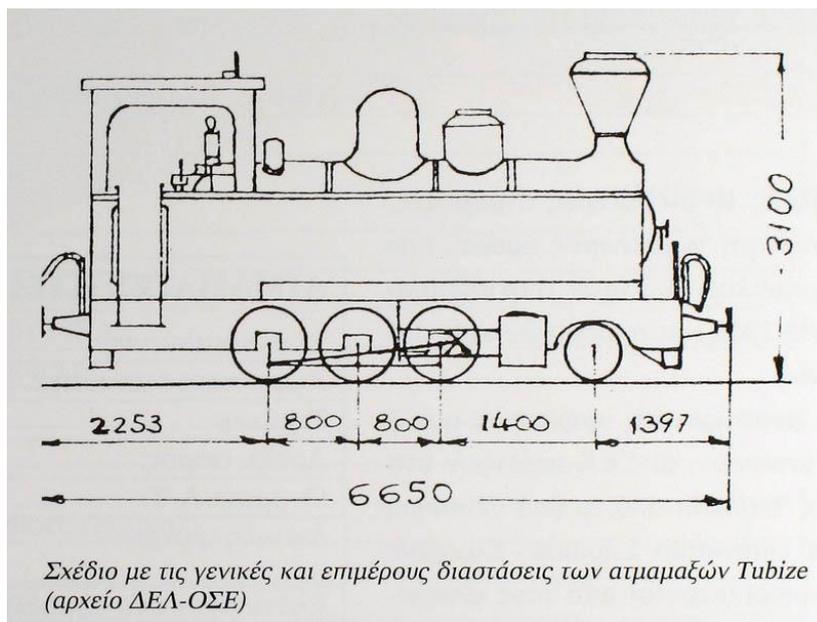
Στην πορεία και παρά τις αντιδράσεις από τους οργανωμένους φίλους του σιδηροδρόμου , ο ΟΣΕ και με πρόσχημα την οικονομία λειτουργίας , προχώρησε στη απόκτηση 2 ντηζελαμαζών έλξης , από τον Ελβετικό οίκο Schoema , που εξωτερικά μοιάζουν ελαφρώς με ατμάμαξες , πράγμα που οδήγησε στην ονομασία τους με την λέξη «μαϊμούδες» ακριβώς για να καταδείξουν την μη αισθητική συμβατότητα αυτών των κινητήριων μονάδων με το Πηλιορείτικο περιβάλλον .

Το τρενάκι του Πηλίου , δυστυχώς λειτουργεί μόνο την θερινή περίοδο και η έλξη των συρμών γίνεται από τις δύο δηζελάμαξες που έλκουν τα παλιά παραδοσιακά βαγόνια . Παρά το γεγονός ότι η περιοχή του Πηλίου έχει ανεπτυγμένο και τον χειμερινό τουρισμό ο οποίος με την παρουσία του γραφικού τρένου θα μπορούσε να αναπτυχτεί ακόμα περισσότερο , το τρενάκι δεν εκτελεί δρομολόγια , ούτε καν τα Σαββατοκύριακα , κατά την διάρκεια του χειμώνα . Έτσι λοιπόν στις μέρες μας τα δρομολόγια ξεκινούν από τον μήνα Απρίλιο και σταματούν στις αρχές Οκτωβρίου . Για να ταξιδέψει κάποιος με τις παραδοσιακές ατμάμαξες θα πρέπει να έρθει σε συνεννόηση με τον ΟΣΕ και να πραγματοποιήσει ειδική μίσθωση .

Κάτω απο τις Μηλιές (Ν.Κ.) .

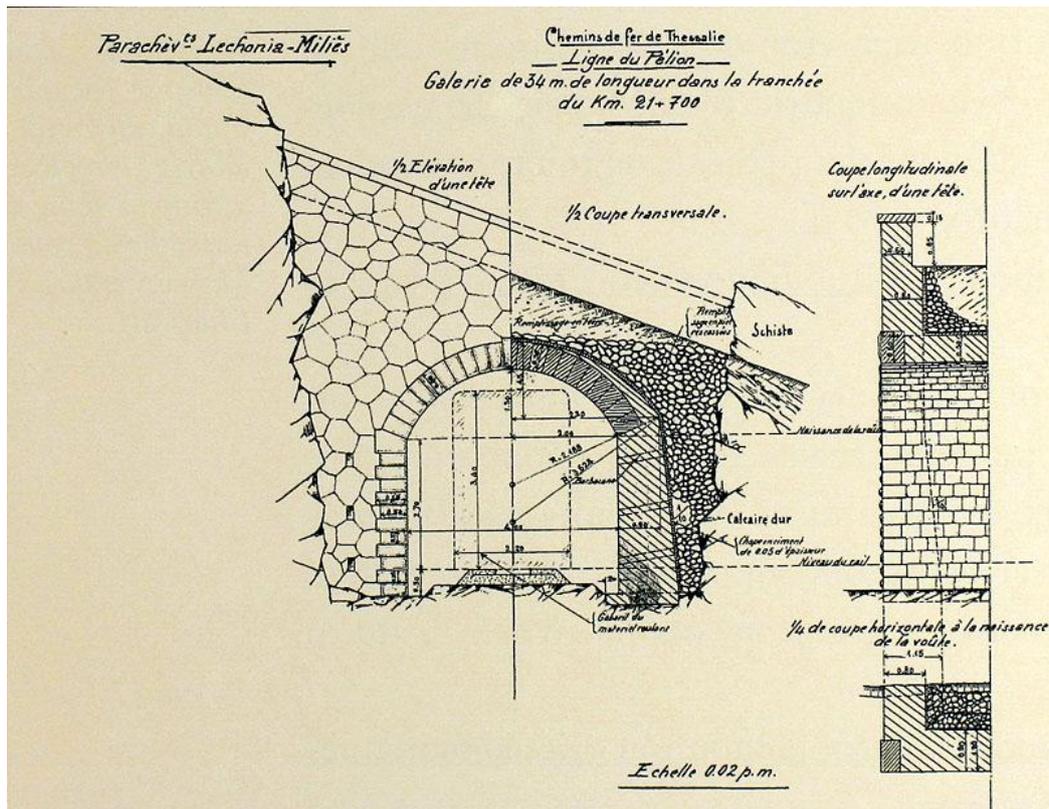
Από την στιγμή που η γραμμή είναι αποκομμένη από τον ΣΣ Βόλου και τα λειτουργικά τμήματα της είναι αυτά του Άναυρου - Αγριάς και Άνω Λεχωνίων - Μηλιών , θεωρούμε ότι δεν έχει γίνει η ιστορική αποκατάσταση του δικτύου . Παράλληλα ελπίζουμε ότι η πάροδος του χρόνου με την κάθε μέρα που περνάει και που καταδεικνύει την ασφυξία που δημιουργεί η οδική συμφόρηση , θα βοηθήσει να ωριμάσουν οι ιδέες της πεζοδρόμησης των δρόμων που διέρχεται ο σιδηροδρομικός άξονας , έτσι ώστε να μπορέσει να δραστηριοποιηθεί μαζί με το τουριστικό τρένο του Πηλίου και κάποιο είδος τραμ που θα δώσει τις λύσεις των μέσων σταθερής τροχιάς στα συγκοινωνιακά αδιέξοδα που δημιουργούνται . Ακόμα την εκμετάλλευση στο αστικό τμήμα του δικτύου θα μπορεί να την αναλάβει και κάποιος ανεξάρτητος σιδηροδρομικός Operator , σε συνεργασία με τις αστικές συγκοινωνίες της πόλης . Με αυτό τον τρόπο το τρενάκι του Πηλίου θα έχει άμεση πρόσβαση στον ΣΣ Βόλου και στο εργοστάσιο συντηρήσεως και ακόμα θα αποτελέσει ένα μοναδικό σε παγκόσμιο επίπεδο αξιοθέατο που θα λειτουργεί σαν ισχυρός μαγνήτης στην προσέλκυση τουριστών επ'ωφελεία της ευρύτερης περιοχής .

Οι πρώτες μηχανές που απόκτησε το δίκτυο ήταν τρεις ατμάμαξες Γαλλικής κατασκευής , αρθρωτής διάταξης διανομής τύπου Hagans της Weidknecht καθώς και μιας «ατμομηχανής αυτοκινήτου αμάξης» για τον μελλοντικό τροχιόδρομο της ίδιας εταιρείας . Ονομάζονται «COUSTENOBLE» «ΑΓΡΙΑ» « ΛΕΧΩΝΙΑ» και η τροχοδρομική «ΠΑΓΑΣΑΙ» . Με την επέκταση του δικτύου στο ορεινό τμήμα αποφασίζεται η προμήθεια επιπλέον κινητηρίων μονάδων και έτσι το καλοκαίρι του 1903 παραλαμβάνονται δύο Βελγικές ατμάμαξες Tubiz . Οι Tubiz με τα ονόματα «ΜΗΛΕΑΙ» και «ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ» , αποδεικνύονται οι πλέον κατάλληλες για το συγκεκριμένο δίκτυο .

Το 1912 γίνεται προμήθεια από το Βελγικό εργοστάσιο Haine – St - Pierre τριών ακόμα ατμάμαξών που ήταν ακριβές αντίγραφα και ιδίων τεχνικών χαρακτηριστικών με τις Toubiz . Οι νέες ατμάμαξες αποκτούν τα ονόματα «ΒΟΛΟΣ» «ΙΑΣΩΝ» και «ΠΗΛΙΟ» . Εκτός από τις ατμάμαξες που δραστηριοποιούνταν στα δρομολόγια του Πηλίου , στο δίκτυο των 60cm υπήρχαν και 10 μικρότερες ατμάμαξες που απασχολήθηκαν στον τροχιόδρομο του Βόλου . Λόγω του σχετικά μικρού μήκους αλλά και μεταφορικού έργου του δικτύου , αρχικά ο στόλος των οχημάτων της γραμμής περιελάμβανε 9 ανοικτές και 14 κλειστές επιβατάμαξες καθώς και 12 φορτάμαξες , κλειστού και ανοικτού τύπου . Όλα τα οχήματα ήταν ξύλινα και διέθεταν πέδη καινού καθώς και χειροτροχοπέδη . Κατά το έτος 1904 προστίθενται στο στόλο 10 ακόμα φορτάμαξες μερικές από τις οποίες στην συνέχεια θα μετατραπούν σε ανοικτές επιβατάμαξες .

Σήμερα και μετά την σταδιακή επαναλειτουργία της γραμμής σε κατάσταση λειτουργίας υπάρχουν οι ατμάμαξες «ΜΗΛΕΑΙ» και «ΙΑΣΩΝ» καθώς και οι δύο νέες «μαϊμούδες» δηζελάμαξες Schoma του 1999 . Υπάρχουν ακόμα 4 χειμερινές και 4 ανοικτές τετραξονικές επιβατάμαξες , 1 κλειστή φορτάμαξα , 1 βενζινοκίνητη δρεζίνα , 3 υπηρεσιακά βαγονέτα , 1 βαγονέτο βυτίο με πυροσβεστική αντλία . Στο ΣΣ Βόλου υπάρχουν σε απόθεση επισκευασμένες από το 1987 και μπορούν με μικρή συντήρηση να ενεργοποιηθούν 4 ανοικτές επιβατάμαξες . Υπάρχουν αρκετές ακόμα επιβατάμαξες και φορτάμαξες που όμως θέλουν εκτεταμένες επισκευές για να επανέλθουν σε λειτουργική κατάσταση . Επίσης στο μηχανοστάσιο του Βόλου υπάρχουν και οι ατμάμαξες «ΠΗΛΙΟΝ» και «ΕΛΛΗ» .

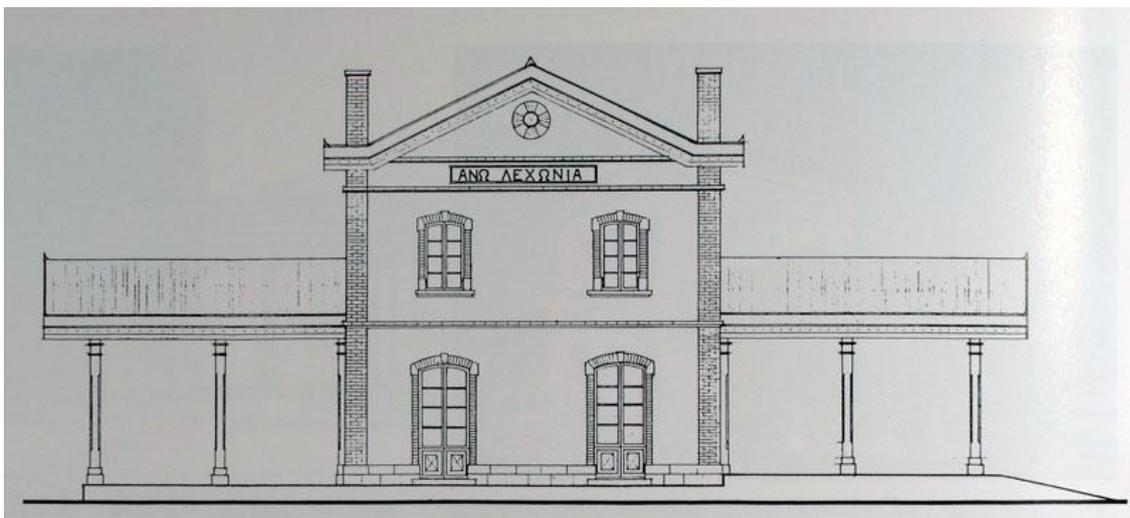

Το ενδιαφέρον εστιάζεται στο ορεινό τμήμα του δικτύου που έχει και τα περισσότερα και εντυπωσιακότερα τεχνικά έργα. Στο σύνολο του ο σιδηρόδρομος Βόλου – Μηλέων έχει 9 κοιλαδογέφυρες, τις περισσότερες από περίτεχνη πέτρα με πιο διάσημη την πεντάτοξη στο Καλόρρεμα, 2 σήραγγες, στους Πινακάτες και στην Άνω Γατζέα, 7 λίθινες τοξωτές άνω διαβάσεις καλντεριμιών, 18 λίθινες υδρορροές καθώς και πλήθος γεφυρών με μήκος μικρότερο των 4m, τοιχία αντιστήριξης. Στο δίκτυο Βόλου – Μηλέων κατασκευάστηκε και η πρώτη γέφυρα στην Ελλάδα από οπλισμένο σκυρόδεμα, αυτή του Βρύχωνα καθώς και η μεταλλική γέφυρα του Ταξιάρχη στις οποίες στον ευθύγραμμο φορέα εγγράφεται καμπύλη των σιδηροτροχιών.

Καρτ ποστάλ της εποχής .

Αρχικά υπήρχαν 5 σταθμοί , (Βόλος – Αγριά - Άνω Λεχώνια - Άνω Γατζέα - Μηλιές) και 8 στάσεις , (Ορμηνίου – Φιλελλήνων - Άγιος Κωνσταντίνος ή Βλαχάβα – Άναυρος - Κάτω Λεχώνια - Αγία Τριάδα , Όλγα ή Πινακάτες – Αργυραϊκά) . Στην συνέχεια προστέθηκαν και άλλες στάσεις , (Κωλέττη – Τσιμέντα - Στάση Αγριάς – Πετράλωνα - Δυορρέματα) . Όλα τα οικοδομήματα του δικτύου ήταν προσαρμοσμένα στην Πηλιορείτικη αρχιτεκτονική και σημεία αναφοράς των περιοχών που είχαν εγκατασταθεί . Σε πολλά έγιναν κατά το πρόσφατο παρελθόν έργα αποκατάστασης που σεβάστηκαν τον αρχικό σχεδιασμό και αρχιτεκτονική .

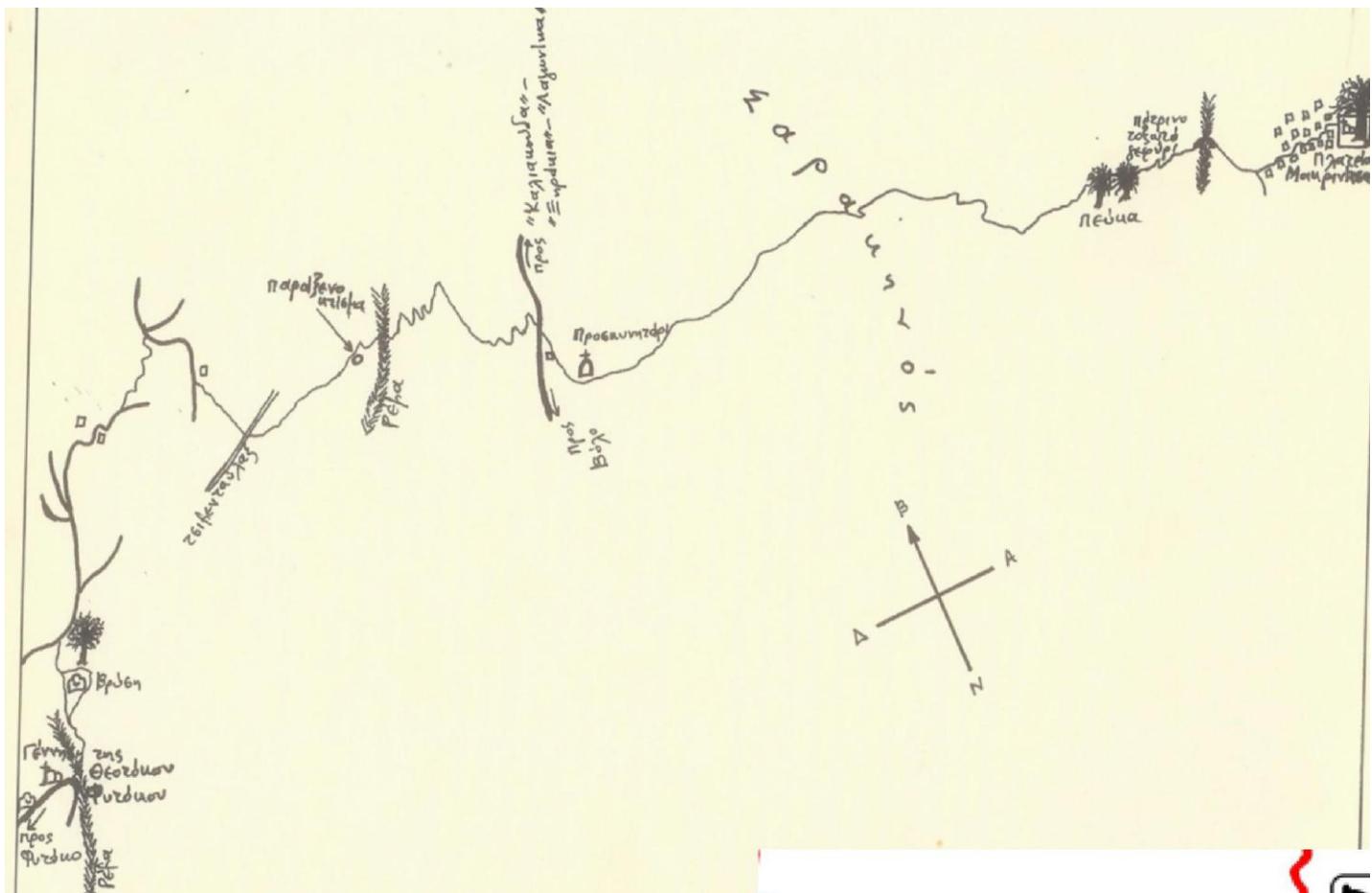

Αρχιτεκτονικό σχέδιο του σταθμού Άνω Λεχωνίων .

6.ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

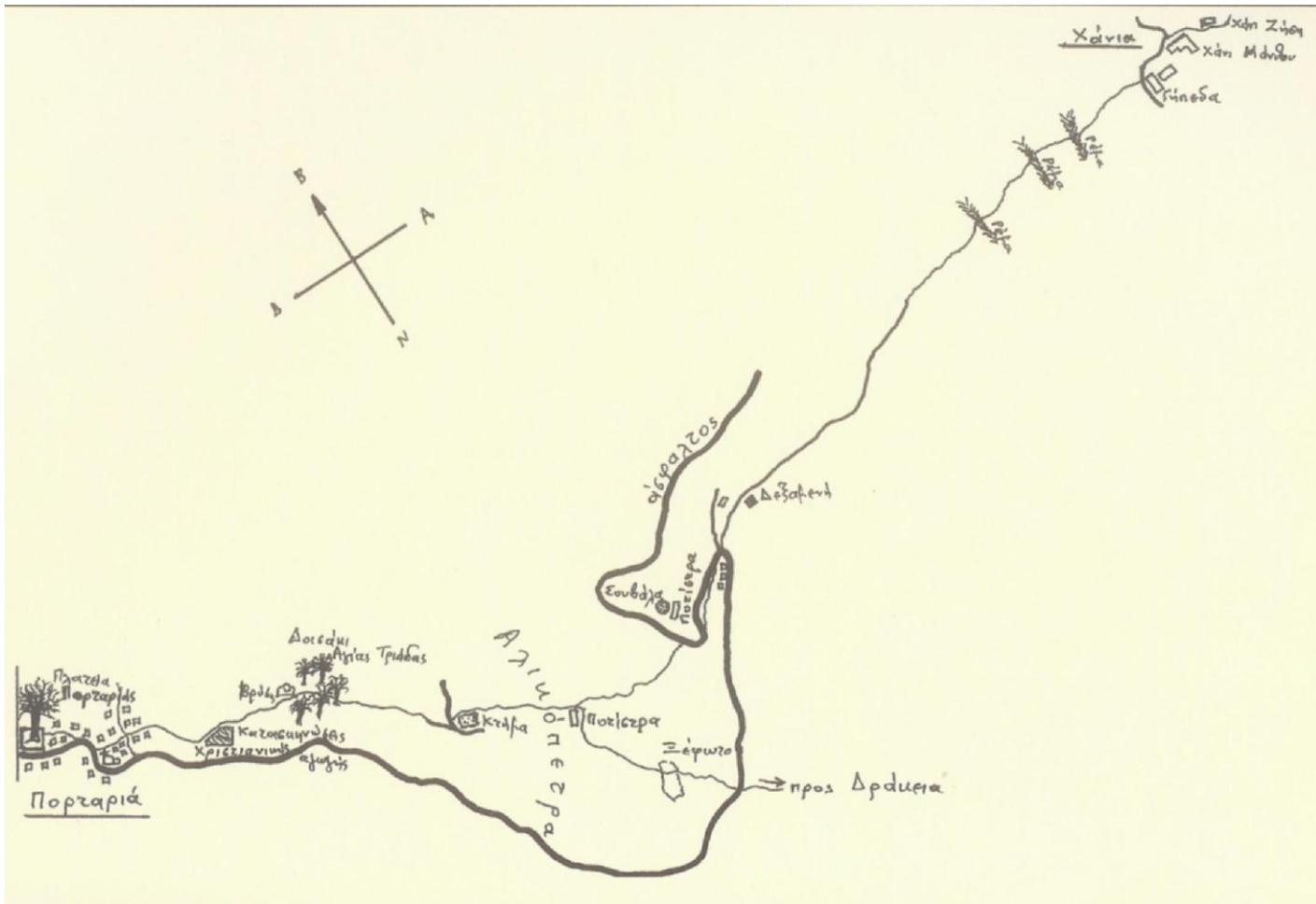
Α.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΆΓΙΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ – ΚΟΥΚΟΥΡΑΒΑ - ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 3 ΩΡΕΣ ΚΑΙ 15' , (καλντερίμι – μονοπάτι – αγροτικός)

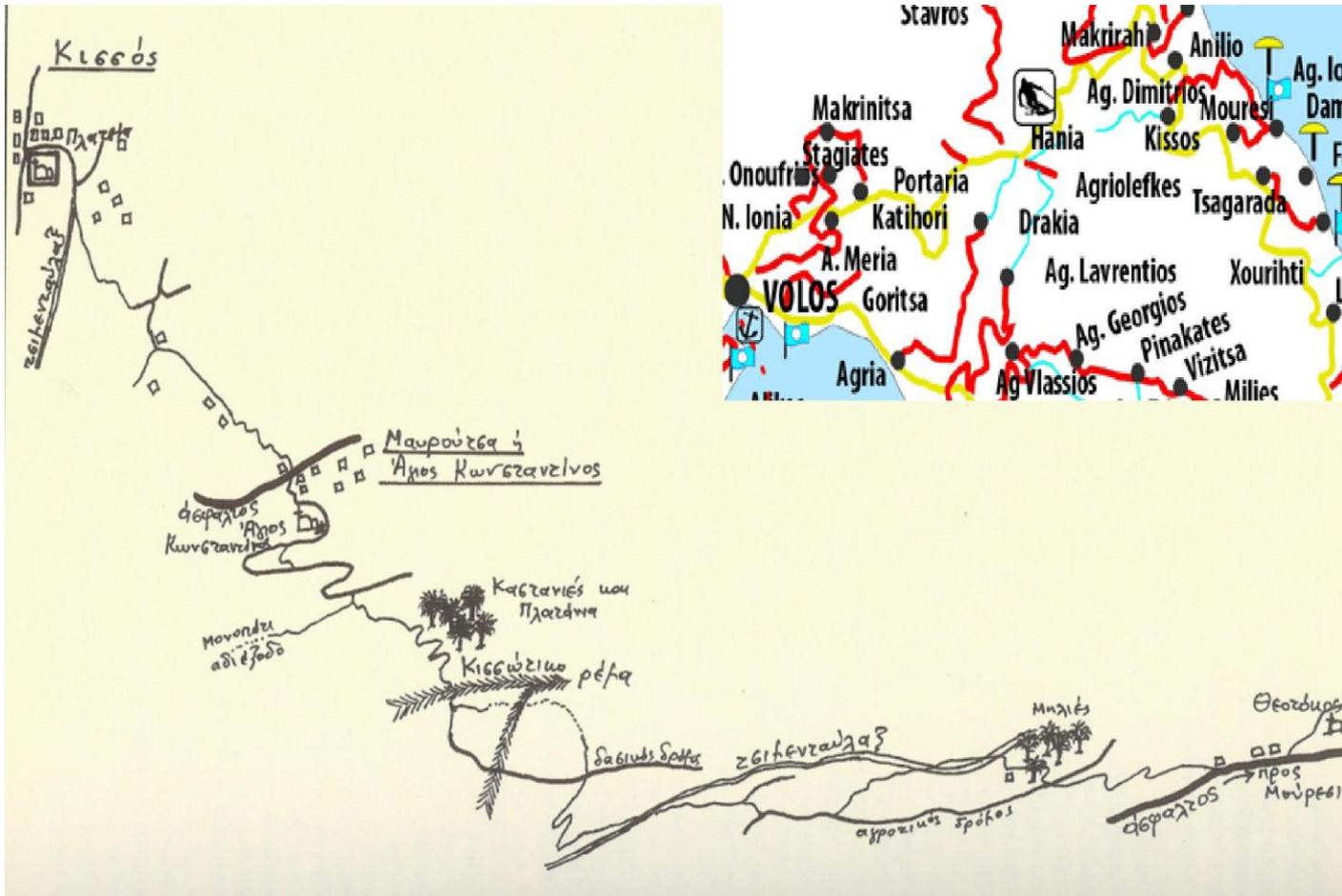
Β.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΠΟΡΤΑΡΙΑ - ΧΑΝΙΑ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 3 ΩΡΕΣ ΚΑΙ 15', (καλντερίμι – μονοπάτι- αγροτικός)

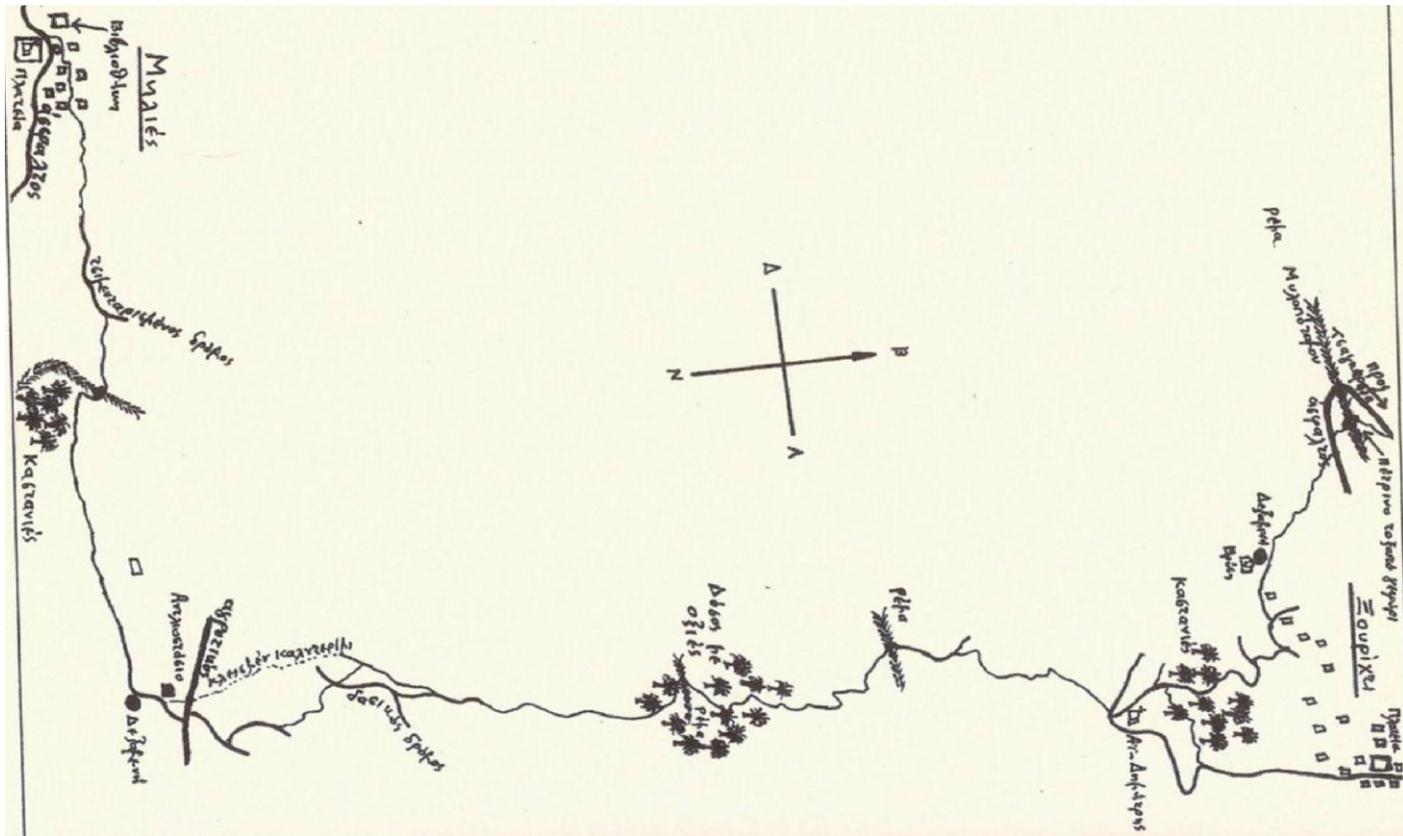
Γ.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΚΙΣΣΟΣ - ΜΟΥΡΕΣΙ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 15', (καλντερίμι – μονοπάτι - αγροτικός)

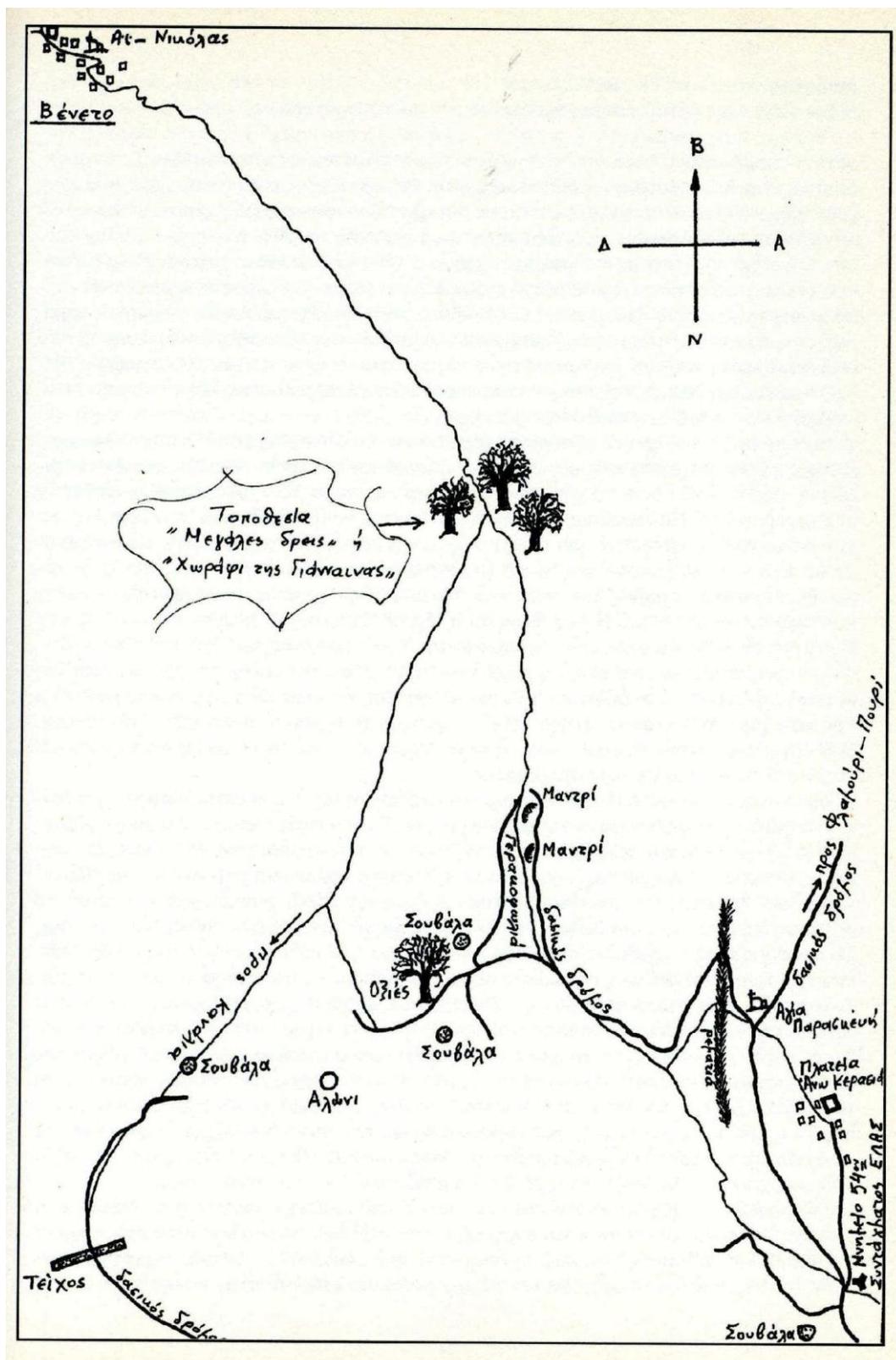
Δ.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΜΗΛΙΕΣ - ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 3 ΩΡΕΣ ΚΑΙ 30' , (καλντερίμι - μονοπάτι - αγροτικός)

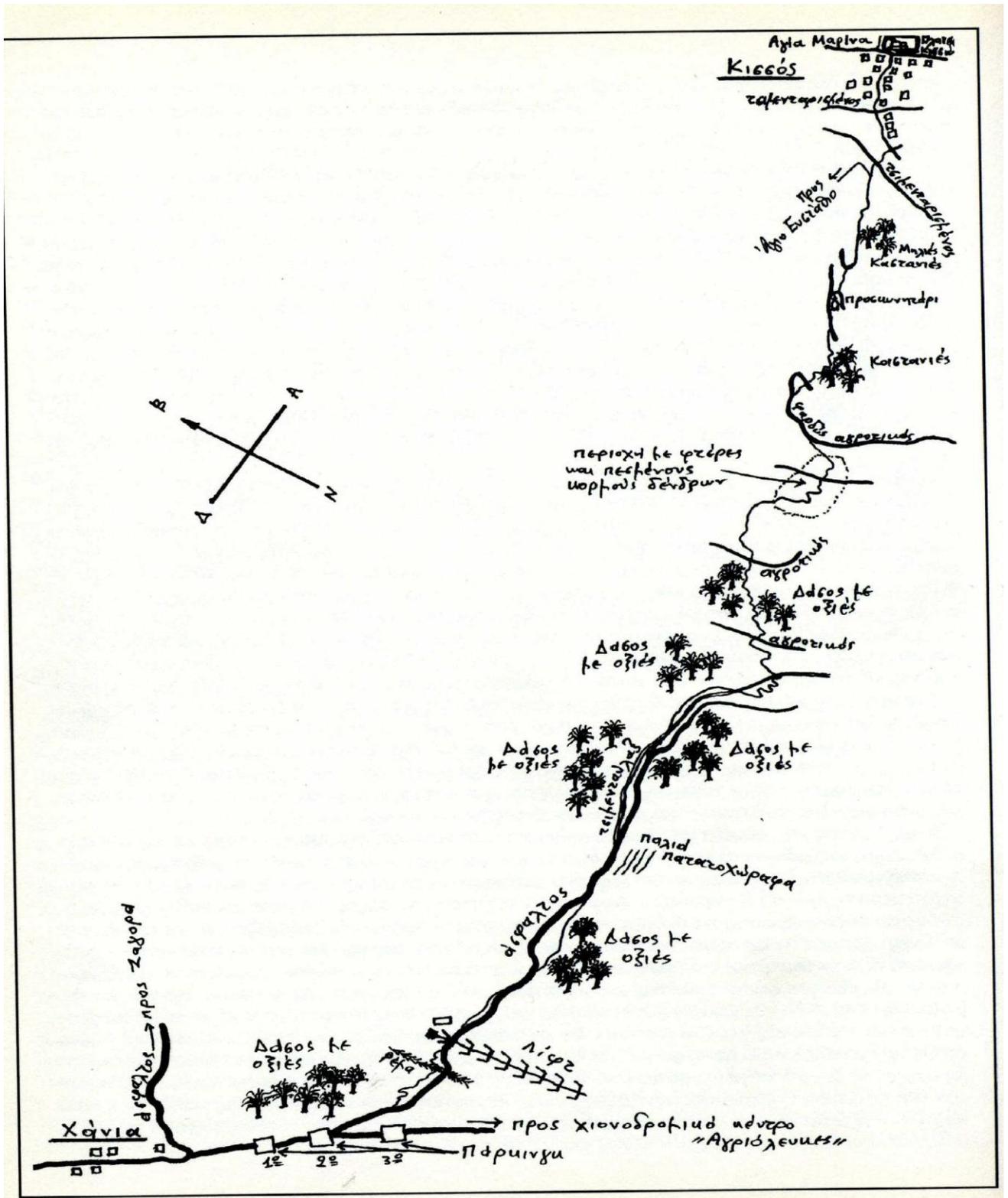
Ε.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΑΝΩ ΚΕΡΑΣΙΑ – ΒΕΝΕΤΟ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2 ΩΡΕΣ ΚΑΙ 30' , (μονοπάτι - καλντερίμι)

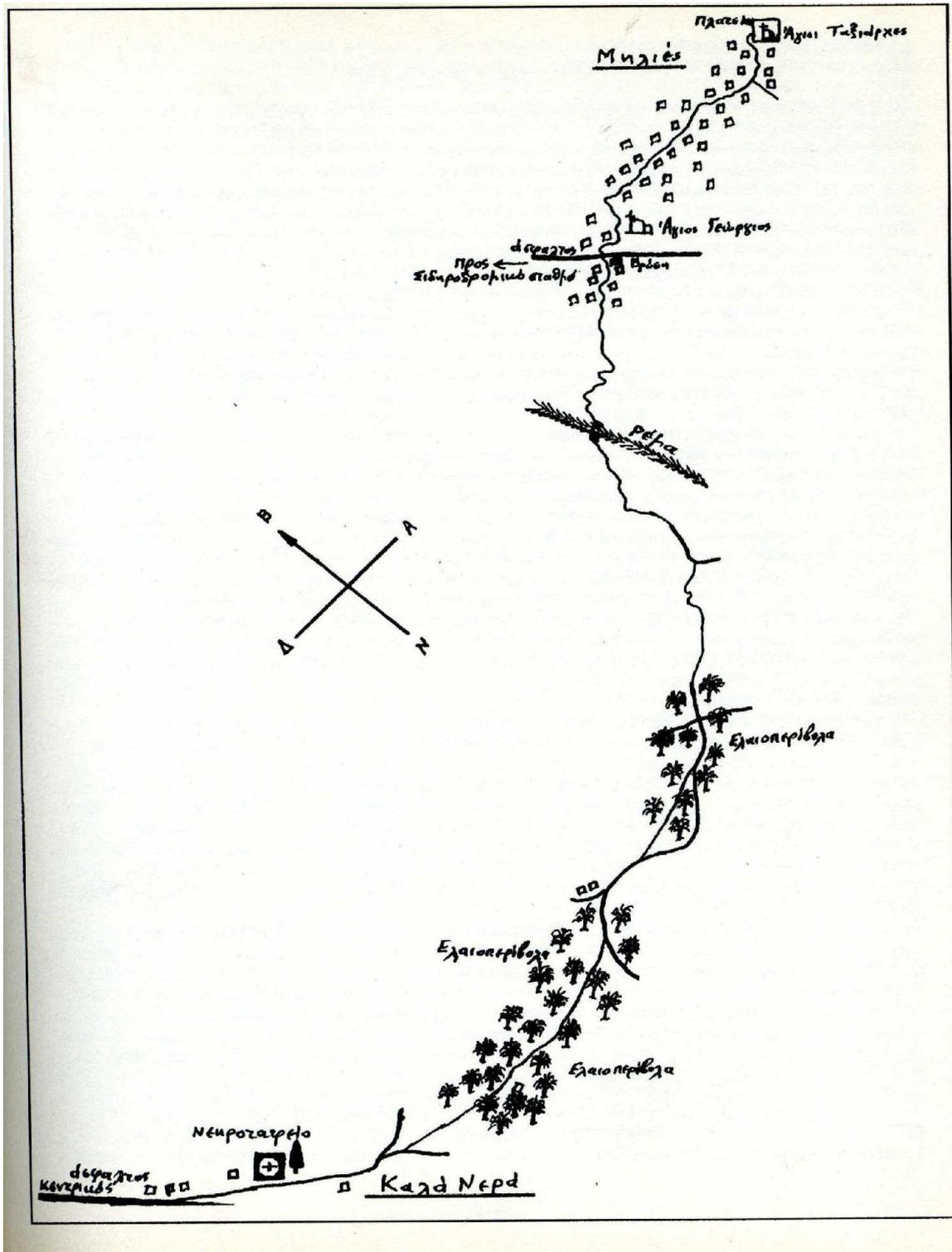
Ζ.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΧΑΝΙΑ – ΚΙΣΣΟΣ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 3 ΩΡΕΣ ΚΑΙ 15', (καλντερίμι – αγροτικός - άσφαλτος)

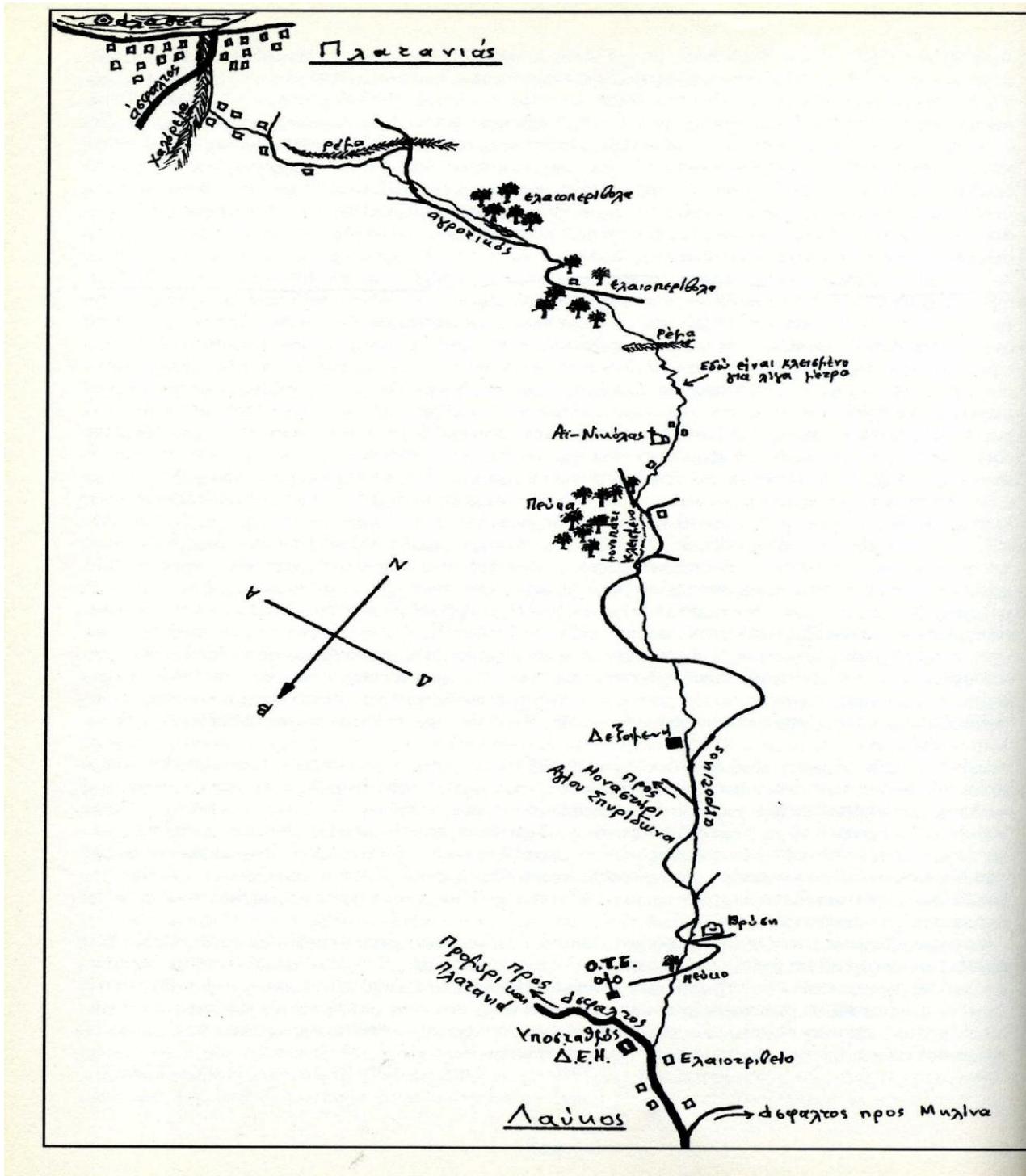
Η.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΚΑΛΑ ΝΕΡΑ – ΜΗΛΙΕΣ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30', (καλντερίμι - αγροτικός δρόμος)

Θ.ΔΙΑΔΡΟΜΗ: ΛΑΥΚΟΣ – ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 30', (μονοπάτι – καλντερίμι - άσφαλτος)

7.ΒΡΥΣΕΣ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Από τα βασικότερα κτίσματα του πολεοδομικού ιστού συνδεδεμένα με μύθους και παραδόσεις θεωρούνταν οι ΚΡΗΝΕΣ ή ΒΡΥΣΕΣ .

Ξέρουμε από τις τοπικές παραδόσεις πως στα χρόνια της Τουρκοκρατίας , μερικοί βοϊβόντες κάνανε και έργα κοινής ωφέλειας όπως θα λέγαμε σήμερα δηλαδή δρόμους και κυρίως βρύσες . Τα έργα αυτά τα λέγανε “σεμπέτ” , (συγχωροψύχια) . Ένας τέτοιος τούρκος , ο Αχμέτ Αγάς , έφτιαξε πολλές βρύσες όχι μόνο στην Αργαλαστή αλλά και στο Λαύκο και σ’άλλα χωριά γύρω .

Η σημασία που έδιναν οι πρόγονοί μας στα κτίσματα αυτά είναι πολύ μεγάλη και αυτό φαίνεται από το πλήθος των λαϊκών τραγουδιών , θρύλων και γεγονότων που είχαν σχέση μ’αυτές .

Βρύσες συναντάμε σε μεγάλο αριθμό τόσο στους οικισμούς όσο και στις αγροτικές περιοχές και επίσης ως απαραίτητο στοιχείο των πλατειών , στα προαύλια των εκκλησιών αλλά και σ’όλο το λιθόστρωτο οδικό δίκτυο του οικισμού .

ΚΑΤΑΤΑΞΗ: Από τα βασικά τους χαρακτηριστικά τις κατατάσσουμε σε δύο διαφορετικούς τύπους α) τις απλές και β) τις σκεπαστές .

Οι απλές είναι ακουμπισμένες σε κάποιον τοίχο και έχουν μονή ή διπλή “χούφτα” από την οποία τρέχει το νερό . Δεξιά και αριστερά των εσοχών υπάρχουν άλλες μικρότερες που χρησιμεύουν για τοποθέτηση μικροαντικειμένων .

Στο δάπεδο υπάρχει πάντα η “γούβα” , η οποία είναι λαξευτή σε πέτρα ή κτιστή και χρησιμεύει για το πότισμα των ζώων .

Οι σκεπαστές έχουν κάτοψη τετράγωνη όπου η μία πλευρά τους είναι κτιστή και στην οποία υπάρχουν οι “χούφτες” του νερού , ενώ απέναντί της υπάρχουν πέτρινοι κίονες ή και ξύλινοι στύλοι που υποβαστάζουν την στέγη που είναι πάντα καλυμμένη με σχιστολιθικές σκεπόπλακες .

Σπανιότερο είδος είναι οι θολοσκεπείς κρήνες , τέτοιες συναντάμε στο Προμύρι . Περιμετρικά υπάρχουν κτιστά πεζούλια τα οποία συμπληρώνουν την κατασκευή και χρησιμεύουν για την ξεκούραση των προσερχόμενων .

Οι πιο σύνθετες έχουν μορφή ναίσκου . Στηρίζονται σε κίονες κορινθιακού ρυθμού με ψηλές βάσεις , με παραστάδες και αέτωμα με διάφορες παραστάσεις .

ΣΤΟΛΙΣΜΑ: Ο λαϊκός μάστορας που τις κατασκεύασε , τις στόλισε μ’ένα πλήθος από λιθανάγλυφες παραστάσεις με θέματα εμπνευσμένα από το φυτικό και το ζωικό βασίλειο , από τους μύθους και την ιστορία , ενώ δεν απουσίαζε ποτέ και η θρησκευτική μας παράδοση με διάφορα χριστιανικά σύμβολα όπως ο σταυρός , στοιχεία που όλα μαζί συνέθεταν μοναδικά έργα λαϊκής αρχιτεκτονικής και γλυπτικής στο είδος τους , (γλάστρες , λουλούδια , ζώα , δικέφαλοι αετοί , ανθρωπόμορφες μάσκες κ.λ.π.) .

Εδώ αξίζει να αναφερθούμε στον τελευταίο μάστορα της πέτρας στο Προμύρι , Μήτσο Βάλτα που πέθανε τον χειμώνα του 2000 αφού πήρε κι αυτός την πέτρα στο χέρι του και ύψωσε τρόπαια μόχθου στην ευρύτερη περιοχή με συνεχή επίδοση και απόδοση και προπάντων με πολύ μεγάλο μεράκι

Α.Η ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ Α. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΟΥ

Είναι φυσική , το νερό αναβρύζει από τρεις ανάβρες . Και αυτού γύρω χτίστηκε οικίσμα και το Μοναστήρι του Αγίου Νικολάου . Η παράδοση λει ότι με τις μεγαλύτερες ανομβρίες που έγιναν στην περιοχή Αργαλαστής αυτή κράτησε αρκετό νερό και υδρεύονταν άνθρωποι και ζώα . Επίσης την ονομάζουν και Μεγάλη βρύση .

Πάνω σ' αυτή αναγράφεται τώρα:

“Πάου κοινότης Αργαλαστής

Σεπτέμβριος 1951”

Β.Η ΒΡΥΣΗ ΚΟΥΕΝΗ

Η βρύση Κουένη είναι πολύ παλιά και αυτό φαίνεται από τα αιωνόβια πλατάνια που την περιβάλλουν και από τους οικισμούς που κτίζονταν στην Αργαλαστή κατά τους αιώνες αυτούς .

Το όνομα Κουέν λέγεται ότι το έδωσαν οι Φράγκοι κατά την Φραγκοκρατία από το σχήμα που σχηματίζουν οι δύο δούδες , (χαντακές) , μία καθέτος και μία οριζόντιος που ενώνονται σε γωνία . Στα Γαλλικά τη γωνία τη λένε “Κουέν” .

Το κτίριο της βρύσης και τη διακόσμηση την έχει φτιάξει επί Τουρκοκρατίας ένας Τούρκος πασάς που ήταν διοικητής της Μαγνησίας .

Γ.Η ΒΡΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΜΑΡΑ

Η βρύση αυτή βρίσκεται 1km από την Αργαλαστή κοντά στο ξωκλήσι Αργαλαστής τους Αγίους – Ανάργυρους . Η βρύση κατασκευάστηκε το 1977 και σύμφωνα με την παράδοση η βρύση αυτή χτίστηκε και κάποιος κύριος πήγε μια νύχτα να μαζέψει το κοπάδι του και ξαφνικά είδε τους Αγίους - Ανάργυρους εκεί . Έτσι αποφάσισε να χτίσει μια βρύση εκεί . Γι'αυτό και η βρύση θεωρείται και ιερή . Αργότερα εκεί κοντά χτίστηκε και η εκκλησία των Αγίων .

Δ.Η ΒΡΥΣΗ ΣΤΟ ΚΑΤΣΙΛΟΧΩΡΙ

Η πολύ όμορφη αυτή βρύση βρίσκεται 1km από την Αργαλαστή και είναι κάτω από τα Σφαγεία . Η βρύση αυτή ανάμεσα σε πάρα πολύ μεγάλα και αιωνόβια πλατάνια βρίσκεται στο ίδιο σημείο εδώ και 100 χρόνια , όμως ανακαινίστηκε το 1940 . Σύμφωνα με την παράδοση: Ένας τσομπάνης πήγε στη βρύση αυτή μια ζεστή νύχτα και οι νεράιδες του πήραν την μιλιά . Ο άνθρωπος που κατασκεύασε την βρύση δεν είναι γνωστός .

Ε.Η ΒΡΥΣΗ ΣΤΗ ΜΥΡΙΟΒΡΥΤΗ

Η πολύ όμορφη αυτή βρύση βρίσκεται ΒΔ της Αργαλαστής κάτω από το πολύ όμορφο και γραφικό εκκλησάκι του Αγίου - Κωνσταντίνου κοντά στο Κατσιλοχώρι και είναι στο συνοικισμό της Μυριοβρύτης . Κάθε χρόνο την επισκέπτονται πολύ τουρίστες . Κατά την παράδοση μια πολύ όμορφη κοπέλα βγήκε ένα πρωί και ένα στοιχειό την είδε και την ζήλεψε . Γι'αυτό την μεταμόρφωσε σε βρύση .

Z.H ΒΡΥΣΗ ΔΙΑΛΕΤΑΡΑ

Η βρύση αυτή χτίστηκε κατά την εποχή της τουρκοκρατίας το 1778 . (Δεν ξέρουμε από ποιόν , στη βρύση , βρέθηκε βυζαντινή επιγραφή . Πιθανόν όμως να χτίστηκε από τον Αχμέτ Αγά) . Είχε υποστεί κάποιες φθορές ανάμεσα στα χρόνια γι'αυτό ανέλαβε να την ανακαινίσει ο Κωνσταντίνος Καλυβιώτης . Το όνομά της το πήρε από τον ιδιοκτήτη της γύρω περιοχής . Είναι επίσης η δεύτερη πιο παλιά βρύση του χωριού .

Η.Η ΒΡΥΣΗ ΣΠΑΝΟΔΗΜΟΥ

Αυτή η βρύση φτιάχτηκε από τους αδελφούς Σπανοδήμου και Πατροσμά οι οποίοι είχαν καλύβια κοντά στην πηγή . Η βρύση φτιάχτηκε στις 2 Οκτωβρίου του 1940 .

Έφτιαξαν τη βρύση γιατί ήθελαν να καθαρίσουν το νερό για να γίνει πόσιμο , την χαμήλωσαν έτσι ώστε να ποτίσουν τα λαχανικά τους και τα αμπέλια . Αυτή η βρύση χρησιμοποιούνταν πολύ από τους βοσκούς για να ποτίζουν τα ζώα , γιατί ήταν στο μονοπάτι που περνούσαν τα ζώα για να πάνε στο βουνό .

Θ.Η ΒΡΥΣΗ ΛΑΥΚΙΩΤΙΚΑ

Το όνομα προέρχεται από τα καλύβια που είχαν χτίσει διάφοροι βοσκοί από τον Λαύκο . Η βρύση που είναι και η πιο παλιά του χωριού φτιάχτηκε το 1727 και χρησίμευε κυρίως για να ποτίζουν τα κοπάδια αλλά και τα πολλά αμπέλια που βρίσκονταν εκεί . Επίσης την χρησιμοποιούσαν για να παίρνουν νερό για τα σπίτια τους και οι νοικοκυρές για να πλένουν τα ρούχα τους . Είναι όμως μια βρύση που έχει υποστεί αρκετές φθορές ανάμεσα στα χρόνια .

I.H ΒΡΥΣΗ ΝΑΝΑΚΗ

Αυτή η βρύση στην αρχή ήταν μια πηγή ώσπου στις 30 Αυγούστου 1876 ο κάτοχος εκείνης της περιοχής Ιωάννης Νανάκης ήθελε να προσφέρει κάτι για το χωριό , έτσι αξιοποίησε την πηγή που βρίσκονταν στα κτήματά του και άρχισε να κτίζει μια βρύση που την ολοκλήρωσε σ'ένα χρόνο . Από αυτή τη βρύση έπαιρναν νερό οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού . Η βρύση καταστράφηκε τρεις φορές και ξαναφτιάχτηκε . Επίσης , φημίζονταν για το σιδηρούχο νερό της .

Παλιά τα νοσοκομεία έρχονταν να πάρουν νερό από αυτή τη βρύση ακόμα και από την Αθήνα .

K.H ΒΡΥΣΗ ΚΑΛΥΒΙΩΤΗ

Η βρύση αυτή υπήρχε κοντά στο σημείο που είναι τώρα . Όμως εκεί χτίστηκαν σπίτια και έτσι ένα διάστημα η παραλία του χωριού δεν είχε βρύση . Τότε το 1970 ο Κωνσταντίνος Καλυβιώτης ανέλαβε να την ξαναχτίσει λίγο πιο πέρα . Αυτή η βρύση είναι και η πιο όμορφη του χωριού . Από αυτή τη βρύση , όταν υπήρχαν μικρά караβάκια που μετέφεραν διάφορα πράγματα σε κοντινά λιμάνια όπως του Βόλου , σταματούσαν και έπαιρναν νερό .

Τη βρύση αυτή μπορούμε να την βρούμε αν στρίψουμε δεξιά από τη γέφυρα του χωριού προς την παραλία .

8.ΤΑ ΠΕΤΡΙΝΑ ΤΟΞΩΤΑ ΓΕΦΥΡΙΑ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Σε 42 ανέρχονται τα πέτρινα τοξωτά γεφύρια στο Πήλιο , εκ των οποίων τουλάχιστον 15 έχουν σοβαρά προβλήματα και κινδυνεύουν , άμεσα , με κατάρρευση , σύμφωνα με στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ειδική έκδοση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας .

Κάνοντας μια συνοπτική αναδρομή στην παγκόσμια γεφυροποιία , η έκδοση παρουσιάζει μερικά από τα πιο χαρακτηριστικά πέτρινα τοξωτά γεφύρια που υπάρχουν ή υπήρχαν σ'ολόκληρη την Ελλάδα , κάνοντας μια ιδιαίτερη αναφορά σ'αυτά του Πηλίου . Μελετά και αναπαριστά τη διαδικασία κατασκευής τους , συστήνει τους συνήθως ανώνυμους κατασκευαστές τους , τα εργαλεία και τη συνθηματική γλώσσα τους και στο τέλος παραθέτει αρκετά φύλλα εργασίας , για μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης .

Κύριος στόχος της έκδοσης αυτής του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας είναι η ευαισθητοποίηση της μαθητικής κοινότητας , της κοινής γνώμης και των αρμόδιων φορέων , που σχετίζονται με την προστασία , όχι μόνο του φυσικού αλλά και του δομημένου περιβάλλοντος .

Φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο στα χέρια των εκπαιδευτικών εκείνων , που ευαισθητοποιημένοι οι ίδιοι πάνω σε θέματα περιβάλλοντος , προσπαθούν , μέσα από τη λειτουργία των Περιβαλλοντικών Ομάδων των σχολείων τους , να μεταλαμπαδεύσουν τις ευαισθησίες και τις ανησυχίες τους αυτές στους μαθητές τους .

Στη χερσόνησο του Πηλίου , όπως αναφέρει ο Γιώργος Γκράσος , καθηγητής αγγλικών , Μέλος της Παιδαγωγικής Ομάδας του Κ.Π.Ε. Μακρινίτσας , οι μετακινήσεις ανθρώπων και αγαθών ήταν ιδιαίτερα περιορισμένες μέχρι το τέλος του 17^{ου} αιώνα , αφενός μεν λόγω της ύπαρξης εκτεταμένων δασών και αδιάστατων ληστών , αφετέρου δε λόγω της έλλειψης στέρας γεφύρωσης στους ορμητικούς χείμαρρους .

Με την αυγή του 18^{ου} αιώνα , η Οθωμανική εξουσία παραχωρεί ορισμένα προνόμια και περιορίζει την οικονομική αφαίμαξη των κατοίκων του Πηλίου . Συνεπακόλουθα , αναπτύσσεται το εμπορικό "δαιμόνιο" των Πηλιορειτών κι αρχίζει μια γενικευμένη εμπορική ανάπτυξη του Πηλίου σε πολλούς τομείς , που , με τη σειρά τους , προκαλούν οικοδομικό "οργασμό" , σε ιδιωτικό αλλά και σε κοινοτικό επίπεδο .

Ουσιαστικά , από τότε και μέχρι τις απαρχές του 20^{ου} αιώνα , διαμορφώνεται η τυπολογία της λαϊκής Πηλιορείτικης αρχιτεκτονικής με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματά της . Σ'αυτήν την περίοδο κατασκευάζονται ή ανακατασκευάζονται πλήθος μοναστηριών , ναών εντός και εκτός των οικισμών , κατοικιών , αλλά και πολλά κοινοτικά κτίρια και κτίσματα όπως σχολεία , κρήνες , πηγάδια , υδραγωγεία , αλώνια και φυσικά πέτρινα τοξωτά γεφύρια .

Ο Νίκος Χαρατσής , (1996) , κατέγραψε 49 πέτρινα τοξωτά γεφύρια , εκ των οποίων τρία είναι πέτρινες υδατογέφυρες . Επιπλέον , παραθέτει 7 πεζογέφυρες και 8 σιδηροδρομικές γέφυρες , που είναι λιθόκτιστες και κατασκευάστηκαν στα 1902 - 03 , για τις ανάγκες της λειτουργίας της σιδηροδρομικής γραμμής του Πηλίου μεταξύ των Άνω Λεχωνίων και των Μηλεών .

Στις τελευταίες 15 έχει γίνει μερική χρήση τσιμεντοκονιάματος , (εισαγωγής , πιθανόν από Ιταλία) , κατά την αρχική τους κατασκευή , αλλά ο τρόπος κατασκευής τους παραμένει παραδοσιακά ο ίδιος . Αυτές οι γέφυρες έχουν επισκευαστεί μερικώς το 1996 , όταν ο θρυλικός "Μουτζούρης" τέθηκε ξανά σε λειτουργία και δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα στατικότητας .

Όσον αφορά τα υπόλοιπα 49 , ο Χαρατσής αναφέρει τρία γεφύρια , (ένα στην Άνω Κερασιά και δύο στη Μακρινίτσα) , που έχουν ήδη γκρεμιστεί πριν από το 1996 .

Επιπλέον , παρουσιάζει τρία γεφύρια , στον Άγιο Γεώργιο , στην περιοχή Φυτόκο και στο Κορώπι ή Μπούφα , που είναι μισογκρεμισμένα , καθώς και ένα γεφύρι στο Νεοχώρι , που θα καταβυθιστεί στην τεχνητή λίμνη ενός μικρού αρδευτικού φράγματος , που κατασκευάστηκε το 2000 .

Έτσι , μπορούμε να υπολογίσουμε με σχετική ακρίβεια ότι στο Πήλιο έχουν απομείνει μόνο 42 πέτρινα τοξωτά γεφύρια , εκ των οποίων τουλάχιστον 15 έχουν σοβαρά προβλήματα και κινδυνεύουν με κατάρρευση .

Εκτός αυτών που κινδυνεύουν άμεσα , υπάρχουν και άλλα 8 που κινδυνεύουν έμμεσα , από τις πρόσθετες παρεμβάσεις που έγιναν πάνω τους , με σκοπό να διευκολύνουν την κίνηση τροχοφόρων οχημάτων και έτσι έχουν μετατραπεί σε αμαξιτές οδογέφυρες .

Ενδεικτικά αναφέρονται τέσσερα από τα πέτρινα γεφύρια του Πηλίου, με πρώτο αυτό της Τσαγκαράδας, (1728). Είναι μονότοξο και γεφυρώνει το Μυλοπόταμο, ενώ βρίσκεται ανάμεσα στα χωριά Τσαγκαράδα και Ξουρίτσι. Το τόξο έχει άνοιγμα 12m και ύψος 6m και το συνολικό μήκος του γεφυριού είναι 18m. Ίσως είναι το παλαιότερο γεφύρι στο Πήλιο. Είναι οξυκόρυφο, φέρει το αρχικό καλντερίμι και ένα μεγάλο ρήγμα στο εσωράχιο του. Βρίσκεται δε μέσα σ'ένα ειδυλλιακό τοπίο.

Το δεύτερο γεφύρι είναι αυτό της Κάτω Κερασιάς , (1886) . Στο νοτιοανατολικό άκρο της Κάτω Κερασιάς , το δίτοξο αυτό γεφύρι , γεφυρώνει το Κερασιώτικο ρέμα πριν αυτό καταλήξει στη λίμνη Κάρλα . Το μεγάλο τόξο έχει άνοιγμα 8,2m και ύψος 6,25m και το συνολικό μήκος του γεφυριού είναι 18,5m . Το μεγάλο τόξο φέρει επτά άρπιζες και το μικρό δύο . Στη δυτική πλευρά , υπάρχει μια μαρμάρινη πλάκα με τη χρονολογία κατασκευής .

Το γεφύρι του Χατζήνη , (αχρονολόγητο) , είναι μονότοξο και γεφυρώνει μικρό ρέμα που χύνεται στον ποταμό Βρύχωνα . Βρίσκεται ανάμεσα στον Αγ. Λαυρέντιο και τη Δράκεια και είναι μια από τις τρεις υδατογέφυρες στο Πήλιο . Το τόξο της έχει άνοιγμα 4,4m , το ύψος της φτάνει τα 2,5m και το συνολικό μήκος της είναι 11,9m . Είναι "πνιγμένη" μέσα σε οργιώδη βλάστηση και κινδυνεύει με κατάρρευση .

Το γεφύρι της Ταράτσας ή του Μαμαλάκη είναι μονότοξο και γεφυρώνει το Παναγιώτικο ρέμα . Βρίσκεται δυτικά του Νεοχωρίου και δεν υπάρχουν στοιχεία για τη χρονολογία κατασκευής του . Το τόξο του έχει άνοιγμα 5,8m , έχει ύψος 4,6m και το συνολικό μήκος του είναι 15,9m . Έχει ισχυρή θεμελίωση πάνω σε βράχια και ένα μικρό ανακουφιστικό τόξο . Σήμερα , βρίσκεται βυθισμένο στον πυθμένα τεχνητής λίμνης που έγινε για την άρδευση του Νοτίου Πηλίου .

9.ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Το Πήλιο είναι από τις ομορφότερες περιοχές της Ελλάδας και αποτελεί ιδανικό προορισμό διακοπών όλο το χρόνο . Οι παραλίες του φημίζονται για τα καθαρά νερά και το ωραίο περιβάλλον και πολλές έχουν βραβευτεί με γαλάζια σημαία από την Ε.Ε. .

Η Χερσόνησος του Πηλίου βρίσκεται σε ιδανικό σημείο και καθώς βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος στα ανατολικά παράλια και τον Παγασητικό κόλπο στα νότια , προσφέρει στον επισκέπτη πολλές επιλογές για κολύμπι σε πανέμορφες παραλίες .

Υπάρχουν κοσμικές παραλίες , ήσυχες και απομονωμένες , με χρυσαφένια αμμουδιά ή μαργαριταρένια βότσαλα . Οι παραλίες του Πηλίου είναι ιδανικές για χαλάρωση , κολύμπι και ψάρεμα ενώ πολλές από αυτές προσφέρονται ιδανικά και για θαλάσσια sports .

Στο Πήλιο υπάρχουν πολλά τουριστικά θέρετρα και παραθαλάσσιοι οικισμοί που είναι άρτια οργανωμένοι τουριστικά και προσφέρονται για καλοκαιρινές διακοπές κοντά σε πανέμορφες παραλίες και γραφικές ακτές .

Α.ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ ΣΤΟΝ ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟ ΚΟΛΠΟ

Κάτω Λεχώνια

Είναι η πρώτη παραλία που θα συναντήσετε ερχόμενοι από το Βόλο . Εδώ υπάρχουν αρκετά μπαράκια και καφέ που προσφέρουν όμορφες προτάσεις για ξεκούραση και χαλάρωση απολαμβάνοντας τον καφέ ή το ποτό σας .

Καλά Νερά

Η παραλία στο τουριστικό θέρετρο Καλά Νερά είναι από τις πιο γνωστές και έχει βραβευτεί με γαλάζια σημαία . Τα νερά είναι πολύ καθαρά και θα απολαύσετε δροσερές στιγμές στον καλοκαιρινό ήλιο . Κατά μήκος του παραλιακού δρόμου που είναι σκεπασμένος με πλατάνια και ευκαλύπτους , υπάρχουν ταβερνάκια , ουζερί , ψησταριές , μπαράκια και καφετέριες .

Μπούφα

Η Μπούφα είναι η μεγαλύτερη παραλία του Πηλίου και βρίσκεται ανάμεσα στα χωριά Καλά Νερά και Άφησσο . Είναι επίσης από τις πιο γνωστές παραλίες και συγκεντρώνει πολλούς παραθεριστές από τα γύρω χωριά . Είναι πολύ όμορφη και έχει καθαρά νερά .

Άφησσος

Στην Άφησσο υπάρχουν αρκετές παραλίες με πιο γνωστές την παραλία Αμποβός και Καλιφτέρη , που έχουν ψιλή άμμο και πεντακάθαρα νερά .

Β.ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

Μικρό

Η παραλία του Μικρού είναι από τις ομορφότερες του Πηλίου με πολλά δέντρα στην άκρη της, ψιλή άμμο που μετατρέπεται σε πολύ ψιλό βοτσαλάκι κοντά στη θάλασσα και πεντακάθαρα νερά. Παρ'όλο που το Μικρό είναι μικρός οικισμός, η παραλία του είναι πολύ γνωστή. Θα βρείτε ταβερνούλες και ένα μπαρ που λειτουργούν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Καστρί

Η παραλία στο Καστρί έχει ψιλή άμμο και είναι ιδανική για windsurfing.

Πάλτση , (Άγιος Κωνσταντίνος)

Η παραλία της Πάλτσης είναι από τις πιο γνωστές στα ανατολικά παράλια του Πηλίου . Είναι μεγάλη και έχει ψιλή άμμο , ιδανική για χαλάρωση και ξεκούραση στον καλοκαιρινό ήλιο .

Ποτιστικά

Η παραλία στα Ποτιστικά είναι ακόμα μια γνωστή παραλία του Πηλίου που συγκεντρώνει πολλούς παραθεριστές . Έχει ψιλή άμμο και είναι ιδανική για ξεκούραση στο ωραίο φυσικό περιβάλλον της .

Μυλόποταμος

Μια από τις πιο διάσημες παραλίες του Πηλίου . Το περιβάλλον της είναι πολύ εντυπωσιακό με τα βράχια και τη χρυσαφένια αμμουδιά , ενώ τα καταγάλανα νερά είναι πάντα καθαρά και σε προσκαλούν για στιγμές δροσιάς . Πολύ κοντά υπάρχουν και άλλες παραλίες που είναι ιδανικές για όμορφες στιγμές και κολύμπι .

Φακίστρα

Η δεύτερη διάσημη παραλία του Πηλίου και της Τσαγκαράδας με βραχώδες τοπίο και πλούσια κοντινή βλάστηση .

Παπά Νερό

Η παραλία του Παπά Νερό είναι μια υπέροχη χρυσαφένια αμμουδιά όπου η πλούσια ορεινή βλάστηση φτάνει μέχρι τη θάλασσα, Είναι ένα ειδυλλιακό μέρος ιδανικό για ηρεμία και χαλάρωση με κρυστάλλινα νερά και γραφικότητα .

Άγιος Ιωάννης

Η παραλία Άγιος Ιωάννης βρίσκεται στα ανατολικά παράλια του Πηλίου είναι πολύ γνωστή και έχει μεγάλη χρυσαφένια αμμουδιά , που συγκεντρώνει πολλούς παραθεριστές .

Άγιοι Σαράντα

Η παραλία των Αγίων σαράντα βρίσκεται βόρεια του Αγίου Ιωάννη και είναι μια ακόμα γνωστή παραλία του Πηλίου . Τα νερά είναι γαλαζοπράσινα , ενώ η χρυσαφένια αμμουδιά κοντά στη θάλασσα μετατρέπεται σε κατάλευκο ψιλό χαλικάκι .

Χορευτό

Η παραλία στο Χορευτό είναι πολύ όμορφη καθώς περιτριγυρίζεται από πλούσια βλάστηση που φτάνει μέχρι τη θάλασσα σε μερικά σημεία της , με πεντακάθαρα νερά και γαλήνιο περιβάλλον ιδανικό για ηρεμία και χαλάρωση .

10.ΤΟ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΗΛΙΟΥ

Ένα από τα πρώτα χιονοδρομικά κέντρα που λειτούργησαν στην Ελλάδα , (από το 1967) , ήταν το ski centre Αγριόλευκες .

Απέχει μόνο 2km από το ορεινό χωριό Χάνια , 12km από το όμορφο χωριό της Πορταριάς και 27km από την πόλη του Βόλου . Στους πρόποδες του όρους Πηλίου οι Αγριόλευκες έχουν την ιδανική θέση για να περάσετε την μέρα σας στο χιόνι .

Λειτουργούν αναβατήρες που εξυπηρετούν περίπου 500 άτομα την ώρα , που δίνουν την δυνατότητα στους σκιέρ , να φτάσουν στις πίστες "Θέτις" , "Φαλκονέρα" , "Πανόραμα" και των αρχαρίων , συνολικού μήκους 5000m .

Το χιονοδρομικό κέντρο είναι πολύ δημοφιλές και πολυσύχναστο κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου . Εκτός από σκι μπορείτε να δοκιμάσετε και άλλες χειμερινές δραστηριότητες , που μπορούν να πραγματοποιηθούν εδώ συμπεριλαμβανομένου και mountain artillery ski .

Το χιονοδρομικό κέντρο Αγριόλευκες βρίσκεται σε μια θαυμάσια γραφική περιοχή του Πηλίου, όπου η φύση βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία, προσφέροντας πανοραμικά μαγευτική θέα, στην πεδιάδα και τα γαλάζια νερά του Αιγαίου και του Παγασητικού.

Το κέντρο διαθέτει επίσης, καταφύγιο με 80 διαθέσιμα κρεβάτια, καθώς επίσης και μια επιλογή από εγκαταστάσεις όπως ο χώρος στάθμευσης, εστιατόριο, cafe bar και αναψυκτήριο που συντελούν στην εξυπηρέτηση και απόλαυση σας.

Τα κοντινά χωριά Χάνια, Πορταριά και Μακρινίτσα είναι σε θέση να σας προσφέρουν, μεγάλη επιλογή ποιοτικής διαμονής κοντά στο χιονοδρομικό κέντρο.

Λειτουργούν:

*6 αναβατήρες, (3 εναέριοι + 3 συρόμενοι), συνολικής δυναμικότητας 2.500 ατόμων/ώρα.

*Πίστες συνολικού μήκους 12km, (7km σκι κατάβασης & 5km δρόμος αντοχής).

*Χώροι στάθμευσης: υπάρχουν 3 χώροι στάθμευσης χωρητικότητας 800 αυτοκινήτων.

*Καταφύγιο δυναμικότητας 80 ατόμων που διαθέτει εστιατόριο, αναψυκτήριο, και υπνοδωμάτια.

*Σχολή σκι με διπλωματούχους προπονητές χιονοδρομίας, που μπορούν να εκπαιδεύσουν χιονοδρόμο κάθε επιπέδου και ενοικιάσεις σκι.

Διαθέτει:

- * 5 πίστες – Εναέριους και συρόμενους αναβατήρες .
- * Πίστα αντοχής , (Lang Lauf) .
- * Πίστα Cross country .
- * 1 πίστα για νυχτερινό σκι .
- * Chalet – Σαλέ φαγητού – ύπνου .
- * Εστιατόριο – Καφετέρια .
- * Καταστήματα ενοικίασης εξοπλισμού & Σχολές σκι .

Πίστες:

- * Πανόραμα: Μήκος: 1045m & Υψομετρική διαφορά: 300m .
- * Κεντρική: Μήκος: 350m & Υψομετρική διαφορά: 217m .
- * Κήποι: Μήκος: 1030m & Υψομετρική διαφορά: 337m .
- * Αντοχής: Μήκος: 5km .

Αναβατήρες:

- * 2 εναέριοι , Μήκος: 450m και 550m .
- * 1 συρόμενος , Μήκος: 410m .
- * 1 μικρολίφτ , Μήκος: 220m .

11.ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΗΛΙΟΥ

Α.ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η **Πορταριά** συνδέεται «δι'αμαξιτής οδού , μήκους 12,5km» με τον **Βόλο** . Πρόκειται για έργο που γίνεται με δωρεά του Παντελή Βασσάνη , επιφανούς τέκνου της Πορταριάς , ο οποίος , πάνω στα χνάρια παλαιού μονοπατιού , έφτιαξε ένα θαυμάσιο , για τα μέτρα της εποχής εκείνης , δρόμο .

Ο δρόμος αυτός άρχισε να κατασκευάζεται το 1894 , από τον λόφο της **Επισκοπής** προς την **Πορταριά** . Από την Επισκοπή και πάνω είναι ο ίδιος δρόμος που χρησιμοποιείται και σήμερα . Ως την **Επισκοπή** έφθανε μέσω **Άλλης Μεριάς** κι αυτό επειδή ο Βασσάνης ήθελε να φτιάξει δρόμο που να συνδέει απευθείας την Πορταριά με τον Βόλο . Φαίνεται ότι είχε την απαίτηση να βοηθήσουν και οι Ανωβολιώτες και οι Ανακασιώτες για την κατασκευή του κι εκείνοι αδυνατούσαν ή δεν ήθελαν . Για τον δρόμο αυτό ο Παντελής Βασσάνης δώρισε το υπέρογκο για την εποχή εκείνη ποσό των 500.000 δραχμών .

Το 1920 αρχίζει η χάραξη του δρόμου **Πορταριάς – Ζαγοράς** . Σύντομα χαράσσεται ο δρόμος . Οι κάτοικοι όμως της Πορταριάς και του Κατηχωρίου διαμαρτύρονται «στον Υπουργό Συγκοινωνίας» επειδή ο Μηχανικός του έργου , Παπαβασιλείου , δεν δίνει σημασία στην καταστροφή των κτημάτων τους: «Παρακαλούμεν όπως το υφ'υμών Υπουργείον , επειδή τυγχάνομεν πτωχοί οικογενειάρχαι , διατάξη την αποζημίωσιν των Κτημάτων μας» .

Η κατασκευή του δρόμου **Πορταριάς – Μακρινίτσας** ολοκληρώθηκε το 1941 .

Λίγο πριν δημιουργηθεί η σιδηροδρομική γραμμή Βόλου – Άνω Λεχωνίων και συνεπώς η συγκοινωνιακή σύνδεση του χωριού με την πόλη – πρωτεύουσα του νομού , είχε κατασκευαστεί η αμαξιτή οδός **Βόλου – Άνω Λεχωνίων** , μήκους 12km . Βεβαίως πριν την κατασκευή του αμαξόδρομου , η επικοινωνία των Λεχωνιτών με το Βόλο , όπως και των άλλων χωριών του Πηλίου , γινόταν με άλογα , μουλάρια ή πεζοπορώντας . Για τους Λεχωνίτες και τα κοντινά χωριά υπήρχε το τρενάκι από το 1895 .

Συγκοινωνία με αυτοκίνητο δεν υπήρχε , αφού ουσιαστικά αυτό μπήκε στη ζωή των χωριών μετά από τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο . Έτσι ο δρόμος Άνω Λεχώνια – Βόλος ήταν ένας από τους πρώτους που κατασκευάστηκε στο νομό . Μαζί μ' αυτόν είχαν κατασκευαστεί και οι δρόμοι **Βόλος – Κατηχώρι** , **Χάνια – Ζαγορά** καθώς και ο δρόμοι **Μηλιές – Τσαγκαράδα και Νεοχώρι – Τσαγκαράδα** , (το μεγαλύτερο μέρος των δύο αυτών δρόμων είναι κοινό) .

Το 1931 , ο μεγάλος Πηλιορείτης ευεργέτης Δημήτριος Πολυμέρης , από τη Ζαγορά , που πλούτισε στην Αμερική , δώρισε αρχικά 250000 περίπου στερλίνες και μετά δάνεισε άτοκα 100000 χρυσές λίρες για να γίνουν οι αμαξιτοί δρόμοι στο Πήλιο . Τότε δημιουργήθηκε το Ταμείο Οδοποιίας Βόλου , (Τ.Ο.Β.) , που άρχισε την κατασκευή δρόμων μαζί με χρήματα από την κατά καιρούς κρατική συνδρομή .

Ο δρόμος **Άνω Λεχώνια – (Νεοχώρι) - Αργαλαστή** έχει μήκος 29km και κατασκευάστηκε το 1934 . Η δαπάνη για την κατασκευή του έγινε από το Τ.Ο.Β. και το Πολυμέρειο δάνειο .

Η κατασκευή του δρόμου **Αργαλαστής – Μηλίνας – Τρικεριού** ολοκληρώθηκε το 1984 .

Η κατασκευή του δρόμου **Μακρυρράχης – Ανηλίου – Αγίου Δημητρίου – Κισσού – Μουρεσίου** κατασκευάστηκε πλήρως το 1934 .

Ο δρόμος **Άνω Λεχωνίων – Αγίου Βλασίου - Αγίου Γεωργίου** με μήκος 10km άρχισε το 1934 που τελείωσαν τα πρώτα 4,5km ως τον Άγιο Βλάσιο με δαπάνη του Τ.Ο.Β. από το Πολυμέρειο δάνειο και προσωπική εργασία των κατοίκων του Αγίου Βλασίου . Το υπόλοιπο τμήμα ως τον Άγιο Γεώργιο τελείωσε περίπου είκοσι χρόνια αργότερα το 1954 . Η δαπάνη για την κατασκευή του έγινε από το Τ.Ο.Β. και οικονομική ενίσχυση από την ίδια την κοινότητα Αγίου Γεωργίου

Ο δρόμος **Κάτω Λεχώνια – Άγιος Λαυρέντιος** με μήκος 11km άρχισε το 1928 με δωρεά του Αγιολαυρεντίτη Μουμουζή , του Τ.Ο.Β. και του ναού του Αγίου Αποστόλου του Νέου για τα δύο πρώτα km . Τα υπόλοιπα km ως το χωριό έγιναν με δαπάνη από το Πολυμέρειο δάνειο .

Ο δρόμος **Αγριάς – Δράκειας** έχει μήκος 9,5km και η κατασκευή του άρχισε το 1929 με προσωπική δουλειά των κατοίκων του χωριού . Το 1937 τελείωσε με χρήματα του Τ.Ο.Β. από το Πολυμέρειο δάνειο .

Β.ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΠΟΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΒΟΛΟ

Αν σκοπεύετε να ταξιδέψετε γύρω από το Πήλιο με κατεύθυνση τα χωριά του , επιλέγετε τον προορισμό σας από τον κατάλογο . Το οδικό δίκτυο θα μπορούσε να είναι και καλύτερο . Έχει πολλές στροφές και σε αρκετά σημεία ο δρόμος είναι υπερβολικά στενός . Βενζινάδικα θα βρείτε εύκολα αλλά καλύτερα να έχετε φουλάρει από τον Βόλο όπου η τιμή της αμόλυβδης είναι αρκετά πιο φτηνή . Όλες οι αποστάσεις είναι κατά προσέγγιση για να σας δώσουν μια ιδέα των αποστάσεων μεταξύ δύο σημείων .

Άγιος Γεώργιος Νηλείας Πηλίου	22km
Άγιος Δημήτριος Πηλίου	48km
Άγιος Ιωάννης Πηλίου	55km
Άγιος Λαυρέντιος Πηλίου	21km
Αγριά Πηλίου	7km
Ανήλιο Πηλίου	45km
Αργαλαστή Πηλίου	41km
Άφυσσος Πηλίου	26km
Βυζίτσα Πηλίου	31km
Ζαγορά Πηλίου	47km
Καλά Νερά Πηλίου	19km
Κάλαμος Πηλίου	47km
Καστρί Πηλίου	72km
Κωροπί Πηλίου	22km
Λαμπινού Πηλίου	44km

Λαύκος Πηλίου	56km
Μακρινίτσα Πηλίου	17km
Μακρυρράχη Πηλίου	43km
Μηλιές Πηλίου	28km
Μηλίνα Πηλίου	50km
Μυλοπόταμος Πηλίου	59km
Μούρεσι Πηλίου	50km
Νεοχώρι Πηλίου	35km
Ξινόβρυση Πηλίου	47km
Πινακάτες Πηλίου	28km
Πορταριά Πηλίου	12km
Πλατανίδα Πηλίου	14km
Σική Πηλίου	39km
Τσαγκαράδα Πηλίου	47km
Τρίκερι Πηλίου	85km
Χάνια Πηλίου	26km
Χορευτό Πηλίου	55km
Χόρτο Πηλίου	47km

12.ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΩΝ ΠΗΛΙΟΡΕΙΤΩΝ

Α.ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ

Ο Άνθιμος Γαζής γεννήθηκε το 1758 στις Μηλιές από φτωχούς γονείς . Βαπτίστηκε με το όνομα Αλέξανδρος ενώ όταν χειροτονήθηκε σε ιεροδιάκονο το άλλαξε . Το οικογενειακό του όνομα Γκάζαλης το άλλαξε στο ελληνικότερο Γαζής . Παρακολούθησε μαθήματα κοντά στον ιερομόναχο Άνθιμο Παπαπανταζή και στην Ζαγορά όπου υπηρετούσε ένα εύπορο αλλά φιλόργυρο κληρικό . Το 1774 γύρισε στις Μηλιές όπου χειροτονήθηκε διάκονος , παίρνοντας το όνομα Άνθιμος , το όνομα δηλαδή του δασκάλου του . Ένα χρόνο αργότερα έγινε ιερέας και πήγε στη Βυζίτσα για να εργασθεί ως δάσκαλος με μικρό μισθό . Στο διάστημα της παραμονής του εκεί μελέτησε αρχαίους συγγραφείς . Μετέπειτα πήγε στην Κωνσταντινούπολη όπου χειροτονήθηκε αρχιμανδρίτης , και εργάστηκε και πάλι ως δάσκαλος . Το 1796 θα περάσει στην Αυστριακή πρωτεύουσα για να σπουδάσει μαθηματικά όπου και εξελέγηκε προϊστάμενος του ναού του Αγίου Γεωργίου της Ελληνικής κοινότητας Βιέννης . Η Βιέννη , με την ανθούσα εκείνα τα χρόνια μεγάλη ελληνική παροικία , αποτέλεσε ιδεώδη τόπο για ιερατική και πνευματική μαζί παρουσία του Γαζή . Έτσι ανέπτυξε έντονη πνευματική αλλά και πολιτική , (επαναστατική) , δραστηριότητα , καθώς είχε γνωριστεί και αποτελούσε άτυπο συμβουλάτορα του μετέπειτα πρώτου κυβερνήτη του ελεύθερου πλέον ελληνικού κράτους , του Ιωάννη Καποδίστρια . Παράλληλα ήταν από τα πρώτα μέλη που εντάχθηκαν στην Φιλική Εταιρία και διαδραμάτισε ιδιαίτερο ρόλο στον εθνικό ξεσηκωμό , όπως θα αναφέρουμε στη συνέχεια .

Στα πλαίσια της εκδοτικής του και μεταφραστικής του δραστηριότητας εξέδωσε το 1811 το φιλολογικό περιοδικό «Λόγιος Ερμής» το οποίο αποτέλεσε περιοδικό σταθμό στα χρόνια του Ελληνικού Διαφωτισμού , καθώς υπήρξε το πρωτοπόρο και φωτεινότερο περιοδικό που εκδόθηκε στα προεπαναστατικά χρόνια . Ο «Λόγιος Ερμής» ήταν το πρώτο σοβαρό ελληνικό περιοδικό που εκδιδόταν στα χρόνια της σκλαβιάς , και συγκέντρωνε στις σελίδες του τους πιο γνωστούς λόγιους της εποχής . Από τις σελίδες του δόθηκαν αξιοπρεπείς μάχες γύρω από το γλωσσικό θέμα , μεταξύ των αρχαϊστών , που αντιπροσώπευε η παράταξη του Αδαμάντιου Κοραή , και των υπολοίπων που πρέσβευαν την επικράτηση της νεοελληνικής ζωντανής γλώσσας . Το νεοσύστατο περιοδικό φύτρωσε κάτω από την άγρυπνη λογοκρισία του ιδρυτή της Ιεράς Συμμαχίας του Μέττερνιχ . ο οποίος αντιμαχόμενος κάθε ιδέα για απελευθέρωση των υπόδουλων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία λαών , παρακολούθούσε κάθε παράξενο γραφτό , ικανό να διαταράξει τις άριστες σχέσεις του με την Πύλη και τον Σουλτάνο . Έτσι , ο Γαζής και το περιοδικό του παρακολουθούταν άγρυπνα απ'την αυστριακή αστυνομία .

Ο «Λόγιος Ερμής» εκδιδόταν μέχρι το 1816 . Κάτω από το καθεστώς της Ιεράς Συμμαχίας , που εξέφραζε την πιο άτιμη και ανίρη συμφωνία των μεγάλων της Ευρώπης , να κρατούν τους μικρούς λαούς στα δεσμά της σκλαβιάς , ήταν αδύνατο να μακροημερεύσει ένα τόσο προοδευτικό και αγωνιστικό περιοδικό , σε μια περίοδο μάλιστα που ένας μικρός λαός , όπως ο ελληνικός , ξεσηκωνόταν κατά των τυράννων του .

Το 1814 υπογράφει μαζί με τον Γρηγόριο Κωνσταντά το ιδρυτικό της Μηλιώτικης Σχολής και αρχίζει πλέον να συγκεντρώνει οικονομικές ενισχύσεις από τους ομογενείς , για την αποπεράτωση των εργασιών και την λειτουργία της . Προσανατολίζεται πλέον στο να επιστρέψει για μόνιμη εγκατάσταση στην πατρώα γη , αφού προηγουμένως έχει φροντίσει να αποστείλει στις Μηλιές , για τις ανάγκες της Σχολής , όλη του την βιβλιοθήκη , η οποία αριθμούσε άνω των 10000 τόμων . (Οι τόμοι αυτοί αποτέλεσαν την βιβλιοθήκη της Μηλιώτικης Σχολής και κατά το μεγαλύτερο μέρος τους σώζονται σήμερα στην Βιβλιοθήκη του χωριού) .

Σχεδόν , όμως , σύγκαιρα με την αποπεράτωση του κτιρίου της νέας Σχολής και τον εμπλουτισμό της ίδιας με βιβλία και όργανα διδασκαλίας , ο Γαζής , χωρίς να πάψει να ενδιαφέρεται για τη λειτουργία της , αρχίζει να προσανατολίζεται σε μια καινούργια αποστολή , ακολουθώντας τη φωνή της καρδιάς του και το ιερό προς τη σκλάβια πατρίδα του χρέος του . Το χρέος του επαναστάτη και το όραμα της λευτερωμένης από τα δεσμά πατρίδας που φλόγιζε πια την ψυχή του ανήσυχου μηλιώτη ρασοφόρου .

Από τα προηγούμενα ακόμα χρόνια είχε γνωριστεί στην Βιέννη με τον Καποδίστρια , υπουργό τότε εξωτερικών της Ρωσίας , αλλά και με τον ίδιο τον τσάρο Αλέξανδρο , που λειτουργήθηκε στην εκκλησία του . Σαν μακρινός επίσης αντίλαλος έφτασαν στ'αυτιά του και οι πληροφορίες για μια Επαναστατική Εταιρία που οργάνωσε μυστικά τον ξεσηκωμό των σκλάβων συμπατριωτών του . Στην αρχή , όντας ο ίδιος οπαδός του Κοραή που πρέσβευε πως θα έπρεπε να προπαρασκευασθεί ιδεολογικά και πνευματικά το έθνος πριν προχωρήσει σε επαναστατικά εγχειρήματα , δεν ήταν σύμφωνος για τέτοια εγερτήρια κινήματα και μάλιστα όταν του έκαναν τις πρώτες κρούσεις ο Σκουφάς και ο Τσακάλωφ να γίνει μέλος της Φιλικής Εταιρίας , ο ίδιος αρνήθηκε . Αργότερα όμως , (μάλλον στο 1817) , ακολουθώντας τη φωνή της φλογερής καρδιάς του , δέχεται να μνηθεί στους σκοπούς της Φιλικής Εταιρίας , της οποίας μάλιστα δεν αργεί να γίνει από τα κορυφαία ηγετικά στελέχη και από τα πιο ενθουσιώδη και δραστήρια μέλη , χάρη στην παμβαλκανική του ακτινοβολία .

Από δω και πέρα , λοιπόν , αρχίζει το πιο σημαντικό στάδιο για τη ζωή του από την ίδια τη φύση του επαναστάτη ηλιόρειτη ρασοφόρου , ο οποίος , παρόμοια με τον Παπαφλέσσα , δεν αργεί να γίνει ο μπουρλοτιέρης των ψυχών στην σκλάβια Ελλάδα και ιδιαίτερα βέβαια στην πατρίδα του τη Θεσσαλομαγνησία .

Το τελευταίο γράμμα του απ'τη Βιέννη το έστειλε ο Γαζής στον Κωνσταντά στις 13 Μαρτίου 1817 , και τον πληροφορούσε μ'αυτό πως θα έφευγε πια από εκεί και θα ερχόταν μέσω της Πόλης στο Πήλιο και στις Μηλιές για να τον συνδράμει στην παιδευτική λειτουργία της νεοσύστατης Σχολής τους .

Πρώτος σταθμός αυτού του ταξιδιού της οριστικής επιστροφής από την αποδημία του Γαζή ήταν η Οδησός , όπου συναντιέται με τους πρωτεργάτες της Φιλικής Εταιρίας Σκουφά ,

Ξάνθο και Τσακάλωφ κι επεξεργάζονται μαζί τα σχέδια του μελλούμενου να ξεσπάσει σε λίγο καιρό πανεθνικού ξεσηκωμού .

Περνώντας κατόπιν από την Κωνσταντινούπολη , φροντίζει και συγκεντρώνει από τους εκεί ομογενείς χρήματα για την λειτουργία της Σχολής , κι ύστερα κατεβαίνει στην Ελλάδα , κάνοντας τον περιηγητή και κρυφά τον εθνεγέρτη επαναστάτη . Επισκέπτεται τις Σπέτσες και την Ύδρα και κουβεντιάζει με τους караβοκύρηδες καπεταναίους , πάει και στην Αθήνα κι ορκίζει πολλούς πατριώτες στα μυστικά της Εταιρίας , περνάει και στον Μοριά και συναντιέται με κάμποσους αρματολούς , ενώ και μετά την επιστροφή του στα πάτρια εδάφη του Πηλίου , τον βρίσκουμε ένα χρόνο αργότερα στη Φωκίδα , στην Πίνδο , στον Όλυμπο και στη Χαλκιδική να κατηχεί στα μυστικά του Αγώνα μαρουτοκαπνισμένους οπλαρχηγούς και καπεταναίους . Σαν έφτασε στις Μηλιές , του έγινε θερμή υποδοχή από τους συγχωριανούς του , που βέβαια τον περίμεναν σαν δάσκαλο στο καινούργιο σχολείο τους . Ωστόσο , ο Γαζής δεν κατέβηκε στην Ελλάδα για να εφοδιάσει με πτυχία σπουδαστές μα για να ετοιμάσει ψυχωμένους και πιστούς μαχητές της λευτεριάς .

Ωστόσο και για να μη δώσει λαβές σε υπόνοιες που θα ήταν επικίνδυνες για την εξέλιξη του Αγώνα στους ανυποψίαστους για την επαναστατική αποστολή του συμπατριώτες του και κυρίως βέβαια στον Κωνσταντά , του οποίου γνώριζε την μετριοπάθεια , το σκεπτικισμό και τη συντηρητικότητα , καθώς και την πάγια θέση του που ήταν αρνητική για ένα όχι σωστά και σχολαστικά σχεδιασμένο και οργανωμένο επαναστατικό κίνημα , ο Γαζής ανέλαβε διδασκαλικά καθήκοντα στη Σχολή . Ο ίδιος όμως , με διάφορες προφάσεις , λίγο ασχολήθηκε μ'αυτά , αφήνοντας τον Κωνσταντά , στον οποίο ως την τελευταία ώρα δεν ανακοίνωσε τίποτα για τα επαναστατικά σχέδιά του , να ασκεί το κύριο εκπαιδευτικό έργο . Κι αυτός , έτρεχε με κάθε ευκαιρία στα χωριά του Πηλίου , κατηχώντας μυστικά και συσπειρώνοντας γύρω του όλα τα αγωνιστικά στοιχεία της Θεσσαλομαγνησίας , και κυρίως τους πιο ψυχωμένους προκρίτους των πηλιορείτικων χωριών και τους Μπασδεκαίους αρματολούς , που από παράδοση είχαν το πάνω χέρι στο Πήλιο αλλά και στις περιοχές του Βελεστίνου , του Αλμυρού και του Δομοκού , καθώς και άλλους θεσσαλομαγνήτες οπλαρχηγούς και μικροκαπεταναίους . Ακόμα ήρθε σε συνεννόηση με τους Υδραίους και Σπετσιώτες

Καραβοκύρηδες να του στείλουν στη δεδομένη ώρα το στόλο τους , για να ενισχύσουν την πηλιορείτικη εξέγερση όταν αυτή θα ξεσπούσε . Οι μέρες περνούσαν , ο ενθουσιασμός ξεχειλίξε στις καρδιές των Πηλιορειτών που ήταν μνημένοι στο μεγάλο μυστικό , και τα μηνύματα έφταναν στον Γαζή από κάθε γωνιά του Πηλίου ελπιδοφόρα . Κάτι για το οποίο βέβαια σπουδαίο ρόλο έπαιζαν και οι ειδήσεις που έφταναν από την νότια Ελλάδα , όπου η επανάσταση είχε ήδη ξεσπάσει και κέρδιζε έδαφος . Γεγονός που φαινόταν και στις αντιδράσεις των Τούρκων της Μαγνησίας , που άρχισαν να συγκεντρώνουν τρόφιμα και πολεμοφόδια και να κλείνονται στους πύργους τους στα Λεχώνια και κυρίως στο κάστρο του Γόλου , (Βόλου) , όπου κουβάλησαν για ασφάλεια ό,τι πιο πολύτιμο είχαν .

Στις 10 Απριλίου του 1821 , ημέρα Πάσχα , συγκεντρώθηκαν στις Μηλιές , στο σπίτι του Φιλικού Γιάννη Δήμου , που ήταν και δεξί χέρι του Γαζή , όλοι οι Φιλικοί της περιοχής και ασχολήθηκαν με την καλύτερη οργάνωση του κινήματος . Εκεί διαβάστηκαν και από τον Γαζή τα έγγραφα που του είχε στείλει ο Δημήτριος Υψηλάντης , με τον οποίο ο ίδιος , όπως και όλη η ηγετική ομάδα της Φιλικής Εταρίας , είχε τακτική επαφή για τον καλύτερο συντονισμό του Αγώνα . Τότε ήταν που για πρώτη φορά μάθαινε τα σχετικά κατέκαστα κι ο συνεργάτης του Γρηγόριος Κωνσταντάς , ο οποίος , και παρά τις αρχικές του επιφυλάξεις , συντάχθηκε με τους επαναστάτες . Την ίδια μέρα , την ώρα που ο παπάς έψελνε στις εκκλησίες «Χριστός Ανέστη» , οι μνημένοι Φιλικοί των χωριών του Πηλίου , συννενοημένοι με τον Γαζή , φωνάζανε στις εκκλησίες «Ελλάς Ανέστη» , για να σφυγμομετρήσουν τις αντιδράσεις του λαού , αλλά κυρίως βέβαια των κοτζαμπάσηδων εκείνων , που δεν βλέπανε με καλό μάτι μια τέτοια εξέγερση . Και καθώς δεν υπήρξε καμιά αντίδραση , ο Γαζής και οι συνεργάτες του κανόνισαν τις τελευταίες λεπτομέρειες της πηλιορείτικης επανάστασης και όρισαν σαν σύνθημα για την έναρξη του ξεσηκωμού των χωριών , τον ερχομό στον Παγασητικό κόλπο των σπετσιώτικων και υδραϊκών πολεμικών караβιών , που είχαν οριστεί για να πολιορκήσουν το Κάστρο του Γόλου .

Τα ελληνικά πλοία μπήκαν στον Παγασητικό στις 6 Μαΐου και την επόμενη μέρα αράξανε μπροστά στο Κάστρο του Γόλου , που το πολιορκούσαν κιάλας οι πηλιορείτες επαναστάτες , με αρχηγό τον Κυριάκο Μπασδέκη .

Την ίδια μέρα , (7 Μαΐου) , κηρύσσεται κι επίσημα η επανάσταση στη Θεσσαλομαγνησία , με δύο σημαντικά γεγονότα , μέσα από τα οποία εισημαίνεται ο πρωταγωνιστικός ρόλος του Γαζή . Το πρώτο είναι η ύψωση από τον ίδιο τον φλογερό ρασοφόρο πρωτοεπαναστάτη της επαναστατικής σημαίας , (σ.σ. η σημαία αυτή φυλάσσεται σήμερα στην Βιβλιοθήκη του χωριού) , στην πλατεία των Μηλεών , και το δεύτερο είναι η κυκλοφορία της πρώτης επαναστατικής διακήρυξης «προς τους λαούς της Ζαγοράς , των Φερών και της Αγριάς» που υπογράφει ο ίδιος , ως «επίτροπος της υπερτάτης Αρχής» .

Ωστόσο η συνέχεια δεν δικαίωσε τις προσδοκίες του Γαζή και των συνεργατών του . Το πρώτο εκείνο επαναστατικό κίνημα της Θεσσαλομαγνησίας απέτυχε , σχεδόν στο ξεκίνημά του . Κύριες αιτίες της αποτυχίας του , οι εμφανείς αδυναμίες στην πολιτική οργάνωση του κινήματος , η μη αξιόμαχη στρατιωτική συγκρότηση των επαναστατών , η έλλειψη πολεμοφοδίων και στρατιωτικών ενισχύσεων από την υπόλοιπη Ελλάδα και κυρίως το γεγονός ότι οι στρατιωτικές ενισχύσεις των Τούρκων ήταν πολύ κοντά , και συγκεκριμένα στην τουρκοβριθή Λάρισα , και η έγκαιρη και ανεμπόδιστη επέμβασή τους δεν παρουσίαζε προβλήματα . Αποτέλεσμα: Γ'ασκέρια του Μαχμούτ Πασά Δράμαλη , κατέφθασαν τις αμέσως επόμενες μέρες του κινήματος στο Πήλιο και αφού έλυσαν την πολιορκία του Κάστρου του Γόλου , μέσα στο καλοκαίρι του 1821 κατέπνιξαν την εξέγερση των ηλιορείτικων χωριών .

Μετά την αποτυχία του κινήματος ο Γαζής κατέφυγε στη νότια Ελλάδα , όπου και συνέχισε την επαναστατική του δραστηριότητα , ως αντιπρόσωπος της Θεσσαλομαγνησίας σε όλες σχεδόν τις Εθνικές Συνελεύσεις , ως μέλος του Αρείου Πάγου της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος , και ως μέλος επίσης της «Επιτροπής των στρατευμάτων για την φύλαξη των μερών» . Από τις θέσεις αυτές μεριμνούσε στο να διατηρείται ζωντανό το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης για επανάληψη των εγερτηρίων κινήματων στο Πήλιο , κι ήταν από τους πρωταγωνιστές της αναθέρμανσης του ηλιορείτικου ξεσηκωμού στα 1823 . Ενός ξεσηκωμού που , όπως και ο προηγούμενος του 1821 , στοίχισε ακριβά στα ηλιορείτικα χωριά και που επίσης δεν είχε τα αναμενόμενα από τον ίδιο θετικά αποτελέσματα για την απελευθέρωση της αγαπημένης του πατρίδας . . . .

. . . Ωστόσο η αποτυχία κι αυτού του επαναστατικού κινήματος στο Πήλιο απογοήτευσε τον Γαζή , ο οποίος αποσύρθηκε στα 1824 στην Τήνο και λίγο αργότερα στην Σύρο , όπου κι ασχολήθηκε με την αναδιοργάνωση των σχολείων τους , ενώ για κάποιο διάστημα το 1827 τον βρίσκουμε και στην Σκύρο . . . .

. . . Με τον ερχομό του Καποδίστρια , ο Γαζής παρά την παλιά του φιλία με τον πρώτο Κυβερνήτη της Ελλάδας , παραμερίστηκε από την διαχείριση των κοινών , όπως και πολλοί άλλοι Φιλικοί . Κι αυτή την παραγκώνισή του ο Γαζής δεν μπόρεσε να την ξεπεράσει . Και καθώς και η υγεία του ήταν πια σοβαρά κλονισμένη και ζούσε πια «εν εσχάτη πενία και αθλιότητι» στη Σύρο , όντας χωρίς καμιά οικονομική βοήθεια ή σύνταξη από το επίσημο κράτος , που τον αντάμειβε με την πλήρη αδιαφορία του για τις μεγάλες εθνικές του υπηρεσίες , ο Γαζής δεν άντεξε και στις 24 Νοεμβρίου του 1828 η μεγάλη του καρδιά έπαυε για πάντα να χτυπά .

Η κηδεία του ήταν πάνδημη στην Ερμούπολη της Σύρου κι έγινε με μεγάλες τιμές , ενώ η είδηση του θανάτου του μεγάλου Μηλιώτη διαφωτιστή κι επαναστάτη λύπησε βαθιά τους αμέτρητους σε όλη την Ελλάδα συνεργάτες , συναγωνιστές και φίλους του αλλά κι αυτούς τους πολιτικούς αντιπάλους του . Η επίσημη όμως Πολιτεία δεν απέδωσε τις οφειλόμενες τιμές στον ηθιορείτη λόγιο και αγωνιστή . . . »

Β.ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑ

Ο Κωνσταντάς γεννήθηκε μεταξύ του 1744 και του 1747 – αν και άλλες πηγές αναφέρουν ως έτος γέννησής του το 1753, δεν πρέπει να είναι σωστές: το ακριβές έτος της γέννησής του έλεγε πως δεν το ε γνώριζε ούτε και ο ίδιος, ωστόσο, όταν το 1835 φάνηκε στον ουρανό ο κομήτης του Χάλευ, ο οποίος έχει περίοδο διέλευσης κάθε 76 χρόνια, ο Κωνσταντάς έλεγε ότι θυμόταν καλά την προηγούμενη διέλευση του κομήτη το 1759. Εξού και η σωστότερη προσέγγιση της χρονολογίας γέννησής του μεταξύ 1744 – 1747.

Από μικρός έδειξε ιδιαίτερη κλίση στα γράμματα, τα οποία υπηρέτησε μέχρι τον θάνατό του σε βαθύ γήρας το 1844. Τα πρώτα του γράμματα τα έμαθε δίπλα στον πρώτο δάσκαλο στο σχολείο της πατρίδας του, τον Άνθιμο, ο οποίος τον έχρισε ιεροδιάκονο. Στη συνέχεια μετέβη στην Κωνσταντινούπολη, όπου συνέχισε να συμπληρώνει την μόρφωσή του αλλά παράλληλα και να διδάσκει ως οικοδιδάσκαλος. Φεύγοντας από την Κωνσταντινούπολη, μεταβαίνει στο Βουκουρέστι και στην Βιέννη, όπου αναπτύσσει ιδιαίτερο εκπαιδευτικό, μεταφραστικό και συγγραφικό έργο. Το 1795 επιστρέφει στην σκλαβωμένη Ελλάδα και αναλαμβάνει διδάσκαλος στο σχολείο των Αμπελακίων της Όσσας. Στην συνέχεια επιστρέφει πάλι στην Βιέννη, και στην Τεργέστη, για να επιστρέψει το 1805 στις Μηλιές, όπου – με σχετικά μικρά διαλείμματα – παρέμεινε μέχρι τον θάνατό του.

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, υπήρξε άμεσος συνεργάτης του Άνθιμου Γαζή στο έργο της δημιουργίας της Μηλιώτικης Σχολής. Η φήμη του ως Διδασκάλου είχε εξαπλωθεί σε όλη την Ελλάδα – έτσι με απόφαση της Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου, διορίστηκε ως ο πρώτος Έφορος, (=Υπουργός), Παιδείας του νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους. Το σχετικό έγγραφο του διορισμού του φυλάσσεται σήμερα στην Βιβλιοθήκη του χωριού, όπου φυλάσσεται επίσης και το γραφείο/κρεβάτι του, (σ.σ. όντως συνήθιζε να χρησιμοποιεί το ίδιο έπιπλο ως τραπέζι/γραφείο και ως κρεβάτι) και η πολυθρόνα του.

. «Ο ιεροδιάκονος Γρηγόριος Κωνσταντάς υπήρξε παραδειγματική μορφή ανθρώπινης προσωπικότητας, την οποία ελάμπρυνε εξαιρετο ήθος και άκαμπτη πίστη στην διακονία του καθήκοντος και του χρέους. Μαθητής του Νεόφυτου Κausοκαλυβίτη και του Δημητράκη Κατρατζή στο Βουκουρέστι, ασπάστηκε τις προοδευτικές ιδέες, έζησε για ένα διάστημα στα μεγάλα ευρωπαϊκά κέντρα και αναδείχτηκε σε κορυφαία φυσιογνωμία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού . . . .

...Σημαντικότερο όμως από το εκδοτικό υπήρξε το διδακτικό έργο του Κωνσταντά . Όπως τονίζεται σε επίγραμμα του μαθητού του Φιλίππου Ιωάννου , ο σεμνός και διαλλακτικός Κωνσταντάς μέχρι βαθυτάτου γήρατος μετέδιδε σοφίαν και αρετήν , ήτο άρα γνήσιος διδάσκαλος , λαξεύων σοφάς και ενάρετους ψυχάς . Πολλοί θα εζήλευαν τη γνώση του , πολύ περισσότερο όπως την αρετή και την φιλοπατρία του . Πράγματι , η διδασκαλία του στο Βουκουρέστι , στα Αμπελάκια και κυρίως στις Μηλιές υπήρξεν καρποφόρος με την εφαρμογή νέων εκπαιδευτικών μεθόδων , τη χρήση εποπτικών οργάνων και την καλλιέργεια της ζωντανής γλώσσας του λαού . Άλλωστε ο ίδιος είχε ενωρίς επισημάνει στον πρόλογο της μετάφρασης του έργου του Soave τις γλωσσικές του επιλογές: *Γλώσσαν εις την μετάφρασίν μου , γράφει , μετεχειρίσθην την κοινήν , τουτ'έστιν εκείνην όπου καταλαβαίνει όλον το γένος μου . Επειδή ο σκοπός μου αποβλέπει εις φωτισμόν του όλου και ενός πολλοστημορίου ...»* .

..

Γ.ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Ο τρίτος Μηλιώτης λόγιος και Διδάσκαλος του Γένους , Δανιήλ Φιλιππίδης υπήρξε ιερομόναχος και εξάδελφος των άλλων δύο , Γρηγορίου Κωνσταντά και Ανθίμου Γαζή . Η χρονολογία γεννήσεώς του δεν είναι ακριβώς γνωστή , τοποθετείται όμως περί το 1750 .

Τα πρώτα γράμματα έμαθε στις Μηλίες από τον διδάσκαλο Άνθιμο , μαζί με τους εξαδέλφους του και σύντομα , αφού έγινε ιεροδιάκονος , έφυγε στο Αγ. Όρος , στην Αθωνιάδα Σχολή και από εκεί στην Χίο , όπου είχε συμμαθητή τον μετέπειτα Πατριάρχη Γρηγόριο τον Ε΄ . Τελικά καταλήγει στο Βουκουρέστι , όπου έρχεται σε επαφή με διδασκαλία που αποδίδει τα νοήματα των αρχαίων κειμένων στην Νεοελληνική , την οποία και υιοθετεί για τις μετέπειτα εργασίες του . Εκεί συμπληρώνει τον κύκλο των σπουδών του , και αφού διδάξει στο Ιάσιο στρέφεται στις Θετικές Επιστήμες μαζί με την Φιλοσοφία , επηρεασμένος από τον Γαλλικό Διαφωτισμό . Διαμορφώνει έτσι τις θέσεις του για την ανάγκη σύζευξης επιστήμης και φιλοσοφίας που θεωρεί ιδεώδη στόχο για κάθε Εκπαιδευτική δραστηριότητα .

Ο χώρος των Παραδουνάβιων επαρχιών , (Μολδαβία και Βλαχία) , υπόδουλων ακόμη στους Οθωμανούς , εκείνη την εποχή , παρείχε τις δυνατότητες να προωθήσουν την οικονομική και πνευματική ανάπτυξη των κατοίκων τους και πρόσφεραν ευκαιρίες εγκαταστάσεως λογίων και μόρφωση των λαών τους , υπό την προστασία των τοπικών ηγεμόνων .

Ο Δανιήλ Φιλιππίδης ευρίσκεται στο σχολείο του Ιασίου , το οποίο όμως θα αφήσει μετά από διετία για ν'αφοσιωθεί στις μελέτες και τα συγγράμματά του στα πλαίσια των νέων ρευμάτων που ακολουθούν τον Γαλλικό Διαφωτισμό και τα οποία κυριαρχούν στο χώρο κατά τα τέλη του 18^{ου} αιώνα .

Από τα γνωστότερα σήμερα έργα του Δανιήλ Φιλιππίδη είναι η συγγραφή μαζί με τον εξάδελφό του Γρηγόριο Κωνσταντά της Νεωτερικής Γεωγραφίας , έργου πρωτοποριακού για την εποχή του και σε γλώσσα κατανοητή στους σύγχρονους αναγνώστες και συντεταγμένη σύμφωνα με τις νεώτερες τότε απόψεις περί Γεωγραφικών Συγγραμμάτων . Ως βοηθήματα για το σύγγραμμα της Νεωτερικής Γεωγραφίας , έργα των αρχαίων Γεωγράφων Στράβωνα και Πausανία , καθώς και νεώτερα έργα Ελλήνων και Γάλλων συγγραφέων . Οι συγγραφείς παρουσιάζουν αναλυτικές περιγραφές για κάθε τόπο , για τα προϊόντα του , τις εμπορικές ιδιαιτερότητες , προηγούμενα ονόματα και αναφορές σε αρχαίους Γεωγράφους κ.α. είτε

βασισμένοι σε εξιστορήσεις άλλων αυτοπτών περιηγητών . Βασική επιδίωξη των συγγραφέων φαίνεται ότι είναι η περιγραφή της πατρίδας τους , ώστε να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των συμπατριωτών τους για την τότε κατάσταση της χώρας ώστε να αφυπνισθεί η Εθνική συνείδηση .

Η Νεωτερική Γεωγραφία τυπώθηκε το 1790 στη Βιέννη . Στη συνέχεια ο Δανιήλ Φιλιππίδης παραμένει επί τετραετία στο Παρίσι παρακολουθώντας πανεπιστημιακά μαθήματα Θετικών Επιστημών και συναναστρεφόμενος με Έλληνες και Γάλλους λογίους . Φεύγει από το παραγμένο Παρίσι των χρόνων της Γαλλικής επανάστασης , και μέσω Ιταλίας , μαζί με τον Κωνσταντά τελικά επιστρέφει στις Μηλιές , με προοπτική την διδασκαλία στην ιδιαίτερη πατρίδα του . Όμως οι συνθήκες δεν είναι ακόμη κατάλληλες , ο χώρος δεν αποκατέστησε την ηρεμία τους κι αυτό τους οδηγεί να ξαναφύγουν και ο Φιλιππίδης να καταφύγει και πάλι στο Ιάσιο αφού πέρασε ένα χρόνο στην Κωνσταντινούπολη . Και τελικά , με μικρές επισκέψεις στη Γαλλία και τη Γερμανία θα παραμείνει στη Μολδαβία μέχρι το τέλος της ζωής του .

Στην τελική του διαμονή , στρέφεται ξανά στην Εκπαίδευση και συγκεντρώνει Βιβλιοθήκη με τα πρόσφατα έργα στις Θετικές Επιστήμες , μεταφράζοντας ταυτόχρονα στη Νεοελληνική πολλά από αυτά για να γίνουν προσιτά στον ευρύτερο Ελληνικό χώρο . Μάλιστα , δεν αρκείται στην συγγραφή απλών διδακτικών βιβλίων , αλλά προσπαθεί να μεταφέρει στους σπουδαστές πρωτότυπα έργα και να εμπνεύσει την αγάπη προς την έρευνα της φύσεως .

Στο μεταφραστικό του έργο συγκαταλέγονται μεταφράσεις της Λογικής του Κοντιγιάκ , Αριθμητική και Γεωμετρία του Μωντουί , Φυσική του Μπρισόν και Επιτομή Αστρονομίας του Λαλάντ . Επίσης παρήγαγε και πρωτότυπο έργο με τις δικές του μελέτες περί μετρήσεως του χρόνου και διορθώσεων του ημερολογίου .

Ο τότε ηγεμόνας της Μολδαβίας Αλέξανδρος Μουρούζης προωθεί την Γαλλική παιδεία , η Σχολή του Ιασίου αναδιοργανώνεται και ο Φιλιππίδης ως φορέας των ιδεών του Γαλλικού Διαφωτισμού προτιμάται ως υπεύθυνος της Σχολής , αν και η πολεμική εναντίον του ξεσπά και κορυφώνεται από τους αντιτιθέμενους στις νέες αυτές ιδέες . Όμως τα εμπόδια ξεπερνιούνται και ο Φιλιππίδης αναλαμβάνει τη διδασκαλία της Φυσικής και των Μαθηματικών στην Σχολή το 1803 . Με την απομάκρυνση του ηγεμόνα Μουρούζη από τη

θέση του , ο Δανιήλ Φιλιππίδης χάνει τον υποστηρικτή του και το 1806 αναγκάζεται να διακόψει την διδασκαλία του στην Σχολή του Ιασίου . Το μόνο που απομένει τώρα είναι η στροφή του στην συγγραφή νέων έργων , οπότε αφοσιώνεται στο γλωσσικό ζήτημα , για το οποίο οι διδάσκαλοι του Γένους βρίσκονται διαιρεμένοι σε δύο αντίμαχα στρατόπεδα . Ο Φιλιππίδης βρίσκεται στον χώρο των Νεωτεριστών , όπου στον τομέα αυτό είναι πρωτοπόρος και αφιερώνει τα τελευταία του χρόνια σ' αυτόν τον σκοπό . Πρωτοστατεί στην προτίμηση της κοινής Ελληνικής έναντι της Αρχαϊζουσας η οποία θα επιβαρύνει την διδασκαλία και με την εκμάθησή της . Αυτό υποστηριζόταν από το αντίθετο ρεύμα των Αρχαϊστών που υποστήριζαν την κλασικίζουσα γλώσσα Κοραή , περιφρονώντας την κοινή γλώσσα της εποχής , που δεν απαιτούσε επί πλέον προσπάθειες εκμάθησής της . Προσπαθεί ακόμη ο Δανιήλ Φιλιππίδης να υποστηρίξει την ανάγκη δημιουργίας μιας νέας πανεθνικής επιστημονικής γλώσσας με την οποία να εκφράζονται με σαφήνεια και ακρίβεια όλοι οι επιστημονικοί όροι , χωρίς τα σφάλματα των εμπειρικών γλωσσών . . . . Αυτή θα ήταν η «μεθοδική γλώσσα» , για την οποία αγωνίσθηκε με σθένος , αλλά οι αντιδράσεις Ελλήνων και ξένων λογίων δεν ευνόησαν τις προθέσεις και τις προσπάθειές του .

Μεταβαίνει τελικά στη Λειψία για να φροντίσει τις εκδόσεις των έργων του , μεταξύ των οποίων και την Γεωγραφία και την Ιστορία της Ρουμανίας , έργα πρωτοποριακά για τους μετέπειτα Ρουμάνους επιστήμονες οι οποίοι του αναγνώρισαν ότι πρωτοχρησιμοποίησε τον όρο «Ρουμανία» όπου περιέλαβε τις επαρχίες της Μολδαβίας και της Βλαχίας τις οποίες και περιέγραψε έχοντας άμεση και προσωπική εμπειρία των περιγραφομένων .

Η επιστροφή του στη Μολδαβία είναι πλέον οριστική . Παρόλο που θέλησε να επιστρέψει στην ιδιαίτερη πατρίδα του και ίσως να διδάξει στην ιδρυθείσα πλέον Σχολή των Μηλεών , δεν το κατόρθωσε , ίσως από την προσωπική διένεξη με τον εξάδελφό του Άνθιμο Γαζή , ο οποίος δεν συμμερίσθηκε τις γλωσσικές του απόψεις . Έτσι δεν είχε την ευκαιρία να λάβει μέρος στον Αγώνα της Ελλάδος για την ανεξαρτησία της , αν και είχε ορκισθεί μέλος της Φιλικής Εταιρίας .

Τελικά , ασθενεί από ημιπληγία και πεθαίνει στο Μάλτς της Μολδαβίας το 1832 , ενώ η απελευθέρωση τμήματος της Ελλάδος έχει πλέον συντελεσθεί . Το έργο του , αποτέλεσε την ύψιστη προσφορά του προς το Έθνος στο οποίο τελικά δεν μπόρεσε ποτέ να επιστρέψει . Έχει ταφεί στην Μολδαβία , όπου πρόσφατες έρευνες δεν μπόρεσαν να εντοπίσουν τον

Τάφο του , και στο κενοτάφιο του , στον χώρο της Μηλιώτικης Σχολής έχει αποτεθεί το περιεχόμενο μιας μικρής λυκήθου: Χώμα από τη γή που έζησε τα τελευταία του χρόνια , μακριά από την πατρίδα στην οποία πάντα ήθελε να επιστρέψει .

Δ.ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΡΔΑΤΟΥ

Ο **Γιάννης Κ. Κορδάτος** ή **Γιάννης Κορδάτος**, κατά προτίμηση του ιδίου, (Ζαγορά Πηλίου, 1891 – Αθήνα, 29 Απριλίου 1961), ήταν Έλληνας κοινωνιολόγος, ιστορικός, πολιτικός και νομικός.

Φοίτησε σε σχολεία της Σμύρνης και της Κωνσταντινούπολης, και τελείωσε το γυμνάσιο στον Βόλο. Σπούδασε νομικά στην Αθήνα. Υπήρξε πολυγραφότατος, μελετητής της ελληνικής ιστορίας από την αρχαιότητα έως την σύγχρονη εποχή.

Υπήρξε από τα ιδρυτικά στελέχη της «Φοιτητικής Συντροφιάς» και του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος – Κομμουνιστικό ή ΣΕΚΕ(Κ), (1920), προκατόχου του ΚΚΕ, και διετέλεσε γενικός γραμματέας του, (1920 – 1924) και διευθυντής του *Ριζοσπάστη*, (1922 – 1924). Το 1927, αποχώρησε από το ΚΚΕ, επειδή διαφώνησε με τις θέσεις του κόμματος για την Μακεδονία. Συνέχισε ωστόσο να είναι κοντά στο ΚΚΕ, και γι'αυτό φυλακίστηκε στα χρόνια της δικτατορίας του Μεταξά.

Κατά την Κατοχή έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση από τις τάξεις του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου. Αργότερα διετέλεσε μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς.

Αν και αυτοδίδακτος ιστορικός, εντούτοις ήταν πολυγραφότατος. Το βιβλίο του *Η κοινωνική σημασία της Ελληνικής Επανάστασης*, που κυκλοφόρησε το 1924, ήταν ένα από

τα πρώτα δείγματα του «ιστορικού υλισμού» στην Ελλάδα , και προκάλεσε ποικίλες και έντονες αντιδράσεις . Παρόμοιες αντιδράσεις προκάλεσε και το βιβλίο του *Ιησούς Χριστός και Χριστιανισμός* , μια «κριτική έρευνα» , όπως γράφει ο ίδιος , «πάνω στο μεγαλύτερο επαναστατικό κίνημα που συγκλόνησε τον κόσμο , τον χριστιανισμό και το λαϊκό ηγέτη και επαναστάτη Χριστό» . Το βιβλίο αυτό , αν και αποτέλεσμα μόχθου 20 ετών , δεν κυκλοφόρησε παρά μόνο μετά τον θάνατό του , καθώς κανένας εκδότης δεν τολμούσε να αναλάβει την έκδοσή του .

Ήταν επίσης μεγάλος γνώστης της Ελληνικής Γραμματείας , αρχαίας και νέας , και ασχολήθηκε επαγγελματικά ως επιμελητής των εκδόσεων της κλασικής Ελληνικής Γραμματείας , που κυκλοφόρησαν από τον οίκο του Ι. Χ. Ζαχαρόπουλου .

Σήμερα , στην γενέτειρά του Ζαγορά Πηλίου , λειτουργεί πολιτιστικός σύλλογος που φέρει το όνομά του , ενώ το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας τον τίμησε δίνοντάς το όνομά του σε κεντρικό αμφιθέατρο στο κτίριο Παπαστράτου στον Βόλο .

13.ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΧΑΡΤΗΣ Ν.ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

- 1.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ
- 2.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΟΥΡΒΙΑΣ
- 3.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ – ΦΛΑΜΟΥΡΙΟΥ
- 4.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ “ΡΑΣΟΥΛΑΣ” ή “ΡΑΣΟΒΑΣ , (ΖΑΓΟΡΑΣ)
- 5.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΖΑΓΟΡΑΣ
- 6.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΛΑΜΠΗΔΟΝΑΣ ΠΗΛΙΟΥ
- 7.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΣΥΚΗΣ
- 8.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΔ ΠΡΟΜΥΡΙΟΥ
- 9.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΑΥΚΟΥ
- 10.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΑΝΩ ΓΑΤΖΕΑΣ
- 11.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΥΖΙΤΣΑΣ
- 12.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ , (ΠΙΝΑΚΑΤΕΣ)
- 13.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ , (ΠΙΝΑΚΑΤΕΣ)
- 14.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ
- 15.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ή “ΜΕΓΑ ΣΩΤΗΡΑ” ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ
- 16.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ
- 17.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑΣ
- 18.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑΣ ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ
- 19.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΑΝΩ ΞΕΝΙΑΣ
- 21.ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ , (ΝΗΣΙ ΤΡΙΚΕΡΩΝ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ , (ΣΤΟ ΒΟΛΟ)

1.ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ 'ΟΛΥΜΠΟΣ'

2.ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΤΣΑΓΓΟΥ

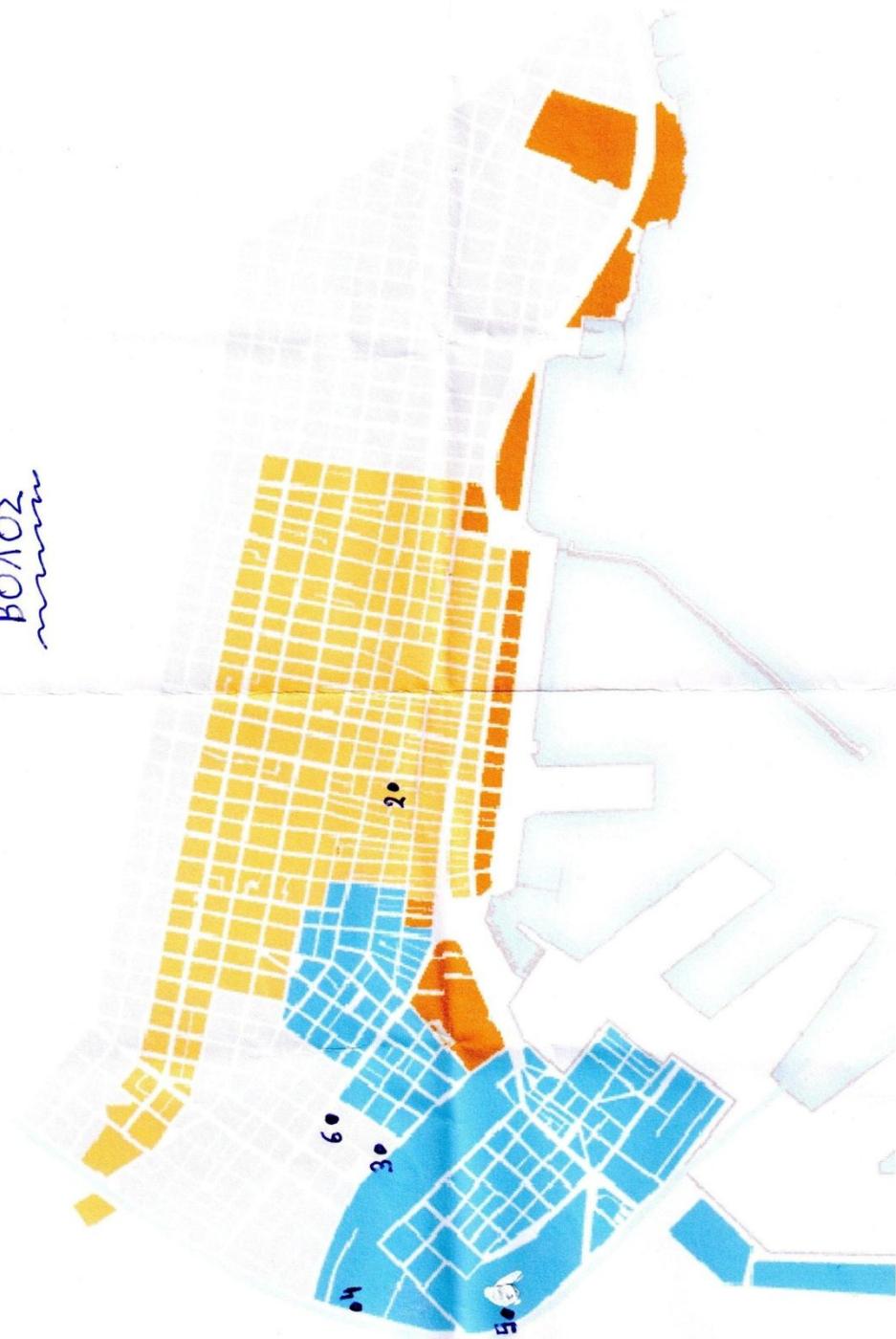
3.ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟ ΓΚΛΑΒΑΝΗ

4.ΟΙΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

5.ΠΛΙΝΘΟΚΕΡΑΜΟΠΟΙΕΙΟ ΤΣΑΛΑΠΑΤΑ

6.ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΕΙΟ Μ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΒΟΛΟΣ

1.ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ‘ΟΛΥΜΠΟΣ’

Το Εργοστάσιο τσιμέντων ‘Όλυμπος’ ιδρύθηκε το 1924 με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 80000 λίρες Αγγλίας . Το εργοστάσιο , που λειτουργούσε στο δρόμο μεταξύ Βόλου – Αγριάς , υπήρξε και παραμένει μέχρι σήμερα μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες της Ελλάδας .

Στο πρώτο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας συμμετείχαν γνωστοί επιχειρηματίες της πόλης όπως οι Αλέξανδρος και Ανδρέας Αποστολίδης , (ιδιοκτήτες μεταλλίων) , Γ. Κοσμαδόπουλος , (τραπεζίτης) , Δ. Χονδρόπουλος , (καπνέμπορος) , Στ. Αξελός , (εργολάβος) , Κ. Χρυσοχοΐδης , (κτηματίας) , κ.α. . Τέσσερα χρόνια αργότερα , το 1928 , το εργοστάσιο τσιμέντων χρεοκόπησε και συγχωνεύτηκε με την Ανώνυμη Γενική Εταιρία Τσιμέντων , (ΑΓΕΤ) , που είχε ιδρυθεί το 1911 από τον Ανδρέα Ν. Χατζηκυριάκο και είχε ένα εργοστάσιο στη Δραπετσώνα στον Πειραιά με την επωνυμία ΗΡΑΚΛΗΣ . Η νέα εταιρία χρησιμοποιούσε για πολλές δεκαετίες πρώτες ύλες από το λόφο της Γορίτσας , ενώ η παραγωγή της έφτανε τους 50000 τόνους ετησίως .

Ειδυλιακή απεικόνιση της ΑΓΕΤ .

2.ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΤΣΑΓΓΟΥ

Το 1890 ο καπνέμπορος Νικόλαος Ματσάγγος ίδρυσε μια μικρή βιοτεχνία καπνού και το 1910 έφερε την πρώτη καπνοκοπτική μηχανή . Από το 1918 , όταν η επιχείρηση πέρασε στα χέρια των γιων του ιδρυτή , εξελίχθηκε με ραγδαίο ρυθμό για να κατακτήσει το 1947 – 48 την πρώτη θέση μεταξύ των ελληνικών καπνοβιομηχανιών .

Το 1918 οι Γιάννης και Κώστας Ματσάγγος , με συνεργάτη τον Δημοσθένη Γατζόπουλο , προχώρησαν σταδιακά σε επεκτάσεις , αγορές μηχανημάτων και αύξηση της παραγωγής . Το 1925 δίπλα στο πρώτο καπνεργοστάσιο κτίστηκε νέο τετραώροφο κτίριο , το οποίο κάλυπτε έκταση δύο οικοδομικών τετραγώνων . Το εργοστάσιο διέθετε μηχανουργείο , κυτοποιείο , ξυλουργείο , λιθογραφείο και χημείο . Την εποχή εκείνη , το καπνεργοστάσιο Αφών Ματσάγγου παρήγαγε 500000 τσιγάρα ετησίως και απασχολούσε 350 εργάτες , ενώ το 1940 οι εργάτες έφτασαν τους 1050 . Το 1927 η επιχείρηση ίδρυσε Ταμείο Πρόνοιας Προσωπικού , το οποίο έως την ίδρυση του ΙΚΑ , δέκα χρόνια αργότερα , εξασφάλιζε με μικρή επιβάρυνση ιατροφαρμακευτική περίθαλψη .

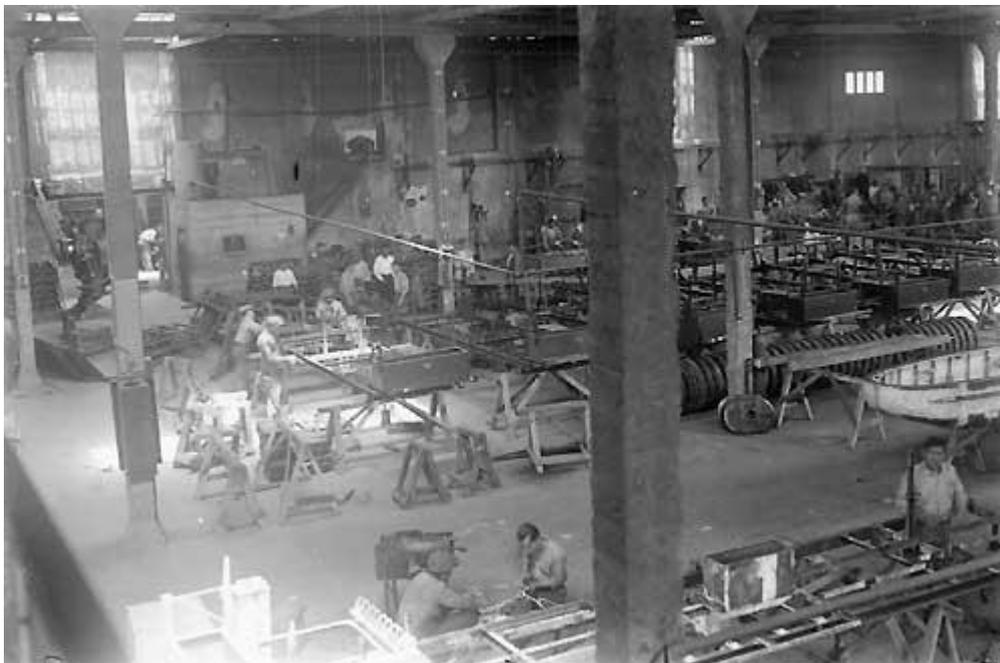

Φόρτωση καπνού , εργοστάσιο Ματσάγγου , περ. 1930 .

3.ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟ ΓΚΛΑΒΑΝΗ

Το 1896 ιδρύθηκε το μηχανουργείο "Η σφύρα" των Γκλαβάνη – Καζάζη . Ο Γκλαβάνης έβαλε το κεφάλαιο και ο Καζάζης την τεχνογνωσία , δημιουργώντας έτσι ευνοϊκές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της βιομηχανίας . Το μηχανουργείο σχεδιάστηκε σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές και λειτούργησε με όραμα τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής του θεσσαλικού κάμπου .

Το εργοστάσιο σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε με ευρωπαϊκές προδιαγραφές . Η θέση του , απέναντι από το σιδηροδρομικό σταθμό και κοντά στο λιμάνι , ήταν καίρια για τη μεταφορά της πρώτης ύλης , του σιδήρου , από το Βέλγιο και τη Γερμανία , καθώς και για τη μεταφορά των γρωργικών μηχανημάτων μέσω του σιδηροδρόμου , στο θεσσαλικό κάμπο . Η επιχείρηση ανοίχτηκε πολύ γρήγορα και πέρα από τις κοντινές αγορές . Το 1898 απασχολούσε πέντε τεχνίτες και αναλάμβανε την κατασκευή ατμόμυλων με προορισμό την Αλβανία , τη Σερβία και την Τουρκία . Στο Μεσοπόλεμο , η επιχείρηση μετατράπηκε σε ανώνυμη , διατηρώντας τρία εργοστάσια στο Βόλο και ένα στην Αθήνα . Το 1973 τέθηκε από την Εθνική Τράπεζα σε αναγκαστική διαχείριση και τον Απρίλιο του 1980 διέκοψε οριστικά τη λειτουργία της .

Το εσωτερικό του εργοστασίου Γκλαβάνη , 1930 .

4.ΟΙΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Το 1905 ιδρύθηκε ο οίκος Παπαγεωργίου , το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής μάλλινων υφασμάτων . Το υφαντουργείο αυτό απασχολούσε αρχικά 60 εργάτες , αλλά σε διάστημα επτά χρόνων κατόρθωσε να υπερδιπλασιάσει την παραγωγή και το προσωπικό του .

Το δεύτερο μεγάλο υφαντουργείο της πόλης , που επίσης παρήγαγε κυρίως μάλλινα υφάσματα , ιδρύθηκε από τους Ζ. Μουρτζούκο και Ζ. και Ι. Λεβή το 1908 . Το 1920 πέρασε στην ιδιοκτησία του Α. Μουρτζούκου . Το εργοστάσιο σταδιακά επέκτεινε τις εγκαταστάσεις του και εκσυγχρόνιζε τον τεχνολογικό του εξοπλισμό . Το 1930 , εποχή κατά την οποία απασχολούσε 150 – 200 εργαζομένους , βραβεύτηκε με χρυσό μετάλλιο στη Διεθνή Έκθεση του Παρισιού .

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΑΣ ΟΙΚΟΥ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΝ ΒΟΛΩ

Εργοστάσια Υφαντουργείας Οίκου Παπαγεωργίου .

5. ΠΛΙΝΘΟΚΕΡΑΜΟΠΟΙΕΙΟ ΤΣΑΛΑΠΑΤΑ

Το ατμοκίνητο πλινθοκεραμοποιείο Σπυρίδωνα και Νικολέτου Τσαλαπάτα ανεγέρθηκε το 1925 ως συνέχεια της οικογενειακής κεραμοποιίας που λειτουργούσε από το 1917 . Ο σχεδιασμός και η κατασκευή του έγιναν σύμφωνα με οδηγίες Βέλγων μηχανικών , ενώ από το Βέλγιο προερχόταν και ο τεχνολογικός εξοπλισμός του .

Τα προϊόντα του εργοστασίου ήταν διάφοροι τύποι τούβλων και κεραμιδιών , τα οποία διοχέτευε στην ελληνική αγορά , ενώ από το 1934 άρχισε να κάνει εξαγωγές . Τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του απασχολούσε 125 – 150 άτομα και διέθετε κινητήρια δύναμη 200 ίππων . Το 1929 έγινε επέκταση του εργοστασίου και το προσωπικό του έφτασε τα 250 άτομα . Οι ζημιές που υπέστη το εργοστάσιο στο Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο και στη διάρκεια των σεισμών ήταν σοβαρές και επηρέασαν καθοριστικά τη μεταπολεμική τύχη του εργοστασίου . Τέλος ο ευρωπαϊκός ανταγωνισμός και τα οικονομικά προβλήματα που είχαν σωρευθεί οδήγησαν στην οριστική διακοπή της λειτουργίας του το 1975 . Το 1995 το συγκρότημα περιήλθε στην ιδιοκτησία του Δήμου Βόλου και σήμερα λειτουργεί ως εμπορικός και πολιτισμικός πολυχώρος , ενώ σε μεγάλο τμήμα του εργοστασίου θα λειτουργήσει το ομώνυμο μουσείο .

Εργάτες στο εργοστάσιο Τσαλαπάτα .

6.ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΕΙΟ Μ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

“Το 1883 ιδρύθηκε το πρώτο εργοστάσιο της πόλης , το σιδηρουργείο του Μελέτη Σταματόπουλου . Ήταν ατμοκίνητο και απασχολούσε 40 εργαζόμενους , αριθμός σημαντικός για τα δεδομένα της εποχής” .

“Οι κύριοι τομείς της δραστηριότητάς του ήταν ήταν οι εργολαβίες δημόσιων τεχνικών έργων , η αντιπροσώπευση γεωργικών μηχανημάτων και η κατασκευή και επισκευή προϊόντων από μέταλλο . Έτσι , συμμετείχε στις εργασίες της κατασκευής των θεσσαλικών σιδηροδρόμων – μάλιστα υποστηρίζεται ότι αυτό το έργο ήταν το κίνητρο για την ίδρυση του εργοστασίου – το 1895 ανέλαβε με ανάθεση από την ελληνική κυβέρνηση και την κατασκευή της σκάλας του λιμανιού και το 1898 κατασκεύασε φανοστάτες για λογαριασμό του Δήμου Λάρισας” . Λίγο πριν από την κήρυξη του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου ξεκίνησε την παραγωγή πολεμικού υλικού για το στρατό . Η επιχείριση έκλεισε το 1961 .

Επίσκεψη Βενιζέλου στο εργοστάσιο Σταματόπουλου , 1931 .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

1. ΑΓΡΙΑ ΒΟΛΟΥ

Ονομασία Τοπωνύμιο , (Αγριά): Σχετικά με την ονομασία της Αγριάς έχουν εμφανιστεί διάφορες απόψεις . Οι επικρατέστερες είναι τέσσερις . Η μία θέλει το όνομα της Αγριάς να προέρχεται από το φυτό αγριάς(-ιάδος) , η άλλη από τις άγριες ελιές που έφταναν μέχρι τότε στην παραλία , (Αγριελιά - Αγριλιά και μετά Αγριά) και η άλλη από την έκφραση «εκ της άγρας των αλιέων» .

Επικρατέστερη είναι η άποψη που διατύπωσε ο Λεχωνίτης Λόγιος Πάτροκλος Παλαμίδας ότι το όνομα προήλθε από τον ναό που υπήρχε στην αρχαιότητα και ήταν αφιερωμένος στην Αγραί Άρτεμη . Η γλωσσολογική εξέλιξη της Αγραίας σε Αγριά είναι ιδιαίτερα πιστευτή (όπως ελαία – ελιά , γραία – γριά και Αγραία – Αγριά) .

Ιστορική αναδρομή: Η Αγριά εκτείνεται κατά μήκος της παραλίας του Παγασητικού έξι περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του Βόλου και αποτελεί το κοντινότερο προάστιό του . Είναι σχετικά νέα κωμόπολη , (έγινε κοινότητα το 1912) . Η περιοχή της ανήκε παλιότερα στην Δράκεια και τον Άγιο Λαυρέντιο των οποίων αποτελούσε επίγειο από όπου αυτά καθώς και τα άλλα χωριά διακινούσαν τα αγροτικά και βιοτεχνικά προϊόντα τους .

Αρχικά υπήρχαν μόνο μικρά καλύβια όπου οι κάτοικοι της Δράκειας και του Αγίου Λαυρεντίου κατέβαιναν τον χειμώνα προκειμένου να μαζέψουν τις ελιές .

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η Αγριά , δεν ήταν οικισμός . Τα πρώτα πάντως σπίτια χτίστηκαν στις αρχές του 19^{ου} αιώνα και πριν από την Επανάσταση του 1821 . Ένα σημείωμα ανέκδοτο και πολύ ενδιαφέρον για την Αγριά λέει: «Η Αγριά ήτο επί Τουρκοκρατίας απλός τελωνειακός και στρατιωτικός σταθμός .

Απο το 1809 – 1860 η δημιουργία κάποιων εταιρειών και βιοτεχνιών εξαγωγικού εμπορίου και βαρελοποιίας με την καλή οργάνωσή τους βοήθησαν ώστε σε λίγο χρονικό διάστημα τα πηλιορείτικα προϊόντα να διαδοθούν στην Δυτική Ευρώπη , τη Ρουμανία και τη Ρωσία .

Είναι χαρακτηριστικό πως κατά το 1920 ένας αγγλικός εμπορικός χάρτης που εκδόθηκε αναφέρει την Αγριά ως «το μεγαλύτερο λιμάνι του κόσμου» σε εξαγωγές ελιών και λαδιού . Γύρω στις διακόσιες χιλιάδες οκάδες βρώσιμων ελιών εκτελωνίζονταν κάθε χρόνο από την Αγριά .

Η Αγριά άρχισε να αναπτύσσεται γρήγορα μετά την προσάρτηση της Θεσσαλίας , την κατασκευή παραλιακού δρόμου και του σιδηροδρόμου αργότερα , που συνέδεσε το Βόλο με τα χωριά του νοτιοδυτικού Πηλίου , με αποτέλεσμα να εξαχθεί δια θαλάσσης εξαγωγικό εμπόριο μαύρων ελαίων και φρούτων από τον όρμο της .

Ένα νέο κύμα κατοίκων εγκαταστάθηκε στην Αγριά το 1922 όταν πρόσφυγες από την Μικρά Ασία αλλά κυρίως από Ανατολική Θράκη καταφύγανε εδώ μετά το διωγμό τους από τα πατρικά τους χώματα .

Τον 20 αιώνα η Αγριά είδε πληθυσμιακή και βιομηχανική ανάπτυξη . Το περίφημο εργοστάσιο της ΕΨΑ ιδρύεται το 1924 από τους αδελφούς Κοσμαδόπουλοι ιδιοκτήτες τράπεζας με σκοπό την κατασκευή ψυγείων φρούτων και μονάδας παραγωγής πάγου . Η υπερπαραγωγή της περιοχής σε λεμόνια και η ήδη αναπτυγμένη διακίνηση της παραδοσιακής λεμονάδας από Μικρασιάτες πωλητές , οδηγούν τους ιδιοκτήτες στην πρόσληψη Γερμανού μηχανικού για την λειτουργία εργοστασίου εμφιάλωσης αναψυκτικών . Ο μύθος θέλει το Γερμανό μηχανικό να έχει ανακαλύψει μια σπάνια συνταγή για την παραγωγή της λεμονάδας , συνταγή που ακόμη και σήμερα χρησιμοποιείται αναλλοίωτη και

αποτελεί παρακαταθήκη της εταιρείας . Το 1911 ιδρύεται η **Α.Γ.Ε.Τ. ΗΡΑΚΛΗΣ** . Το εργοστάσιο διαθέτει φυσικό λιμάνι και εντάσσεται ανάμεσα στις μεγαλύτερες τσιμεντοβιομηχανίες της Ευρώπης , Ασίας και Αμερικής .

Άλλες επιχειρήσεις τοπικού χαρακτήρα ιδρύθηκαν και άνθισαν τότε όπως το εργοστάσιο του Ι. Ματσάγγο που ασχολείται με την επεξεργασία , συσκευασία και εμπόριο ελαίων , η βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου που αρχικά υπήρξε βιοτεχνία κατασκευής βαρελιών και με τον εκσυγχρονισμό της μετατράπηκε σε βιομηχανία κατεργασίας ξύλου και συγχρόνως επίπλων . Άλλες επίσης μικρότερες επιχειρήσεις – κυρίως αποθήκες ελαίων - άρχισαν να λειτουργούν και να προσελκύουν πληθυσμό στον Δήμο της Αγριάς .

Το 1999 με το σχέδιο Καποδίστριας ένας νέος Δήμος ιδρύεται και συμπεριλαμβάνει τις κομοπόλεις Αγριά και Δράκεια , οι οποίες αποτελούσαν ως τότε ξεχωριστές κοινότητες . Η Δημοτική Ενότητα Αγριάς είναι πλέον ένας παραδοσιακός οικισμός με πληθυσμό της τάξεως των 6500 ατόμων .

2.ΑΝΩ ΛΕΧΩΝΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Τα Άνω Λεχώνια είναι σχεδόν πεδινό χωριό του δυτικού Πηλίου, νοτιοανατολικά του Βόλου σε απόσταση 11km και υψόμετρο 150m. Απέχει από τη θάλασσα, (Πλατανίδια), 1km περίπου. Είναι η έδρα της Δημοτικής Ενότητας Αρτέμιδας. Ο εύφορος κάμπος του παράγει φρούτα, ελιές και λαχανικά.

Αρχαιότητα: Πήρε το όνομά του από το σλάβικο λεχ=πεδινός ή από κάποιον Λέχωνα – ηγεμόνα της περιοχής. Υπάρχει και η λαϊκή άποψη που λέει πως επειδή η γη είναι εύφορη, παράγει όλα τα αγαθά που επιθυμεί οποιαδήποτε "λεχώνα"! Εδώ, λένε οι ιστορικοί, ήταν η αρχαία Μεθώνη. Στο λόφο Νεβεστίκι σώζονται τα χαλάσματα από το αρχαίο τείχος. Οι κάτοικοί της πήραν μέρος στην Αργοναυτική εκστρατεία με πλοία που έστειλαν.

Βυζαντινή αυτοκρατορία: Στα βυζαντινά χρόνια οι πηγές σωπαίνουν ως τη Φραγκοκρατία. Τότε ο ηγεμόνας Μιχαήλ Β΄ Παλαιολόγος πάντρεψε την κόρη του με τον ηγεμόνα της Αχαιάς Βιλλαρδουίνο και του έδωσε το χωριό προίκα.

Οθωμανική αυτοκρατορία: Όταν οι Οθωμανοί κατέκτησαν την Ελλάδα, το χωριό το κατοίκησαν Τούρκοι που έχτισαν σπίτια, πύργους, τζαμιά. Χριστιανοί δεν υπήρχαν πολλοί στο χωριό παρά μόνο λίγοι δουλευτάδες κολίγοι. Αργότερα οι κολίγοι που εγκαταστάθηκαν εκεί, σχημάτισαν χριστιανική συνοικία και σιγά – σιγά αυξάνονταν. Σ'όλον τον κάμπο λίμναζαν νερά και μάλιστα τον τόπο η ελεονοσία.

Το 1821 επαναστάτησε και η περιοχή εναντίον των Τούρκων, αλλά η επανάσταση κατεπνίγη.

Νεότερα χρόνια: Η Θεσσαλία ελευθερώθηκε από τους Τούρκους το 1881 , αλλά από τα Λεχώνια οι Τούρκοι είχαν φύγει πολύ πριν πουλώντας τις περιουσίες τους στους χριστιανούς . Τα Λεχώνια ήταν προοδευμένο χωριό γιατί:

- Ο Κοκο(ω)σλής ή Κουκουσλής , (οικογένεια) , έφτιαξε το εργοστάσιο μεταξουργίας το 1875 .
- Τα Άνω Λεχώνια ενώθηκαν σιδηροδρομικά με το Βόλο το 1895 .
- Έγινε και άλλο εργοστάσιο μεταξουργίας του Κουτσούπη το 1900 .
- Πλούσιοι ήρθαν κι έχτισαν τα αρχοντικά τους , (αρχοντικά Κοντού , Κασιόπουλου , Χατζηκυριαζή) .
- Ιδρύθηκε συνεταιρισμός , (Συνεταιρισμός Παραγωγών Οπωρολαχανικών Λεχωνίων Καραμπασιού – ΣΠΟΛΚ) , που έφτιαχνε κομπόστες , (1919) και τα καίκια από το επίνειο Πλατανίδια , τις μετέφεραν στις αγορές του εξωτερικού .
- Ένα άλλο εργοστάσιο το παγοποιείο του Δημόπουλου το 1920 , παρήγαγε πάγο και ηλεκτρικό ρεύμα ηλεκτροδοτώντας το χωριό . Στα χρόνια 1920 – 50 ήταν αλευρόμυλος .
- Το 1931 εγκαινιάστηκε ο ναός του Αγίου Αθανασίου .

Στα χρόνια της Κατοχής οι Λεχωνίτες πολέμησαν τον κατακτητή . Οι Γερμανοί ήρθαν στα Λεχώνια τη δεύτερη μέρα του Πάσχα το 1941 και έφυγαν το 1944 .

Με το πέρασμα του χρόνου πολλά άλλαξαν . Χτίστηκε το σχολείο , (1956) , ασφαλοστρώθηκαν οι δρόμοι , χτίστηκε ιατρείο , νηπιαγωγείο κλπ . Σήμερα το χωριό είναι μια προάστια του Βόλου .

3.ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ

Η περιοχή του Νοτίου Πηλίου αποτέλεσε σημείο αναφοράς σε κάθε χρονική περίοδο της Ιστορίας. Άλλωστε σε ολόκληρη την Μαγνησία υπάρχει έντονη οικονομική και πολιτιστική δραστηριότητα από τη νεολιθική εποχή, όπως μαρτυρούν τα αρχαιολογικά ευρήματα του Διμηνίου και του Σέσκλου.

Στην ευρύτερη περιοχή που σήμερα αναπτύσσεται η Δημοτική Ενότητα Αργαλαστής υπήρξαν αρκετές συγκροτημένες κοινότητες κατά το παρελθόν όπως η Ολιζώνα, η Σηπιάδα και τα Σπάλαθρα, που παρουσίασαν σημαντική ανάπτυξη κατά τους ομηρικούς, κλασσικούς και ελληνιστικούς χρόνους. Συγκεκριμένα τα αρχαία Σπάλαθρα, που η τοποθεσία τους εντοπίζεται στην παραλιακή ζώνη μεταξύ Χόρτου και Μηλίνας, αποτελούσαν διακομιστικό σταθμό της περιοχής για την μεταφορά προϊόντων από τα λιμάνια του Παγασητικού στο εσωτερικό της Μαγνησίας. Υπάρχουν πολλές ιστορικές αναφορές από γεωγράφους και ιστορικούς όπως ο Σκύλαξ, ο Πλίνιος και μεταγενέστερα ο Στράβων και ο Στέφανος Βυζάντιος. Εξάλλου πλήθος αρχαιολογικών ευρημάτων όπως αγγεία, νομίσματα, αγάλματα μαρτυρούν την οικονομική ανάπτυξη των αρχαίων Σπαλάθρων, ιδιαίτερα κατά τον 6^ο αιώνα π.Χ. Η ανάπτυξη της περιοχής επηρεάστηκε άμεσα από την ιστορική πορεία ολόκληρου του Ελλαδικού χώρου και έτσι μετά την ακμή των κλασσικών χρόνων ακολούθησε η Ρωμαϊκή κυριαρχία, η Βυζαντινή Αυτοκρατορία και στη συνέχεια η Τουρκοκρατία.

Ήδη από τα τέλη του 17^{ου} αιώνα το κέντρο οικονομικής δραστηριότητας είναι η Αργαλαστή. Η πρώτη αναφορά που υπάρχει, είναι σε ένα τουρκικό φερμάνι του 1653. Οι κάτοικοί της είναι κυρίως γεωργοί και κτηνοτρόφοι και πολλοί από αυτούς προέρχονται από την Ήπειρο, τη Στερεά Ελλάδα και την υπόλοιπη Θεσσαλία. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η Αργαλαστή αποτελούσε την πρωτεύουσα των βακουφίων, (χωριά χαρισμένα σε τουρκικές εκκλησίες), με το όνομα "Αργαλάστ – Μουκαντισί" δηλαδή "Υποδιοίκηση της αστυνομίας του Αργαλάστ", μέχρι το 1697, όταν μεταφέρθηκε στη Μακρινίτσα. Ο 18^{ος} αιώνας βρίσκει την Αργαλαστή να αποτελεί ένα ανεπτυγμένο κεφαλοχώρι του Πηλίου, με μεγάλη παραγωγή σε πολλά αγροτικά προϊόντα και με έντονη δραστηριότητα στον τομέα της θηροτροφίας. Επίσης είναι μέλος του ιστορικού Συνεταιρισμού των Αμπελακίων. Κατά τη διάρκεια της Επανάστασης ολόκληρη η περιοχή υφίσταται τα δεινά της αγριότητας των Τούρκων, με αποτέλεσμα να ανακοπεί το ρεύμα οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

Πρόδρομος της σημερινής Δημοτικής Ενότητας ήταν ο Δήμος Σπαλάθρων , ο οποίος σχηματίστηκε με το Βασιλικό Διάταγμα της 31^{ης} Μαρτίου 1883 (Φ.Ε.Κ. 126) "Περί της εις δήμου διαιρέσεως της εν τω νόμω Λαρίσης επαρχίας Βόλου". Ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου ήταν 3731 κάτοικοι και συμμετείχαν η Αργαλαστή , η Ξινόβρυση , η Συκή , η Καλλιθέα και το Μετόχι .

Γραφικό ταβερνάκι στην πλατεία του χωριού Αργαλαστή .

Το 1914 και μετά τη διάλυση των πρώτων εκείνων Δήμων , η Αργαλαστή έγινε μία από τις μεγαλύτερες Κοινότητες του Πηλίου μέχρι το 1999 , όταν με την εφαρμογή του σχεδίου Ι. Καποδίστριας , ξανάγινε έδρα του Δήμου Αργαλαστής .

Το πιο επιβλητικό από τα αξιοθέατα είναι το μαρμάρινο νεοκλασικό κωδωνοστάσιο της εκκλησίας , χτισμένο το 1913 . Το κτίσμα έχει τετράγωνη βάση με πλευρά μήκους 10m , ύψος 25m , δύο ρώσικες καμπάνες και ελβετικό ρολόι και "έγινε κατά απομίμηση του κωδωνοστασίου της Αγίας Φωτεινής στη Σμύρνη".

Η εκκλησία των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου , με το ξυλόγλυπτο τέμπλο και το ψηλό μαρμάρινο καμπαναριό , στην Αργαλαστή .

4.ΒΥΖΙΤΣΑ

Η Βυζίτσα με την την αρχοντιά της , ασκεί μια ιδιαίτερη γοητεία καθώς είναι στολισμένη με τα πιο όμορφα αρχοντικά παραδοσιακά κτίρια και προσφέρει μια εξαιρετική αίσθηση στους επισκέπτες .

Στον αέρα πλανιέται κάτι από αρχοντιά , βαθιά καλλιέργεια , ιστορία , σοφία .

Ένα πανέμορφο χωριό σε απόλυτη αρμονία με τη φύση , με αρχοντικά αιώνων , που προβάλλουν επιβλητικά δίνοντας μοναδική διάσταση στο χώρο .

Ιστορικά στοιχεία: Η ιστορία της Βυζίτσας είναι ταυτόσημη με τα υπόλοιπα χωριά του Πηλίου , που πρωτοκατοικήθηκαν γύρω στον 16^ο αιώνα . Η Βυζίτσα προτιμήθηκε και κατοικήθηκε από Έλληνες Αιγύπτιους και σε αυτούς οφείλονται τα περισσότερα από τα πάρα πολλά αρχοντικά , που θα θαυμάσετε περιδιαβαίνοντας τα καλντερίμια της .

Θέα από το τη Βυζίτσα με τα λιθόστρωτα δρομάκια και τα πέτρινα σπίτια .

Η “αναγέννηση” της Βυζίτσας άρχισε από το 1976 , όταν ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού ξεκίνησε την αναπαλαίωση και κατασκευή των παλιών αρχοντικών , τα οποία και παρέδωσε στους ιδιοκτήτες τους , για να γίνουν ξενώνες .

Αξιοθέατα: Η πλακόστρωτη πλατεία του χωριού με τα πανύψηλα σκιερά πλατάνια και τη λιθόκτιστη κρήνη αποτελεί μια ανάσα για τον οδοιπόρο και δροσιά , αλλά και καταφύγιο , για την απόλαυση μιας γαστριμαγικής πανδαισίας .

Εξερευνώντας το χωριό , με τα πλακόστρωτα καλντερίμια , θα ανακαλύψετε τα πέτρινα τρίπατα αρχοντικά , τις σκεπαστές βρύσες με το δροσερό νερό με τα περίτεχνα σκαλίσματά τους και τις εκκλησίες με τις εντυπωσιακές αγιογραφίες .

Ο Ναός της Ζωοδόχου Πηγής , με ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική στη Βυζίτσα Πηλίου .

5.ΖΑΓΟΡΑ ΠΗΛΙΟΥ

Το **Πήλιο** και ιδίως η ανατολική του πλευρά μνημονεύεται σαν κατοικημένο από αυτούς ακόμα τους μυθικούς χρόνους . Ιστορικά είναι γνωστά και τα ονόματα πόλεων ή χωριών , τις θέσεις των οποίων επισήμαναν οι νεότεροι από υπολείμματα φρουρίων ή βάση πληροφοριών αρχαίων ιστορικών συγγραφέων . Πότε όμως οι πόλεις αυτές καταστράφηκαν και από ποιά αιτία , δεν είναι ακόμη καθορισμένο . Αυτό όμως που μπορεί να θεωρηθεί βέβαιο είναι τα περισσότερα , αν όχι όλα τα χωριά που βρίσκονται στην ανατολική πλευρά του **Πηλίου** , ήταν αρχικά παραλιακά και οι κάτοικοί τους ασχολούνταν με την ναυτιλία και την καλλιέργεια μικρής ακτίνας γης που επεκτείνονταν συν τω χρόνο στα ψηλότερα σημεία του βουνού . Συχνά όμως αυτά απέβαιναν στόχος ληστοπειρατών , οπότε οι κάτοικοι αναγκάζονταν να απομακρύνονται και να μετοικούν ψηλότερα . Προτιμητέες περιοχές κατά τις μετοικήσεις αυτές ήταν κοντά σε μοναστήρια με τα οποία ήταν κατάσπαρτη η προς το Αιγαίο πλευρά του **Πηλίου** .

Σύμφωνα με τον παραπάνω τρόπο φαίνεται να δημιουργήθηκε και το μεγαλύτερο και αξιολογότερο χωριό του **Πηλίου** η **Ζαγορά** . Απόλυτα εξακριβωμένες ιστορικές πληροφορίες για τον χρόνο ίδρυσης της Ζαγοράς δεν υπάρχουν . Μισή ώρα περίπου Ν.Α. του σημερινού χωριού προς την θάλασσα , υψώνεται ένας λόφος δενδρόκλειστος γνωστός με το όνομα "Παλιόκαστρο" , στην επίπεδη κορυφή του οποίου σώζονται ερείπια οχυρώσεων , ενετικών κατά πάσα πιθανότητα . Γύρω επίσης από τον λόφο παρατηρούνται ερείπια βυζαντινών και αρχαιότερων κτισμάτων , κατά καιρούς δε , στις κοντινές στα σημεία αυτά εκτάσεις , έχουν βρεθεί από καλλιεργητές αρχαίοι τάφοι , πήλινα αγγεία , ξίφη και νομίσματα με παραστάσεις της Αργώσ . Τα ευρήματα αυτά δείχνουν πως στην περιοχή ήταν χτισμένη κάποια προχριστιανική πόλη που σύμφωνα με τον ιστορικό Νικόλαο Γεωργιάδη , είναι οι αρχαίες Μύραι που αναφέρει ο Σκύλαξ .

Ο πρώτος πυρήνας του σημερινού χωριού ήταν το μοναστήρι της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος . Η μονή αυτή που ιδρύθηκε στα 1160 μ.Χ. κτίσμα των Χριστιανών αυτοκρατόρων , ήταν προικοδοτημένη με μεγάλη περιουσία και είχε πολλούς μοναχούς , καταστράφηκε δε για τελευταία φορά από τυχαία πυρκαγιά τον Αύγουστο του 1887 . Γύρω από το μοναστήρι αυτό έγινε η πρώτη οίκηση των κατοίκων της παλιάς Ζαγοράς , η οποία όπως φαίνεται για

διάκριση ονομάστηκε Σωτήρα Ζαγορά , και σιγά – σιγά , ιδίως κατά τους μετέπειτα χρόνους της ανάπτυξης και της ακμής της , δημιουργήθηκαν και προστέθηκαν οι υπόλοιπες σοινικίες: του Αγίου Γεωργίου της Αγίας Κυριακής και της Αγίας Παρασκευής . Το όνομα Σωτήρα – Ζαγορά επικρατούσε μέχρι το δεύτερο ήμισυ του 18^{ου} αιώνα σαν επίσημο όνομα της Ζαγοράς , αναφερόμενο σε διάφορα πατριαρχικά σιγγίλια και άλλα επίσημα έγγραφα , σώζονται δε και σφραγίδες με την διπλή αυτή ονομασία .

Η νέα **Ζαγορά** , που είχε πλέον πάρει την παραπάνω μορφή από τα τέλη του 16^{ου} αιώνα , άρχισε να αναπτύσσεται γρήγορα . Σ' αυτό μάλιστα συνετέλεσαν και τα σχετικά προνόμια που δόθηκαν στην περιοχή επί σουλτάνου Μεχμέτ του Δ' στα 1669 , βασικότερο των οποίων ήταν να μην κατοικούν μονίμως τούρκοι στην περιοχή .

Η γεωργία και το εμπόριο άκμαζαν . Η Ζαγορά κατείχε τα σκήπτρα στην μεταξοπαραγωγή , (μέχρι και 30000 οκάδες τον χρόνο) , με μέγιστες εξαγωγές στην Βενετία , Δαλματία , Γερμανία και άλλες περιοχές της Ευρώπης . Σύμφωνα δε με ορισμένους ξένους περιηγητές το Ζαγοριανό μετάξυ ήταν πεεριζήτητο στις Ευρωπαϊκές αγορές και αντάξιο αυτού που παράγονταν στην Γαλλία . Παράλληλα αναπτύχθηκαν και οι εγχώριες βιοτεχνίες . Μεγάλες ήταν οι ποσότητες μαλλιού που εισήγε η αγορά της Ζαγοράς από διάφορες περιοχές της Ελλάδας , (συγκεκριμένα η Λειβαδιά έδινε σχεδόν το σύνολο της παραγωγής της) και αφού τις επεξεργάζονταν με ντόπιες ποσότητες στα ξακουστά "αργαστήριά" της , παρήγε τις ονομαστές "καπότες της Ζαγοράς" .

Για την ευχερέστερη διεξαγωγή αυτού του εξαγωγικού και εισαγωγικού εμπορίου ήταν φυσικό να αποκτήσει και αξιόλογο εμπορικό στόλο, τα περίφημα Ζαγοριανά καράβια για τα οποία πάμπολλα ποιήματα και τραγούδια έχει αφήσει η Λαϊκή Μούσα. Τα Ζαγοριανά καράβια διασχίζοντας την Μεσόγειο μετέφεραν τα προϊόντα της κωμόπολης στην Κωνσταντινούπολη, την Σμύρνη και σ'όλα τα μεγάλα λιμάνια της Ευρώπης. Έτσι δημιουργήθηκε στην ανατολική πλευρά του Πηλίου ένα σπουδαιότατο και ακμαιότατο εμπορικό κέντρο. Πλούσιοι Ζαγοριανοί ήταν εγκατεστημένοι σε πολλές πόλεις του εξωτερικού και αυτοί που ήταν στην Ζαγορά διατηρούσαν υποκαταστήματα και αντιπρόσωπους σε όλα τα εμπορικά κέντρα της εποχής. Η οικονομική λοιπόν αυτή ευρωστία και η συνεχής επικοινωνία με την Δύση δημιούργησαν το έδαφος και για την πνευματική ανάπτυξη και ακμή της Ζαγοράς.

Επί Τουρκοκρατίας στην Ζαγορά υπήρχαν δύο σχολεία. Το πρώτο άγνωστο πότε ιδρύθηκε, λειτούργουσε σε κελλιά του μοναστηριού του Σωτήρος και λέγονταν απλά Σχολείο. Σε αυτό διδάσκονταν τα πρώτα, (‘‘κοινά’’), γράμματα. Το δεύτερο που ονομάστηκε Ελληνομουσείο, ιδρύθηκε γύρω στα 1702 στο μοναστήρι του Αγίου Προδρόμου.

Στην Σχολή αυτή , η οποία έγινε πασίγνωστη για τους διαπρεπείς δασκάλους της , διδάσκονταν εκτός από την Ελληνική γλώσσα , μαθηματικά , φυσική , αστρονομία , γεωγραφία , φιλοσοφία , ιστορία και ξένες γλώσσες . Ο Πατριάρχης Καλλίνικος ο Γ΄ που επέστρεψε στην ιδιαίτερη πατρίδα του στα 1762 , με την συνδρομή του Ιωάννου Πρίγκου , Ζαγοριανού έμπορου εγκατεστημένου στην Ολλανδία , καθώς και άλλων εύπορων Ζαγοριανών , ανοικοδόμησε το Σχολείο το οποίο από την περίοδο αυτή και έπειτα λειτουργεί και σαν οικοτροφείο έχοντας την δυνατότητα να στεγάσει και να συντηρήσει αρκετούς μαθητές από τα γύρω χωριά και άλλες πιο απομακρυσμένες περιοχές . Με τις φροντίδες επίσης του Πατριάρχου Καλλινίκου και των δωρεών του Ιωάννου Πρίγκου , η Σχολή πλουτίστηκε με πολλά σπάνια και αξιόλογα βιβλία , απαραίτητα για την λειτουργία της . Κατ'αυτόν τον τρόπο τέθηκαν οι βάσεις της βιβλιοθήκης της Ζαγοράς στην οποία συνεισέφεραν βιβλία και χρήματα πολλοί άλλοι επώνυμοι Ζαγοριανοί .

Σ'αυτούς δε που σπούδασαν στην Σχολή συναριθμούνται ο Ανθιμος Γαζής , ο Γρηγόριος Κωνσταντάς , ο Ρήγας Φεραίος , ο Φίλιππος Ιωάννου κ.α. . Κατά την επανάσταση του 1821 οι Ζαγοριανοί υπό την αρχηγία του οπλαρχηγού τους Κυριάκου Μπασδέκη συγκεντρώθηκαν στις 5 Μαΐου στου "Μπασδέκη το καλύβι" , (σημερινό "Χάνι του Ζήση") και με την συμμετοχή του Φιλίππου Ιωάννου κατέβηκαν νοτιότερα και αφού συνδέθηκαν με τους πολεμιστές των άλλων χωριών , πρωτοστάτησαν στην πολιορκία του φρουρίου του Βόλου στην οποία πληγώθηκε βαρύτατα ο Κυριάκος Μπασδέκης . Στην επανάσταση δε του Πηλίου , κατά τον Ιανουάριο του 1878 , η Ζαγορά υπήρξε η έδρα της επαναστατικής κυβερνήσεως των εξεγερμένων περιοχών της οποίας πρόεδρος εξελέγη ο Ιερόνυμος Κασσαβέτης . Και η επανάσταση μεν εκείνη κατεστάλει , με πρωτοβουλία της Αγγλίας , είχε όμως σαν αποτέλεσμα την παραχώρηση της Θεσσαλίας στην Ελλάδα με την συνθήκη του Βερολίνου του 1878 .

Η Ζαγορά υπήρξε πατρίδα , τόσο κατά τους χρόνους της τουρκοκρατίας όσο και αργότερα , επιφανών ανδρών που διακρίθηκαν στα γράμματα , στις επιστήμες , στο εμπόριο και στην φιλανθρωπία . Εκτός του Πατριάρχου Καλλινίκου του Γ΄ , του αδελφού του Γρηγορίου αρχιεπισκόπου Δημητριάδος – Ζαγοράς και του Ιωάννου Πρίγκου μεγαλέμπορου στο Άμστερνταμ και μεγάλου ευεργέτου της Ζαγοράς , πρέπει να αναφερθούν επίσης οι αδελφοί Ευστάθιος και Γεώργιος Λαπάται άρχοντες των ηγεμόνων της Μολδοβλαχίας , Μωησής

Κρήτη ιδρυτής του Κρητσκειού Σχολείου Ζαγοράς , Νικόλαος Κρήτσκης αντιναύαρχος του Ρωσικού στόλου και κληροδότης μεγάλου ποσού στην Ελληνική κυβέρνηση για υποτροφίες μαθητών , Ιωάννης Δ. Κασσαβέτης ιδρυτής της Σχολής Θηλέων , (Παρθεναγωγείου) , της Ζαγοράς , (πρώτου Παρθεναγωγείου στο Πήλιο) , η πολεμική οικογένεια των οπλαρχηγών Μπασδέκη , ο Φίλιππος Ιωάννου γνωστός σαν «ο από καθέδρας Έλλην Φιλόσοφος του 19^{ου} αιώνας» καθηγητής Ελληνικών της Βασίλισσας Αμαλίας και πάνω από σαράντα χρόνια καθηγητής της συστηματικής φιλοσοφίας στο Εθνικό Πανεπιστήμιο , ο Νικόλαος Κωστής καθηγητής φαρμακολογίας και μαιευτικής στο ίδιο Πανεπιστήμιο και ιδιαίτερος γιατρός της Αμαλίας και του Όθωνος , ο Θεόδωρος Αφεντούλης καθηγητής φαρμακολογίας και μετέπειτα ιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών , ο Αλέξανδρος Πάντος ιδρυτής της Παντείου Σχολής και πολλοί άλλοι .

Ευεργέτες όμως και μάλιστα πολλοί από αυτούς εθνικοί αναδείχθηκαν και από τους Ζαγοριανούς ξενιτεμένους στην Αίγυπτο ένα άλλο μεγάλο και λαμπρό κεφάλαιο της Ιστορίας της Ζαγοράς . Φιλόπονοι , ακούραστοι , φιλοπρόοδοι , πρωτοστάτησαν κι αυτοί σε όλους τους τομείς , στις καλλιέργειες , στις βιομηχανίες , στο εμπόριο , στις επιστήμες , στα γράμματα προσφέροντας ευεργεσίες όχι μόνο στην ιδιαίτερη πατρίδα τους αλλά και στο Ελληνικό κράτος γενικότερα .

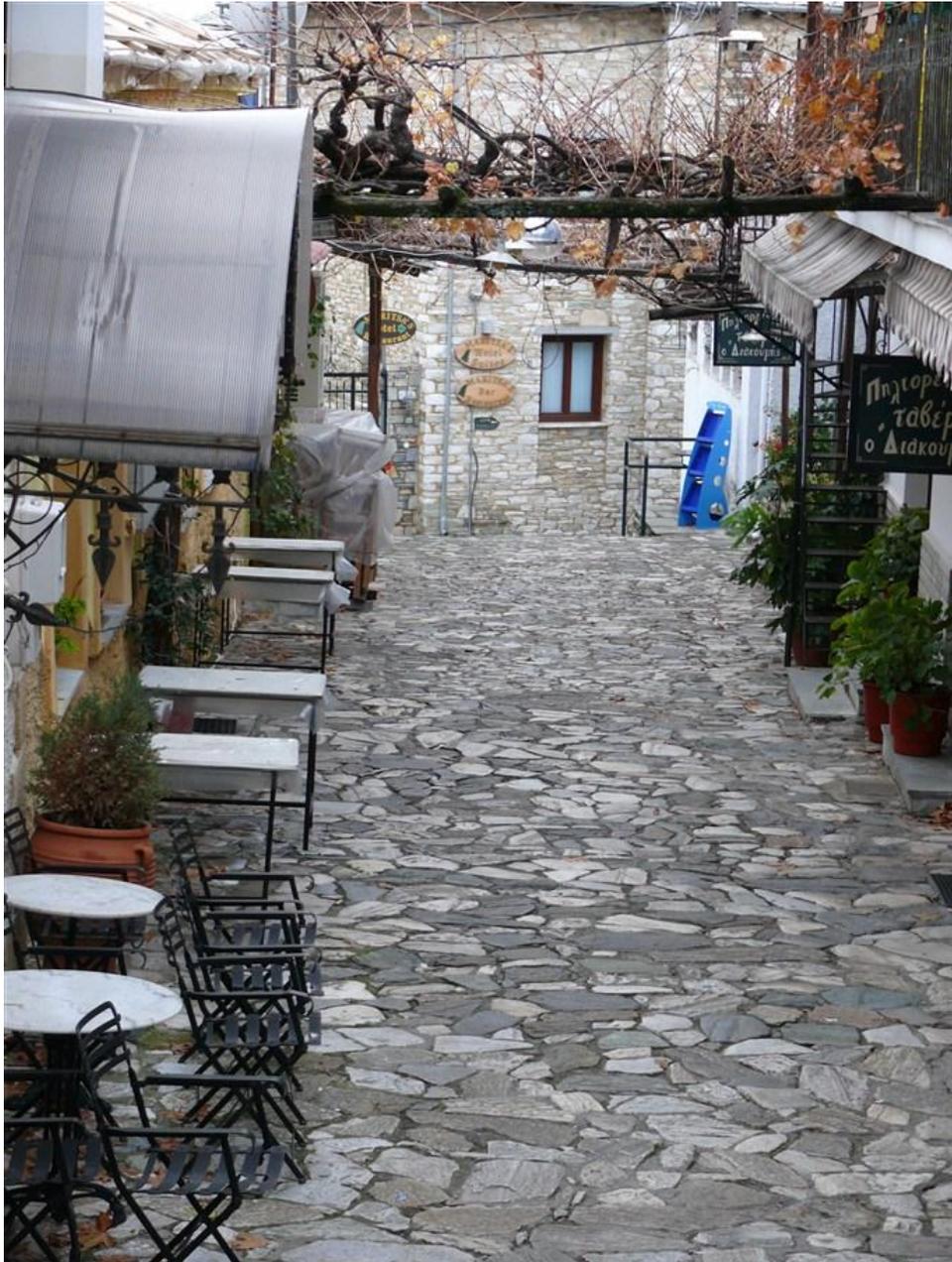
Αλλά και σήμερα η Ζαγορά έχει σημαντικότερη δραστηριότητα , κυρίως μέσα από την καλλιέργεια του περίφημου ζαγοριανού μήλου . Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός της , ένας από τους πρώτους συνεταιρισμούς της Ελλάδας , (έτος ίδρυσης 1916) και πρότυπος από το 1982 είναι ο κύριος συντελεστής της σημερινής άνθησης

Η φυσική ομορφιά του τόπου επίσης , που παρά τις αναπτυσσόμενες τουριστικές δραστηριότητες έχει μείνει σχεδόν άθικτη και ο μοναδικός συνδυασμός βουνού και θάλασσας καθιστούν την Ζαγορά ένα από τα ομορφότερα θέρετρα της Ελλάδος .

6.ΠΟΡΤΑΡΙΑ – ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑ

Ξεκινώντας από το κέντρο του Βόλου , οι ευδιάκριτες πινακίδες εύκολα θα μας δείξουν την πορεία που θα πρέπει να ακολουθήσουμε για τα χωριά του Κεντρικού Πηλίου . Ο ασφάλτινος δρόμος , καθώς φιδοσέρνεται στις δασωμένες και απότομες πλαγιές με γρήγορα και απανωτά στριφογυρίσματα , ξεφεύγει από τη βουή της πόλης . Βέβαια , κάθε φορά που επισκεπτόμαστε το όμορφο βουνό των Κενταύρων , με έκπληξη διαπιστώνουμε πως ο πολεοδομικός ιστός της πρωτεύουσας έχει πάρει την ανιούσα και σκαρφαλώνει όλο και πιο ψηλά . Κάθε στροφή και μια ανάσα ! Όσο κερδίζουμε υψόμετρο , τόσο το τοπίο ομορφαίνει , καθώς λυτρώνεται από κάθε περιττή ανθρώπινη επέμβαση . Ανακασιά , Άνω Βόλος , Κατηχώρι και τελικά Πορταριά . Ούτε το καταλαβαίνεις για πότε έφτασες ! Όσες φορές και να έχεις έρθει εδώ , (η Πορταριά , καθώς είναι κομβικό σημείο , είναι από τους πλέον προσφιλείς προορισμούς στο Πήλιο) , θα σταθείς για λίγο στην πλατανοσκέπαστη πλατεία . Στη συνέχεια χαράζεις πορεία: ο ένας δρόμος που φεύγει βορειοανατολικά τραβά για τα Χάνια και συνεχίζει για Ζαγορά , Τσαγκαράδα , Κισσό και τα άλλα χωριά του Πηλίου που βλέπουν Αιγαίο . Ο άλλος δρόμος φεύγει βόρεια και καταλήγει , μετά από μια σύντομη μα ευχάριστη περιπλάνηση στη Μακρινίτσα .

Πορταριά: Η Δημοτική Ενότητα Πορταριάς αποτελείται από τέσσερα χωριά: Την Πορταριά , την Άνω Δρυανούβαινα των Βυζαντινών , με το εκκλησάκι της Παναγίας της Πορταρέας απ' το οποίο πήρε το όνομά της , με την πηγή Μάνα , τα πλατάνια και τα άφθονα νερά . Την Άλλη Μεριά , ένα νεότερο παραδοσιακό οικισμό , παλαιό βοσκότοπο , βλαχομαχαλά , που αξιώθηκε να γίνει ένα από τα ωραιότερα χωριά με ανθοκαλλιέργειες και εξαιρετική θέα στο Βόλο . Τις Σταγιάτες , με την πηγή των πεντακάθαρων νερών της και την παράδοσή της στα νόστιμά λουκάνικα , και το Κατηχώρι , που φημίζεται για το κρασί και το τσίπουρο , την αμφιθεατρική διάταξη των σπιτιών του και τους ζεστούς ανθρώπους .

Το αρχοντικό χωριό της Πορταριάς , που αγναντεύει τον Παγασητικό από ύψος 650m , οφείλει το όνομά του στο εκκλησάκι της Παναγίας της Πορταρέας . Η πλατεία Ταξιαρχών , με τις ολόδροσες βρύσες , τα θεόρατα πλατάνια και τον επιβλητικό ναό του Αγίου Νικολάου , (1856) , είναι το πιο πολύκοσμο μέρος του Πηλίου . Εδώ σταματούν όλοι να ξεμουδιάσουν , να πιουν ένα καφέ , να σεργιανίσουν για λίγο στα γραφικά καλντερίμια , να κάνουν κάποιες μικροαγορές . Τα εντυπωσιακά αρχοντικά μαρτυρούν τη μακρόχρονη ιστορία του χωριού και αποτελούν στο σύνολό τους αντιπροσωπευτικά δείγματα πηλιορείτικης αρχιτεκτονικής . Τα πλέον χαρακτηριστικά είναι του Αθανασάκη , του Ζούλια , του Κανταρτζή , του Σπυρίδη .

Ιστορία: Στα ύστερα βυζαντινά χρόνια , στη θέση όπου βρίσκεται σήμερα η Πορταριά , αναπτυσσόταν ο εύπορος οικισμός Δρυανούβαινα , ο οποίος αργότερα εξελίχθηκε σε ισχυρό βιοτεχνικό και μεταποιητικό κέντρο , κυρίως επεξεργασίας δερμάτων . Η Πορταριά , όπως και τα περισσότερα χωριά του Πηλίου , ξεσηκώθηκε μαζί με την υπόλοιπη Ελλάδα το 1821 . Όμως ο Δράμαλης , κατεβαίνοντας για την Πελοπόννησο , πέρασε από φωτιά και τσεκούρι το πλούσιο κεφαλοχώρι . Από νωρίς έγινε δημοφιλής τουριστικός προορισμός , λόγω του θαυμάσιου κλίματος και του μοναδικού φυσικού κάλλους της περιοχής . Εδώ λειτούργησε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα το "Θεοξένιο" , ένα από τα παλιότερα ορεινά ξενοδοχεία της χώρας , που καταστράφηκε στο Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο . Μεγάλο μέρος του χωριού κάηκε από τους Γερμανούς το 1943 . Γλίτωσαν πέντε μεγάλα τριώροφα αρχοντικά που , αναπαλαιωμένα πλέον , κοσμούν το όμορφο χωριό .

Μακρινίτσα: Μόλις 2,5Km χωρίζουν τη Πορταριά από τη Μακρινίτσα . Οι γειτονιές της , κτισμένες ανάμεσα στη βαθιά χαράδρα "Μέγα Ρέμα" και στο γυμνό ορεινό όγκο του Σαρακήνικου , κυριολεκτικά μοιάζουν να γλιστρούν ομαλά στην πλαγιά του βουνού . Η εκκλησία του Αγίου Γερασίμου βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο της Μακρινίτσας , στη συνοικία Κακουνά , (800m υψόμετρο) , ενώ οι γειτονιές της Κουκουράβας , οι χαμηλότερες προς την πλευρά του Βόλου , έχουν υψόμετρο 500m . Οχήματα δεν μπαίνουν μέσα στον οικισμό , όμως στην είσοδό του υπάρχει χώρος στάθμευσης . Τους επισκέπτες καλωσορίζει μια από τις πιο όμορφες πλατείες της ορεινής Ελλάδας με τα θεόρατα πλατάνια και τις βρύσες , από όπου τρέχει το κρυστάλλινο "Αθάνατο νερό" , όπως λένε οι ντόπιοι , προσφέροντας ταυτόχρονα πανοραμική θέα στον Παγασητικό και στην πόλη του Βόλου . Έδώ βρίσκεται ο ναός Αι Γιάννη , (19^{ου} αιώνα) , αλλά και το διάσημο παραδοσιακό καφενείο με την τοιχογραφία του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου Χατζημιχαήλ . Αρκετά δημοφιλές είναι το Μουσείο Λαϊκού Πολιτισμού με την πλούσια συλλογή σπάνιων αντικειμένων . Άξια προσοχής είναι η Βασιλική της Μεταμόρφωσης , που βρίσκεται λίγο κάτω από την πλατεία και είναι έργο του λαϊκού αρχιτέκτονα Δήμου Ζουπανιώτη , που έκτισε στο Πήλιο πολλές εκκλησίες . Λίγο ψηλότερα από την πλατεία βρίσκεται η εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου με λιθανάγλυφα , που πιθανόν να προέρχονται από την παλιά μονή της Θεοτόκου Οξείας Επισκέψεως . Για να έχετε μια αντιπροσωπευτική εικόνα της πηλιορείτικης αρχιτεκτονικής , ψάξτε να βρείτε το κλασικό παραδοσιακό αρχοντικό Χατζηκώστα , το

αρχοντικό Καραβέργου με το πολυγωνικό σαχισί και το ανακαινισμένο του Μουσλή , που λειτούργησε ως ξενώνας . Στη συνοικία Κουκουράβα ξεχωρίζει το αρχοντικό Γουργιώτη με το ασυνήθιστο ανοιχτό κεντρικό χαγιάτι και ιδιαίτερα ο πύργος Σκοτεινιώτη , ένα λιτό πυργόσπιτο , πρόγονος του περίτεχνου πηλιορείτικου αρχοντικού που βλέπουμε σήμερα .

Ιστορία: Πιθανόν το όνομα της Μακρινίτσας να οφείλεται στην ύπαρξη του μοναστηριού της Μακρινιτίσσης Θεοτόκου Οξείας Επισκέψεως , (13^{ος} αιώνας) , που ιδρύθηκε από τον άρχοντα της Μαγνησίας Κωνσταντίνο Μαλιασηνό . Γύρω του άρχισαν σιγά – σιγά να σχηματίζονται οι πρώτοι οικιστικοί πυρήνες , κυρίως από τους ακτήμονες εργάτες που δούλευαν στα πλούσια κτήματα του μοναστηριού .

Η Μακρινίτσα ήταν από τα χωριά που ξεσηκώθηκαν κατά την επανάσταση του 1821 . Με την κύρυξη της επανάστασης στο Πήλιο από τον Άνθιμο Γαζή , οι Πηλιορείτες πολιόρκησαν το Βελεστίνο και τον Βόλο . Με επέμβαση όμως του Δράμαλη η πολιορκία αποτυγχάνει . Οι Τούρκοι στην συνέχεια πολιόρκησαν την Μακρινίτσα που τελικά μετά από ισχυρή αντίσταση έπεσε και η επανάσταση στην περιοχή προσωρινά καταπνίγηκε .

Η Μακρινίτσα πρωτοστάτησε επίσης στην επανάσταση της Θεσσαλίας το 1878 . Η σημαντικότερη μάχη κατά την διάρκεια αυτής της επανάστασης πραγματοποιήθηκε στην Μακρινίτσα . Τα επαναστατικά σώματα της περιοχής και οι κάτοικοι της Μακρινίτσας με αρχηγό την Μαργαρίτα Μπασδέκη αντιστάθηκαν σθεναρά αλλά τελικά υπέκυψαν , όταν

κατέφτασαν στην περιοχή Τουρκικές ενισχύσεις . Με την μεσολάβηση των Άγγλων η επανάσταση έληξε . Τρία χρόνια μετά η Θεσσαλία ενσωματώθηκε στο ελληνικό κράτος .

Μετά την απελευθέρωση η Μακρινίτσα έγινε δήμος , ενώ στο διάστημα 1912 – 2010 υπήρξε ξεχωριστή κοινότητα . Μεταπολεμικά άρχισε η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής .

7.ΜΗΛΙΕΣ

Το χωριό Μηλίες βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του Πηλίου και σε απόσταση 28 περίπου km Ν.Α. του Βόλου. Για να φτάσουμε ως εκεί, πρέπει να ακολουθήσουμε το παραλιακό οδικό δίκτυο του Πηλίου, περνώντας μέσα από τον Βόλο και ακολουθώντας στην συνέχεια την διαδρομή που οδηγεί κατά σειρά στην Αγριά, στα Λεχώνια, στην Γατζέα και στα Καλά Νερά, μετά τα οποία, (στα 20 περίπου km από τον Βόλο), πρέπει να στρίψουμε αριστερά στην διασταύρωση που θα βρούμε. Βρίσκεται κτισμένο σε μία κατάφυτη πλευρά του Πηλίου, με υψόμετρο που κυμαίνεται από 250m στο χαμηλότερο σημείο του, (περιοχή σιδηροδρομικού σταθμού), μέχρι 450m περίπου στο ψηλότερο.

Ο δρόμος που ανηφορίζει από την διασταύρωση που προαναφέραμε προς το χωριό, έχει αρκετές στροφές και χρειάζεται κάποια προσοχή... ωστόσο σε αρκετά σημεία αποζημιώνει τον επισκέπτη με τα όμορφα πλάνα που του προσφέρει. Στην αρχή ακολουθεί νοερά την κοίτη του Μπελεγρίνου – ο οποίος αποτελεί την κατάληξη του Μηλιώτικου ρέματος. Μερικά χιλιόμετρα, (2 – 3 km περίπου), από την διασταύρωση, καθώς πλησιάζουμε στο γεφυράκι του Τσιποκάλαμου, αξίζει τον κόπο να κόψουμε λίγο ταχύτητα και να θαυμάσουμε τη θέα ολόκληρου του χωριού, που απλώνεται στην απέναντι πλαγιά του βουνού, (Αν τύχει και ανηφορίζουμε τον δρόμο νύχτα, θα είναι σαν να βλέπουμε πολλές φωτεινές χριστουγεννιάτικες γιρλάντες με πόλλα φωτάκια, απλωμένες στην πλαγιά του βουνού). Από εκεί και πάνω ο δρόμος συνεχίζει να ελίσσεται μέσα από κτήματα και ελαιώνες, ενώ στις απέναντι πλαγιές ο επισκέπτης που γνωρίζει λίγο την περιοχή μπορεί να διακρίνει την πορεία της σιδηροδρομικής γραμμής η οποία προσεγγίζει πλέον το χωριό, ακολουθώντας τελείως διαφορετική διαδρομή. Στην συνέχεια, συνεχίζοντας να ανηφορίζουμε, φθάνουμε πλέον στην είσοδο του χωριού, όπου μας δίνεται η δυνατότητα είτε να στρίψουμε αριστερά προς τον σιδηροδρομικό σταθμό, είτε να συνεχίσουμε 200 – 300 m πιο πάνω, όπου μπορούμε να στρίψουμε αριστερά, πηγαίνοντας προς την πλατεία του χωριού. Τέλος, αν συνεχίσουμε ευθεία, θα φύγουμε από το χωριό, ακολουθώντας τον δρόμο που οδηγεί προς την Τσαγγαράδα.

Το χωριό έχει πυκνή λεωφορειακή σύνδεση με τον Βόλο: 4 – 5 δρομολόγια την ημέρα τον χειμώνα και 7 – 8 δρομολόγια την ημέρα το καλοκαίρι. Εκτός αυτού, το χωριό διαθέτει και σιδηροδρομική σύνδεση με τα Άνω Λεχώνια, μέσω των δρομολογίων που εκτελεί το πασίγνωστο τρενάκι του Πηλίου.

Χρόνος κτίσης του χωριού: Αν και η παλαιότερη αναφορά στο χωριό Μηλιές είναι του 1510 , κατά πάσα βεβαιότητα η περιοχή είχε κατοικηθεί πολύ παλαιότερα . Ενδεικτικά αναφέρω τα όσα αναφέρει ο Μηλιώτης λόγιος Ρήγας Καμηλάρης στο δοκίμιό του «ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑ – ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ , ΛΟΓΟΙ , ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ – ΜΕΤΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΜΗΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΥΤΩΝ – έκδοση Α. Κωνσταντινίδου – Αθήνα 1897» σχετικά με την παλιότερη οίκηση της περιοχής .

(ελεύθερη απόδοση στην σημερινή καθομιλουμένη , από το πρωτότυπο κείμενο που είναι σε καθαρεύουσα) .

... «Φαίνεται όμως ότι από πολύ παλιά κατοικείται ο τόπος στον οποίον βρίσκονται σήμερα οι Μηλιές . Αυτό γίνεται φανερό από τάφους που βρέθηκαν σε δύο σημεία του χωριού , στον ένα εκ των οποίων δεν υπήρξαν ποτέ ίχνη ιερού ή ναού . Ανασκάπτοντας πέρυσι , (σ.σ. δηλαδή το 1896 περίπου) , ο κ. Αργ. Φ. Φιλιππίδης τον χώρο γύρω από το ελαιοτριβείο του , βρήκε τάφο , ο οποίος ήταν από πάνω σκεπασμένος με υπερμεγέθη πλάκα , και ο οποίος προφανώς ήταν παλιός . Μέσα στον τάφο υπήρχε πήλινος λύχνος , ο οποίος στο μέσον του είχε χαραγμένα σε σύμπλεγμα τα γράμματα Χ.ρ. τα οποία προφανώς υποδηλώνουν ότι ο τάφος ήταν μεν Χριστιανικός , ωστόσο δεν ήταν από αυτούς που είχαν εκσκαφεί επί Τουρκοκρατίας .

Πέραν αυτού , γύρω από την νεόδμητη , (σ.σ. δηλαδή τότε) , εκκλησία του Αγίου Γεωργίου υπήρχε άλσος από βελανιδιές , εκ των οποίων μία ξεριζώθηκε και κατέπεσε πριν από 30 χρόνια περίπου , (σ.σ. δηλαδή γύρω στο 1865) . Έκοψαν το δένδρο , και στον κορμό του μέτρησαν 1200 συγκεντρωτικούς κύκλους . Κάτω από την ρίζα του κολοσσιαίου αυτού δένδρου , αποκαλύφθηκε τάφος , μέσα στον οποίο βρέθηκαν δύο κρανία νεκρών και μία λήκυθος . Στην περιοχή εκεί γύρω βρέθηκαν στην συνέχεια και άλλοι τάφοι , οι οποίοι περιείχαν πολλά κτερίσματα , κυρίως λύχνους διαφόρων μεγεθών και σχημάτων καθώς επίσης και αγγεία , από τα οποία ορισμένα ήταν λεπτομερώς επεξεργασμένα . Αυτά βέβαια δεν ήταν ηλικίας πέντε γενεών ανθρώπων» ... , (σ.σ. αλλά προφανώς πολύ παλαιότερα) .

Αν και από την παραπάνω αναφορά , προκύπτει ότι η σημερινή περιοχή του χωριού ήταν κατοικημένη πριν το 650 μ.Χ. – και προφανώς πολύ παλαιότερα - , ωστόσο η παλαιότερη γραπτή αναφορά στο χωριό είναι του 1510 .

Σχετικά με τον χρόνο κτίσης των Μηλεών , ο ιστορικός – και καταγόμενος από το Πήλιο – Γ. Κορδάτος – στο έργο του **ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΟΛΟΥ & ΑΓΙΑΣ** , (εκδόσεις **20^{ος} ΑΙΩΝΑΣ** , **Αθήνα** , **1960**) – αναφέρει τα εξής:

... «Πότε χτίστηκαν οι Μηλιές δεν το ξέρουμε . Καμιά γραφτή πηγή δεν υπάρχει . Ο Μηλιώτης Ρήγας Καμηλάρης , λέει πως η αρχαιότερη είδηση είναι του 1510:

. «Άγνωστος ο χρόνος της πρώτης κτίσεως των Μηλεών . Πάνδημος παράδοσις των κατοίκων αναφέρει ότι Ευβοείς εκ τινος μικράς κόμης παρά το Ξηροχώριον , Μηλεών καλουμένης , προ πέντε γενεών ανθρώπων , μη δυνάμενοι να υποφέρουσι τας αρπαγάς , τας σφαγάς , τας δηώσεις , τας ατιμωτικές πράξεις και εν γένει την αφόρητον και φρικτήν τυραννίδα των Τούρκων βέηδων της Ευβοίας μετώκησαν κρυφά ενταύθα , και συνωκίσθησαν εις την συνοικίαν των Μηλεών την καλουμένην "Γυφτέικα" , κειμένην εις το κατώτατον άκρον όπισθεν ράχεως , και τούτο εγένετο σκοπίμως ίνα μη ώσιν ορατοί από τους τον Παγασητικόν κόλπον προσπλέοντας Τούρκους και τους τας παραλίας λυμαιομένους πειρατάς» .

Ο ίδιος προσθέτει ακόμα και τούτη εδώ την τοπική παράδοση:

. «*Η παλαιότατη εν Μηλέαις χρονολογία 1510 , είναι εν τω μνημονεύθεντι χειρογράφω της Αγίας Μαρίνης , ό εσχάτως ήτο εν Αγίω Κωνσταντίνω και ό νυν απόκειται εν τη βιβλιοθήκη Μηλεών . Εν ταις ανα τας Μηλέας κρήναις , Εκκλησίαις και οικίαις , εν αίς εντετειχισμέναι πλάκαις ενεπίγραφοι , ουδαμού ενετύχομεν επιγραφή παλαιότερα του 1737 . Λέγεται ότι εις τα*

αρχεί Κωνσταντινουπόλεως του 1650 δεν ευρίσκεται γεγραμμένον το χωρίον Παναγιά – Κιόι αναγραφόμενον , ό εκείτο δυτικώς των Μηλεών εν τη κοιλάδι της Ζερβόχιας , ένθα και νυν η θέσις ονομάζεται Παναγιά . Κατά ταύτα , οι πρώτοι κάτοικοι των Μηλεών εκείθεν ήλθον , φεύγοντες την βίαν των Τούρκων , οί κατέλαβαν άπασαν την κοιλάδα και τας εκατέρωθεν κλιτύς , εξ ών απήρτισαν το τσιφλίκι της Ζερβόχιας» .

Βιβλιοθήκη Μηλεών .

Ίδρυση σχολείου στις Μηλιές: Σε άλλο σημείο του έργου του , ο ιστορικός Γ. Κορδάτος αναφέρεται σε παλιότερο κείμενο του Μηλιώτη Αργ. Φιλιππίδη , σχετικά με την πρώτη ίδρυση σχολείου στο χωριό , το οποίο επρόκειτο να αποτελέσει τον πρόδρομο της φημισμένης Μηλιώτικης Σχολής . Ειδικότερα , ο Αργ. Φιλιππίδης αναφέρει:

. «Οι Μηλιώται έχουν σχολείον καλόν . Εξαρχής δεν ήξευραν τι ήθελε ειπούν γράμματα , εις τα 1770 , (όμως) , κάποιος Άνθιμος ιερομόναχος διάβαζε , (=δίδασκε) , εις της Ζαγοράς το σχολείον με εκείνον τον αοίδημον , σόφρονα και ενάρετον διδάσκαλον Ζαχαρίαν και εσήκωσε από εκεί αυτόν και τον έφερεν εις την πατρίδα του , (Μηλιές) και να προκόβουν . Τούτος ο διδάσκαλος έβγαλεν μαθητάς πολλούς προκομένους . Και μερικοί δεν αναπαύθησαν πλέον να βλέπουν και να έχουν έναν τοιούτον ενάρετον διδάσκαλον , αλλά ηθέλησαν να τρέξουν εις Ευρώπην να μάθουν εκείνη την δυτική σοφίαν και τόσον την έμαθαν οπού έφθασαν εις τον ανώτατον βαθμόν αυτής και ακούσθησαν παντού . **((1): προφανώς ο συγγραφέας υπονοεί τους Μηλιώτες Διδασκάλους του Γένους Άνθιμο Γαζή , Γρηγόριο Κωνσταντά και Δανήλ Φιλιππίδη)** . Οι Μηλιώτες είναι στολισμένοι εις την προκοπήν των γραμμάτων ως ουδεμία άλλη χώρα τέτοια της Δημητριάδος και σχεδόν οι περισσότεροι είναι μαθηματικοί , **((2): θέλει να πει πνευματικοί άνθρωποι , που διαβάζουν βιβλία και καταπιάνονται με τα γράμματα)** .» .

Το πρώτο αυτό σχολείο του 1770 , μετεξελίχθηκε αργότερα – όπως είπαμε – στην φημισμένη Μηλιώτικη Σχολή . Η Σχολή ιδρύθηκε από τους 3 Μηλιώτες Διδασκάλους του Γένους , τον Γαζή , τον Κωνσταντά και τον Φιλιππίδη , και συνοπτικά η ιστορία της έχει ως εξής:

Ιστορία της Μηλιώτικης σχολής: Οι Διδάσκαλοι του Γένους , Γαζής , Κωνσταντάς και Φιλιππίδης , γεννήθηκαν στις Μηλιές γύρω στα 1750 , εποχή που η περιοχή του Πηλίου ανθίζει οικονομικά με την ανάπτυξη της βιοτεχνίας , του εμπορίου και την επακόλουθη άνθηση των οικονομικών σχέσεων με τη Δύση . Με τα ταξίδια και τις σπουδές τους , οι τρεις αυτοί άνδρες έρχονται σε επαφή με τις φιλελεύθερες ιδέες του Διαφωτισμού στην Ευρώπη και γίνονται φορείς της πνευματικής και πολιτικής αναγέννησης του τόπου τους .

Ο Γαζής , ο Κωνσταντάς και ο Φιλιππίδης , ιερωμένοι , δάσκαλοι , συγγραφείς , μεταφραστές , εκδότες , μέλη της Φιλικής Εταιρίας και ιδρυτές της Σχολής των Μηλεών , είναι από τις σημαντικότερες προσωπικότητες του Νεοελληνικού Διαφωτισμού .

Η ίδρυση ανώτερου σχολείου στη γενέτειρά τους υπήρξε ιδέα και διακαής πόθος των τριών λογίων . Από το εξωτερικό , ο Γαζής και ο Φιλιππίδης γράφουν και παρακινούν τους συμπατριώτες τους να συνδρομούν . Ο Γαζής στη Βιέννη εξασφαλίζει οικονομική ενίσχυση από ομογενείς και Φιλέλληνες και αγοράζει συνεχώς και στέλνει στις Μηλιές βιβλία , χάρτες

και όργανα φυσικής και χημείας . Ο Κωνσταντάς στις Μηλιές επιβλέπει την ανέγερση του κτιρίου της Σχολής . Η Μηλιώτιξη Σχολή ξεκινά την επίσημη λειτουργία της υπό τη διεύθυνση του Κωνσταντά στις 6 Αυγούστου 1815 .

Η Σχολή των Μηλεών σύντομα έγινε γνωστή για το ύψηλο επίπεδο διδασκαλίας , για το πρόγραμμα σπουδών που περιελάμβανε και τη διδασκαλία των θετικών επιστημών με τη χρήση εποπτικών μέσων , και για τη πλουσιότατη βιβλιοθήκη της , ίσως περισσότεροι από 10000 τόμοι στα χρόνια της ακμής της .

Το 1817 επιστρέφει και ο Γαζής στις Μηλιές και διδάσκει μαζί με τον Κωνσταντά στη Σχολή , ενώ παράλληλα είχε αναλάβει την προετοιμασία της επανάστασης στην περιοχή . Η Σχολή λειτούργησε ως το 1821 που ξέσπασε και στο Πήλιο η επανάσταση με αρχηγό τον Άνθιμο Γαζή στις 7 Μαΐου . Μετά την αποτυχία του κινήματος , ο Γαζής και ο Κωνσταντάς έφυγαν για την ελεύθερη Ελλάδα , ενώ η Σχολή υπέστη σοβαρές ζημιές και πολλά βιβλία , χάρτες και όργανα χάθηκαν . Το 1834 ο Κωνσταντάς γύρισε στις Μηλιές και δίδαξε ξανά στη Σχολή , ως το θάνατό του το 1844 , οπότε η Σχολή έκλεισε οριστικά . Από το 1881 που απελευθερώθηκε η Θεσσαλία στο κτίριο στεγάστηκε το δημοτικό σχολείο Μηλεών . Το κτίριο καταστράφηκε το 1943 , όταν οι Γερμανοί έκαψαν το χωριό .

Άλλα ιστορικά γεγονότα: (Ο Μακεδονομάχος Κώστας Γαρέφης) Οι Μηλιές αποτελούν τόπο καταγωγής του Μακεδονομάχου Κώστα Γαρέφη , ο οποίος προσέφερε πολλά στον Μακεδονικό Αγώνα , (1903 – 1908) , αγωνιζόμενος μαζί με τον Παύλο Μελλά . Η αναχώρηση του ίδιου και των παλικαριών του για την Μακεδονία , έγινε από το εξωκλήσι της Αγίας Τριάδας , όπου τελέστηκε η θεία λειτουργία για να ευλογηθεί ο αγώνας των παλικαριών . Ο Γαρέφης αγωνίστηκε στην περιοχή της λίμνης των Γιαννιτσών και στο πολύπαθο εκείνη την εποχή διαμέρισμα της Κατατζόβας , (Αλμωπίας) . Σκοτώθηκε στην μάχη τον Αύγουστο του 1906 στο χωριό Τσερνέσοβο , το οποίο αργότερα μετονομάστηκε προς τιμήν του σε Γαρέφι . Το χωριό Γαρέφι – στο οποίο υπάρχει σήμερα το άγαλμα του Μηλιώτη Μακεδονομάχου – βρίσκεται στην επαρχία Αριδαίας του νομού Πέλλας , σε απόσταση 7km περίπου από τα σύνορα με την πρώην Γιουγκοσλαβία , και διατηρεί ισχυρούς συναισθηματικούς και πολιτιστικούς δεσμούς με τις Μηλιές .

(Η καταστροφή του χωριού από τους Γερμανούς) Στις 4 Οκτωβρίου 1943 το χωριό καταστράφηκε , (πυρπολήθηκε) , από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής , σε αντίποινα για την απώλεια 2 γερμανών αξιωματικών σε μάχη με μαχητές της αντίστασης , που έγινε λίγο έξω από το χωριό , στον δρόμο που οδηγεί στο εξωκλήσι της Αγίας Τριάδας . Παράλληλα με την πυρπόληση ολόκληρου του χωριού οι Γερμανοί συγκέντρωσαν και 33 χωριανούς , τους οποίους εκτέλεσαν σε αντίποινα , στην περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού προς Λεχώνια – Βόλο , αμέσως πριν φτάσουμε στην τοποθεσία με τα νερά και τους μικρούς καταρράκτες , (Λισμά) . Ακριβώς από πάνω έχει ανεγερθεί μνημείο σε ανάμνηση των πεσόντων και κάθε χρόνο τελείται στον χώρο αυτό μνημόσυνο , την κοντύτερη Κυριακή προς τη 4^η Οκτωβρίου) .

Η καταστροφή αυτή αποτέλεσε σταθμό για την ιστορία του χωριού και σημάδεψε την ζωή του για πάρα πολλά χρόνια . Σηματοδότησε δε και το τέλος της περιόδου ευημερίας που είχε βιώσει το χωριό , μέχρι τον πόλεμο , χάρη στα οφέλη που αποκόμιζε λόγω της ύπαρξης τακτικής σιδηροδρομικής σύνδεσης με τον Βόλο , (Αξίζει σχετικά να σημειωθεί , ότι στα προπολεμικά χρόνια το χωριό διέθετε ηλεκτρικό ρεύμα που παρήγαγε μονάδα υφαντουργίας , τα ερείπια της οποίας βρίσκονται μέσα στην ρεματιά , αριστερά καθώς μπαίνουμε στον χώρο του σιδηροδρομικού σταθμού) .

Η καταστροφή αυτή επίσης εξηγεί το γεγονός ότι στο χωριό δεν υπάρχει ικανός αριθμός από παλιά πηλειορείτικα αρχοντικά – όπως στην περίπτωση άλλων γειτονικών χωριών, π.χ. στη Βυζίτσα -, τα οποία καταστράφηκαν πλήρως από τους Γερμανούς, οι οποίοι, ωστόσο, σεβάστηκαν την εκκλησία των Παμμεγίστων καθώς επίσης και την Βιβλιοθήκη.

8.ΤΡΙΚΕΡΙ

Το πιο «ακριανό» χωριό στη μύτη της Χερσονήσου με δυνατό νησιώτικο άρωμα και ζωντανές παραδόσεις .

Ορεινό χωριό στο νοτιότερο άκρο της χερσονήσου του Πηλίου , 81km από το Βόλο χτισμένο σε ένα λόφο με υψόμετρο 280m , που μοιάζει με φυσικό εξώστη .

Η θέα προς τη θάλασσα συνθέτει ένα ονειρεμένο σκηνικό που παραπέμπει σε άλλες εποχές και νοιώθεις την ακατανίκητη έλξη να μείνεις για πάντα σ' αυτόν τον τόπο . Διατήρησε αναλλοίωτο το γραφικό και παραδοσιακό του χαρακτήρα στο πέρασμα του χρόνου . Πρώτη αναφορά στο Τρίκερι , (Αφέτες) , έχουμε από τον Ηρόδοτο & Πίνδαρο για την ναυμαχία του Αρτεμισίου 480 π.Χ..

Η ιστορία του χωριού αρχίζει στα μέσα του 1700 . Τα Τρικεριώτικα καράβια μετέφεραν κατά κανόνα τα εμπορεύματα και τα προϊόντα του Πηλίου στο Αιγαίο , τη Μεσόγειο και μέχρι τον Εύξεινο Πόντο .

Οι πλοιοκτήτες του χωριού ήταν οι πρώτοι που συμμετείχαν στην επανάσταση του 1821 ενάντια στους Τούρκους .

Ένα σημαντικό παράδειγμα του ιστορικού μεγαλείου είναι οι εκκλησίες , με τις θαυμάσιες ξυλόγλυπτες διακοσμήσεις .

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν η εκκλησία του Αγίου Αθανασίου , (μονόκλιτη Βασιλική με τρούλο) , που χρονολογείται από το 1799 , η Αγία Τριάδα , (μεγάλη τρίκλιτη Βασιλική , χτισμένη στις αρχές του 18^{ου} αιώνα) , με το ξυλόγλυπτο τέμπλο και το δεσποτικό θρόνο του Ναπολέοντα που χρονολογείται από το 1739 , και των Αγίων Αναργύρων , (μονόκλιτη Βασιλική , κτίσμα των αρχών του 19^{ου} αιώνα) , με εντοιχισμένα πολύχρωμα ροδίτικα πιάτα στη νότια και ανατολική εξωτερική πλευρά .

Το κάστρο όπως και τα σπίτια των ναυτικών & καπετάνιων , τα παλιά αρχοντικά , τα πυργόσπιτα , (Κουτμάνη – Φορτούνα , Κουμπουρέλου , Βογιατζή , Κρητικού και Στάθη Γιάννη . . .) και τα γραφικά λιθόστρωτα καλντερίμια σε προσκαλούν για μία ανεπανάληπτη γνωριμία .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Α.ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

- 1.Αίτηση ιδιοκτήτη , (ειδικό έντυπο) ,
- 2.Δηλώσεις αναθέσεως και αναλήψεως μελέτης επιβλέψεως οικοδομικών εργασιών ,
- 3.Τεχνικές εκθέσεις και προϋπολογισμός , (ειδικό έντυπο) ,
- 4.Αρχιτεκτονική και στατική μελέτη ,
- 5.Μελέτες θερμομόνωσης , ύδρευσης – αποχέτευσης ,
- 6.Μελέτη πυροπροστασίας και έγκρισή της από την πυροσβεστική υπηρεσία , εφόσον απαιτείται ,
- 7.Μελέτη καυσίμου , (φυσικού) , αερίου , όπου απαιτείται ,
- 8.Συμβολαιογραφική δήλωση για δέσμευση χώρου στάθμευσης , όπου αυτό είναι απαραίτητο ,
- 9.Υδραυλική μελέτη , (ύδρευση – αποχέτευση) , για κτίριο όγκου μεγαλύτερου των 800m³ συνολικά ή περισσότερων από ένα ορόφους ,
- 10.Μελέτη εγκαταστάσεων , (όλες Μ/Η μελέτες) , για κτίριο επιφάνειας μεγαλύτερου των 300m³ που περιλαμβάνονται στο Δ. Δόμησης , (δηλαδή δεν περιλαμβάνονται το υπόγειο και η πυλωτή) και συνολικού όγκου μεγαλύτερου των 1300m³ ή περισσότερων των 3 ορόφων ,
- 11.Υψόμετρο δήμου ή κοινότητας για εντός σχεδίου πόλεως οικοδομές ,
- 12.Έγκριση αρχαιολογίας για οικοδομές που ανεγείρονται σε χώρους ελεγχόμενους από το υπουργείο Πολιτισμού ,
- 13.Έγκριση ΔΕΗ για οικοδομές όγκου άνω των 2500m³ ,
- 14.Βεβαίωση δασαρχείου για οικοδομές εκτός σχεδίου πόλεως ,
- 15.Τίτλοι κυριότητας για οικόπεδα ή γήπεδα τα οποία είναι άρτια κατά παρέκκλιση ,

16.Εγκρίσεις διαφόρων φορέων , (βιομηχανίας , συγκοινωνιών , ΕΟΤ) , αναλόγως με τη χρήση των κτιρίων ,

17.Απόδειξη προκατάθεσης αμοιβής μελέτης από Εθνική Τράπεζα ,

18.Άδειες όλων των υφιστημένων κτισμάτων όταν πρόκειται για προσθήκες ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο από το οποίο αποδεικνύεται η νομιμότητά τους ,

19.Δήλωση αντοχής στις περιπτώσεις προσθήκης με το σχετικό ξυλότυπο ή και με μελέτη αν χρειάζεται , η οποία θα υπογράφεται από δύο πολιτικούς μηχανικούς ,

20.Πιστοποίηση ιδιοκτησίας , (υποθηκοφυλακείο) ,

21.Φορολογική ενημερότητα του ιδιοκτήτη και

22.Βεβαίωση ΤΣΜΕΔΕ και ΤΕΕ για τις συνδρομές μηχανικών .

Συμπληρωματικά στοιχεία για ειδικά κτίρια

Πέραν των προαναφερθέντων δικαιολογητικών και προκειμένου για την έκδοση αδείας για ειδικά κτίρια απαιτούνται τα εξής συμπληρωματικά στοιχεία , αναλόγως της χρήσεως του κτιρίου:

- ✚ Κτίρια κινηματογράφων και θεάτρων: εγκεκριμένα σχέδια από την επιτροπή ασφαλείας κινηματογράφων καθώς και άδεια εγκατάστασης από την αρμόδια κατά τον νόμο υπηρεσία ,
- ✚ Κτίρια σταθμών αυτοκινήτων: εγκρίσεις από την αρμόδια διεύθυνση μεταφορών του υπουργείου Μεταφορών , από το υπουργείο Βιομηχανίας για τυχόν υπάρχουσα βιομηχανική εγκατάσταση και έγκριση της διεύθυνσης οικισμού για τυχόν πολεοδομικές παρεκκλίσεις ,
- ✚ Κτίρια βιομηχανικά και βιοτεχνικά: έγκριση του υπουργείου Βιομηχανίας προκειμένου για προσθήκες σε εργοστάσια , απόφαση της γενικής διεύθυνσης πολιτικής άμυνας για την κατασκευή ή μη καταφυγίου και έγκριση της διεύθυνσης οικισμού για τυχόν πολεοδομικές παρεκκλίσεις ,
- ✚ Κτίρια πτηνοτροφείων , στάβλων , βουστασίων και παρεμφερών εγκαταστάσεων: έγκριση του υπουργείου Υγείας με θεώρηση τοπογραφικού διαγράμματος και να τηρούνται οι προβλεπόμενες αποστάσεις από κατοικημένες περιοχές ,

- ✚ Κτίρια νοσοκομείων , κλινικών: εγκρίσεις του υπουργείου Υγείας ,
- ✚ Αθλητικές εγκαταστάσεις: απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ,
- ✚ Κτίρια εκπαιδευτηρίων κλπ.: έγκριση του υπουργείου Παιδείας και της διεύθυνσης οικισμού προκειμένου για παρεκκλίσεις ,
- ✚ Κτίρια ξενοδοχείων , ξενώνων , μοτέλ κλπ.: έγκριση του ΕΟΤ και της διεύθυνσης οικισμού προκειμένου για παρεκκλίσεις και
- ✚ Οικοδομές σε προσφυγικούς οικισμούς: έγκριση του υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών , η οποία θα συνοδεύεται από το παραχωρητήριο .

Σε ότι αφορά την ανέγερση οικοδομών σε χώρους οικοδομήσιμους οι οποίοι , όμως έχουν χαρακτηρισθεί για άλλο σκοπό , πριν χορηγηθεί η άδεια θα ερωτάται ο αντίστοιχος φορέας του οικοπέδου , ο οποίος εντός τακτής προθεσμίας θα πρέπει να απαλλοτριώσει τον χώρο , αλλιώς θα χορηγείται η άδεια .

Β.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

- ✚ Αρμόδιες Υπηρεσίες Πολεοδομικές υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Δήμων . Ώρες κοινού καθορίζονται με απόφαση Νομάρχη .
- ✚ Δικαιολογητικά: 2α.Αίτηση . 2β.Τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης . 2γ.Πλήρης αρχιτεκτονική μελέτη . 2δ.Πλήρης στατική μελέτη . 2ε.Μελέτη θερμομόνωσης . 2στ.Μελέτη εγκατάστασης φωταερίου , όπου χρειάζεται . 2ζ.Μελέτη υδραυλικών εγκαταστάσεων και αποχετεύσεων , όπου απαιτείται , (πάνω από 2 ορόφους και 1500m²) . 2η.Μελέτες ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων , όπου απαιτούνται , (άνω των 3000m²) . 2θ.Εγκρίσεις άλλων υπηρεσιών , όπου απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις . 2ι.Προϋπολογισμός του έργου , δηλώσεις αναθέσεων των μελετών και επιβλέψεων σε ιδιώτες μηχανικούς και αποδείξεις προκατάθεσης των αμοιβών μηχανικών στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος .

2ια.Για οικόπεδα και γήπεδα άρτια , κατά παρέκκλιση , χρειάζεται τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό ιδιοκτησίας . 2ιβ.Επίσης εγκρίσεις επιτροπής πολεοδομικού και αρχιτεκτονικού ελέγχου και εγκρίσεις του Ε.Ο.Τ. , όπου χρειάζεται . 2ιγ.Για εκτός σχεδίου άδειες , απαιτούνται επιπλέον , πιστοποιητικό ιδιοκτησίας και έγκριση από το δασαρχείο .

- ✚ Διαδικασία: 3α.Έλεγχος τήρησης των γενικών και ειδικών πολεοδομικών διατάξεων και των προδιαγραφών , όσων αφορά την αρχιτεκτονική μελέτη . 3β.Έλεγχος των στατικών μελετών σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους κανονισμούς . 3γ.Έλεγχος θερμομόνωσης και εγκαταστάσεων . 3δ.Έλεγχος των φορολογικών και πληρωμή τους , που γίνεται με τα αντίστοιχα σημειώματα καταβολής φόρων και εισφορών , (προκαταβολή Ι.Κ.Α. , υπέρ δήμου , Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. κ.λ.π.) .
- ✚ Χρόνος έκδοσης εντός 45 ημερών , με την προϋπόθεση ότι είναι πλήρης ο φάκελος της μελέτης .
- ✚ Κόστος αμοιβές ιδιωτών μηχανικών για όλες τις επι μέρους μελέτες και επιβλέψεις , (αρχιτεκτονική , στατική , θερμομόνωσης κ.λ.π.) , φόροι και εισφορές .
- ✚ Ανανέωση: 7α.Μετά την παρέλευση της τετραετίας , η άδεια αναθεωρείται υποχρεωτικά κατόπιν αυτοψίας . 7β.Για αόριστο χρόνο εαν έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του φέροντα οργανισμού , (σκελετού) . 7γ.Για επιπλέον 4 χρόνια , εάν δεν έχει περατωθεί ο σκελετός , για το τμήμα που δεν έχει ακόμα κατασκευασθεί ο φέρων οργανισμός , (σκελετός) .
- ✚ Ο έλεγχος της οικοδομικής άδειας . Για την εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων , ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου πολίτη , γίνεται από υπαλλήλους της υπηρεσίας σε 2 στάδια . Το πρώτο στάδιο όταν έχει γίνει ο φέρων οργανισμός , (σκελετός) και ο οργανισμός πλήρωσης , (τούβλα) και το δεύτερο στάδιο όταν ολοκληρωθεί η οικοδομή . Ακολουθεί θεώρηση της οικοδομικής άδειας για να μπορέσει ο πολίτης να συνδέσει την οικοδομή του με τα δίκτυα ΔΕΗ και ΔΕΥΑΧ .

Με δήλωση του ιδιώτη μηχανικού θεωρείται η άδεια για σύνδεση . Ο πολίτης με σχετική αίτησή του μπορεί να πάρει αντίγραφο οικοδομικής άδειας και οποιοδήποτε από τα εγκεκριμένα σχέδια και έγγραφα του φακέλου της οικοδομικής άδειας .

- ✚ Φόροι οικοδομικών αδειών: Οι φόροι των οικοδομικών αδειών επιβάλλονται ανάλογα με το συμβατικό προϋπολογισμό του έργου .
- ✚ Κρατήσεις που καταβάλλονται: 10α.Υπέρ ΙΚΑ . 10β.Υπέρ του ΚΗ/1947 ψηφίσματος βαρύνονται οικοδομικές εργασίες προϋπολογισμού άνω των 59 ευρώ . 10γ.Υπέρ του δήμου στον οποίο ανεγείρεται η οικοδομή . 10δ.Υπέρ ΤΕΕ . 10ε.Υπέρ ΤΣΜΕΔΕ κτλ .

Γ.ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

Οι οικοδομικές άδειες αν δεν ανακληθούν ή ακυρωθούν ισχύουν μέχρι την αποπεράτωση των προβλεπόμενων από αυτές οικοδομικών εργασιών που πιστοποιείται με τη σχετική θεώρηση της άδειας και όχι περισσότερο από τέσσερα (4) χρόνια από την έκδοσή τους . Κατ'εξάιρεση ο χρονικός περιορισμός των τεσσάρων (4) χρόνων αυξάνεται σε έξι (6) χρόνια στις περιπτώσεις ανέγερσης ξενοδοχειακών μονάδων δυναμικότητας πάνω από 3000 κλίνες ή κτιριακών εγκαταστάσεων παραγωγικών δραστηριοτήτων βιομηχανικής χρήσης εμβαδού πάνω από 5000m² ή όγκου παραπάνω από 15000m³ .

Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας και για το υπόλοιπο του χρόνου ισχύος της απαιτείται και επιβάλλεται αναθεώρηση και στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- 1.Αλλαγή ή παραίτηση του επιβλέποντος το έργο μηχανικού .
- 2.Αλλαγή τίτλου ή ονόματος στο οποίο εκδόθηκε η άδεια .
- 3.Μερική ή ολική τροποποίηση της αρχιτεκτονικής ή στατικής μελέτης ή και των υπόλοιπων μελετών με ή χωρίς αλλαγή του περιτυπώματος του κτιρίου αλλά χωρίς αύξηση του συντελεστή δόμησης που χρησιμοποιήθηκε κατά την έκδοση της άδειας .
- 4.Αύξηση του συντελεστή δόμησης που χρησιμοποιήθηκε κατά την έκδοση της άδειας .

5.Αύξηση του όγκου της οικοδομής .

6.Αλλαγή της χρήσης του κτιρίου .

Ειδικότερα , στην περίπτωση με στοιχείο 1 , η αίτηση για αναθεώρηση της άδειας συνοδεύεται από λεπτομερή τεχνική έκθεση του νέου επιβλέποντος , στην οποία περιγράφεται το στάδιο των εργασιών και από φωτογραφίες του κτιρίου στις οποίες φαίνεται και ο περιβάλλον χώρος διαμορφωμένος ή όχι ακόμη .

Οι οικοδομικές εργασίες στην περίπτωση αυτή διακόπτονται αμέσως και επαναλαμβάνονται μόνο μετά την αναθεώρηση της άδειας . Για τις περιπτώσεις με στοιχεία 3 , 4 , 5 , οι αντίστοιχες εργασίες πρέπει να αρχίζουν μετά από τη χορήγηση της σχετικής αναθεώρησης της οικοδομικής άδειας , όπως και για την περίπτωση 6 , αν για την αλλαγή της χρήσης του κτιρίου πρέπει να γίνουν τροποποιητικές εργασίες , δηλαδή επιβάλλεται αλλαγή της μελέτης .

Η οικοδομική άδεια αναθεωρείται για την παράταση της ισχύος της μετά από αυτοψία με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1.Αν μέχρι τη λήξη της ισχύος της άδειας , έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός της οικοδομής , η άδεια αναθεωρείται για αόριστο χρόνο , με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 259 .

2.Αν μέχρι τη λήξη της ισχύος της άδειας δεν έγιναν οικοδομικές εργασίες ή δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως ο φέρων οργανισμός της οικοδομής η άδεια αναθεωρείται για τέσσερα (4) χρόνια από την ημερομηνία της λήξης της .

3.Αν μέχρι τη λήξη της ισχύος της αναθεώρησης , σύμφωνα με τα παραπάνω έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός , εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης 1 της παρούσας παραγράφου .

Δεν απαιτείται αναθεώρηση της άδειας , στις παρακάτω περιπτώσεις:

1.Για μικρής σημασίας τροποποιήσεις της αρχιτεκτονικής μελέτης , (που δεν αλλάζουν τη χρήση) και τοπικής σημασίας μεταβολές του φέροντος οργανισμού του κτιρίου , καθώς και των υπολοίπων μελετών , μετά από κρίση του προϊστάμενου της υπηρεσίας ή ενός ή περισσότερων εξουσιοδοτημένων από τον προϊστάμενο υπαλλήλων

2.Για μεταβολές των διαστάσεων του κτιρίου και του οικοπέδου , εφόσον με τις αποκλίσεις αυτές δεν παραβιάζονται ο συντελεστής δόμησης που χρησιμοποιήθηκε κατά την έκδοση της άδειας και οι υποχρεωτικές αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου . Οι αποκλίσεις αυτές δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερες του 2% των μηκών των πλευρών του οικοπέδου με μέγιστο 20cm και 2% με μέγιστο 10cm των διαστάσεων του κτιρίου .

Στις παραπάνω περιπτώσεις 1 και 2 υποχρεούται ο ενδιαφερόμενος να ενημερώσει το φάκελο της οικοδομικής άδειας πριν από τη θεώρηση της άδειας για ηλεκτροδότηση – υδροδότηση .

Σε κάθε περίπτωση αναθεώρησης ή ενημέρωσης άδειας για στοιχεία για τα οποία υπάρχει έγκριση της ΕΠΑΕ , απαιτείται νέα έγκριση της ΕΠΑΕ η οποία και κρίνει αν η τροποποίηση είναι μικρής σημασίας , οπότε υπάγεται στην περίπτωση της ενημέρωσης ή αντιθέτως είναι ουσιώδης οπότε απαιτείται αναθεώρηση .

Κατά τις αναθεωρήσεις των οικοδομικών αδειών οι κάθε είδους κρατήσεις και εισφορές που καταβλήθηκαν κατά την έκδοση της άδειας συνοψίζονται κατά τη χορήγηση της αναθεώρησης .

Για τις περιπτώσεις που δεν είναι απαραίτητη η αναθεώρηση , αλλά μόνο η ενημέρωση του φακέλου της άδειας , δεν απαιτούνται πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις .

- ✚ Οι άδειες κατεδάφισης , επιχωμάτωσης ή εκσκαφών ισχύουν για έξι (6) μήνες από την έκδοσή τους , εφόσον δεν ανακληθούν ή ακυρωθούν .
- ✚ Σε περίπτωση διακοπής των οικοδομικών εργασιών στο διάστημα της πρώτης τετραετίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα των ενδιαφερομένων , (π.χ. διακοπή λόγω εύρεσης αρχαιοτήτων) , ή λόγω ανώτερης βίας , προτείνεται η ισχύς της άδειας για όσο χρόνο έχουν διακοπεί οι εργασίες .

Δ.ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Για την έκδοση άδειας οικοδόμησης σε πόλεις , (δήμους) , ή χωριά , (κοινότητες) , ή αγροτικές εκτάσεις , σε αγροκτήματα δομούμενα κατά ΓΟΚ , που οι περιοχές τους έχουν χαρακτηριστεί ως τόποι αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ή πλησίον τους βρίσκονται αρχαιολογικοί χώροι ή πλησίον ορατών αρχαίων και μνημείων , απαιτείται έγγραφη σύμφωνη γνώμη της αρχαιολογικής υπηρεσίας , η οποία ελέγχει:

- ✚ Το υπέδαφος , κατά τη διάνοιξη των θεμελίων , και
- ✚ Το ύψος των οικοδομών , όπως αυτό έχει ορισθεί κατά τόπους , σε συνεργασία με τα τοπικά πολεοδομικά γραφεία . Χωρίς έγγραφη συγκατάθεση της αρχαιολογικής υπηρεσίας δεν μπορεί να δοθεί οικοδομική άδεια από το αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο .

Διαδικασία – Δικαιολογητικά: Ο ενδιαφερόμενος , ή εξουσιοδοτημένος μηχανικός , υποβάλλει στην κατά τόπο αρμόδια εφορεία αρχαιοτήτων χαρτοσημασμένη αίτηση και πλήρη αρχιτεκτονική μελέτη , (τοπογραφικό , όψεις , κατόψεις , τομές κ.λπ.) . Στην αίτηση πρέπει να διευκρινίζεται εάν πρόκειται για αρχική οικοδομή ή για προσθήκη , σε έκταση ή σε ύψος , σε υπάρχον κτίσμα και να αναφέρεται ο αριθμός των ορόφων που θα αναγερθούν ή θα προστεθούν . Επίσης , να αναγράφεται η διεύθυνση κατοικίας και το τηλέφωνο του ενδιαφερόμενου .

Στη συνέχεια , γίνεται αυτοψία από αρμόδιους υπαλλήλους της Εφορείας Αρχαιοτήτων και εφόσον δεν υπάρχει κώλυμα από αρχαιολογικής πλευράς , δίνεται έγγραφη συγκατάθεση στο αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο για τη χορήγηση της άδειας . Εάν υπάρχει κώλυμα , ή εάν πρόκειται για οικοδομή έκτασης μεγαλύτερης των 250m² ή το ύψος της υπερβαίνει τους δύο ορόφους , η υπόθεση παραπέμπεται με εισήγηση της εφορείας στο τοπικό συμβούλιο μνημείων για να γνωμοδοτήσει σχετικά .

Αν η γνωμοδότηση είναι αρνητική , ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα να ασκήσει ένσταση προσκομίζοντας υπάρχοντα νέα στοιχεία , προκειμένου το θέμα του να παραπεμφθεί στο Κεντρικό – Αρχαιολογικό Συμβούλιο , (Μπουμπουλίνας 20 – 22) . Όταν υπάρχουν πλησίον ορατά αρχαία επιβάλλονται πρόσθετοι περιορισμοί .

Η αρμόδια εφορεία αρχαιοτήτων ελέγχει τη μορφή που θα έχει το νέο κτίριο , ώστε αυτό να μην προσβάλλει ορατά αρχαία μνημεία και να εναρμονίζεται με το όλο περιβάλλον . Στην περίπτωση αυτή , η σύμφωνη γνώμη της αρχαιολογικής υπηρεσίας δίνεται με την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν οπωσδήποτε οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί για τη μορφή του νέου κτίσματος .

Ε.ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΔΟΜΗΣΗΣ

Βαρυνόμενα ακίνητα , για τα οποία μπορεί να χορηγηθεί τίτλος Μ.Σ.Δ. είναι

- ✚ Ακίνητα , με κτίρια χαρακτηρισμένα διατηρητέα από το ΥΠΕΧΩΔΕ ή το ΥΠΠΟ .
- ✚ Ακίνητα , χαρακτηρισμένα από το ΥΠΠΟ ως αρχαιολογικοί χώροι .
- ✚ Ακίνητα , χαρακτηρισμένα από εγκεκριμένα σχέδια ως κοινόχρηστοι χώροι .
- ✚ Ακίνητα , εντός σχεδίου που βρίσκονται σε χαρακτηρισμένα πολεοδομικώς ενδιαφέροντα στοιχεία της πόλης .
- ✚ Ακίνητα , με χαμηλά κτίρια εφόσον το ισχύον μέγιστο ύψος κτιρίου της περιοχής υπερβαίνει τα 14m .
- ✚ Ακίνητα , σε ενεργό οικοδομικό τετράγωνο , εφόσον ο ισχύων Σ.Δ. είναι μεγαλύτερος του 2,4 .
- ✚ Ακίνητα , με περιορισμούς και απαγορεύσεις .
- ✚ Ακίνητα , στα οποία ανεγείρονται υπέργειοι στεγαστικοί χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων .

Ζ.ΣΥΝΔΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΔΕΗ

Όσοι έχουν κτίσει σπίτι θα γνωρίζουν πολύ καλά ότι το μεγαλύτερο παζάρι με τους τεχνίτες γίνεται για τον ΦΠΑ . ``Με απόδειξη ή χωρίς απόδειξη ;`` είναι η πιο συνηθισμένη ερώτηση που κάνουν όλοι όταν κλείνουν τις συμφωνίες . Και δεν είναι λίγοι αυτοί που επιλέγουν ``χωρίς απόδειξη`` , λόγω της οικονομικής στενότητας της στιγμής . Και όμως , όταν έλθει η ώρα του τέλους , δηλαδή να συνδέσουμε το ακίνητο με τη ΔΕΗ , τότε έρχεται και η Εφορία για να ζητήσει τις αποδείξεις . Αν δεν τις έχουμε δεν γλιτώνουμε . Τον ΦΠΑ που δεν πληρώσαμε τότε θα κληθούμε να τον καταβάλλουμε τώρα .

Αν ξεκινήσετε τώρα μια οικοδομή , θα πρέπει να γνωρίζετε ότι για τον υπολογισμό της αξίας της ισχύει πλέον το αντικειμενικό σύστημα του ελάχιστου κόστους , το οποίο καλό είναι να γνωρίζετε εκ των προτέρων έτσι ώστε να συγκεντρώνεται τις αποδείξεις που θα σας χρειαστούν . Το ίδιο ισχύει και με το ΙΚΑ . Με βάση μια βεβαίωση του μηχανικού , την οποία προσκομίζετε στο ΙΚΑ , σας υπολογίζουν τα απαιτούμενα ημερομίσθια για τα οποία πρέπει να πληρώσετε τις εισφορές . Αυτό σας είναι χρήσιμο στις διαπραγματεύσεις με τα συνεργεία και τους τεχνίτες . Αλλά και για να γνωρίζετε πόσα τελικώς θα πληρώσετε .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ Π.Δ. , ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΠΗΛΙΟ

1.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374Δ')

Η δόμηση σήμερα , εντός των οικισμών του Πηλίου που χαρακτηρίζονται ως «**παραδοσιακοί οικισμοί Πηλίου**» ή εντός των διοικητικών ορίων των Δήμων ή Κοινοτήτων εντός των οποίων ανήκουν αυτοί , πραγματοποιείται σύμφωνα με το **Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374Δ')** , (Περί χαρακτηρισμού ως παραδοσιακών των οικισμών της περιοχής Πηλίου και καθορισμού ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης εις αυτούς και εις την περιοχήν των διοικητικών ορίων των Δήμων ή Κοινοτήτων εντός των οποίων ανήκουν ούτοι .) , το οποίο λαμβάνει υπόψη όλες τις παλαιότερες διατάξεις , εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις που έχουν να κάνουν με τη δόμηση εντός των **παραδοσιακών οικισμών** του Πηλίου ή εντός των διοικητικών ορίων των Δήμων ή Κοινοτήτων εντός των οποίων ανήκουν αυτοί .

Στο **Άρθρον 1 , (Χαρακτηρισμοί)** , προσδιορίζεται επακριβώς ποιοί οικισμοί του Πηλίου χαρακτηρίζονται ως **παραδοσιακοί οικισμοί** και κατ'επέκταση ισχύει γι'αυτούς το **Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374Δ')** . Απ'αυτούς κάποιοι , όπως η Μακρινίτσα , έχουν χαρακτηριστεί ήδη ως **παραδοσιακοί οικισμοί** από το **19.10.1978 Π.Δ. «περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών»** . Για όσους τώρα οικισμούς δεν υπακούουν στο **19.10.1978 Π.Δ.** και άρα δεν έχουν χαρακτηριστεί ως **παραδοσιακοί οικισμοί** , έρχεται η **παράγραφος 1** του **Άρθρου 1** του **Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374Δ')** , η οποία τους αναφέρει επιγραμματικά και τους χαρακτηρίζει ως **παραδοσιακούς** . Στη συνέχεια του άρθρου , γίνεται διαχωρισμός όλων των **παραδοσιακών οικισμών** του Πηλίου σε τρεις κατηγορίες , (**Ομάς I** , (περιλαμβάνει τους οικισμούς οι οποίοι διατηρούν τον παραδοσιακόν των χαρακτήρα ανέπαφον και χρήζουν απολύτου προστασίας) , **Ομάς II** , (περιλαμβάνει τους οικισμούς οι οποίοι διατηρούν τον παραδοσιακόν των χαρακτήρα με μικράς μόνον αλλοιώσεις) και **Ομάς III** , (περιλαμβάνει τους οικισμούς οι οποίοι διατηρούν ολιγότερα παραδοσιακά στοιχεία και ευρίσκονται

πλησίον της πόλεως του Βόλου ή είναι παραθαλάσσιοι)), με βάση την αλλοίωση του παραδοσιακού χαρακτήρα που μπορεί να υποστεί κάθε οικισμός. Αυτός ο διαχωρισμός θεωρώ ότι είναι απόλυτα φυσιολογικός, διότι οι οικισμοί που ανήκουν στην ίδια ομάδα έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά, που με τη σειρά τους, τα χαρακτηριστικά αυτά τους διαφοροποιούν από τους οικισμούς των άλλων 2 Ομάδων με αποτέλεσμα η δόμηση να πραγματοποιείται με διαφορετικές προδιαγραφές, που είναι χαρακτηριστικές της Ομάδας στη οποία ανήκει ο οικισμός.

Στο Άρθρο 2, (Οροι δόμησης), αρχικά, παρουσιάζονται οι προδιαγραφές που θα πρέπει να τηρεί ένα οικοπέδο παραδοσιακού οικισμού προκειμένου να είναι άρτιο και οικοδομήσιμο. Ένας από τους στόχους των προδιαγραφών αυτών είναι να μην οδηγηθεί ο οικισμός σε μια κατάσταση πυκνής δόμησης που σίγουρα θα δημιουργούσε πολλά προβλήματα. Για τον οικισμό της Τσαγκαράδας, όμως, οι προδιαγραφές αυτές είναι λίγο πιο αυστηρές. Αυτό συμβαίνει γιατί ο οικισμός αυτός είναι από τη φύση του αραιοκατοικημένος.

Ακόμη, ορίζονται ως ελάχιστη υποχρεωτική απόσταση των κτιρίων από τα πλάγια και οπίσθια όρια του οικοπέδου τα 0,9m. Αυτή η απαίτηση προφανώς υφίσταται για να μην βλάπτεται ο πολεοδομικός ιστός του οικισμού και για να μην διαμορφώνονται υποβαθμισμένοι ελεύθεροι χώροι στο οικοπέδο. Για τον οικισμό της Τσαγκαράδας πάλι, τα όρια αυτά αλλάζουν για τον λόγο που ανέφερα προηγουμένως.

Στη συνέχεια το Άρθρο προσδιορίζει το μέγιστο ποσοστό κάλυψης των οικοπέδων και περιορίζει την κάλυψη στο 60% για τα πρώτα 300m² και στο 50% για το υπόλοιπο τμήμα του οικοπέδου. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η διαμόρφωση κατάλληλου χώρου στάθμευσης, κήπου κ.α. και γενικά το ποσοστό κάλυψης αποτελεί ένα περιορισμό που σίγουρα δίνει στο δόμημα και γενικά σ'όλο το οικοπέδο μια πολύ πιο όμορφη συνολική εικόνα. Θα πρέπει να αναφέρουμε ακόμα ότι επιβάλλεται η σαφής διάσπαση της συνολικής κάλυψης των κτιρίων, (I.Σε κτίρια με χρήση κατοικίας για κάλυψη μεγαλύτερη των 150m², II.Σε κτίρια με τουριστική χρήση για κάλυψη μεγαλύτερη των 250m² και III.Σε κτίρια κοινοφελών και αμιγών επαγγελματικών χρήσεων για κάλυψη μεγαλύτερη των 400m²), για να μην οικοδομούνται μεγάλοι συμπαγής όγκοι οι οποίοι θα στέκονται άσχημοι.

Στη **παράγραφο 4 του Άρθρου 2, (Όροι δόμησης)**, ορίζεται ο **συντελεστής δόμησης** για κτίρια κατοικίας, (I.για το τμήμα του οικοπέδου μέχρι 300m^2 (0,80), II.για το τμήμα του οικοπέδου από 300m^2 έως 1000m^2 , (0,40) και III.για το τμήμα του οικοπέδου από 1000m^2 και άνω (0,15)), για κτίρια κοινής ωφέλειας και επαγγελματικά, (0,80) και για ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, (0,80). Ο **συντελεστής δόμησης** είναι ένας συντελεστής καθοριστικός τόσο για το ίδιο το κτίσμα όσο και για ολόκληρο τον οικισμό στον οποίο ανήκει αυτό. Πρώτα απ'όλα ο συντελεστής αυτός παίζει μεγάλο ρόλο στον καθορισμό των ορόφων και κατ'επέκταση στο ύψος του κτίσματος. Ακόμη συμμετέχει έμμεσα στη φωτεινότητα ενός δομήματος και στο πόσο ευάερο είναι αυτό. Αφού λοιπόν ο **συντελεστής δόμησης** καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη τελική μορφή της κατασκευής, διαμορφώνει εν τέλει και τη συνολική εικόνα ολόκληρου του οικισμού. Ουσιαστικά προστατεύει το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον του οικισμού. Άλλη μία απαίτηση που έρχεται να συμπληρώσει τις απαιτήσεις της **παράγραφου 4 του Άρθρου 2, (Όροι δόμησης)** και να προστατεύσει για άλλη μια φορά τον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία των οικισμών του Πηλίου, είναι ο περιορισμός της επιφάνειας δόμησης.

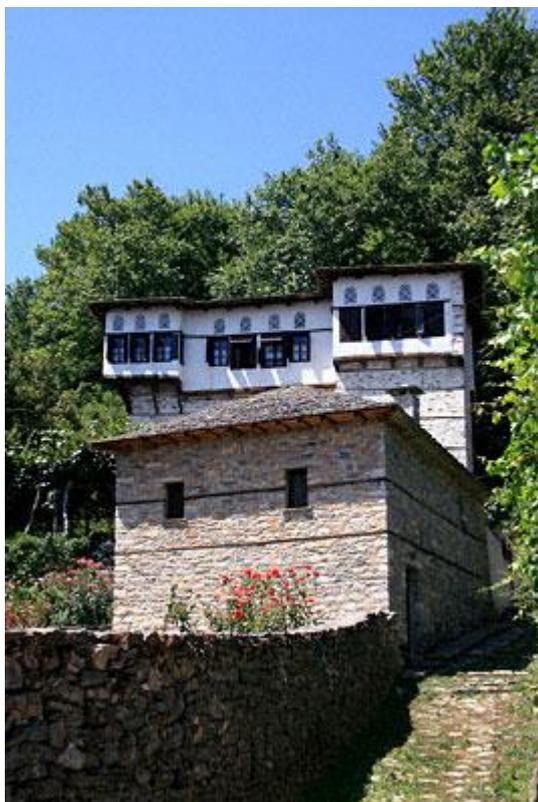
Παρακάτω το Άρθρο αναφέρει ότι η κατασκευή τριωρόφων κτιρίων επιτρέπεται μόνο σε μη παραλιακούς οικισμούς και ύστερα από έγκριση της ΕΠΑΕ, ειδάλλως ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ορόφων των κτιρίων ορίζεται σε 2. Ο περιορισμός αυτός προστατεύει τη φυσιογνωμία και τον χαρακτήρα των παραλιακών οικισμών του Πηλίου, (και όχι μόνο αυτών) και εξυπηρετεί το κοινωνικό συμφέρον, γεγονός που καθιστά αυτούς τους οικισμούς πόλους έλξης. Φαντάζεστε πως θα φαινόταν ένα πενταώροφο κτίριο, μπροστά στη θάλασσα, σ'έναν τέτοιο οικισμό; Και επειδή κάποιος μπορεί να σκεφτόταν να κατασκευάσει ένα διώροφο κτίριο, με ύψος ορόφου 4m ο κάθενας, ($2*4\text{m}=8\text{m}$) και να δημιουργούσε προβλήματα, έρχεται η **παράγραφος 7 του Άρθρου 2, (Όροι δόμησης)**, που λέει ότι το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των οικοδομών στους παραλιακούς οικισμούς ορίζεται σε 7,5m μη συμπεριλαμβανομένης της στέγης. Κάτι ανάλογο ισχύει και για τους μη παραλιακούς οικισμούς.

Στη συνέχεια του Άρθρου ξεκαθαρίζεται και το θέμα περί ανέγερσης νέας κατασκευής σε οικόπεδο στο οποίο πρόκειται να κατεδαφιστεί κάποια παλιά κατασκευή ή έχει κατεδαφιστεί εδώ και καιρό . Γι' αυτό το θέμα η νομοθεσία βαδίζει με τέτοιο τρόπο ώστε να μην ξεφεύγει από τις προδιαγραφές που ορίζουν κάποιες από τις πιο πάνω αναφορές . Επίσης απαγορεύεται η κατασκευή PILOTIS και λυομένων οικίσκων . Σε περίπτωση που θα επιτρεπόταν η κατασκευή PILOTIS , οι οικισμοί του Πηλίου θα άρχιζαν να αποκλίνουν από τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα και σε συνδυασμό με τους παραπάνω περιορισμούς θα μειωνόταν η κατοικίσιμη επιφάνεια του ισογείου . Τώρα σε περίπτωση κατασκευής λυομένων οικίσκων , θα υποβαθμιζόταν το οικιστικό και πολιτιστικό περιβάλλον των οικισμών του Πηλίου . Σίγουρα ένα παλαιό αρχοντικό σπίτι δίπλα σε μια κατασκευή με PILOTIS ή δίπλα σ' ένα λυόμενο σπίτι θα έχανε την αίγλη του . Τέλος η τελευταία παράγραφος αυτού του άρθρου επιτρέπει την τοποθέτηση του δομήματος επί της οικοδομικής γραμμής .

Το **Άρθρον 3** τώρα , (**Σύνθεσις όγκων – Διάταξις κτιρίων – Μορφολογικά στοιχεία**) , προστατεύει το οικιστικό και πολιτιστικό περιβάλλον του Πηλίου και αναδुकνεύει τον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία του . Υποχρεώνει τον μηχανικό να διατάξει τους όγκους των κτιρίων με τέτοιο τρόπο , ώστε να μην αλλοιωθεί ο παραδοσιακός χαρακτήρας των

οικισμών . Ουσιαστικά με την απαίτηση αυτή η εξωτερική αρχιτεκτονική των δομημάτων ακολουθεί ένα σχεδόν σταθερό πρότυπο που ταιριάζει στο χαρακτήρα και στην ιστορία του Πηλίου .

Επίσης προσδιορίζει την μορφή που θα πρέπει να έχουν οι στέγες των κτισμάτων στους **παραδοσιακούς οικισμούς** του Πηλίου . Η μορφή των στεγών μπορεί να είναι από πολυκλινή μέχρι και τετρακλινή για κύρια κτίρια και δικλινή ή μονοκλινή για βοηθητικά κτίρια και προκτίσματα , ενώ η επικάλυψή τους επιβάλλεται να γίνεται με «σχιστόπλακες» , (στους οικισμούς της **Ομάδας III** και σε κάποιους οικισμούς της **Ομάδας II** , δύναται η επικάλυψη να γίνεται και με βυζαντινά ή ρωμαϊκά κεραμίδια) . Η στέγη αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά γνωρίσματα των δομημάτων του Πηλίου και κατασκευάζεται με τέτοιο τρόπο , ώστε να εναρμονίζεται με το φυσικό περιβάλλον των οικισμών και να αναδुकνεύει την αρχιτεκτονική του Πηλίου και την μεγάλη ιστορία κάποιων οικισμών του .

Η παράγραφος 3 του Άρθρου 3 , (Σύνθεσις όγκων – Διάταξις κτιρίων – Μορφολογικά στοιχεία) , απαγορεύει την πραγματοποίηση οποιασδήποτε εργασίας σ'ένα δόμημα μετά την κατασκευή του φέροντος οργανισμού και των τοίχων πληρώσεως και πριν την κατασκευή της στέγης . Αυτό είναι απολύτως λογικό διότι σχεδόν καμία περαιτέρω εργασία δεν κινδυνεύει να διακοπεί λόγω καιρικών φαινομένων .

Στη συνέχεια του Άρθρου επισημαίνονται κάποιες αρχιτεκτονικές απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με την εξωτερική εικόνα των κτισμάτων . Ζητήματα που αφορούν τις όψεις , τα διαζώματα , (σενάζ) , τα εξωτερικά χρώματα και τη θέση των καπνοδόχων , των αποχετεύσεων και των εν γένει εγκαταστάσεων των κτισμάτων , παίζουν καθοριστικό ρόλο για την εναρμόνιση του νέου δομήματος στον οικισμό και κατ'επέκταση στο περιβάλλον του . Τα διαζώματα , (σενάζ) , πρέπει να έχουν συγκεκριμένο ύψος , (0,1m – 0.17m) , οι εξωτερικοί χρωματισμοί των τοίχων των δομημάτων είναι συγκεκριμένοι κ.α. .

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό γνώρισμα της αρχιτεκτονικής του Πηλίου είναι τα κουφώματα . Όλα τα κτίσματα ακολουθούν μια κοινή γραμμή όσον αφορά τα κουφώματα την οποία δίνει η **παράγραφος 5 του Άρθρου 3** , (Σύνθεσις όγκων – Διάταξις κτιρίων – Μορφολογικά στοιχεία) . Ακόμη και σε μη παραδοσιακούς οικισμούς η επιλογή των κουφωμάτων διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό την εξωτερική εικόνα του κτίσματος , πόσο μάλιστα στα δομήματα των οικισμών του Πηλίου όπου τα μέτρα και οι απαιτήσεις είναι πολύ πιο αυστηρές . Και στα διάφορα διατηρητέα κτίρια που έχουν διασωθεί βλέπουμε πόσο μεγάλη σημασία έδιναν οι Πηλιορείτες στα κουφώματα των κατασκευών τους .

Προκειμένου να προστατευτεί το οικιστικό και πολιτιστικό περιβάλλον, το Άρθρο ορίζει ακόμη τι επιτρέπεται και τι απαγορεύεται όσον αφορά την κατασκευή ανοιχτών και κλειστών εξωστών και ημιυπαίθριων χώρων. Ανοιχτοί εξώστες επιτρέπεται να κατασκευαστούν μόνο στους οικισμούς της **Ομάδας III**, (περιορισμένων βέβαια διαστάσεων), διότι οι ανοιχτοί εξώστες δεν είναι χαρακτηριστικό στοιχείο του παραδοσιακού χαρακτήρα των οικισμών του Πηλίου. Οπότε στους οικισμούς της **Ομάδας III**, οι οποίοι διατηρούν ολιγότερα παραδοσιακά στοιχεία η κατασκευή ανοιχτών εξωστών είναι εφικτή. Η δόμηση τώρα κλειστών εξωστών επιτρέπεται σε όλους τους οικισμούς, ενώ όσον αφορά τους ημιυπαίθριους χώρους, η κατασκευή τους επιτρέπεται κατά κύριο λόγο, στους οικισμούς των Ομάδων II και III γιατί οι οικισμοί οι οποίοι ανήκουν στην **Ομάδα I** διατηρούν τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα ανέπαφον και χρήζουν απολύτου προστασίας. Επίσης υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές όσον αφορά κάποια χαρακτηριστικά των κικλιδωμάτων των εξωστών και όσον αφορά το ύψος των ορόφων.

Ακόμη και η μορφή των μανδρότοιχων και των αυλόθυρων των οικοιμάτων , (και τα υλικά κατασκευής τους) , είναι προκαθορισμένα , προκειμένου οι οικισμοί να διατηρούν τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα .

Οι κοινόχρηστοι χώροι τώρα , των **παραδοσιακών οικισμών** του Πηλίου , πρέπει να διατηρούν και αυτοί με τη σειρά τους τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα . Προς τούτο , το **Άρθρο 3** λαμβάνει μέτρα , όπως , το να μην είναι εμφανείς οι εγκαταστάσεις των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας , να μην αναρτώνται φωτεινές επιγραφές και διαφημίσεις εντός των κοινόχρηστων χώρων και να μην επιτρέπεται η κατασκευή ή η αλλαγή οποιουδήποτε στοιχείου οδών , πλατειών , κρηνών κ.α. .

Τέλος οι δύο τελευταίες παράγραφοι του **Άρθρου 3** ορίζουν τις προδιαγραφές περί χώρων στάθμευσης , οι οποίες θέτουν ως προϋπόθεση την οδική προσπελασιμότητα του οικοπέδου .

Το **Άρθρο 4 , (Επιτρεπόμεναι χρήσεις)** , υποδεικνύει ποιες είναι οι επιτρεπόμενες χρήσεις των δομημάτων και απαγορεύει την κατασκευή οποιουδήποτε κτιρίου του οποίου η χρήση θα οχλούσε απαραδέκτως την περιοχή . Η φυσιογνωμία και ο χαρακτήρας των οικισμών του Πηλίου είναι τέτοιος που έρχεται αντιδιαμετρικά με καταστάσεις που θα προκαλούσαν οποιοδήποτε είδος όχλησης . Για παράδειγμα θα ήταν απαράδεκτη η κατασκευή μεγάλου εμπορικού κέντρου στη Πορταριά .

Τέλος το Π.Δ. δίνει σαφείς οδηγίες για το τι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε περιπτώσεις επισκευής και αποκατάστασης παλαιών κτιρίων ή σε περιπτώσεις αναστήλωσης ερειπωμένων ή κατεδαφιστέων ως ετοιμορρόπων κτιρίων , αντιπροσωπευτικών της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής του Πηλίου . Πάλι , κύριο μέλημα της νομοθεσίας , είναι η οποιαδήποτε επέμβαση στα δομήματα αυτά να μην αλλοιώνει τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα .

2.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 , (ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ) , ΤΟΥ Π.Δ. ΤΗΣ 24.4/3.5.1985 (ΦΕΚ 181Δ΄)

Η δόμηση σήμερα , εντός των οικισμών του Πηλίου που δεν συμπεριλαμβάνονται στους «παραδοσιακούς οικισμούς Πηλίου» , αλλά υπάγονται στους «νέους οικισμούς Πηλίου» , πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους δομήσεως που αναγράφονται στο Π.Δ. ΤΗΣ 24.4/3.5.1985 (ΦΕΚ 181Δ΄) , (Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους , κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησής τους .) . Τα μορφολογικά στοιχεία όμως , των δομημάτων , που αναγείρονται εντός των νέων οικισμών Πηλίου , ακολουθούν τη νομοθεσία του Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374Δ΄) . Το γεγονός οτι τα μορφολογικά στοιχεία των δομημάτων όλων των οικισμών του Πηλίου ακολουθούν την ίδια γραμμή , είναι απολύτως φυσιολογικό , αφού η εξωτερική εικόνα των κτιρίων είναι αυτή που εναρμονίζεται άμεσα με το φυσικό περιβάλλον του οικισμού και αναδεικνύει τον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία του .

Η **παράγραφος 1 του Άρθρου 5** αναφέρει πότε ένα οικόπεδο που βρίσκεται εντός των **νέων οικισμών Πηλίου** θεωρείται άρτιο και οικοδομήσιμο . Συγκεκριμένα αναφέρει ότι το ελάχιστο εμβαδόν που πρέπει να έχει ένα οικόπεδο για να θεωρηθεί άρτιο και οικοδομήσιμο κυμαίνεται από $300\text{m}^2 - 2000\text{m}^2$. Δηλαδή το ελάχιστο εμβαδόν αρτιότητας είναι δυνατόν ν'αλλάζει μέσα στον ίδιο τον οικισμό . Ορίζονται ουσιαστικά , στον ίδιο τον οικισμό , τομείς με διαφορετική αρτιότητα οικοπέδων . Αυτό είναι απολύτως κατανοητό μιας και για παράδειγμα δεν μπορεί να έχουν την ίδια αντιμετώπιση οικόπεδα που βρίσκονται δίπλα στη θάλασσα , με οικόπεδα που βρίσκονται μακριά απ'αυτήν ή οικόπεδα που βρίσκονται δίπλα στην κεντρική αρτηρία του οικισμού με άλλα που βρίσκονται μακριά απ'αυτήν .

Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης των οικοπέδων , τώρα , των **νέων οικισμών Πηλίου** ορίζεται σε 70% της επιφάνειάς τους . Βλέπουμε ότι το ποσοστό κάλυψης στους οικισμούς αυτούς είναι μεγαλύτερο απ'αυτό στους **παραδοσιακούς οικισμούς** . Λόγο του γεγονότος ότι οι οικισμοί αυτοί διατηρούν ολιγώτερα παραδοσιακά στοιχεία το μέγιστο ποσοστό κάλυψης έχει πιο ανεκτά όρια . Το ίδιο ισχύει και για τον **συντελεστή δόμησης** των οικοπέδων αυτών , ο οποίος κλιμακώνεται προοδευτικά και ανάλογα με την επιφάνεια του οικοπέδου . Η κλιμάκωση αυτή , στόχο έχει να προστατεύσει το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον των οικισμών αυτών . Ακόμη πρέπει ν'αναφέρουμε ότι ο **συντελεστής δόμησης** αλλάζει και ανάλογα με τη χρήση που πρόκειται να έχει ένα δόμημα .

Πιο ελεύθερο είναι και το σύστημα δόμησης ! Τα δομήματα , επιτρέπεται μέχρι και να εφάπτονται με τα πλάγια και οπίσθια όρια του οικοπέδου .

Όσον αφορά το μέγιστο ύψος των κτιρίων , αυτό παραμένει 7,5m αν και δύναται με απόφαση του Νομάρχη να ορίζεται κατά περιοχές , αύξηση του παραπάνω μέγιστου ύψους μέχρι τα 8,5m όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι που σχετίζονται με τη διατήρηση του τυχόν ιδιαίτερου χαρακτήρα του οικισμού . Τελικά διαπιστώνουμε ότι απαγορεύονται τα ψηλά κτίρια σ'όλους τους οικισμούς του Πηλίου , προφανώς για να διατηρήσουν οι οικισμοί αυτοί τον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία τους . Το ελάχιστο ύψος ορόφου , ορίζεται και εδώ , στα 2.4m .

3.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 17 - 2 - 1986 - ΦΕΚ 63/Δ/18 - 2 - 1986 , (ΖΟΕ)

Όπως γνωρίζουμε ο καθορισμός μιας περιοχής ως ΖΟΕ , (Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου) , γύρω από τα όρια του σχεδίου μιας πόλης ή οικισμού αποσκοπεί στην προστασία και στον έλεγχο της περιοχής από πολεοδομική και οικονομική άποψη και στη δημιουργία τράπεζας γης , ώστε να καταστεί ευκολότερη και ελεγχόμενη η μελλοντική επέκταση του σχεδίου .

Ο χαρακτηρισμός , τώρα , ως ΖΟΕ περιοχών κατά μήκος ακτών , λιμνών , κ.λπ. ή και σε άλλες θέσεις ή περιοχές ειδικής προστασίας αποσκοπεί στην προστασία του περιβάλλοντος , φυσικού ή και πολιτιστικού .

Σε περίπτωση επεκτάσεως του πολεοδομικού σχεδίου θεωρείται ότι η ΖΟΕ επεκτείνεται αντίστοιχα .

Έχει καθοριστεί Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου γύρω απ'τα διοικητικά όρια των Δήμων Βόλου και των Δημοτικών Κοινοτήτων Διμηνίου , Αγριάς , Άλλης Μεριάς , Άνω Βόλου , Ανακασιάς και Αγ. Ονουφρίου του Ν. Μαγνησίας και έχουν καθοριστεί χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης . Στο **Άρθρο 1 του Π.Δ. 17 – 2 – 1986 – ΦΕΚ 63/Δ/18 – 2 – 1986** ορίζονται επακριβώς τα όρια της ΖΟΕ .

Θεωρώ ότι ήταν αναγκαίος ο χαρακτηρισμός αυτής της περιοχής ως ΖΟΕ , διότι ο Βόλος είναι μια πόλη με μελλοντική επέκταση του σχεδίου του .

Η ΖΟΕ αυτή , αποτελείται από περιοχές στις οποίες καθορίζονται ειδικές χρήσεις γης , κατώτατο όριο κατάτμησης και όροι και περιορισμοί δόμησης και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως 1α , 1β , 1γ , 2 , 3α , 3β και 3δ . Διαβάζοντας κανείς το **Άρθρο 2** θα διαπιστώσει ότι σε όποια περιοχή επιτρέπεται η ανέγερση κατοικίας αυτή υπόκειται σε αυστηρούς όρους δόμησης . Ακόμη θα διαπιστώσει ότι στις περιοχές αυτές επιτρέπεται κυρίως η ανέγερση δομημάτων συμπληρωματικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων , γεωργικών αποθηκών , υδατοδεξαμενών , θερμοκηπίων , βιοτεχνικών εγκαταστάσεων κ.α .

Ουσιαστικά , με το χαρακτηρισμό της συγκεκριμένης περιοχής ως ΖΟΕ , το σχέδιο για τυχόν μελλοντική επέκταση της πόλης του Βόλου , βρίσκεται σε σωστό και ελεγχόμενο δρόμο .

Αν δεν υπήρχε αυτή η ΖΟΕ , θα υποβαθμιζόταν η μελλοντική πολεοδομική εξέλιξη της πόλης , με σοβαρές επιπτώσεις στο οικιστικό περιβάλλον , στο τουρισμό και γενικά στο κοινωνικό συμφέρον .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ

1.ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η τελική πρόταση έχει ως γενικό στόχο τη βέλτιστη δυνατή οργάνωση των χρήσεων γης της περιοχής μελέτης, με απώτερο ζητούμενο την βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη διευκόλυνση/επιτάχυνση της τοπικής ανάπτυξης και τη διατήρησή της σε βάθος χρόνου, (αιεφορία). Για την επίτευξη του γενικού στόχου τίθενται οι εξής ειδικότεροι στόχοι:

- Υιοθέτηση της αρχής της συμπαγούς πόλης για τη διασφάλιση ομαλής περαιτέρω οικιστικής ανάπτυξης του Δήμου με έμφαση στην ποιότητα του οικιστικού περιβάλλοντος.
- Αποτελεσματική προστασία/ανάδειξη/αξιοποίηση των φυσικών πόρων της περιοχής, (αρδευόμενη γεωργική γη, κρίσιμες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος), καθώς και των περιοχών αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, (προστασία/ανάδειξη/αξιοποίηση).
- Περιορισμός των πηγών ρύπανσης.
- Άμβλυνση των συγκρούσεων χρήσεων γης.
- Αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων.
- Χωροθέτηση νέων περιοχών οικιστικής ανάπτυξης, (επεκτάσεις, εντάξεις).
- Χωροθέτηση περιοχών ανάπτυξης οργανωμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- Ενίσχυση του ρόλου 1 του αστικού κέντρου, όπως έχει καθοριστεί από τον υπερκείμενο σχεδιασμό ως:
  - Δημιουργία δίπολου Βόλου – Λάρισας με στόχο την δημιουργία ενός ισχυρού πόλου ανάπτυξης περιφερειακής και διαπεριφερειακής εμβέλειας ιδιαίτερα σημαντικό σε εθνικό επίπεδο και με προοπτική μελλοντικά να διεκδικήσει ρόλο στο διεθνή χώρο.
  - Νομαρχιακό διοικητικό κέντρο.
  - Λιμάνι – συγκοινωνιακός κόμβος.
  - Βιομηχανικό κέντρο.
  - Τουριστικό – Πολιτιστικό κέντρο.
  - Έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας – Έρευνα και Τεχνολογία.

2.ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Η πληθυσμιακή εξέλιξη του ΠΣΒ , με χρονικό ορίζοντα το 2021 , έχει εκτιμηθεί κατά το Α΄ Στάδιο της μελέτης σε **165.306** κατοίκους .

Η εκτίμηση της κατανομής του πληθυσμού αυτού ανά Δημοτική Ενότητα και σύμφωνα με την κοινωνικοοικονομική ανάλυση του Α΄ Σταδίου , παρατίθεται στον Πίνακα .

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ		ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021	ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2007 - 2021
	2001	2007	1991 - 2001	2001 - 2007		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΟΛΟΥ	82439	87302	0,70%	1%	101978	1,10%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΛΚΟΥ	31929	34421	1%	1,30%	45077	1,90%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΡΙΑΣ	6112	6676	1,20%	1,50%	8777	2%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ	3201	3287	-0,40%	0,40%	3506	0,50%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	3031	3190	0,50%	0,90%	3697	1,10%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΙΣΩΝΙΑΣ	2071	2120	-0,20%	0,40%	2270	0,50%
ΣΥΝΟΛΟ	128783	139002	0,70%	1,30%	165306	1,20%

Τα παραπάνω προγραμματικά μεγέθη προσυξάνονται με την εκτίμηση επιπλέον πληθυσμού για Β΄ κατοικία - εποχιακό πληθυσμό **17.610** κατοίκων . Η εκτίμηση έγινε με βάση την απογραφή κατοικιών της ΕΣΥΕ το 2001 .

3. ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΒΟΛΟΥ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

Οι βασικές συνιστώσες του προτεινόμενου προτύπου χωρικής οργάνωσης για το ΠΣΒ , έχουν ως εξής:

α. Οικιστικοί Υποδοχείς

Προωθείται η ενίσχυση των οικιστικών υποδοχέων , ώστε να καλύψουν τις ανάγκες για πολεοδομημένη γη , σύμφωνα με τα προγραμματικά μεγέθη , την εκτίμηση της χωρητικότητας της παρούσας μελέτης , τον υπερκείμενο σχεδιασμό , τις ακαταλληλότητες των περιοχών και την διαχείριση της ζήτησης στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης . Η ενίσχυση γίνεται λαμβάνοντας υπόψη με σειρά προτεραιότητας τα παρακάτω:

- Κάλυψη των αστικών κενών της υπό αστικοποίηση περιοχής που ορίζεται από τον περιφερειακό της πόλης .
- Λειτουργική ενοποίηση μικρών θεσμοθετημένων οικιστικών συγκεντρώσεων με Γειτονικούς οικιστικούς υποδοχείς .
- Αποκέντρωση τόνωση περιαστικού οικιστικού δικτύου .
- Επέκταση δέσμευση νέων περιαστικών φυσικών περιοχών .

Τέλος , πρέπει να ενεργοποιηθεί και το δεύτερο επίπεδο του πολεοδομικού σχεδιασμού , (πολεοδομικές μελέτες - πράξεις εφαρμογής) , με προτεραιότητα στους οικισμούς – περιοχές , (περιοχή ΓΠΣ 1985 , Πορταριά , Δράκεια , Κατωχώρι , Σταγιάτες , Σέσκλον και παραλιακοί οικισμοί) , όπου ασκούνται , ή αναμένεται να ασκηθούν , πιέσεις ή η χωρητικότητά τους εξαντλείται οριακά , ώστε να αποκτήσουν πολεοδομικό σχέδιο και να αξιοποιήσουν την χωρητικότητά τους .

β. Περιοχές Παραγωγικών Δραστηριοτήτων

Ι.Βιομηχανία - Βιοτεχνία

Εκτός από την Α΄ ΒΠΠΕ και το ΒΙΟΠΑ , (υφιστάμενες πολεοδομημένες περιοχές) , προτείνεται:

- Η πολεοδομική ενεργοποίηση της ΖΟΕ - 3γ . Δηλαδή δίνεται η δυνατότητα μετά από πολεοδόμηση να χρησιμοποιηθεί μεγαλύτερος συντελεστής δόμησης ενώ παράλληλα θα επιτρέπεται να χωροθετηθούν περισσότερες χρήσεις .

□ Η δημιουργία Υποδοχέα Παραγωγικών και Αστικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης σε παρακείμενη περιοχή .

Επίσης , προτείνεται ο περιορισμός εγκατάστασης νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων με τις διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης σε περιοχές εκτός οργανωμένων υποδοχέων . Στόχος της ρύθμισης αυτής , εκτός από την περιβαλλοντική αναβάθμιση του περιαστικού χώρου που δέχεται έντονες πιέσεις χρήσεων γης , είναι η πρωμοδότηση των οργανωμένων υποδοχέων , ώστε να λειτουργήσουν και να αυξήσουν το βαθμό κορεσμού τους .

II. Τουρισμός

Προτείνεται ενίσχυση του τουρισμού κατά προτεραιότητα εντός των σημερινών οικιστικών Υποδοχέων , συγκεκριμένα ως εξής:

□ Νέες Παγασές: καθορισμός χρήσης τουρισμού – αναψυχής στην παραλιακή Περιοχή , σύμφωνα με το ισχύον ΓΠΣ , (σήμερα: τοπικό κέντρο).

□ Αγριά: επέκταση χρήσης τουρισμού – αναψυχής , βόρεια επί της παραλιακής ζώνης , (σήμερα: γενική κατοικία) .

Οι παραπάνω προτάσεις υποστηρίζουν την προοπτική ανάδειξης του θαλάσσιου μετώπου του ΠΣ Βόλου , καθόσον ισχυροποιείται η παρουσία του τουρισμού στις δυο αντιδιαμετρικές περιοχές ‘αγκύρωσης’ του μετώπου , (Ν. Παγασές – Αγριά) .

□ Περιορισμός χωροθέτησης νέων εγκαταστάσεων τουρισμού σε περιοχές φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος . (ΠΕΠ , ΠΕΠΔ 1Α , 1Β και 2Β) .

□ Διερεύνηση δυνατότητας μετεγκατάστασης της ΑΓΕΤ και αξιοποίησης της έκτασης , όπου σήμερα λειτουργεί , για ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής . Σε μια τέτοια περίπτωση θα δημιουργηθούν δυνατότητες χωροθέτησης μεγαλύτερης κλίμακας τουριστικών μονάδων και ειδικών τουριστικών μονάδων , που θα συμπληρώνουν την κλίμακα των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών στην περιοχή μελέτης .

III. Κτηνοτροφία

□ Προτείνεται η οριοθέτηση περιοχών κτηνοτροφικής δραστηριότητας , κατά προτεραιότητα στις περιοχές που παρουσιάζουν συγκριτικό πλεονέκτημα , (όρια πρώην Δήμων Αισωνίας και Ν. Ιωνίας) , με βάση ειδική μελέτη .

□ Περιορισμός χωροθέτησης νέων κτηνοτροφικών μονάδων σε περιοχές φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος , (ΠΕΠ , ΠΕΠΔ 1Α , 1Β και 2Β) .

γ. Περιοχές Ειδικής Προστασίας , (ΠΕΠ)

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται αξιόλογα φυσικά οικοσυστήματα και χώροι πολιτισμικού Ενδιαφέροντος . Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην προστασία/ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος του ΠΣΒ . Ειδικότερα , προτείνονται:

Προστασία κεντρικών περιοχών NATURA 2000 που περιλαμβάνονται στην περιοχή μελέτης:

- Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου GR 1420004 , (ζώνη Β2) .

Προστασία των υγροτοπικών περιοχών

- Υγροβιότοπος ‘Μπουρμπουλήθρα’ GR 143129000

Προστασία δασικών/αναδασωτέων εκτάσεων που έχουν οριοθετηθεί από την ΖΟΕ (περιοχές 1β) .

Προστασία της Πηγής ‘Μάνα’ Πορταριάς , (ζώνη Ι και ΙΙ , σύμφωνα με μελέτη ΙΓΜΕ) .

Προστασία των περιοχών αρχαιολογικού ενδιαφέροντος - πολιτιστικό απόθεμα .

5 Προτείνονται είτε περιοχές που ήδη υπάγονται σε ίδιο καθεστώς προστασίας , είτε περιοχές που απαιτείται να υπαχθούν σε καθεστώς σύμφωνα με τα συμπεράσματα των κεφ. Α.3.1 , Α.3.2. και Α.3.3. , (48859/13 – 11 - 2008 ΥΠΕΧΩΔΕ/Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού) .

δ. Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης , (ΠΕΠΔ)

Πρόκειται για τις υπόλοιπες εκτάσεις , στις οποίες ανήκουν η υψηλής παραγωγικότητας γεωργική γη της πρώτης σε σημασία πεδινής περιοχής της χώρας , καθώς και ο λοιπός περιαστικός χώρος του ΠΣΒ . Οι περιοχές αυτές διαδραματίζουν ρυθμιστικό ρόλο ως ζώνες ανάσχεσης μεταξύ των περιοχών οικιστικής ανάπτυξης και των ΠΕΠ , καθώς και στην προστασία τόσο της γεωργικής γης από την αστικοποίηση , αφού πρόκειται για φυσικό πόρο μη ανανεώσιμο , όσο και του υπόλοιπου τμήματος του ορεινού όγκου του Πηλίου που σήμερα δομείται με την εκτός σχεδίου δόμηση .

Στην κατηγορία των ΠΕΠΔ περιλαμβάνεται και το απομένον χωρίς τροποποίηση τμήμα της ισχύουσας ΖΟΕ .

4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΣ ΒΟΛΟΥ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Βάση των προδιαγραφών της νομοθεσίας, η χωρική οργάνωση του

Πολεοδομικού Συγκροτήματος προβλέπει την κατάταξη των περιοχών στις εξής κατηγορίες:

- Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης, (ΠΟΑ) και Παραγωγικών Δραστηριοτήτων, (ΠΠΔ)
- Περιοχές Ειδικής Προστασίας, (ΠΕΠ)
- Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης, (ΠΕΠΔ)
- Περιοχές Ιδιαιτέρων Χρήσεων, (ΠΙΧ)

Η πρώτη κατηγορία αφορά τις περιοχές κατοικίας και παραγωγικών δραστηριοτήτων. Οι τρεις τελευταίες κατηγορίες συγκροτούν τον κατεξοχήν εξωαστικό χώρο του Δήμου, που σήμερα διέπεται από τις ρυθμίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης και από ειδικό θεσμικό καθεστώς, (ΖΟΕ κ.λ.π., βλ. Α' Στάδιο, κεφ. Α.3.3.3 «θεσμοθετημένες χρήσεις γης και όροι δόμησης στον εξωαστικό χώρο»).

Οι προτεινόμενες περιοχές ρυθμίσεων, με τις αντίστοιχες χρήσεις και περιορισμούς Δόμησης, παρουσιάζονται αναλυτικά στο τεύχος, (Αναθεώρηση – Επέκταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Πολεοδομικού Συγκροτήματος Βόλου). Οι ρυθμίσεις αυτές συμπληρώνονται:

- Με το κεφάλαιο για τις Περιοχές Ειδικών Χρήσεων και
- Με το κεφάλαιο για τις Γενικές και Μεταβατικές Διατάξεις,

Η προτεινόμενη οργάνωση των χρήσεων γης έχει τους εξής στόχους, (σύμφωνα με τις Τεχνικές προδιαγραφές ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ):

- Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.
- Ισόρροπη και αλληλοστηριζόμενη ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και αγροτικού χώρου.
- Λειτουργικότητα της χωρικής συσχέτισης παραγωγικών ζωνών και ζωνών κατοικίας με βάση και τις ανάγκες καθημερινής μετακίνησης, εργασίας και κατοικίας.
- Διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής, αρχιτεκτονικής και ιστορικής Κληρονομιάς.

□ Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο .

□ Καθοδήγηση τόσο των δημόσιων επενδύσεων όσο και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς όφελος της αειφορίας και της ποιότητας ζωής .

Θα πρέπει λοιπόν να προβλεφθεί το βέλτιστο μίγμα χρήσεων το οποίο θα παρέχει την ευχέρεια δυναμικής εξέλιξης μεμονωμένων ή συνδυασμένων δραστηριοτήτων , (τομείς) , δημιουργώντας θετικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα . Απόρροια των παραπάνω είναι το ΓΠΣ να παίζει ρόλο αναπτυξιακού εργαλείου και όχι μόνο ρυθμιστικού σε επίπεδο φυσικού Σχεδιασμού .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΥΠΟΥ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΟ ΠΗΛΙΟ

1.ΥΠΕΚΑ: ΟΡΙΣΤΙΚΟ «ΟΧΙ» ΣΤΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΑ ΣΤΟ ΠΗΛΙΟ , (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΝΕΟΣ ΤΥΠΟΣ , 10/6/2010)

Το άρθρο αυτό , της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΝΕΟΣ ΤΥΠΟΣ» , αναφέρεται στην απόφαση της διεύθυνσης Χωροταξίας του υπουργείου Περιβάλλοντος , Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να βάλει «φρένο» στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε εκτός σχεδίου περιοχές του Πηλίου , και κατ'επέκταση στην αντίστοιχη επένδυση επιχειρηματία στην περιοχή του Κατηχωρίου .

Σημειώνεται ότι την προτεινόμενη επένδυση στο Κατηχώρι θα κρίνει και η διεύθυνση Νομικών Έργων του ΥΠΕΚΑ , η απάντηση της οποίας αναμένεται .

Στη συνέχεια το άρθρο αναφέρει πως η ΕΠΑΕ τα έβαλε με τον νομάρχη Μαγνησίας , (Απ. Παπατόλια) , τον οποίο και κατήγγειλε για «ωβριστική και απαξιωτική συμπεριφορά σε βάρος των μελών της» με αφορμή το επίμαχο θέμα της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών . Από τη μεριά του ο νομάρχης Μαγνησίας κατήγγειλε το υπουργείο για «επαμφοτερίζουσα στάση και ευθυνοφοβία» και έστρεψε τα βέλη του και στην ΕΠΑΕ , που αν και κρίνει στην σχετική απόφασή της ότι θα υπάρξει αισθητική επιβάρυνση του φυσικού τοπίου στο Πήλιο , ο ίδιος κάνει λόγο για «γενικότητα» . Τέλος ο νομάρχης κάλεσε τον βουλευτή κ. Καρτάλη για να συζητήσουν επί του θέματος .

2.ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ , (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ , 30/4/2012)

Το άρθρο αυτό , της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ» αναφέρεται στις διαφωνίες που υπάρχουν ανάμεσα στον πρώην δήμαρχο Πορταριάς και νυν δημοτικό σύμβουλο Βόλου και στον Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Βόλου σχετικά με τη δημιουργία θεματικού και ψυχαγωγικού πάρκου σε δημοτικές εκτάσεις της Δημοτικής Ενότητας Πορταριάς , που προβλέπει εκτός των άλλων , την κατασκευή τελεφερίκ , τη δημιουργία ξενοδοχειακής μονάδας εκατό κλινών κ.α. .

Συγκεκριμένα ο πρώην δήμαρχος Πορταριάς , σε αντίθεση με τον Διευθυντή Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Βόλου , θεωρεί ότι το έργο αυτό είναι **οικονομικά βιώσιμο** και αναφέρει ότι η Α΄ Φάση του έργου που αφορούσε στη σύνταξη της μελέτης και τη μελέτη τεχνικοοικονομικής βιωσιμότητας ολοκληρώθηκε . Ακόμη ο ίδιος αναφέρει ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Βόλου θα πρέπει να κινητοποιηθούν για να συντάξουν τους όρους με τους οποίους η επένδυση μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τα ΣΔΙΤ ή με Σύμβαση Παραχώρησης σε ιδιώτη .

Από τη μεριά του , ο Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Βόλου σημειώνει οτι η Β΄ Φάση του έργου διακόπηκε γιατί το Υπουργείο λέει ότι το πρότζεκτ δεν είναι οικονομικά βιώσιμο .

Θέση πήρε και ο μελετητής του έργου , ο οποίος αναφέρει οτι το έργο μπορεί να προχωρήσει με χρηματοδότηση από ιδιωτικά κεφάλαια . Είναι μία πρόταση με υψηλά περιθώρια κέρδους για τους επενδυτές που αν υλοποιηθεί θα αναζωογονήσει το Βόλο , την Πορταριά και το Χιονοδρομικό Κέντρο του Πηλίου .

3.ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΑΝ. ΠΗΛΙΟ , (ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ , 31/5/2012)

Το άρθρο αυτό , της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ» αναφέρεται στην απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ζαγοράς – Μουρεσίου να εγκρίνει την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης με τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Μείζονος Βόλου , (ΔΕΥΑΜΒ) , για την εκτέλεση του έργου εγκατάστασης και λειτουργίας συστημάτων βιολογικού καθαρισμού στην ευρύτερη περιοχή και στην αντίσταση που βρήκε αυτό από την μείζονα μειοψηφία με επικεφαλής τον Κωνσταντίνο Λεβέντη ο οποίος χαρακτήρισε την σύμβαση με την ΔΕΥΑΜΒ ως «μη συμφέρουσα» , κάνοντας λόγο για «υποθήκευση του μέλλοντος του Δήμου» .

Στη συνέχεια το άρθρο αναφέρεται στις απόψεις του Δημάρχου της περιοχής , Γιώργου Αντώνογλου , ο οποίος τόνισε πως ο Δήμος πέτυχε την καλύτερη δυνατή διαπραγμάτευση και πρόσθεσε πως μοναδικό αγκάθι είναι η υποχρεωτική επιβολή του ΦΠΑ , την οποία θα επιβαρυνθούν οι δημότες .

Τέλος το άρθρο αναφέρει πως το Σώμα στην ίδια συνεδρίαση ενέκρινε την πρόσληψη 18 εποχικών υπαλλήλων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου .

ΚΡΙΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αρχικά πρέπει να γίνει αναφορά στη γεωγραφική θέση του Πηλίου, η οποία είναι τέτοια, που καθιστά το Πήλιο έναν τόπο, που μπορεί να τον επισκεφθεί κανείς, όλες τις εποχές του χρόνου, μιας και αποτελείται τόσο από πολλούς όμορφους παραθαλάσσιους οικισμούς, όσο και από ορεινούς. Όπως είδαμε και παραπάνω το Πήλιο έχει από πανέμορφες παραλίες για το καλοκαίρι μέχρι και χιονοδρομικό κέντρο για το χειμώνα και φυσικά κατάλληλα ξενοδοχειακά καταλύματα που λειτουργούν όλο το χρόνο.

Ακόμη γράφοντας αυτή την εργασία διαπίστωσα γι'ακόμη μια φορά πόσο μεγάλη ιστορία και παραδόσεις έχει το Πήλιο. Αυτός ο παραδοσιακός χαρακτήρας του Πηλίου και η τάση να μην αλλοιωθεί το φυσικό, οικιστικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής, γίνεται φανερό σε όλα τα είδη των κατασκευών που πραγματοποιούνται στο Πήλιο. Για το λόγο αυτό τα δομήματα στο Πήλιο ακολουθούν ιδιαίτερη αρχιτεκτονική. Αλλά ακόμη και κατασκευές όπως τα πέτρινα τοξωτά γεφύρια, οι κρήνες κ.α. είναι κατασκευασμένες με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, σύμφωνα με το χαρακτήρα της περιοχής του Πηλίου.

Ορισμένα από τα χωριά του Πηλίου έχουν τεράστια ιστορία και διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στο πέρασμα των αιώνων για ολόκληρη την Ελλάδα. Οι Πηλιορείτες πήραν μέρος σε όλους τους μεγάλους αγώνες του Έθνους. Επίσης, όπως είδαμε, το Πήλιο είναι η γεννέτειρα και σπουδαίων ανθρώπων των γραμμάτων. Τέλος το Πήλιο υπήρξε και ένα μεγάλο κέντρο εμπορίου.

Επίσης κατάλαβα ότι η νομοθεσία προστατεύει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την ιστορία και τον παραδοσιακό χαρακτήρα του Πηλίου. Από την ανάλυση των Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374Δ') και του Άρθρου 5, (Γενικοί όροι δόμησης), του Π.Δ. ΤΗΣ 24.4/3.5.1985 (ΦΕΚ 181Δ') διαπίστωσα ότι αν η νομοθεσία ήταν διαφορετική θ'αλλοιώνονταν ο χαρακτήρας και η φυσιογνωμία της περιοχής. Κάποιοι, σίγουρα, θα έχουν αντίθετη άποψη και θα πιστεύουν πως η νομοθεσία θα μπορούσε να είναι πιο ελαστική. Όμως, από τη μεριά μου πιστεύω ότι μ'αυτό τον τρόπο προστατεύεται, όπως έχω αναφέρει πολλές φορές, το φυσικό, οικιστικό και πολιτιστικό περιβάλλον του Πηλίου.

Σήμερα , το ΓΠΣ , (Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο) , του Πηλίου βρίσκεται υπό μελέτη , αν και κάποιοι οικισμοί του Πηλίου ανήκουν στο Δήμο Βόλου για τον οποίο έχει συνταχθεί ΓΠΣ . Θέλω να πιστεύω ότι το ΓΠΣ του Πηλίου θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των Πηλιορειτών , θα οδηγήσει σε ανάπτυξη του τουρισμού , θα βελτιώσει τις μετακινήσεις , θα κινήσει το ενδιαφέρον των επενδυτών , θα διατηρήσει σε καλό επίπεδο τις παραλίες του τόπου κ.α. , πάντα βέβαια , υπό την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθεί ο παραδοσιακός χαρακτήρας της περιοχής .

Είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι οι κάτοικοι σε πολλά χωριά του Πηλίου προσπαθούν να διατηρήσουν με κάθε τρόπο τις παραδόσεις και τα ήθη και έθιμά τους , (π.χ. ψαράδικη βραδιά στην Αγριά , πληριορήτικος γάμος στην Πορταριά , γιορτή τσίπουρου στο Κατηχώρι κ.α.) . Αυτό ενισχύεται και με τις διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις που γίνονται κάθε χρόνο σε πολλά χωριά του Πηλίου .

Θεωρώ ότι το Πήλιο είναι από τα ωραιότερα μέρη της Ελλάδας και ένας πολύ καλός προορισμός για κάθε επισκέπτη . Οι παραδοσιακές ταβέρνες δίπλα στις ωραίες παραλίες το καλοκαίρι και τα παραδοσιακά αρχοντικά ξενοδοχεία με το αναμένο τζάκι το χειμώνα σου γνέφουν για να τα επισκεφθείς . Δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε ότι πολλά χωριά του Πηλίου φημίζονται και για την κουζίνα τους .

Αν και πιστεύω ότι το Πήλιο αποτελεί έναν τόπο που αξιοποιείται ως ένα βήμα , έχει δυνατότητες να φτάσει πολύ ψηλότερα και να εκμεταλλευτεί πλήρως όλους τους πόρους του .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΕΩΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ
ΠΗΛΙΟΥ**

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I		
α/α	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΙ
1	ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑ	ΒΟΛΟΥ
2	ΒΥΖΙΤΣΑ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
3	ΠΙΝΑΚΑΤΕΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II		
α/α	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΙ
1	ΑΓΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ	ΒΟΛΟΥ
2	ΑΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΗΛΕΙΑΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
3	ΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
4	ΑΓΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ	ΒΟΛΟΥ
5	ΑΓΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ	ΒΟΛΟΥ
6	ΑΝΗΛΙΟ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
7	ΑΝΩ ΒΟΛΟΣ	ΒΟΛΟΥ
8	ΑΝΩ ΓΑΤΖΕΑ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
9	ΑΝΩ ΛΕΧΩΝΙΑ	ΒΟΛΟΥ
10	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
11	ΑΡΓΥΡΕΙΚΑ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
12	ΑΦΗΣΣΟΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
13	ΑΦΕΤΕΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
14	ΒΕΝΕΤΟ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ
15	ΔΡΑΚΕΙΑ	ΒΟΛΟΥ
16	ΖΑΓΟΡΑ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
17	ΓΛΑΦΥΡΕΣ (ΚΑΠΟΥΡΝΑ)	ΒΟΛΟΥ
18	ΚΑΛΑΜΑΚΙ (ΠΡΟΠΑΝ)	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
19	ΚΑΛΑΜΟΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
20	ΚΑΝΑΛΙΑ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)		
α/α	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΙ
21	ΚΑΤΗΓΩΡΓΗΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
22	ΚΑΤΗΧΩΡΙ	ΒΟΛΟΥ
23	ΚΕΡΑΜΙΔΙ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ
24	ΚΕΡΑΣΙΑ	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ
25	ΚΟΡΩΠΗ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
26	ΚΙΣΣΟΣ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
27	ΛΑΜΠΙΝΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
28	ΛΑΥΚΟΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
29	ΛΕΦΟΚΑΣΤΡΟ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
30	ΛΥΡΗ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
31	ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
32	ΜΕΤΟΧΙ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
33	ΜΗΛΙΕΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
34	ΜΗΛΙΝΑ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
35	ΜΟΥΡΕΣΙ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
36	ΝΕΟΧΩΡΙ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
37	ΝΤΑΜΟΥΧΑΡΗ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
38	ΞΟΥΡΙΧΤΙ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
39	ΞΥΝΟΒΡΥΣΗ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
40	ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
41	ΠΟΡΤΑΡΙΑ	ΒΟΛΟΥ
42	ΠΟΥΡΙ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
43	ΠΡΟΜΥΡΙ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
44	ΣΤΑΠΑΤΕΣ	ΒΟΛΟΥ
45	ΣΥΚΗ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
46	ΤΡΙΚΕΡΙ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
47	ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
48	ΧΟΡΕΥΤΟ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ
49	ΧΟΡΤΟ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ III		
α/α	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΗΚΕΙ
1	ΑΝΑΚΑΣΙΑ	ΒΟΛΟΥ
2	ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
3	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΒΟΛΟΥ
4	ΑΓΡΙΑ	ΒΟΛΟΥ
5	ΚΑΛΑ ΝΕΡΑ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
6	ΚΑΤΩ ΓΑΤΖΕΑ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
7	ΚΑΤΩ ΛΕΧΩΝΙΑ	ΒΟΛΟΥ
8	ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ
9	ΠΛΑΤΑΝΙΔΙΑ	ΒΟΛΟΥ
10	ΜΕΛΙΣΣΙΑΤΙΚΑ	ΒΟΛΟΥ
11	ΑΛΛΗ ΜΕΡΙΑ	ΒΟΛΟΥ
12	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ

Π.Δ. ΤΗΣ 11.6/4.7.1980 (ΦΕΚ 374 Δ')

Περί χαρακτηρισμού ως παραδοσιακών των οικισμών της περιοχής Πηλίου και καθορισμού ειδικών όρων και περιορισμών δομήσεως εις αυτούς και εις την περιοχήν των διοικητικών ορίων των Δήμων ή Κοινοτήτων εντός των οποίων ανήκουν ούτοι.

Έχοντες υπ' όψει:

1. Τας διατάξεις του από 17 Ιουλίου 1923 Ν.Δ. «περί σχεδίων πόλεων κλπ» ως μεταγενεστέρως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν και ειδικώτερον των άρθρων 9, 10 (παρ. 2) και 11 αυτού.
2. Τας διατάξεις του Ν.Δ. 8/1973 «περί ΓΟΚ» ως ετροποποιήθη δια του Ν.Δ. 205/1974 (ΦΕΚ 363/Α') και ειδικώτερον των άρθρων 68, 69, 70, 71, 72, 79 (παρ. 6) ως αύτη αντικατεστάθη διά της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 622/77 «περί εισπράξεως υπό του Δημοσίου Ταμείου των διά την έκδοσιν οικοδομικών αδειών καταβαλλομένων φόρων κ.λ.π.» (ΦΕΚ 171/Α) 87 και 125 (παρ. 2) αυτού.
3. Τας διατάξεις του Ν. 947/1979 «περί οικιστικών περιοχών» (ΦΕΚ 169/Α) και ειδικώτερον των άρθρων 6 (παρ. 2) και 62 (παρ. 1) αυτού.
4. Τας διατάξεις του Ν. 1032/1980 «περί συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 57/Α) και ειδικώτερον των άρθρων 1 (παρ. 1), 2 (παρ. 2), 3, 7 και 19 αυτού.
5. Την από 17 Μαρτίου 1979 εισήγησιν- αιτιολογικήν έκθεσιν της Δ/σεως Παραδοσιακών Οικισμών και Περιβάλλοντος (Γ7).
6. Την υπ' αριθ. 249/1979 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων (Τμήμα Οικισμού).
7. Την υπ' αριθ. 292/1980 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, απεφασίσασμεν:

Άρθρον 1

Χαρακτηρισμοί

1. Χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακοί οικισμοί πέραν των διά του από 19.10.1978 Π.Δ. «περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών» (ΦΕΚ 594/Δ) ήδη χαρακτηρισθέντων και οι κάτωθι οικισμοί της περιοχής του όρους Πηλίου:

Άγιος Βλάσιος, Άγιος Δημήτριος, Άγιος Ονούφριος, Άγιος Ιωάννης, Ανήλιον, Άνω Γατζέα, Άνω Λεχώνια, Αργαλαστή, Αργυρέϊκα, Αφέται, Βένετο, Γλαφυραί (Κάπουρνα), Καλαμάκι (Πρόπαν), Κάλαμος, Κανάλια, Κατηγιώργης, Κατηχώρι, Κερασιά, Κορωπί, Λαμπινού, Λαύκος, Λεφόκαστρο, Λύρη, Μακρυρράχη, Μετόχι, Μηλίνα, Μούρσει, Ξουρίχι, Ξυνόβρουση, Παναγιά Τρικεριού, Προμούρι, Σταγιάτες, Συκή, Χόρτο, Ανακασιά, Αγία Παρασκευή, Αγία Κυριακή Τρικεριού, Αγριά, Καλά Νερά, Κάτω Γατζέα, Κάτω Λεχώνια, Πλατανιάς, Πλατανίδια και Μελισσιάτικα.

2. Οι οικισμοί και οι χαρακτηριζόμενοι ως παραδοσιακοί διά της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ως και οι προαναφερθέντες ήδη χαρακτηρισμένοι διά του από 19.10.1978 (ΦΕΚ 594 Δ/13.11.1978) Π.Δ. διαχωρίζονται κατά ομάδας I, II και III ως κάτωθι:

Ομάς I.

Περιλαμβάνει τους κάτωθι οικισμούς οι οποίοι διατηρούν τον παραδοσιακόν των χαρακτήρα ανέπαφον και χρήζουν απολύτου προστασίας.

1. Μακρυνίτσα
2. Βυζίτσα
3. Πινκάτες

Ομάς II

Περιλαμβάνει τους κάτωθι οικισμούς οι οποίοι διατηρούν τον παραδοσιακόν των χαρακτήρα με μικράς μόνον αλλοιώσεις:

1. Άγιος Βλάσιος, 2. Άγιος Γεώργιος Νηλείας, 3. Άγιος Δημήτριος, 4. Άγιος Λαυρέντιος, 5. Άγιος Ονούφριος, 6. Ανήλιο, 7. Άνω Βόλος, 8. Άνω Γατζέα, 9. Άνω Λεχώνια, 10. Αργαλαστή, 11. Αργυρέικα, 12. Άφησσος, 13. Αφέται, 14. Βένετο, 15. Δράκεια, 16. Ζαγορά, 17. Γλαφυραί (Κάπουρνα), 18. Καλαμάκι (Πρόπαν), 19. Κάλαμος, 20. Κανάλια, 21. Κατηγιώργης, 22. Κατηχώρι, 23. Κεραμίδι, 24. Κερασιά, 25. Κορωπί, 26. Κισσός, 27. Λαμπινού, 28. Λαύκος, 29. Λεφόκαστρο, 30. Λύρη, 31. Μακρυρράχη, 32. Μετόχι, 33. Μηλιές, 34. Μηλίνα, 35. Μούρσει, 36. Νεοχώρι, 37. Νταμούχαρι, 38. Ξουρήτσι, 39. Ξυνόβρουση, 40. Παναγία Τρικεριού, 41. Πορταριά, 42. Πουρί, 43. Προμύρι, 44. Σταγιάτες, 45. Συκή, 46. Τρίκερι, 47. Τσαγκαράδα, 48. Χορευτό, 49. Χόρτο.

Ομάς III

Περιλαμβάνει τους κάτωθι οικισμούς οι οποίοι διατηρούν ολιγώτερα παραδοσιακά στοιχεία και ευρίσκονται πλησίον της πόλεως του Βόλου ή είναι παραθαλάσσια.

1. Ανακασιά, 2. Αγία Κυριακή (Τρικεριού), 3. Αγία Παρασκευή (Δήμου Βόλου), 4. Αγριά, 5. Καλά Νερά, 6. Κάτω Γατζέα, 7. Κάτω Λεχώνια, 8. Πλατανιάς, 9. Πλατανίδια, 10. Μελισσιάτικα, 11. Άλλη Μεριά, 12. Άγιος Ιωάννης.

Άρθρο 2

Οροι δόμησης

Τα ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου καθώς και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων που βρίσκονται εντός των οικισμών των περιλαμβανομένων στις ομάδες I, II και III της παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος Π.Δ/τος, νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 ή περιλαμβανομένων εντός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεων καθορίζονται ως ακολούθως:

- 1.α) Ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα.
Ελάχιστο εμβαδόν: χίλια (1000) τ. μέτρα.
- β) Κατ' εξαίρεση για τον οικισμό Τσαγκαράδας ορίζονται:
Ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μέτρα.
Ελάχιστο εμβαδόν: χίλια πεντακόσια (1500) τ. μέτρα.
- γ) Κατά παρέκκλιση των προηγούμενων περιπτώσεων α και β θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα οικόπεδα οικισμών:
  - ι. Στερουμένων εγκεκριμένου σχεδίου εφόσον κατά την ημέρα δημοσίευσης του από 11.6.1980 Π. Διατάγματος (Δ' 374) έχουν ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου όχι μικρότερα από αυτά που καθορίζονται με το από 19.7.1979 (Δ'401) Π. Δ/γμα και
  - ii. Εχόντων συγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο και είτε στερουμένων όρων δόμησης ως προς τα όρια εμβαδού και προσώπου είτε εχόντων αυτά βάσει ειδικού δ/τος, εφόσον κατά την ημέρα δημοσίευσης του από 11.6.1980 Π. Διατάγματος (Δ'374) έχουν όρια εμβαδού και προσώπου όχι μικρότερα των καθοριζομένων με το Ν.Δ. 8/1973 (Α'124) ή των τυχόν ισχυόντων γι' αυτά ειδικών διατάξεων.
2. Συστήματα δόμησης των πτερύγων. Ελάχιστη υποχρεωτική απόσταση των κτιρίων από τα πλάγια και οπίσθια όρια του οικοπέδου ορίζεται σε 0,90 μέτρα.

Η τοποθέτηση του κτιρίου μέσα στο οικόπεδο γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

  - α) να μη βλάπτεται ο πολεοδομικός ιστός του οικισμού.
  - β) να μη διαμορφώνονται υποβαθμισμένοι ελεύθεροι χώροι στο οικόπεδο.
  - γ) το ύψος των νέων κτιρίων που ανεγείρονται στα χαμηλότερα σημεία των πλατειών των οικισμών και των κυριοτέρων εκκλησιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,20 μ. (μη συμπεριλαμβανομένης της στέγης) από τη μέση στάθμη υψομέτρου της πλατείας.

Η Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ) εγκρίνει τη θέση του κτιρίου μέσα στο οικόπεδο και μπορεί να επιβάλλει επιπλέον περιορισμούς και ως προς το ύψος και τη μορφή του όγκου των κτιρίων, μη επιτρεπομένης της μείωσης ή της υπέρβασης εκμετάλλευσης του οικοπέδου. Απαραίτητη είναι η φωτογραφική αποτύπωση των όμορων οικοπέδων και των κτισμάτων της έναντι πλευράς της οδού.

Ειδικότερα για τον οικισμό της Τσαγκαράδας επιβάλλεται ελάχιστη απόσταση από τα πλάγια και οπίσθια όρια του οικοπέδου 2,50 μέτρα, επ' όσον εξασφαλίζεται πλάτος κτιρίου 8.00 μ. Εάν δεν εξασφαλίζεται πλάτος κτιρίου 8.00 μ. η ελάχιστη απόσταση από τα πλάγια και οπίσθια όρια του οικοπέδου ορίζεται σε 0,90 του μέτρου.

3. α) Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης των οικοπέδων ορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%) για τα πρώτα 300 τ.μ. και σε πενήντα τοις εκατό (50%) για το υπόλοιπο τμήμα του οικοπέδου.

Ειδικότερα για τον οικισμό Τσαγκαράδας το σύνολο του οικοπέδου ορίζεται σε 40% της επιφάνειάς του.

β) Επιβάλλεται η σαφής διάσπαση της συνολικής κάλυψης των κτιρίων ως εξής:

- Σε κτίρια με χρήση κατοικίας για κάλυψη μεγαλύτερη των 150 τ.μ.

- Σε κτίρια με τουριστική χρήση για κάλυψη μεγαλύτερη των 250 τ.μ.

- Σε κτίρια κοινωφελών και αμιγών επαγγελματικών χρήσεων για κάλυψη μεγαλύτερη των 400 τ.μ.

γ) Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η μη κατά ως άνω διάσπαση της συνολικής κάλυψης στο ισόγειο, προκειμένου για κοινωφελή και επαγγελματικά κτίρια, εφόσον αυτά ανοικοδομούνται εκτός του κεντρικού πυρήνος του οικισμού. Επιβάλλεται όμως η σαφής διάκριση των όγκων των κτιρίων (με διαφοροποίηση τουλάχιστον μισού ορόφου).

Για τις περιπτώσεις αυτές απαιτείται η έγκριση προμελέτης του ανεγερθησομένου κτιρίου από την ΕΠΑΕ. Για την έγκριση της προμελέτης υποβάλλονται στην ΕΠΑΕ:

- τοπογραφικό της περιοχής στο οποίο απεικονίζεται τόσο η προς ανέγερση οικοδομή όσο και οι τυχόν υφιστάμενες όμορες.

- φωτογραφίες του άμεσου προς την ανεγερθησόμενη οικοδομή περιβάλλοντος.

- κατόψεις, τομές και όψεις της ανεγερθησόμενης οικοδομής σε κλίμακα 1:100 τουλάχιστον.

Η ΕΠΑΕ μπορεί κατά την κρίση της να μεταβάλλει τη θέση της οικοδομής εντός του οικοπέδου και να επιβάλλει τη διάσπαση αυτής σε περισσότερες ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση της παραδοσιακής κλίμακας του οικισμού και στις υπό ανέγερση οικοδομές.

4. Ο συντελεστής δόμησης ορίζεται ως εξής:

α) Για κτίρια κατοικίας

- για το τμήμα του οικοπέδου μέχρι 300 τ.μ.: ογδόντα εκατοστά (0,80)

- για το τμήμα του οικοπέδου από 300 τ.μ. έως 1000: σαράντα εκατοστά (0,40).

- για το τμήμα του οικοπέδου από 1000 τ.μ. και άνω: δεκαπέντε εκατοστά (0,15)

β) Για κτίρια κοινής ωφέλειας και επαγγελματικά: ογδόντα εκατοστά (0,80).

γ) Για ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις ογδόντα εκατοστά (0,80).

5. Κατά παρέκκλιση των προηγούμενων παραγράφων 3 και 4 επιτρέπεται η ανέγερση οικοδομών συνολικής επιφάνειας όλων των ορόφων όχι μεγαλύτερης των εκατόν είκοσι (120) τ.μ. και υπό την προϋπόθεση ότι δεν προκύπτει ποσοστό κάλυψης των οικοπέδων μεγαλύτερο του ογδόντα τοις εκατό (80%).

6. Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ορόφων των κτιρίων ορίζεται σε δύο (2). Στους μη παραλιακούς οικισμούς επιτρέπεται 3ος όροφος. Η δυνατότητα κατασκευής 3ου ορόφου εγκρίνεται από την ΕΠΑΕ στο στάδιο προελέγχου της οικοδ. αδείας, αφού υποβληθούν τα στοιχεία που αναφέρονται στην προηγούμενη παρ. 3γ. Επίσης, η δυνατότητα κατασκευής υπογείου σε τριώροφο κτίριο, εγκρίνεται από την ΕΠΑΕ, εφόσον αυτό συνδέεται άμεσα με τις λειτουργικές ανάγκες του κτιρίου.

7.α) Το μέγιστον επιτρεπόμενο ύψος των οικοδομών στους παραλιακούς οικισμούς ορίζεται σε 7,50 μ. μη συμπεριλαμβανομένης της στέγης.

Στους μη παραλιακούς οικισμούς το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος οικοδομών ορίζεται σε 10.000 μ. μετρούμενο από το φυσικό ή το προϋφιστάμενο τεχνητώς διαμορφωμένο έδαφος μη συμπεριλαμβανομένης της στέγης.

β) Πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της οικοδομής απαγορεύεται οιαδήποτε κατασκευή πλην στέγης καπνοδόχων και αεραγωγών. Οι εξαιρούμενες αυτές κατασκευές επιβάλλεται να έχουν μορφή, διαστάσεις, κλίσεις κ.λπ. απολύτως σύμφωνες με τα παραδοσιακά πρότυπα. Ομοίως επιτρέπεται η εγκατάσταση ηλιακών θερμοσιφώνων με την προϋπόθεση ότι οι μεν ηλιακοί συλλέκτες ενσωματώνονται στη στέγη και εφόσον αυτό δεν είναι τεχνητώς εφικτό θα επικάθονται αυτής, ακολουθώντας απολύτως την κλίση της, το δε δοχείο αποθήκευσης του θερμού νερού τοποθετείται κάτω από τη στέγη.

8. Σε περίπτωση ανέγερσης οικοδομής σε αντικατάσταση παλιάς που υφίσταται κατά τη δημοσίευση του παρόντος, η νέα οικοδομή τοποθετείται υποχρεωτικά στη θέση της παλιάς.

Αλλαγή θέσης της νέας οικοδομής επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε. αλλά χωρίς υπέρβαση των επιτρεπομένων, συντελεστού δόμησης του ποσοστού κάλυψης.

Η ύπαρξη και η ακριβής θέση της παλιάς οικοδομής εντός του οικοπέδου καθώς και σε σχέση προς τις όμορες ιδιοκτησίες αποδεικνύεται με φωτογραφίες θεωρημένες από την αρμόδια για την έκδοση των σχετικών αδειών κατεδάφισης και ανοικοδόμησης Αρχή.

9. Απαγορεύονται οι κατασκευές α) κτιρίων επί υποστυλωμάτων (SUR PILOTIS) β) λυομένων οικίσκων σε ολόκληρη την περιοχή την καθοριζόμενη από τα διοικητικά όρια των Δήμων ή Κοινοτήτων των οικισμών του όρους Πηλίου.

10. Τα κτίρια που ανεγείρονται επί του τριπεύοντος οδικού δικτύου που διέρχεται από τους παραδοσιακούς οικισμούς του Πηλίου δύνανται να τοποθετηθούν επί της διαμορφωμένης γραμμής δόμησης και εγκρίνονται από την ΕΠΑΕ στο στάδιο προελέγχου».

Το παραπάνω μέσα σε «.» άρθρο 2 τίθεται όπως αντικαθίσταται με την παρ. Α του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ').

Άρθρον 3

Σύνθεσις όγκων - Διάταξις κτιρίων - Μορφολογικά στοιχεία

1. Η διάταξις των όγκων των κτιρίων επιβάλλεται να προσαρμόζεται εις τα παραδοσιακά πρότυπα του περιβάλλοντος, ως προς την σύνθεσιν, την κλίμακα και τας αναλογίας των επί μέρους όγκων. Η Ε.Ε.Α.Ε. δύναται να επιβάλη τροποποιήσεις προκειμένου να επιτευχθεί περαιτέρω ανεξαρτητοποιήσις τμημάτων του όγκου του κτιρίου, μέχρι και της δημιουργίας πλειόνων απολύτως διακεκριμένων κτιρίων, εάν τούτο επιβάλλεται από τας συνθήκας και τα χαρακτηριστικά παραδοσιακά πρότυπα του περιβάλλοντος.

«2. Επιβάλλεται η κατασκευή τετρακλινούς ή πολυκλινούς στέγης πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων και βοηθητικά κτίρια και προσκτίσματα είναι δυνατή η κατασκευή δι-κλινούς ή μονοκλινούς στέγης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ΕΠΑΕ, με τις απολύτως ελάχιστες κατά τα παραδοσιακά πρότυπα κλίσεις και πάντως όχι μεγαλύτερες των 40%. Η επικάλυψη της στέγης επιβάλλεται να γίνεται με «σχιστόπλακες».

Δύνανται η επικάλυψη να γίνεται και με βυζαντινά ή ρωμαϊκά κεραμίδια μόνον στους οικισμούς της ομάδας III και στους ακόλουθους οικισμούς της ομάδας II.

Άγιος Ονούφριος
 Άνω Βόλος
 Αργαλαστή
 Κάλαμος
 Κανάλια
 Λαμπινού
 Λαύκος
 Λεφόκαστρο
 Λύρη
 Μηλίνα
 Ξυνόβρυση
 Παναγία Τρικερίου
 Προμύρι
 Συκή
 Τρίκερι
 Χόρτο

Επίσης στον οικισμό Κατηχώρι η επικάλυψη δύναται να γίνεται και με βυζαντινά ή ρωμαϊκά κεραμίδια.»

Η παραπάνω μέσα σε «.» παρ. 2, άρθρ. 3 τίθεται όπως αντικαθίσταται με την περιπτ. 1 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ').

3. Απαγορεύεται η έναρξις και εκτέλεσις των οικοδομικών εργασιών αφίνες ακολουθούν τας τοιαύτας του φέροντος οργανισμού και των τοίχων πληρώσεως του κτιρίου προ της πλήρους περατώσεως των εργασιών κατασκευής της στέγης και της επικεραμώσεως αυτής.

4. Αι όψεις των κτιρίων δέον όπως προσαρμόζονται εις τα παραδοσιακά πρότυπα του περιβάλλοντος με τας ακόλουθους υποδείξεις:

α) Απαγορεύεται η διαμόρφωσις επιπέδου όψεως του κτιρίου με κυριαρχούντα άξονα, τον οριζόντιον, λαμβανομένων προς τούτο υπ' όψιν και των μελλοντικών ορόφων των δυναμένων να

ΤΕΥΧΟΣ 235 - Μάρτιος 1998

κτισθούν νομίμως. Εν πάση περιπτώσει δύναται η Ε.Ε.Α.Ε. κατά την κρίσιν της, εις ειδικάς περιπτώσεις, να επιτρέπη άλλως.

β) Εις περίπτωσην κατά την οποίαν η κατασκευή ακολουθεί την παραδοσιακήν μορφήν επιβάλλεται ο μελετητής να προβλέψη δια την ενίσχυσιν αυτής κατ' ίσα διαζώματα (σενάζ) εκ ξύλου συμπαγούς ή ωπλισμένου σκυροδέματος ύψους δέκα έως δέκα επτά εκατοστά του μέτρου (0.10-0.17 μ.).

γ) Οι χρωματισμοί των τοίχων εξωτερικώς επιβάλλεται να γίνωνται διά λευκού χρώματος ή ελαφρών αποχρώσεων αυτού. Η χρήσις ετέρου χρώματος επιτρέπεται εφ' όσον τούτο κυριαρχεί ή επαναλαμβάνεται συχνά εις τα παραδοσιακά κτίρια της πλησίον περιοχής.

δ) Αι καπνοδόχοι των εστιών (τζάκια) και οι σωλήνες αποχετεύσεων και των εν γένει εγκαταστάσεων δέον να τοποθετώνται εξ ολοκλήρου εντός του σώματος του τοίχου (εντοιχισμένοι) ή εφ' όσον τούτο δεν είναι εφικτόν, να τοποθετώνται εις το εσωτερικόν του κτιρίου.

5. Άπαντα τα κουφώματα των όψεων των κτιρίων επιβάλλεται να είναι ξύλινα ως ακολούθως:

α) Τα υαλοστάσια να χωρίζονται δι' υποδιαίρέσεων (καϊτίων) εις τετράγωνα ή ορθογώνια πλαίσια.

«β) Τα εξώφυλλα πρέπει να είναι ταμπλαδωτά ή καρφωτά (σανιδωτά ή περισιδωτά) σε περιπτώσεις προσθηκών σε κύριο κτίριο που διαθέτει περισιδωτά παράθυρα ή σε οικισμούς που κυριαρχεί ο παρόμοιος τύπος κουφώματος, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΠΑΕ.»

Η παραπάνω μέσα σε « » παρ. β, της παραγρ. 5 τίθεται όπως αντικαθίσταται με την περ 2 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

γ) Τα ανοίγματα επιβάλλεται ν' ακολουθούν τα παραδοσιακά πρότυπα, τόσον ως προς την θέσιν αυτών εις το κτίριον (και όροφον), όσον και ως προς την μορφήν και τας συνήθεις αυτών αναλογίας και διαστάσεις.

δ) Τα ανοίγματα των καταστημάτων δέον να είναι περιωρισμένων διαστάσεων εις τρόπον ώστε να μην επέρχεται διάλυσις των όγκων των κτιρίων εις την βάση αυτού, τα δε κουφώματα αυτών θα είναι αναλόγου κατασκευής με τα υπόλοιπα κουφώματα του κτίσματος (ταμπλαδωτά - καρφωτά).

ε) Επιτρέπεται η τοποθέτησις σιδηρών κιγκλιδωμάτων ασφαλείας εις παράθυρα και θύρας, μορφής απλής (ράβδοι διατομής στρογγύλης ή τετραγώνου, αι οποίαι σχηματίζουν τετράγωνα ή ορθογώνια σχήματα). Ταύτα υποχρεωτικώς θα χρωματίζονται μαύρα.

6. Επιτρέπεται η κατασκευή των κατωτέρω στοιχείων.

α) Προεξοχών χώρων (κλειστοί εξώσται) εις τον τελευταίον επιτρεπόμενον όροφον του κτιρίου και εις όλας τας όψεις αυτού. Το μέγιστον πλάτος αυτών μετρούμενον εκ της αντιστοίχου όψεως του κτιρίου δεν θα υπερβαίνει τα εξήκοντα εκατοστά (0,60) του μέτρου, το δε ολικόν μήκος των δεν θα υπερβαίνει το 1/2 της περιμέτρου του ορόφου. Εις τα υπόλοιπα τμήματά του ίδιου ορόφου του κτιρίου επιτρέπεται προεξοχή αυτού μέχρι 20 εκ. πλάτους. Άπασαι αι ως άνω προεξοχαί προσμετρούνται εις τον συντελεστήν δομήσεως του οικοπέδου. Εφ' όσον προβλέπεται η κατασκευή εις τον τελευταίον όροφον διωρόφου οικοδομής κλειστών εξωστών επιβάλλεται όπως το ισόγειον έχει μικτόν εξωτερικόν ύψος τρία και ήμισυ μέτρα (3.50 μ.) μετρούμενον από του χαμηλοτέρου σημείου του ίχνους της οικοδομής (τομής αυτής μετά του φυσικώς ή προϋφισταμένου τεχνητώς διαμορφωμένου εδάφους). Εις περίπτωσιν όμως τριωρόφου οικοδομής επιβάλλεται όπως οι δύο πρώτοι όροφοι έχουν μικτόν εξωτερικόν ύψος εξ μέτρα και πενήκοντα εκατοστά του μέτρου (6.50) μετρούμενον κατά τον αυτόν ως άνω τρόπον ακριβώς. Μικράι αποκλίσεις από του κατά τα ως άνω οριζομένου ύψους επιτρέπονται μόνον μετ' έγκρισιν της Ε.Ε.Α.Ε.

Το ελεύθερον ύψος ορόφου δέον όπως είναι τουλάχιστον δύο μέτρα και τεσσαράκοντα εκατοστά του μέτρου (2.40 μ.)

β) «Ανοικτών εξωστών στους οικισμούς της ομάδας ΙΙΙ περιορισμένων διαστάσεων ύστερα από έγκριση της ΕΠΑΕ».

Ούτοι δεν προσμετρούνται εις τον συντελεστήν δομήσεως. Οι ως άνω εξώσται θα καλύπτονται με την προέκτασιν της στέγης του κτιρίου πλην των περιπτώσεων εξωστών εν προβόλω εις κατοικίας διωρόφους αγροτικού τύπου, διά τους οποίους δεν απαιτείται η επιστέγασις των. Πάντως, ο τρόπος κατασκευής και η μορφή των εξωστών δέον όπως εναρμονίζονται με την παραδοσιακήν αρχιτεκτονικήν του κτιρίου.

Το παραπάνω μέσα σε « » εδάφιο της παρ. 6β, τίθεται όπως αντικαθίσταται με την περ. 3 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ').

«γ) Απαγορεύεται η κατασκευή εξωστών εν εσοχή (ημιύπαιθρων χώρων) σε οικοδομές που βρίσκονται στους οικισμούς των ομάδων ΙΙ και ΙΙΙ πλην των περιπτώσεων κατασκευής εξωστών σε

πρόβολο σε κατοικίες διόροφες αγροτικού ή νεοκλασικού τύπου, για τους οποίους δεν απαιτείται η επιστέγασή του.

Επιτρέπεται η κατασκευή εξωστών εν εσοχή σε οικοδομές που βρίσκονται στους οικισμούς όλων των ομάδων στο ισόγειο ή στην περίπτωση τριώροφου οικοδομής στον τελευταίο όροφο αυτής, μεγίστου πλάτους 2.00 μέτρων και μεγίστου μήκους μέχρι το 1/3 του μήκους της αντίστοιχης όψης του κτιρίου.

Απαγορεύεται η κατασκευή γωνιακών εξωστών εν εσοχή.

Οι εν εσοχή εξώστες κατασκευάζονται μέσα στο περίγραμμα - όγκο του κτιρίου και δεν προσμετράται επιφάνεια στο σ. δόμησης μέχρι 10% της συνολικής δομημένης επιφάνειας.

Επιτρέπεται η κατασκευή σε πρόβολο ενός ανοικτού εξώστη στους οικισμούς των ομάδων I και II, ύστερα από έγκριση της ΕΠΑΕ, σε κάθε μία εκ των δύο κυρίων όψεων του κτιρίου στον τελευταίο όροφο πλάτους (καθέτως προς την όψη) όχι μεγαλύτερου του 1,20 μ. και μήκος όχι μεγαλύτερου του 1,80 μ. Δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη κατασκευή εξωστών σε πρόβολο και κλειστών εξωστών (σαχισιών) στην ίδια όψη του κτιρίου.

Απαγορεύεται η προσθήκη εξωστών σε πρόβολο σε υφιστάμενα κτίρια».

Η παραπάνω μέσα σε « » περ. γ της παρ. 6, τίθεται όπως αντικαθίσταται με την περ. 4 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

Δεν επιτρέπεται η κατασκευή ανοικτών εξωστών εν εσοχή ή εν προβόλω εις τους οικισμούς τους περιλαμβανομένους εις την ομάδα I και II της παραγρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος.

«δ) Η ελάχιστη απόσταση όψεων με εξώστες εν προβόλω από όριο των παρακειμένων και απέναντι οικοπέδων ορίζεται σε τέσσερα (4) μ. Σε περίπτωση ανέγερσης περισσότερων του ενός κτιρίου εντός του ιδίου οικοπέδου, η μεταξύ τους απόσταση δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη από 2,5 μ., ο δε ελεύθερος χώρος μεταξύ τους πρέπει να δενδροφυτεύεται κατά τα 2/3 της επιφάνειάς του».

Η παραπάνω μέσα σε « » παρ. 6δ, τίθεται όπως αντικαθίσταται με την περ. 5 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

ε) Τα κιγκλιδώματα των ανοικτών εν εσοχή ή εν προβόλω εξωστών δέον να είναι απλής μορφής ξύλινα ή σιδηρά εν αρμονία προς τα τοιαύτα του αμέσου περιβάλλοντος της οικοδομής, κατά τα παραδοσιακά πρότυπα και συμφώνως προς τας υποδείξεις της Ε.Ε.Α.Ε.

[[Διά τους οικισμούς τους περιλαμβανομένους εις την ομάδα III της παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος επιτρέπεται η τοποθέτησις μεταλλικών κιγκλιδωμάτων και η κατασκευή συμπαγών στηθαίων.]]

Το παραπάνω μέσα σε [[ ]] εδάφιο της παρ. 6ε, διεγράφη με την περ. 6 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

Απαγορεύεται όμως η χρησιμοποίησις υαλοπινάκων εν γένει ή πλαστικών υλικών ως κυρίων ή δευτερευόντων στοιχείων των κιγκλιδωμάτων.

«Τα σχέδια των κιγκλιδωμάτων των εξωστών και των κουφωμάτων εγκρίνονται από την ΕΠΑΕ και συνοδεύουν υποχρεωτικά την έκδοση οικοδομικής αδείας».

Τα παραπάνω μέσα σε « » στην παρ. 6ε, προσετέθησαν με την περ. 7 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

«στ) Επιτρέπεται η κατασκευή εξωτερικής συμπαγούς κλίμακος παράλληλα και σε επαφή με την όψη του κτιρίου μέχρι ύψους 2,40 μ. από τον περιβάλλοντα χώρο, για τους οικισμούς των ομάδων II και III».

Η παραπάνω μέσα σε « » παρ. 6στ, τίθεται όπως αντικαθίσταται με την περ. 8 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

7.α) Οι μανδρότοιχοι εις τους οικισμούς τους περιλαμβανομένους εις την ομάδα I της παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος επιβάλλεται να κατασκευάζονται από εμφανή λιθοδομήν ολόσωμον (όχι επένδυσιν)· Εις τους οικισμούς των ομάδων II και III της παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος, δύναται ούτοι να κατασκευάζονται και από οπτοπληθοδομήν επιχρισμένην εξωτερικώς με κοινόν τριπτόν επίχρισμα, να έχουν δε πλάτος τουλάχιστον είκοσι εκατοστών του μέτρου (0,20 μ.). Το ύψος των δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο (2) μέτρα. Οσάκις οι μανδρότοιχοι χρησιμεύουν συγχρόνως και ως τοίχοι αντιστηρίξεως δύναται να υπερβούν το ύψος των δύο (2) μέτρων, αν αυτό κριθή απαραίτητον και εγκριθή τούτο υπό της Ε.Ε.Α.Ε.

β) Αι αυλόθυραι της κυρίας εισόδου επιβάλλεται να είναι ξύλινα. Εις περίπτωσιν μανδροτόχου με ύψος μεγαλύτερον του ενός μέτρου η αυλόθυρα της κυρίας εισόδου επιβάλλεται να είναι εστεγασμένη με τετρακλινή ή δικλινή στέγην.

8. Εγκαταστάσεις επί των κοινοχρήστων χώρων.

α) Έκαστον έργον υποδομής των Οργανισμών Κοινής Ωφελείας (ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ.) επιβάλλεται να είναι υπόγειον. Η τοποθέτησις των μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος κ.λπ., ως και παντός άλλου στοιχείου των παροχών των Οργανισμών Κοινής Ωφελείας επιβάλλεται να γίνεται εις μη προβαλλομένην θέσιν των κοινοχρήστων χώρων.

β) Οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας (ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λπ.) υποχρεούνται να αναλαμβάνουν ιδίαις δαπάναις την εγκατάστασιν ή την αναμόρφωσιν και βελτίωσιν των εγκαταστάσεών των εις την περιοχὴν ὥστε να διατηρήται η μορφή του συνόλου.

Επίσης υποχρεούνται ν' αναλαμβάνουν την αποκατάστασιν της αρχικής μορφῆς οδών και κοινοχρήστων χώρων εις τους οποίους επενέβησαν διά την εγκατάστασιν των δικτύων των.

γ) Εκάστη εργασία αφορώσα εις την διαμόρφωσιν, τροποποίησιν ή ανάπλασιν κοινοχρήστων χώρων (οδών, πλατειών, κρηπιδωμάτων κλπ.) εκτελείται κατά τρόπον προσαρμοζόμενον εις τα παραδοσιακά πρότυπα και κατόπιν εγκρίσεως της Ε.Ε.Α.Ε.

δ) Επιβάλλεται η εγκατάστασις ανά έκαστον οικοδομικόν τετράγωνον μιας ομαδικῆς κεραίας τηλεοράσεως και εις μη προβαλλομένην θέσιν. Εφ' ὅσον υπάρχουν εις οικοδομικόν τετράγωνον, μία ή πλείονες μεμονωμέναι κεραιαί, αὐται αντικαθίστανται διά μιας εξυπηρετούσης ολόκληρον το οικοδομικόν τετράγωνον.

Εις περίπτωσιν καθ' ἣν, δι' οἰονδήποτε λόγον δεν εἶναι εφικτή η εγκατάστασις, κατά τα ως ἄνω ομαδικῆς κεραίας τηλεοράσεως, αἱ μεμονωμένως εγκαθιστάμεναι τοιαύται, δεόν να τοποθετῶνται ἐγγύς του κτιρίου και της περιφράξεως, ὥστε να μην εἶναι αισθητή η παρουσία των, υπό την προϋπόθεσιν ὅτι θα εἶναι δυνατή η λήψις του οπτικού και ακουστικού σήματος.

ε) Δεν επιτρέπεται γενικῶς η ανάρτησις φωτεινῶν επιγραφῶν ή διαφημίσεων. Επιτρέπεται η ανάρτησις απλῶν επιγραφῶν κοινῶν ή εγχρῶμων κατόπιν εγκρίσεως της Ε.Ε.Α.Ε. ήτις θέλει εγκρίνει και τὴν θέσιν, τὰς διαστάσεις και τὴν μορφήν αὐτῶν.

Αἱ επιγραφαί πρέπει να εἶναι αναγεγραμμέναι εις τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Επιτρέπεται η ὑπαρξις ομοῦ μετά της ἑλληνικῆς επιγραφῆς και ξενόγλωσσων τοιοῦτων (μεταφραζουσῶν τὴν Ἑλληνικὴν) υπό τον ὅρον ὅτι τα ξενόγλωσσα στοιχεία δεν θα υπερβαίνουν εις μέγεθος τα Ἑλληνικά.

στ) Δεν επιτρέπεται η ανάρτησις επιγραφῶν ἐπὶ στηθαίων δωματίων, εξωστῶν και κλιμάκων, καθὼς και η τοποθέτησις κριωμάτων εν γένει ἐπὶ δωματίων των κτιρίων εντός των ακαλύπτων χώρων των οικοπέδων και των κοινοχρήστων χώρων του οικισμού. Ομοίως δεν επιτρέπεται η τοποθέτησις διαφημίσεων εις χώρους με ἰδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά και αρχαιολογικούς χώρους.

ζ) Δεν επιτρέπεται η κατασκευὴ ή η αλλαγή οποιουδήποτε στοιχείου κοινοχρήστων χώρων ως πλακοστρώσεων οδῶν και πλατειῶν, φρεάτων, κρηνῶν, αναβαθμῶν, δένδρων και τοξωτῶν ανοιγμάτων. Εἰς περίπτωσιν κατά τὴν ὁποίαν συντρέχουν σοβαροί λόγοι διά τὴν κατεδάφισιν ή αντικατάστασιν ή αναμόρφωσιν πινός εκ των ἄνω στοιχείων των κοινοχρήστων χώρων απαιτεῖται ἔγκρισις της Ε.Ε.Α.Ε.

η) Η επικάλυψις των οδῶν και πλατειῶν επιβάλλεται να γίνεται κατά τους παραδοσιακούς τρόπους κατασκευῆς ή με σύγχρονα υλικά κατόπιν εγκρίσεως της Ε.Ε.Α.Ε.

θ) Επιτρέπεται η κατασκευὴ πετασμάτων διά μονοχρώμου υφάσματος μόνον εις περίπτωσιν καταστημάτων και χώρων παραμονῆς ἀτόμων, κέντρων αναψυχῆς, κατόπιν εγκρίσεως της Ε.Ε.Α.Ε. και μόνον εις τους οικισμούς των ομάδων II και III της παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος.

9. Προ της χαράξεως επαρχιακῆς, κοινοτικῆς ή δημοτικῆς οδοῦ απαιτεῖται ἔγκρισις της μελέτης υπό της Ε.Ε.Α.Ε. ήτις δεόν να κοινοποιεῖται εις τους αρμοδίους φορεῖς εγκαίρως (Δ/σιν Παραδ. Οικισμῶν της Γεν. Δ/σεως Οικισμού, Ε.Ο.Τ., ΥΠ.Π.Ε. κλπ.) προς ενημέρωσιν.

«10. Δεν επιτρέπεται η πραγματοποίησις μεταφορᾶς συντελεστή δόμησης, σύμφωνα με τὴς διατάξεις του Ν. 2300/95, στους οικισμούς του Πηλίου, το οποίο εἶναι χαρακτηρισμένο ως τόπος ἰδιαίτερου φυσικοῦ κάλλους με τὴ Φ 31/2451/1858/3.5.76 ἀπόφασις Υπουργοῦ Πολιτισμοῦ και Επιστημῶν (652/76), εἴτε αὐτός προέρχεται ἀπὸ τὴν ἴδια περιοχὴ, ή ἀπὸ τὴν υπόλοιπη Ἑλλάδα.

11. Ο μη προσμετρούμενος στο συντελεστή δόμησης υπέργειος στεγασμένος χώρος στάθμευσης αυτοκινήτου, ἀνά ἀρτίο οικόπεδο (κατά κανόνα ή παρέκκλιση), ὀρίζεται σε 20 τ.μ. το μέγιστο, με τὴν προϋπόθεσις τὴς οδικῆς προσπελασιμότητος του οικοπέδου.

12. Εφ' ὅσον υπάρχει δυνατότητα οδικῆς προσπέλασις στα οικόπεδα που αναγείρεται νέα οικοδομὴ επιβάλλεται η δημιουργία θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων σύμφωνα με τὴς διατάξεις τὴς ἀπὸ 15.12.1992 ἀπόφασις Υπουργοῦ Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Ἔργων (Δ' 167/1993) στον ἀκάλυπτο χώρο του οικοπέδου και σύμφωνα με το παραπάνω:

- α) 1 θέση στάθμευση αυτοκινήτου για τα κατά παρέκκλιση άρτια οικοπέδα.
 β) 1 θέση στάθμευσης αυτοκινήτου ανά 300 τ.μ. οικοπέδου για τα κατά κανόνα άρτια οικοπέδα.
 γ) εφόσον σε οικοπέδο ανεγείρεται τουριστικό κτίριο επιβάλλεται η δημιουργία θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων σε 10% της επιφάνειας του οικοπέδου στον ακάλυπτο χώρο και διατίθεται για χώρο γκαράζ τμήμα του υπογείου χώρου του τουριστικού κτιρίου»

Οι παραπάνω μέσα σε « » παρ. 10, 11 και 12 προστέθηκαν με την περ. 9 της παρ. Β του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ: 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

Άρθρον 4

Επιτρεπόμεναι χρήσεις

1. Εντός των ορίων των εις παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος οικισμών, επιτρέπεται η ανέγερσις κτιρίων κοινής ωφελείας και κοινωνικού εξοπλισμού, απαγορεύεται, όμως η κατασκευή οιοδήποτε κτιρίου, η χρήση του οποίου θα ωχλούσε απαραδέκτως την περιοχή, κατά την κρίσιν της Ε.Ε.Α.Ε. Επίσης απαγορεύεται η χρησιμοποίησις ακαλύπτων χώρων δι' απορρίμματα.

Άρθρον 5

Παρεκκλίσεις

1. Δια την επισκευήν και αποκατάστασιν παλαιών κτιρίων, αντιπροσωπευτικών της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, χορηγείται άδεια οικοδομής, κατόπιν εγκρίσεως της Ε.Ε.Α.Ε. έστω και αν αιτούμεναι να εκτελεσθούν εργασίαι αντίκεινται εις τας διατάξεις του παρόντος Διατάγματος.

Εις τας ως άνω περιπτώσεις και υπό τους αυτούς όρους επιτρέπεται η προσθήκη κατ' επέκτασιν απαραίτητων χώρων διά την εξυπηρέτησιν της κατοικίας, όπως λουτρού και κουζίνας, εφ' όσον ούτοι δεν υπάρχουν ή δεν δύνανται να δημιουργηθούν εντός του υπάρχοντος κτίσματος, καθώς και η κατασκευή φούρνου κατ' επέκτασιν ή ανεξαρτήτως του κτιρίου.

Η ύπαρξις και η θέσις της παλαιάς οικοδομής εντός του οικοπέδου θ' αποδεικνύεται διά φωτογραφιών, θεωρημένων υπό της αρμοδίας διά την έκδοσιν της σχετικής αδείας Πολεοδομικής Αρχής.

2. Προκειμένου περί κτισμάτων ερειπωμένων ή κατεδαφιστέων ως ετοιμορρόπων ή επικινδύνων αντιπροσωπευτικών της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, επιτρέπεται η αναστήλωσις των έστω και εάν αι απαιτούμεναι να εκτελεσθούν εργασίαι αντίκεινται εις τας διατάξεις του παρόντος διατάγματος, κατόπιν όμως τεκμηριωμένης ερεύνης, εκ της οποίας θα προκύπτη η ακριβής αρχική μορφή του κτίσματος και κατόπιν εγκρίσεως κατά περίπτωσιν της Ε.Ε.Α.Ε. ή του ΥΠ.Π.Ε.

«3. Στις εργασίαις επισκευής και αποκατάστασης παραδοσιακών κτιρίων και ειδικότερα του φέροντος οργανισμού, πρέπει να χρησιμοποιούνται υλικά (διά ή παρεμφερή προς τα αρχικά). Σε περίπτωση που απαιτούνται μεγάλης κλίμακας επεμβάσεις για την αποκατάσταση της στατικής επάρκειας και ισορροπίας του κτιρίου (αντικατάσταση πατωμάτων, στεγών, επέμβαση στον πέτρινο μανδύα κ.λ.π.) πρέπει να εξετάζεται η μέθοδος αποκατάστασης που διαταράσσει λιγότερο τη στατική δομή του κτιρίου».

Η παραπάνω μέσα σε « » παρ. 3 στο άρθρο 5 προστέθη με την παρ. Γ του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ: 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

Άρθρον 6

Ειδικά διατάξεις

1. Διά την κατεδάφισιν παλαιών κτισμάτων ή την αφαίρεσιν λειτουργικών ή διακοσμητικών στοιχείων εξ αυτών ως και διά την καθαίρεσιν εξοπλισμού ιδιωτικών και δημοσίων χώρων (μάνδραι, λιθόστρωτα, κρήναι, φρέατα, κοπή αξιολόγων δένδρων κ.λ.π.) απαιτείται άδεια. Η σχετική άδεια κατεδαφίσεως ή καθαίρεσεως παρέχεται μόνον κατόπιν εγκρίσεως της Ε.Ε.Α.Ε. ή - κατά περίπτωσιν- του ΥΠ.Π.Ε και υπό την προϋπόθεσιν ότι το προς κατεδάφισιν ή καθαίρεσιν στοιχείον δεν αποτελεί αξιόλογον ή χαρακτηριστικόν πρότυπον δείγμα της περιοχής και η αφαίρεσις αυτού δεν θ' αλλοιώσῃ την αισθητική ενότητα πλην της περιπτώσεως της αναφερομένης εις την παράγραφον 2 του προηγούμενου άρθρου.

2. Διά την διαμόρφωσιν ακαλύπτων χώρων των οικοπέδων επιτρέπονται μόνον αι απολύτως αναγκαίαι εκσκαφαί.

Εις περίπτωσιν κεκλιμένου εδάφους επιτρέπεται η διαμόρφωσις του οικοπέδου δι' αναλημματικών τοίχων ή πρानών μεγίστου ύψους ενός και ημίσεως (1,50) μέτρου, από του φυσικού εδάφους.

Παρέκκλιση του ανωτέρω μεγίστου ύψους επιτρέπεται κατόπιν εγκρίσεως της Ε.Ε.Α.Ε. ή - κατά περιπτώσιν - του ΥΠ.Π.Ε. και μόνον εις περιπτώσεις όπου τούτο επιβάλλεται απολύτως διά λόγους τεχνικούς ή αισθητικούς και υπό την προϋπόθεσιν ότι η κατασκευή αυτή δύναται να ενταχθή αισθητικώς εις το περιβάλλον.

3. Εις περίπτωσιν κατασκευής τοίχων αντιστηρίξεως, ούτοι διαμορφούνται από απόψεως υλικού και τρόπου κατασκευής, συμφώνως προς τα παραδοσιακά πρότυπα και τις υποδείξεις της Ε.Ε.Α.Ε. ή - κατά περιπτώσιν - του ΥΠ.Π.Ε.

4. Δεν έχει εφαρμογήν το άρθρον 102 του ΓΟΚ/1973, διά τους οικισμούς των ομάδων I, II και III της παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος.

Άρθρον 7

Γενικαί διατάξεις

1. Διά την χορήγησιν αισθητικώς αδείας δι' ανέγερσιν νέου κτιρίου ή προσθήκης ή επισκευής κλπ, ως και κατεδαφίσεως ή καθαιρέσεως στοιχείων εξ υπάρχουσών οικοδομών, απαιτείται, πέραν των απαιτουμένων υπό των κειμένων σχετικών διατάξεων στοιχείων και η υποβολή δύο τουλάχιστον φωτογραφιών διά των οποίων θ' αποδεικνύεται η θέσις του οικοπέδου μετά του τυχόν υπάρχοντος κτίσματος και αι όμοροι ιδιοκτησάι μετά των εντός αυτών κτισμάτων. Αύται δέον να θεωρούνται υπό της αρμοδίας διά την έκδοσιν της ζητουμένης αδείας Πολεοδομικής Αρχής.

2. Προ της εκδόσεως αδείας, ανεγέρσεως νέας οικοδομής, επισκευής αποκαταστάσεως, προσθήκης ή κατασκευής έργων, κατεδαφίσεως ή καθαιρέσεως στοιχείων οικοδομών απαιτείται έγκρισις της Ε.Ε.Α.Ε.

3. Άδειαι εκδοθείσαι μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος και μη εφαρμοσθείσαι, εν όλω ή εν μέρει, αναθεωρούνται εν όλω ή διά τας υπολοίπους εργασίας, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 3 του παρόντος και κατά τας υποδείξεις της Ε.Ε.Α.Ε.

«4. Για τη σύνδεση της οικοδομής με το δίκτυο ηλεκτρικού ρεύματος, πέραν της αυτοψίας απαιτείται η υποβολή φωτογραφιών του κτιρίου, όπως τελικά έχει δομηθεί, οι οποίες θεωρούνται εφόσον το κτίριο ανταποκρίνεται στην εκδοθείσα οικοδομική άδεια. Άλλως δεν χορηγείται άδεια σύνδεσης».

Η παραπάνω μέσα σε « » παρ. 4 στο άρθρο 7 προσετέθη με την παρ. Δ του άρθρου 1 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ. 85185 της 17.4/16.5.1997 (ΦΕΚ 383 Δ')

Άρθρον 8

1. Όροι και περιορισμοί δομήσεως διά την εκτός των ορίων των εν άρθρω του παρόντος οικισμών, αλλ' εντός των διοικητικών ορίων των δήμων ή κοινοτήτων εις τους οποίους υπάγονται ούτοι, περιοχίν ισχύουν οι προβλεπόμενοι διά του από 6.10.78 Π. Δ/τος «περί καθορισμού όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1932 οικισμών» (ΦΕΚ 538 Δ/78) εξαιρέσει του άρθρου 4.

2. Διά την αυτήν ως άνω περιοχίν ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 3, 5 και αι παρ. 1, 2, 3 του άρθρου 6 το παρόντος.

Η Ε.Ε.Α.Ε. δύναται κατά την κρίσιν της να επιφέρη μικράς αλλαγάς, διά λόγους λειτουργικούς. Επίσης δύναται η επικάλυψις της στέγης εις την αυτήν περιοχίν να γίνεται διά βυζαντινών κεράμων.

Εις τον Υπουργόν Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, αναθέτομεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος Διαταγματος.

Εν Αθήναις της 11 Ιουνίου 1980
Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Με το άρθρο 2 του Π.Δ. υπ' αριθμ. Γ 85185 της 17.4/16.5/1997 (ΦΕΚ 383 Δ') ορίζονται τα εξής:

«1. Οικοδομικές άδειες που έχουν εκδοθεί με τις προγενέστερα ισχύουσες διατάξεις ή έχει υποβληθεί πλήρης φάκελλος στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία για την έκδοση οικοδομικής αδείας μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος Π. Δ/τος εκτελούνται ή εκδίδονται με τις προγενέστερα ισχύουσες διατάξεις.

2. Αναθεώρηση οικοδομικών αδειών, σύμφωνα με τις προϋπάρχουσες διατάξεις επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις των εδαφίων α και β της παρ. 2 του άρθρου 6 του από 8.7.1993 Π.Δ. «Τρόπος έκδοσης οικοδομικών αδειών και έλεγχος των ανεγειρομένων οικοδομών» (Δ' 795)».

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1986	ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ 63
------------------------------	----------------	---------------

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Καθορισμός Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου γύρω από τα διοικητικά όρια των Δήμων Βόλου και Ν. Ιωνίας και των Κοινοτήτων Διμητιού, Αγριάς, Άλλης Μεριάς, Άνω Βόλου, Ανακασιάς και Αγ. Ονουφρίου του Ν. Μαγνησίας και καθορισμός χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 1337/1983 «Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 33/Α) και ειδικότερα την παρ. 1 του άρθρου 29 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 8 του ν. 1512/85 (ΦΕΚ 4/Α).
2. Τις διατάξεις του ν. 1585/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/Α) και ειδικότερα το άρθρο 23 αυτού.
3. Την υπ' αριθ. 62/1984 πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου Βόλου.
4. Την υπ' αριθ. 24/1984 πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου Ν. Ιωνίας.
5. Την υπ' αριθ. 4/1984 πράξη του Κοινοτικού Συμβουλίου Άνω Βόλου.
6. Την υπ' αριθ. 6/1984 πράξη του Κοινοτικού Συμβουλίου Άλλης Μεριάς.
7. Την υπ' αριθ. 8/1984 πράξη του Κοινοτικού Συμβουλίου Διμητιού.
8. Το υπ' αριθ. 317/1984 έγγραφο του Τμήματος Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών ν. Μαγνησίας προς τους δήμους και κοινότητες και το γεγονός ότι πέρασε άπρακτη η προθεσμία του άρθρου 27 του ν. 1065/1980 για τις Κοινότητες Αγ. Ονουφρίου, Αγριάς και Ανακασιάς.
9. Τις από 2.6.83 και 22.3.84 γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του Ν. Μαγνησίας.
10. Την υπ' αριθ. 1033/1985 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1.

Καθορίζεται ως ζώνη οικιστικού ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) η εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 περιοχή που εμπίπτει στα διοικητικά όρια των Δήμων Βόλου και Ν. Ιωνίας και των Κοινοτήτων Διμητιού, Αγριάς, Άλλης Μεριάς, Άνω Βόλου, Ανακασιάς, και Αγ.

γραμμή στο σχετικό πρωτότυπο διάγραμμα σε κλίμακα 1:10.000 που θεωρήθηκε από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πολεοδομικών Εφαρμογών με την υπ' αριθ. 717/1986 πράξη του και που συνοπτικό του αντίτυπο δημοσιεύεται με το παρόν διάταγμα.

Ειδικότερα τα όρια της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) ορίζονται από:

- Το χείμαρο Βρυχώνα έως την τομή του με την οδό εθνικού δικτύου προς ανατολικό Πήλιο.
- Την κοινοτική οδό προς Δράκεια μέχρι τη συνάντησή της με την αντίστοιχη του οικισμού Βροχιά και από εκεί προς δυσμάς μέχρι την τομή της τελευταίας με τα διοικητικά όρια της Κοινότητας Αγριάς.
- Τα διοικητικά όρια της Κοινότητας Αγριάς, μέχρι την τομή του με το χείμαρο Καρούτα, η υψομετρική των 100,0 μ. μέχρι την τομή της με τα ανατολικά όρια της Κοινότητας Άλλης Μεριάς. Τα βορειοανατολικά όρια της ίδιας Κοινότητας, τα βόρεια διοικητικά όρια των Κοινοτήτων Άνω Βόλου, Ανακασιάς και Αγίου Ονουφρίου.
- Τα βόρεια διοικητικά όρια του δήμου Βόλου, πίσω από τον οικισμό της Αγίας Παρασκευής μέχρι τη συνάντησή τους με την οδό κοινοτικού δικτύου αμέσως ανατολικά από τα λατομεία του Σαρρακηνού.
- Την προς βορράν, συνέχεια της ημιμονικής οδού έως την υψομετρική των 120,0 μ. η υψομετρική των 120,0 μέχρι τη συνάντησή της με την ημιμονική οδό, δυτικά από το ΚΕ.ΤΕ.
- Την ημιμονική οδό προς νότο μέχρι τη συνάντησή της με την ασφαλτοστρωμένη οδό που εξυπηρετεί το ΚΕ.ΤΕ.
- Την κοινοτική οδό προς δυσμάς μέχρι τη συνάντησή της με την οδό προς το Φυτόκο και σε ευθεία προέκτασή της έως ότου συναντήσει τα νέα διοικητικά όρια του δήμου Νέας Ιωνίας.
- Τα διοικητικά όρια του δήμου Νέας Ιωνίας.
- Το χείμαρο βόρεια και ανατολικά από το λόφο Προφήτη Ηλία μέχρι τη συνάντησή του με τα ανατολικά διοικητικά όρια της Κοινότητας Διμητιού, στο βόρειο τμήμα της περιουσίας του.
- Τα παραπάνω όρια της Κοινότητας Διμητιού μέχρι τη συνάντησή τους με τη ναυτική κορυφογραμμή των λόφων που βρίσκονται στα νότια του οικισμού.
- Την προηγούμενη κορυφογραμμή μέχρι τη συνάντησή της με τα όρια της ζώνης προστασίας του τείχους των Παγασών.
- Το όριο της ζώνης προστασίας μέχρι τη συνάντησή του με τα διοικητικά όρια του δήμου Βόλου και τέλος.
- Τα διοικητικά όρια του δήμου Βόλου έως τη θάλασσα.

Άρθρο 2.

Μέσα στη Ζ.Ο.Ε. καθορίζονται ειδικές χρήσεις γης, κατώτατο όριο κατάμησης και όροι και περιορισμοί δόμησης κατά περιοχές 1α, 1β, 1γ, 2, 3α, 3β, 3γ, 3δ, που φαίνονται χρωματισμένα στο ίδιο ως άνω

1. Περιοχές με στοιχείο 1α:

Στις περιοχές αυτές που περιλαμβάνονται κτηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι επιτρέπεται η ανέγερση κτιρίων για χρήση μόνο κατοικίας.

Το κατώτατο όριο κατάταξης των γηπέδων και το ελάχιστο εμβαδόν αυτών ορίζεται σε οκτώ χιλ. (8.000) τετρ. μέτρα.

Κατ' εξαίρεση, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα τα οποία κατά τη δημοσίευση του παρόντος δ/τος έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλ. (4.000) τετρ. μέτρα.

Οι όροι και περιορισμοί δόμησης των γηπέδων για την ανέγερση των κτιρίων της παραπάνω χρήσης ορίζονται ως εξής:

— Μέγιστη δομήσιμη επιφάνεια 120 τετρ. μέτρα.

— Μέγιστος αριθμός ορόφων των κτιρίων ένας (1) με μέγιστο ύψος αυτών τέσσερα και μισό (4,50) μ.

2. Περιοχές με στοιχείο 1β:

Στις περιοχές αυτές περιλαμβάνονται εκτάσεις δασικές και αναδασωτέες οι οποίες υπόκεινται στους περιορισμούς του ν. 998/79 «περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας» (ΦΕΚ 289/Α).

3. Περιοχές με στοιχείο 1γ:

Στις περιοχές αυτές για την προστασία της χλωρίδας τους επιτρέπονται εγκαταστάσεις για χρήσεις κοινής ωφελίας. Το κατώτατο όριο κατάταξης και το ελάχιστο εμβαδόν των γηπέδων ορίζεται σε τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ. μ.

4. Περιοχές με στοιχεία 2:

Στις περιοχές αυτές στις οποίες περιλαμβάνονται εκτάσεις υπαρχουσών βιομηχανικών (ΜΕΤΑ, ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΚΗΣ, ΑΓΕΤ) εγκαταστάσεων Β.Ρ. επιτρέπεται η ανέγερση κτιρίων συμπληρωματικών των υφιστάμενων βιομηχανικών εγκαταστάσεων που προορίζονται για τον εκσυγχρονισμό και βελτίωση της παραγωγής, τη διακίνηση των πρώτων υλών ή των παραγομένων προϊόντων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Το κατώτατο όριο κατάταξης των γηπέδων και το ελάχιστο εμβαδόν αρτιότητας αυτών ορίζεται το εμβαδόν που έχουν τα γήπεδα κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος.

5. Περιοχές με στοιχείο 3α:

Στις περιοχές αυτές στις οποίες περιλαμβάνονται καλλιεργήσιμες γεωργικές εκτάσεις επιτρέπεται η ανέγερση γεωργοκτηνοτροφικών και γεωργοκτηνοτροφικών κτιρίων, γεωργικών αποθηκών, αντλητικών εγκαταστάσεων, υδατοδεξαμενών, φρεατίων, θερμοκηπίων και κατοικιών.

Το κατώτατο όριο κατάταξης και το ελάχιστο εμβαδόν των γηπέδων ορίζεται σε τέσσερις χιλιάδες (4.000) τετρ. μέτρα.

Κατά παρέκκλιση θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα τα οποία έχουν τα ελάχιστα όρια αρτιότητας κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες που ορίζονται με τις παραγράφους 1 και 2 του από 24.5.1985 π. δ/τος «τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των καμένων εκτός ρυμοτομικών σχεδίων και εκτός των ορίων των νομίμως υφιστάμενων προ του έτους 1923 οικισμών» (ΦΕΚ 270/Δ).

Για την ανέγερση κατοικίας επιτρέπεται μέγιστη δομήσιμη επιφάνεια 120 τ.μ. μέγιστος αριθμός ορόφων 1 με μέγιστο ύψος 4,50 μ.

6. Περιοχές με στοιχείο 3β:

Στις περιοχές αυτές που περιλαμβάνονται εκτάσεις με τάσεις οικιστικής ανάπτυξης επιτρέπονται κατοικίες, γεωργοκτηνοτροφικά και γεωργοκτηνοτροφικά κτίρια, γεωργικές αποθήκες, θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, υδατοδεξαμενές και φρεάτια καθώς και η ανέγερση κτιρίων και εγκαταστάσεων κοινής ωφελίας.

Το κατώτατο όριο κατάταξης και το ελάχιστο εμβαδόν των γηπέδων ορίζεται σε οκτώ χιλιάδες (8.000) τετρ. μέτρα.

Κατά παρέκκλιση θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα τα οποία κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τετρ. μέτρα.

7. Περιοχές με στοιχείο 3γ:

Στις περιοχές αυτές που περιλαμβάνουν εκτάσεις με τάσεις ανάπτυξης βιοτεχνιών και χονδρεμπορίου, επιτρέπεται η ανέγερση βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και αποθηκών για εξυπηρέτηση χονδρεμπορίου.

Το κατώτατο όριο κατάταξης και το ελάχιστο εμβαδόν των γηπέδων ορίζεται σε τέσσερις χιλιάδες (4.000) τετρ. μέτρα.

Κατά παρέκκλιση θεωρούνται και οικοδομήσιμα τα γήπεδα τα οποία έχουν ελάχιστα όρια αρτιότητας κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες που ορίζονται με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1 του από 24.5.1985 π.δ/τος.

8. Περιοχές με στοιχείο 3δ:

Στις περιοχές αυτές στις οποίες περιλαμβάνονται γεωργικές εκτάσεις, επιτρέπεται η ανέγερση κατοικιών, γεωργοκτηνοτροφικών και γεωργοκτηνοτροφικών κτιρίων, γεωργικών αποθηκών, θερμοκηπίων, αντλητικών εγκαταστάσεων, υδατοδεξαμενών, φρεατίων.

Το κατώτατο όριο κατάταξης και το ελάχιστο εμβαδόν των γηπέδων ορίζεται σε τέσσερις χιλιάδες (4.000) τετρ. μέτρα.

9. Στις ζώνες 1α, 3α, 3β και 3δ στην ανέγερση των κατοικιών επιβάλλεται η κατασκευή στέγης.

10. Για τους λοιπούς όρους και περιορισμούς δόμησης των γηπέδων των ως άνω περιοχών εφαρμόζονται ανάλογα με τη χρήση οι διατάξεις του από 24.5.1985 π.δ/τος.

Ειδικά για την ανέγερση κτιρίων κοινής ωφελίας όπου η χρήση αυτή προβλέπεται από το παραπάνω απαιτείται προηγούμενη έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 13 του ν. 1512/1985.

Άρθρο 3.

1. Επιτρέπεται η επισκευή των υφιστάμενων κτιρίων έστω και αν η χρήση τους δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος ή οι όροι δόμησης τους αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.

2. Οικοδομικές άδειες που έχουν εκδοθεί με τις προγενέστερες ισχύουσες διατάξεις ή έχει υποβληθεί ο πλήρης φακέλλος με τα απαραίτητα για την έκδοση της οικοδομικής άδειας στοιχεία μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εκτελούνται όπως εκδόθηκαν ή εκδίδονται βάσει των υποβληθέντων στοιχείων.

Άρθρο 4.

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

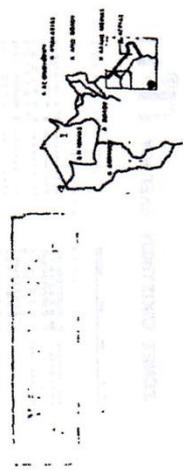
Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

- 1. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 1, αποτελεί την περιοχή της Αθήνας και των προαστίων της.
- 2. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 2, αποτελεί την περιοχή της Πάτρας και των προαστίων της.
- 3. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 3, αποτελεί την περιοχή της Κέρκυρας και των προαστίων της.
- 4. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 4, αποτελεί την περιοχή της Κρήτης και των προαστίων της.
- 5. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 5, αποτελεί την περιοχή της Πελοποννήσου και των προαστίων της.
- 6. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 6, αποτελεί την περιοχή της Θεσσαλίας και των προαστίων της.
- 7. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 7, αποτελεί την περιοχή της Στερεάς Ελλάδας και των προαστίων της.
- 8. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 8, αποτελεί την περιοχή της Ήβρας και των προαστίων της.
- 9. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 9, αποτελεί την περιοχή της Χαλκιδικής και των προαστίων της.
- 10. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 10, αποτελεί την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 11. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 11, αποτελεί την περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 12. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 12, αποτελεί την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 13. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 13, αποτελεί την περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 14. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 14, αποτελεί την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 15. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 15, αποτελεί την περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 16. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 16, αποτελεί την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 17. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 17, αποτελεί την περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 18. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 18, αποτελεί την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 19. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 19, αποτελεί την περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και των προαστίων της.
- 20. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 20, αποτελεί την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και των προαστίων της.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
 1. Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 1, αποτελεί την περιοχή της Αθήνας και των προαστίων της.

NOTES:
 1. The limits of the "zone" are defined in the "Regulation" of all that date in 1952.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
 Η περιοχή που ορίζεται με το αριθμό 1, αποτελεί την περιοχή της Αθήνας και των προαστίων της.

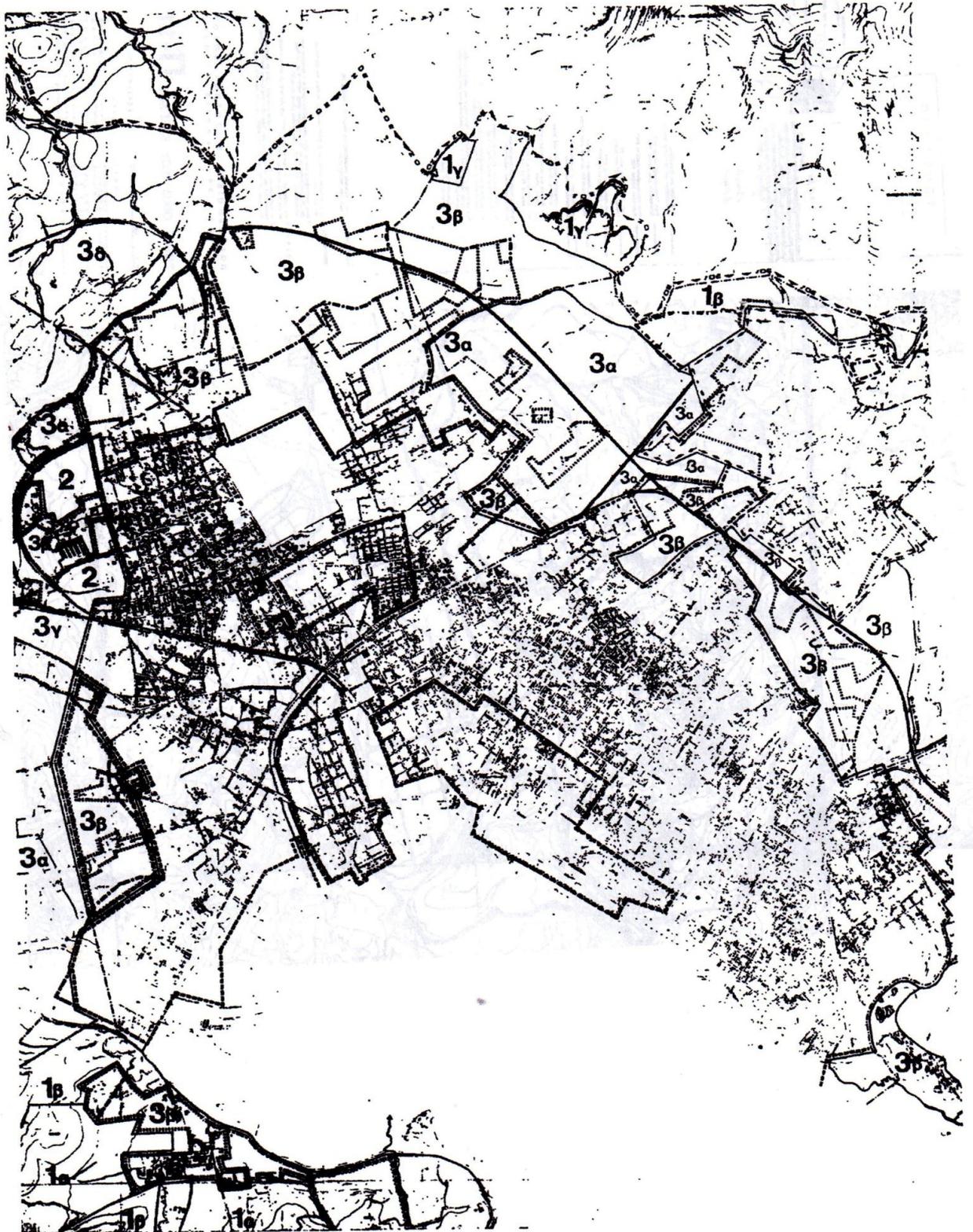
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΒΟΛΟΥ
 ΓΕΩΛΟΓΟ-ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

ΖΩΝΕΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ Π-1.1

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
1. ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΧΗ	2. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
3. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
5. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	6. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
7. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	8. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
9. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	10. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
11. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	12. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
13. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	14. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
15. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	16. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
17. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	18. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
19. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	20. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ Α.Μ. - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Ι)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΣΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	I	Κοινότητα ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑΣ	ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑ	Π.Δ. 11-6/4 (Φ.Ε.Κ. 374Δ') Τροποποίηση Π.Δ. 85185/17-4-97 (Φ.Ε.Κ. 383Δ'/16-5-97)	136/26-3-86 Τουριστικός Αξιόλογος Δυναμικός	Ο κοινόχρηστος χώρος στη θέση <<Μπράνη>> έχει αποχαρακτηριστεί σε ιδιωτικό .
2	I	ΜΥΛΕΩΝ ΒΥΖΙΤΣΑΣ	ΒΥΖΙΤΣΑ	Π.Δ. 11-6/4 (Φ.Ε.Κ. 374Δ') Τροποποίηση Π.Δ. 85185/17-4-97 (Φ.Ε.Κ. 383Δ'/16-5-97)	118/21-5-86 Τουριστικός Ενδιαφέρων Στάσιμος	Στις περιοχές <<Νικεία>> και <<Πλακαριά>> Βυζίτσας απαγορεύονται οι οικοδομικές εργασίες, γιατί μελετώνται από το Ι.Γ.Μ.Ε. για τις κατολισθήσεις που συνέβησαν .
3	I	ΜΗΛΕΩΝ ΠΙΝΑΚΑΤΩΝ	ΠΙΝΑΚΑΤΣ	>>	8167/26-5-86 Αξιόλογος Στάσιμος	

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1984

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ
7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αναστολή χορήγησης οικοδομικών αδειών σε τμήμα οικοδομικού τετραγώνου του ρυμοτομικού σχεδίου Πάτρας (Αχαΐας) 1
- Τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου Βαθίας (Σάμου) 2
- Τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου Τριτάλων 3
- Καθορισμός κοινοχρήστου χώρου εντός του οικισμού Μακρονήσας Ν. Μαγνησίας 4

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 77247/3289

(1)

Αναστολή χορήγησης οικοδομικών αδειών σε τμήμα οικοδομικού τετραγώνου του ρυμοτομικού σχεδίου Πάτρας (Αχαΐας).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του από 17.7.1923 Ν.Δ/τος «περί σχεδίων πόλεων κ.λ.π.» όπως μετεγενέστερα τροποποιήθηκαν

και συμπληρώθηκαν και ειδικότερα την παράγραφο 2 του άρθρου 8, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 551/1977 (ΦΕΚ 68/Α).

2. Τις διατάξεις του Ν. 1032/1980 «περί συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 57/Α) και ειδικότερα τα άρθρα 2, 3 και 7, αποφασίζουμε :

α) Απαγορεύεται για τρεις (3) μήνες η χορήγηση οικοδομικών αδειών σε τμήμα του οικοδομικού τετραγώνου που περικλείεται από τις οδούς Αλεξ. Υψηλάντη - Βότση - Αγ. Γεωργίου και Φιλοποίμενος του ρυμοτομικού σχεδίου Πάτρας (Αχαΐας) όπως φαίνεται με στοιχεία Α-Β-Γ-Δ-Ε-Ζ-Η-Θ-Α και γαλάζια γραμμή στο σχετικό πρωτότυπο διάγραμμα σε κλίμακα 1:200 που θεωρήθηκε από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πολεοδομικών Εφαρμογών με την υπ' αριθ. 77247/1984 πράξη του και που συνοπτικό του αντίτυπο δημοσιεύεται με την παραπάνω απόφαση.

β) Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 1984

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

Αριθ. 77258/3369

(4)

των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών» (ΦΕΚ 594/Δ).

Καθορισμός κοινοχρήστου χώρου εντός του οικισμού Μακρυνίτσας Ν. Μαγνησίας

5. Τις υπ' αριθ. 58/84 και 65/04 πράξεις του Κοινοτικού Συμβουλίου Μακρυνίτσας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

6. Τις υπ' αριθ. 308/84 και 524/84 γνωμοδοτήσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, αποφασίζουμε :

Έχοντας υπόψη :

α) Εγκρίνεται τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο για τον καθορισμό κοινοχρήστου χώρου σε περιοχή που βρίσκεται εντός του οικισμού Μακρυνίτσας (Ν. Μαγνησίας), που υφίσταται προ του έτους 1923 στη θέση «Πλατεία Μπράνη» όπως φαίνεται με μαύρη διακεκομμένη γραμμή στο σχετικό πρωτότυπο διάγραμμα σε κλίμακα 1 : 1000, όπως θεωρήθηκε από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πολεοδομικών Εφαρμογών με την υπ' αριθ. 77258/1984 πράξη του και που συνοπτικό του αντίτυπο δημοσιεύεται με την παρούσα απόφαση.

1. Τις διατάξεις του Ν.Δ/τος της 17 Ιουλίου 1923 «περί σχεδίων πόλεων κλπ.» όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν και ειδικότερα τα άρθρα 1 και 3 αυτού.

β) Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Το με αριθ. 842/1980 Π.Δ/γμα «περί απλουστεύσεως της διαδικασίας κατά την έκδοσιν διοικητικών τινών πράξεων ατομικού χαρακτήρος επί αντικειμένων αρμοδιότητας Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 208/Α).

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 1984

3. Τις διατάξεις του Ν. 1032/1980 «περί συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 57/Α) και ειδικότερα τα άρθρα 2, 3 και 7 αυτού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

4. Το από 19.10.78 Π.Δ/γμα «περί χαρακτηρισμού ως παραδοσιακών οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμός

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΝΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Κοινότητα:
Μακρινίτσας

Κοινοτικό
Διαμέρισμα:
Μακρινίτσας

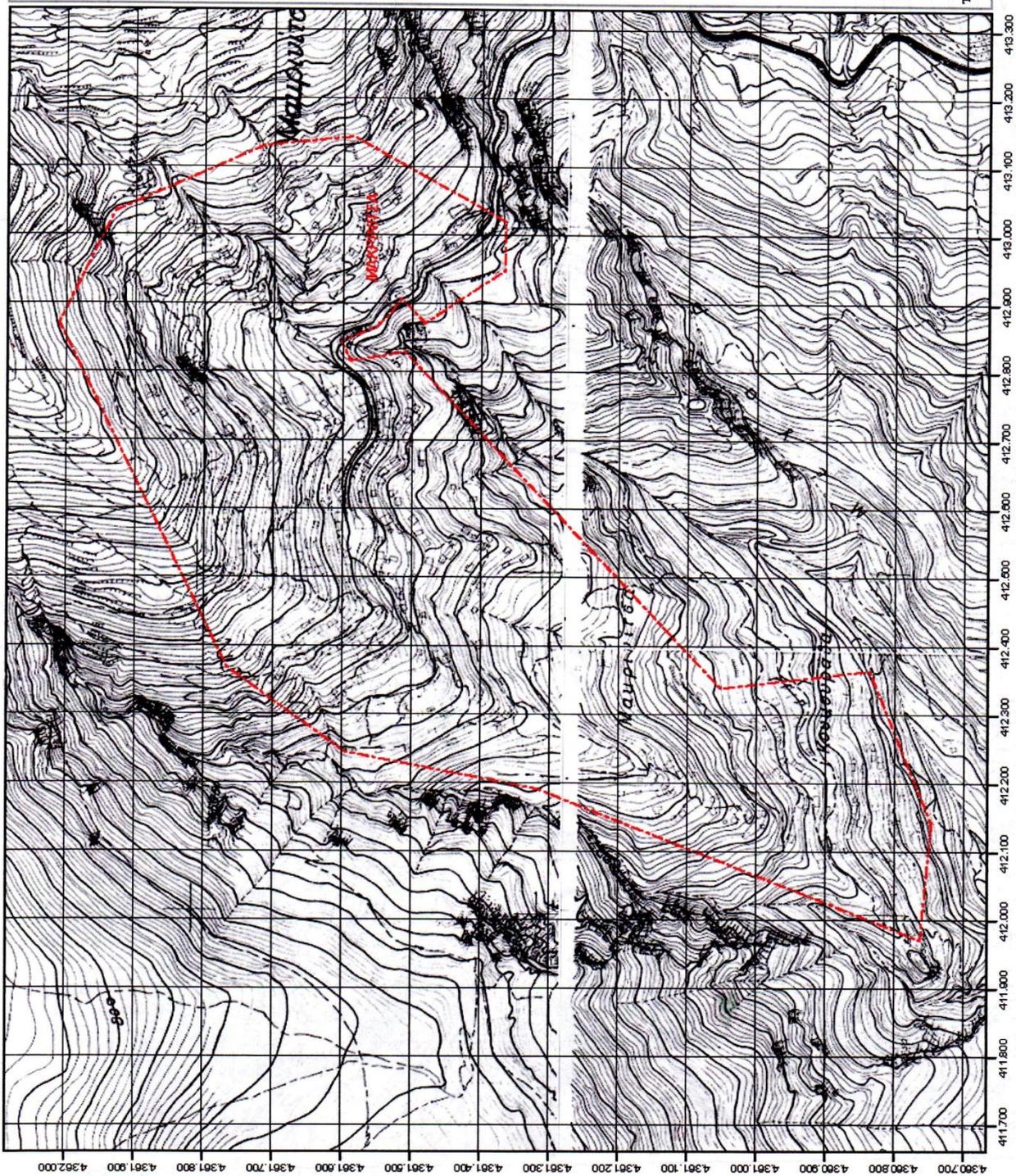
Οικισμός:
Μακρινίτσα

Κλίμακα: 1:7.500

Τα περιγράμματα ορίσμων με τα στοιχεία που
υπάρχουν σε αυτής

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Μηλεών

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Βυζίτσας

Οικισμός:
Βυζίτσα

Κλίμακα: 1:5.000

Το περιεχόμενο ελέγχεται με τα στοιχεία που
επιλέχθηκαν ως φόντο

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Μηλεών

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Πινακατών

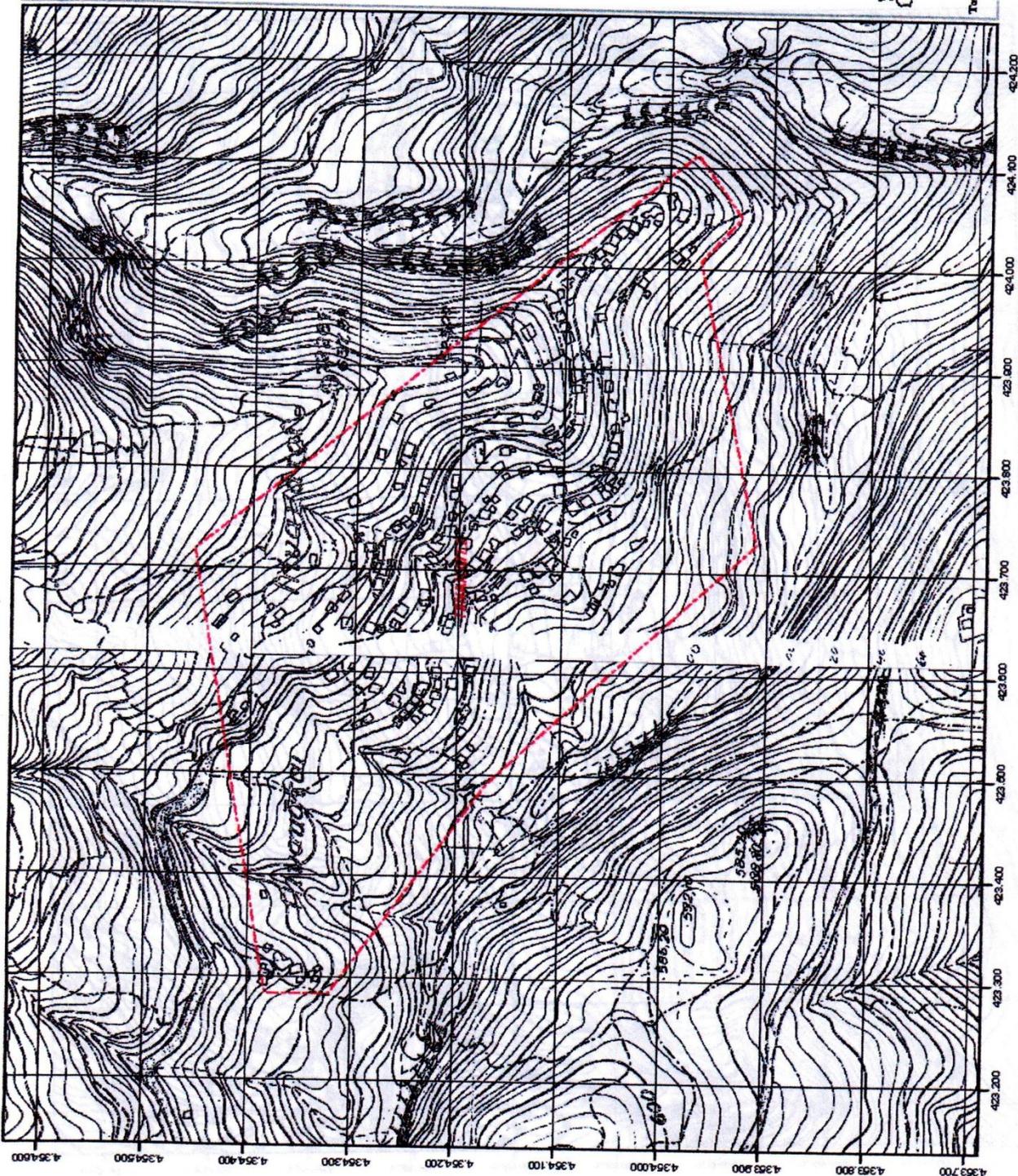
Οικισμός:
Πινακάτες

Κλίμακα: 1:5.000

Το παρόν είναι έργο για τα στοιχεία που
υπάρχουν σε αυτό

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	II	ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ ΑΓ.ΒΛΑΣΙΟΥ	ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7892/14-4-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
2	II	ΜΗΛΕΩΝ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	71/12-5-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
3	II	ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	1093/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
4	II	ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ ΑΓ.ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΥ	ΑΓΙΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	8211/26-3-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
5	II	ΙΩΛΚΟΥ ΙΩΛΚΟΥ (ΑΝΑΚΑΣΙΑ)	ΑΓΙΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ (Καθορ. ΖΟΕ)	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	Δεν υπάρχει νέα Απόφαση Νομάρχη για οριοθέτηση .	

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
6	II	ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΑΝΗΛΙΟ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	8220/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
7	II	ΙΩΛΚΟΥ ΙΩΛΚΟΥ (ΑΝΑΚΑΣΙΑ)	ΑΝΩ ΒΟΛΟΣ (Καθ.ορ. ΖΟΕ)	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	Δεν υπάρχει νέα Απόφαση Νομάρχη για οριοθέτηση.	
8	II	ΜΗΛΕΩΝ ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΗΛΕΙΑΣ	ΑΝΩ ΓΑΤΖΕΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	710/21-5-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
9	II	ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ ΑΝΩ ΛΕΧΩΝΙΩΝ	ΑΝΩ ΛΕΧΩΝΙΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7890/14-4-86 Περιστατικός Ενδιαφέρων Στάσιμος	Απαιτείται βεβαίωση Δασαρχείου για οικόπεδα εντός οικισμού.

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΝΗ ΤΟΥΣ
(δότηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
10	II	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	421/3-6-86 Ενδιαφέρων Δυναμικός	Σε τμήμα του οικισμού (διασταύρωση προς Ξυνοβρύση) υπάρχει εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο με ειδικούς όρους αρτιότητας.
11	II	ΜΗΛΕΩΝ ΒΥΖΙΤΣΑΣ	ΑΡΓΥΡΕΙΚΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	709/14-4-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
12	II	ΑΦΕΤΩΝ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	ΑΦΗΣΙΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	636/2626-5-86 Παραλιακός Ενδιαφέρων Δυναμικός	Υπάρχει πρόταση για πολεοδόμηση, σύμφωνα με το Π.Δ. 20-8-85 (Φ.Ε.Κ. 414Δ'/30-8-85), που λαμβάνεται υπόψη, γιατί είναι στη Β' Φάση.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΜΝΗΜΕΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΥΜΕΝΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΕΓΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΜΝΗΜΕΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΥΜΕΝΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΕΓΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΜΝΗΜΕΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΥΜΕΝΤΩΝ

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δότηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
13	II	ΑΦΕΤΩΝ ΑΦΕΤΩΝ	ΑΦΕΤΕΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7888/21-5-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
14	II	Κοινότητα ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ	ΒΕΝΕΤΟ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	2/26-3-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
15	II	ΑΓΡΙΑΣ ΔΡΑΚΕΙΑΣ	ΔΡΑΚΕΙΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	1992/12-5-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
16	II	ΖΑΓΟΡΑΣ ΖΑΓΟΡΑΣ	ΖΑΓΟΡΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	Δεν υπάρχει νέα Απόφαση Νομάρχη για οριοθέτηση.	
17	II	ΚΑΡΝΑΣ ΚΑΝΑΛΙΩΝ	ΓΛΑΦΥΡΕΣ (ΚΑΠΟΥΡΝΑ)	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	8058/26-3-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΝΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
18	II	ΑΦΕΤΩΝ ΚΑΛΑΜΑΚΙΟΥ	ΚΑΛΑΜΑΚΙ (ΠΡΟΠΑΝ)	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6337/14-4-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
19	II	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	ΚΑΛΑΜΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7889/25-2-87 Παραλιακός Ενδιαφέρων Δυναμικός	
20	II	ΚΑΡΛΑΣ ΚΑΝΑΛΙΩΝ	ΚΑΝΑΛΙΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	697/2-4-86 Αδιάφορος Στάσιμος	Σε τμήμα του οικισμού υπάρχει <u>ενκεκριμένο</u> <u>ρυμοτομικό σχέδιο</u> με ειδικούς όρους αρτιότητας.
21	II	ΣΗΠΙΑΔΟΣ ΠΡΟΜΥΡΙΟΥ	ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ΚΑΤΗΓΙΩΡΓΗΣ)	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6698/26-5-86 Παραλιακός Ενδιαφέρων Δυναμικός	

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΣΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
22	II	ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ ΚΑΤΗΧΩΡΙΟΥ	ΚΑΤΗΧΩΡΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	180/14-4-86 Περισστικός Ενδιαφέρων Στάσιμος	Σε τμήμα του οικισμού υπάρχει <u>εγκεκρωμένο</u> <u>ρυμοτομικό σχέδιο</u> με ειδικούς όρους αρτιότητας.
23	II	Κοινότητα ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ	ΚΕΡΑΜΙΔΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	1022/26-3-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
24	II	ΚΑΡΛΑΣ ΚΕΡΑΣΙΑΣ	ΚΕΡΑΣΙΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	460/26-3-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
25	II	ΜΗΛΕΩΝ ΜΗΛΕΩΝ	ΚΟΡΩΠΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	165/3-6-86 Παραλιακός Αδιάφορος Δυναμικός	

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
26	II	ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΚΙΣΣΟΥ <small>ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΩΝΑΡΧΑ</small>	ΚΙΣΣΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6112/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
27	II	ΑΦΕΤΩΝ ΛΑΜΠΙΝΟΥΣ <small>ΣΥΛΛΟΓΟΣ</small>	ΛΑΜΠΙΝΟΥ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6496/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	ηλεκτρομειν σε 11-6/4-7-80
28	II	ΣΗΠΙΑΔΟΣ ΛΑΥΚΟΥ <small>ΣΥΛΛΟΓΟΣ</small>	ΛΑΥΚΟΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	4113/29-5-86 399/14-3-91 Ενδιαφέρων Δυναμικός	αποφασισμένο από την αρμόδια υπηρεσία της Π.Δ. 11-6/4-7-80 (Καταργηθείσα από αρχική στοχαστολογικός λήθη

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(απόφαση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΤΗ ΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ) (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δότηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
29	II	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	ΛΕΦΟΚΑΣΤΡΟ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	5989/8-9-86 Παραλιακός Ενδιαφύρων Δυναμικός	Τμήμα του οικισμού έχει χαρακτηριστεί αρχαιολογικός χώρος (χερσόνησος που οδηγεί στον Ι. Ν. Αγ. Παντελεήμονα) και απαιτείται έγκριση από τη ΙΓ' Εφορία Αρχαιοτήτων .
30	II	ΣΗΠΙΑΔΟΣ ΠΡΟΜΥΡΙΟΥ	ΛΥΡΗ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	4540/26-5-86 Αδιάφορος Στάσιμος	
31	II	ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗΣ	ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7557/3-6-86 Ενδιαφύρων Στάσιμος	

Το παρόν σχέδιο αφορά τα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΗΤΗ ΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΗΛΙΟΥ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ) (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
32	II	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ ΜΕΤΟΧΙΟΥ	ΜΕΤΟΧΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	8184/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
33	II	ΜΗΛΕΩΝ ΜΗΛΕΩΝ	ΜΗΛΙΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6700/14-4-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	Απαιτείται βεβαίωση Δασαρχείου για οικόπεδα εντός οικισμού .
34	II	ΣΗΠΙΑΔΟΣ ΜΗΛΙΝΗΣ	ΜΗΛΙΝΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7270/21-5-86 Παραλιακός Ενδιαφέρων Δυναμικός	Σε τμήμα του οικισμού υπάρχει <u>εγκεκλιμένο</u> <u>ρυμοτομικό σχέδιο</u> με ειδικούς όρους αρτιότητας . Υπάρχει πρόταση για πολεοδομία, σύμφωνα με το Π.Δ. 20-8-85 (Φ.Ε.Κ. 414Δ'/30-8-85)

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΙΣΤΡΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ
ΥΠΕΡΥΠΟΛΟΓΙΣΤΟ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ) (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
35	II	ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	ΜΟΥΡΕΣΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6344/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
36	II	ΑΦΕΤΩΝ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	ΝΕΟΧΩΡΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	5717/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
37	II	ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	ΝΤΑΜΟΥΧΑΡΗ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7985/26-5-86 Παραλιακός Ενδιαφέρων Δυναμικός	Απαιτείται βεβαίωση Δασαρχείου για οικόπεδα εντός οικισμού.
38	II	ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΞΟΥΡΥΧΤΙΟΥ	ΞΟΥΡΥΧΤΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	4031/3-6-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δότηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
39	II	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ ΞΙΝΟΒΡΥΣΗΣ	ΞΙΝΟΒΡΥΣΗ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	4619/3-6-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
40	II	Κοινότητα ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ (ΠΑΛΙΟ ΤΡΙΚΕΡΙ - ΝΗΣΙ)	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7628/3-6-86 Παραλιακός Ενδιαφέρων Δυναμικός	
41	II	ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ	ΠΟΡΤΑΡΙΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6338/26-3-86 Ενδιαφέρων Τουριστικός Στάσιμος Τροποποίηση 4127/4-7-90	Αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών από 23-2-09 στην περιοχή της "Πηγής Μάνα" του Δήμου Πορταριάς στις ζώνες προστασίας 1 και 2. ΦΕΚ ΑΑΠ 70/26-2-09

ΤΕΣ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΗΤΗ ΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δόμηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
42	II	ΖΑΓΟΡΑΣ ΠΟΥΡΙΟΥ	ΠΟΥΡΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	8084/26-5-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
43	II	ΣΗΠΙΑΔΟΣ ΠΡΟΜΥΡΙΟΥ	ΠΡΟΜΥΡΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7795/21-5-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
44	II	ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ ΣΤΑΓΙΑΤΩΝ	ΣΤΑΓΙΑΤΕΣ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	7277/14-4-86 Περισστικός Ενδιαφέρων Στάσιμος	
45	II	ΑΦΕΤΩΝ ΣΥΚΗΣ	ΣΥΚΗ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6132/3-6-86 Αδιάφορος Στάσιμος	

Εγκρίθηκε σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΤΗΤΗ ΤΟΥΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ) (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΗΤΗ ΤΟΥΣ
(δότηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
46	II	Κοινότητα ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	ΤΡΙΚΕΡΙ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	4431/14-4-86 Ενδιαφέρων Στάσιμος	
47	II	ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑΣ	ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ') *	(Απόφαση καθορισμού ορίων οικισμού και κατάταξης σε κατηγορία) 3332/17-6-93 Ενδιαφέρων Μη συνεκτικός Μισαίσιος	* Οι ειδικοί κατά κανόνα όροι αρτιότητας είναι: Ε=1500m ² , Π=25m. Κάλυψη 40%. Ελάχιστη απόσταση κτιρίου από πλάγια και οπίσθια όρια=2,5m, εφόσον εξασφαλίζεται πλάτος κτιρίου=8m, εικόττως 0,9m. Απαιτείται βεβαίωση Δασαρχείου για οικόπεδα εντός οικισμού

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΗΛΙΟΥ, (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΙΙ), (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΙΑ ΟΡΙΘΜΕΝΗ ΤΟΥΣ
(δότηση σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6/4-7-80)**

α/α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΟΜΑΡΧΗ Κατ/ποίηση οικισμού	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
48	II	ΖΑΓΟΡΑΣ ΖΑΓΟΡΑΣ	ΧΟΡΕΥΤΟ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	Δεν υπάρχει νέα Απόφαση Νομάρχη για οριοθέτηση .	Υπάρχει <u>εγκεκριμένο</u> <u>ρυμοτομικό σχέδιο</u> με ειδικούς όρους αρτιότητας σε ολόκληρο τον οικισμό .
49	II	ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	ΧΟΡΤΟ	Π.Δ. 11-6/4-7-80 Άρθρα 2 - 3 (Φ.Ε.Κ. 374Δ')	6599/3-6-86 Παραλιακός Ενδιαφέρων Στάσιμος	

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αρτέμιδας

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Αγίου Βλασίου

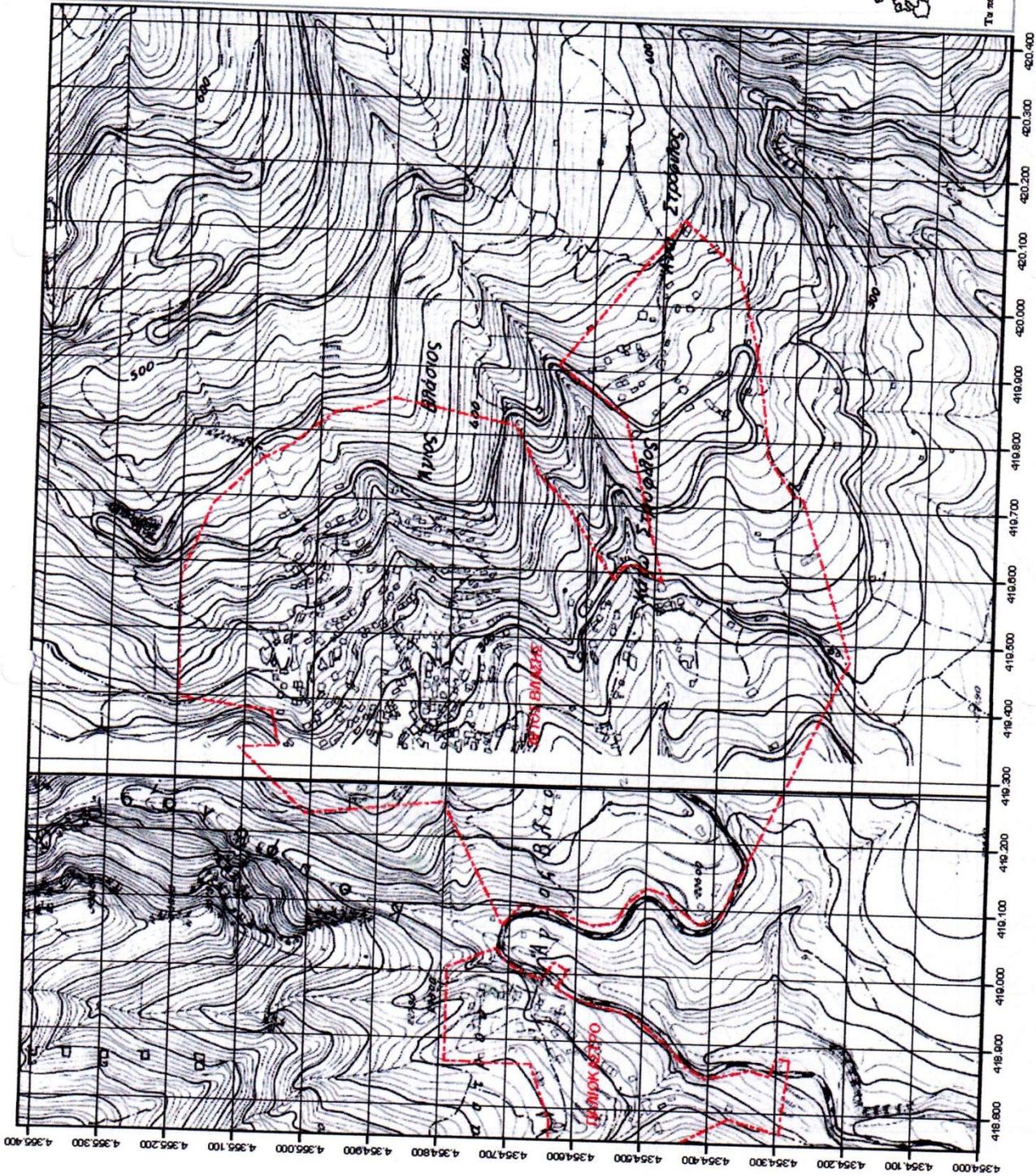
Οικισμός:
Άγιος Βλάσιος

Κλίμακα: 1:7.500

Τα περιγράμματα σύμφωνα με τα στοιχεία που
υπάρχουν σε εμάς.

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Μηλετών

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Άγιος Γεωργίου
Νηλείας

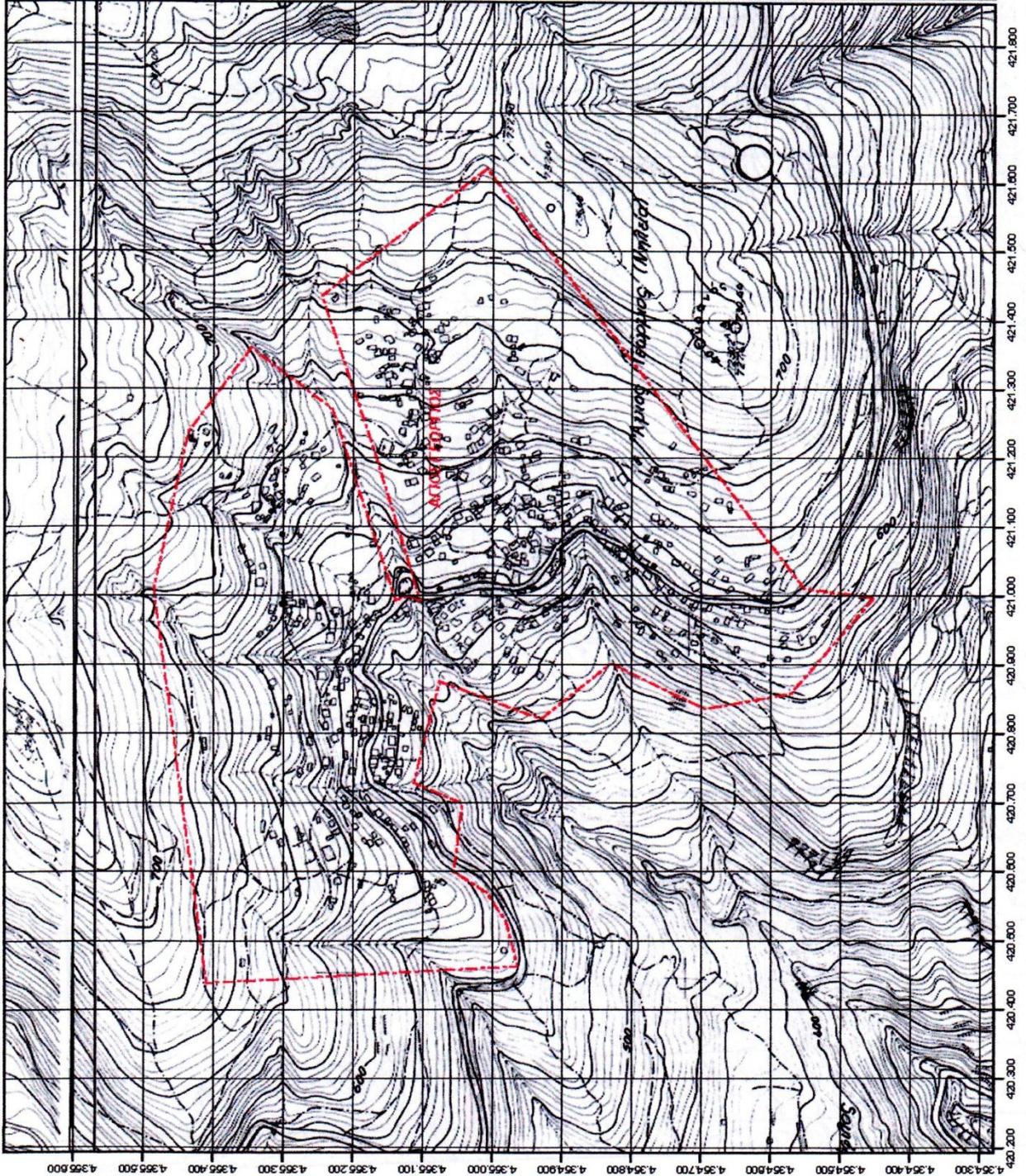
Οικισμός:
Άγιος Γεώργιος
Νηλείας

Κλίμακα: 1:7.500

Το περιεχόμενο σύμφωνα με το σχέδιο map
αναφέρεται σε ετήσι

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Μουραερίου

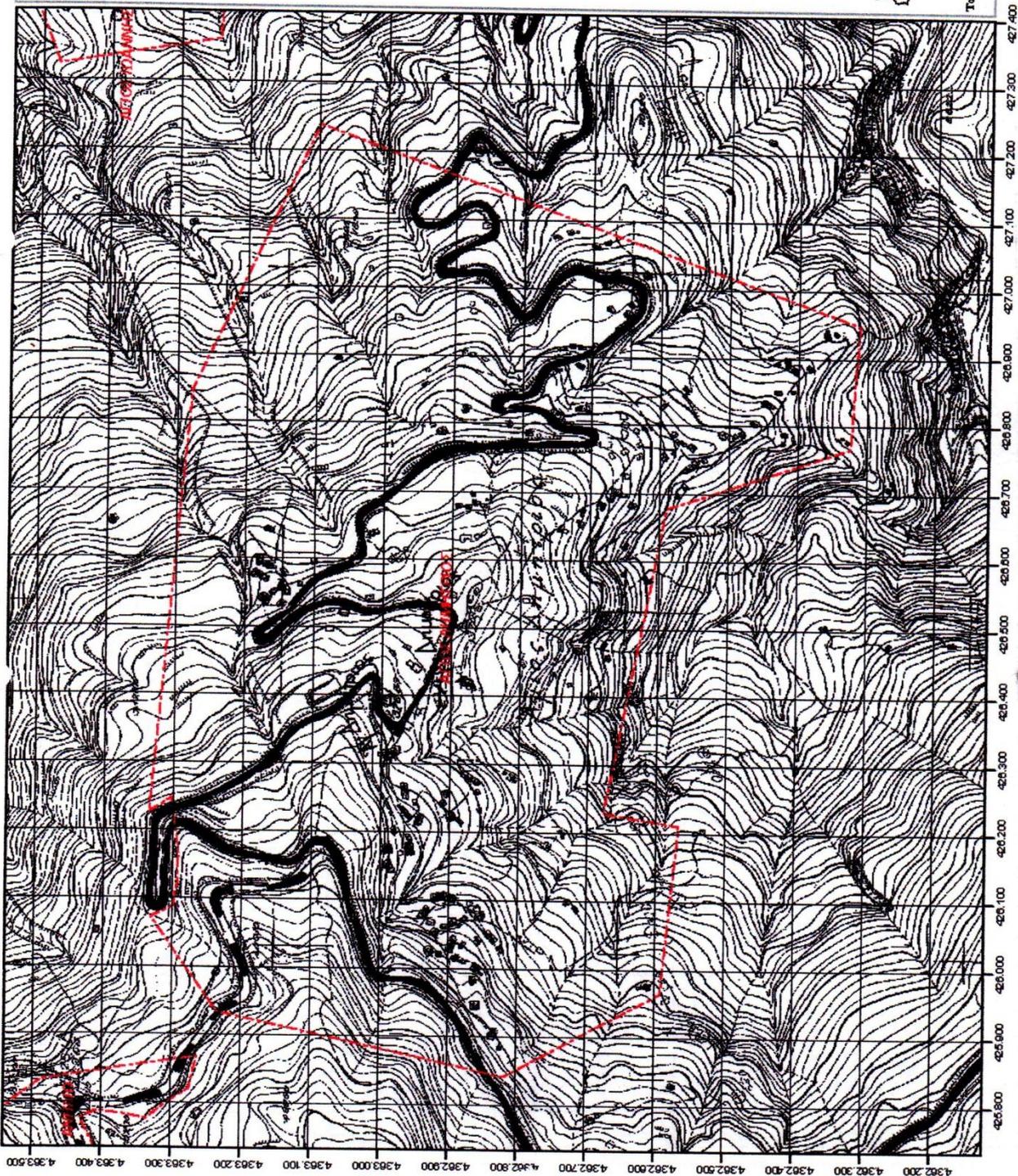
Δημοτικό
Διαμέρισμα:
**Αγίου Δημητρίου
Πηλίου**
Οικισμός:
Αγιος Δημήτριος

Κλίμακα: 1:7.500

Το παρόν σχέδιο ελήφθη με το έργο της αναφοράς αριθ. 10/2010

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΝΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αρτέμιδας

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Άγιος Λαυρεντίου

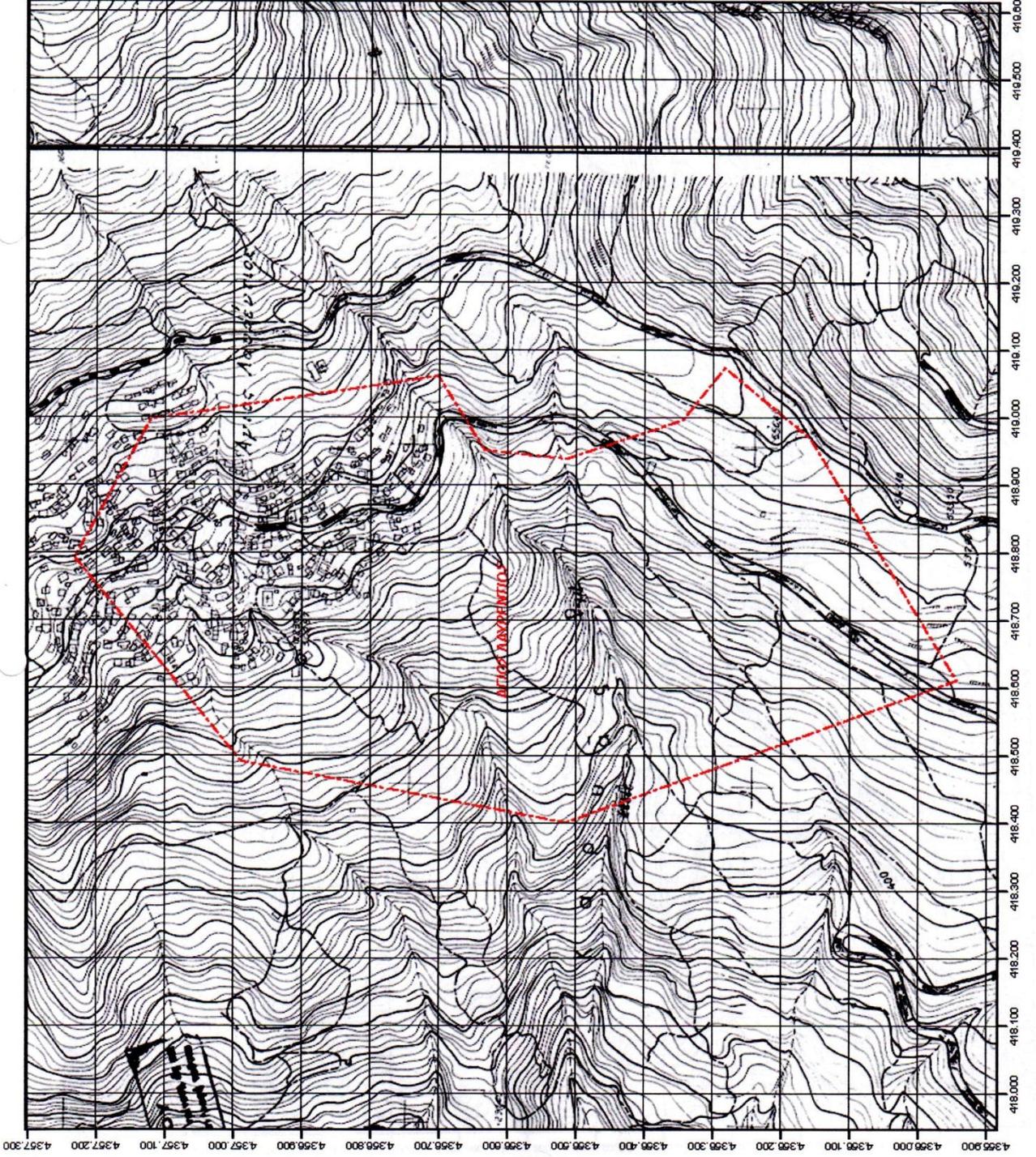
Οικισμός:
Άγιος Λαυρέντιος

Κλίμακα: 1:7.500

Το περιεχόμενο ανήκει με τα στοιχεία μας
στην ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΝΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Ιωλκού

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Αγίου Ονούφριου

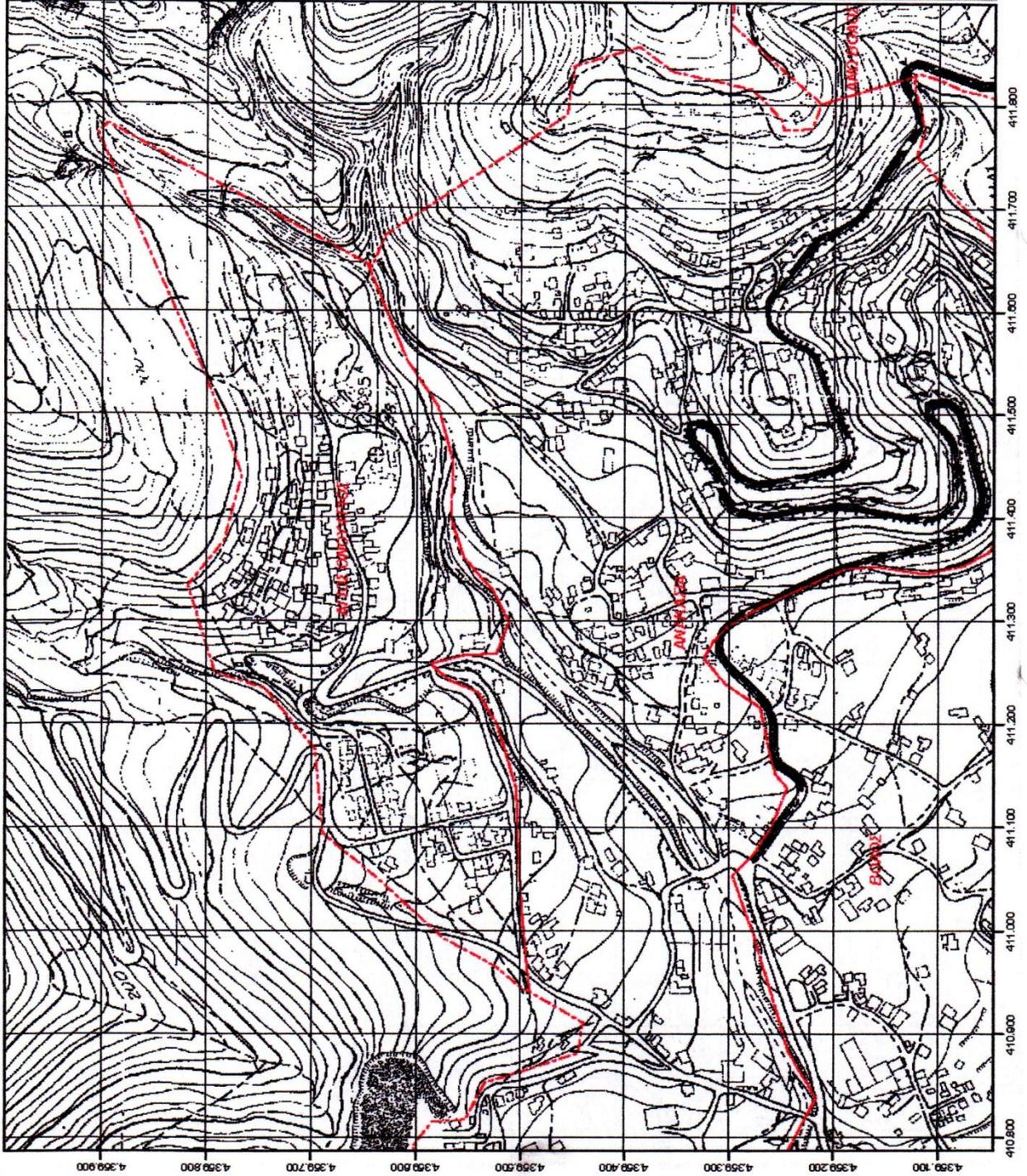
Οικισμός:
Αγίος Ονούφριος

Κλίμακα: 1:5.000

Το παρόν σχέδιο σύμφωνα με τα στοιχεία που
επέδωξαν οι εμπλεκόμενοι φορείς

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Μουρσειού

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Ανηλίου

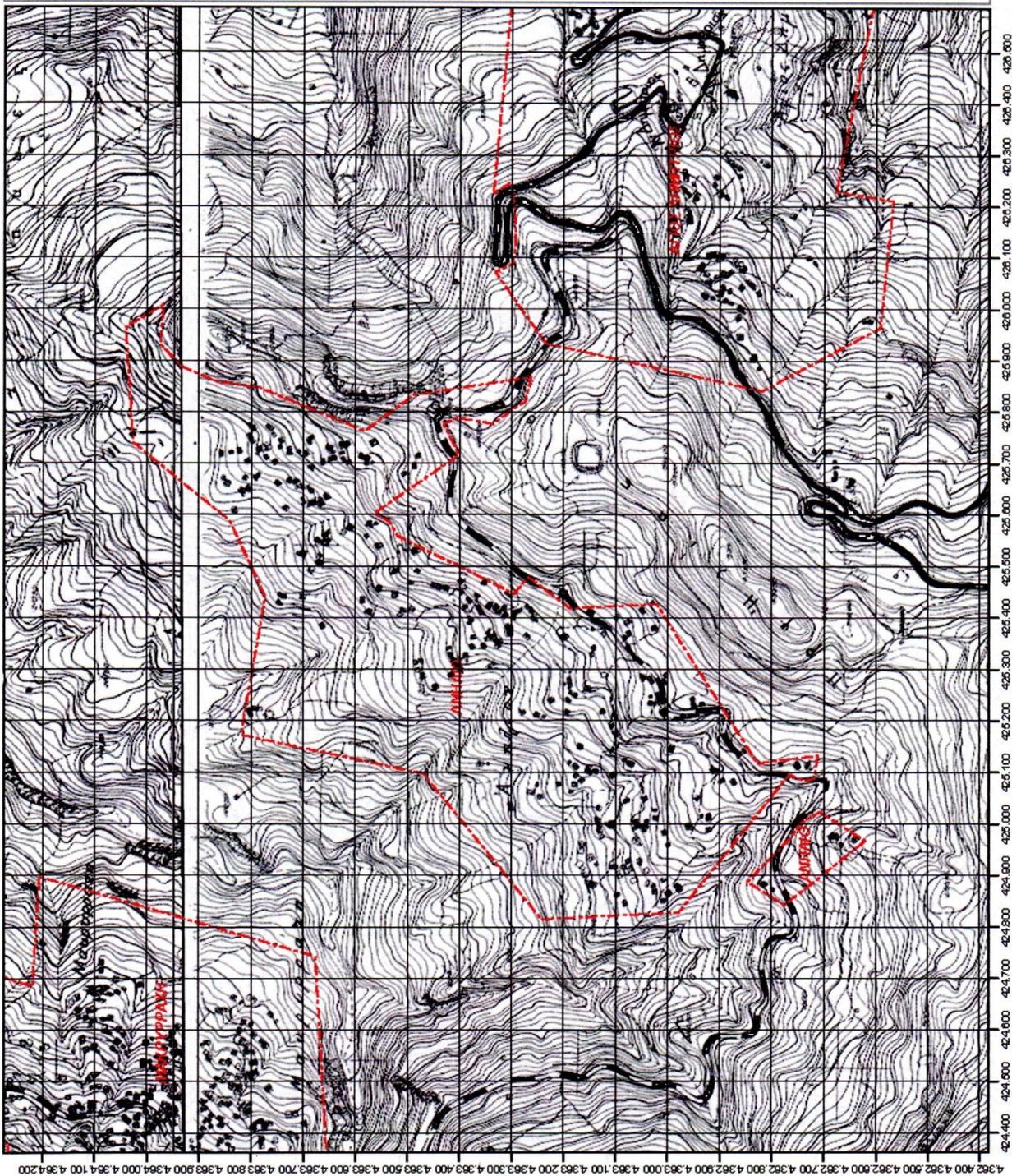
Οικισμός:
Ανήλιο

Κλίμακα: 1:10.000

Το περιεχόμενο σύμφωνα με τα στοιχεία του
υπάρχει σε ε.ε.π.ς

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Ιωλκού

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Άνω Βόλου

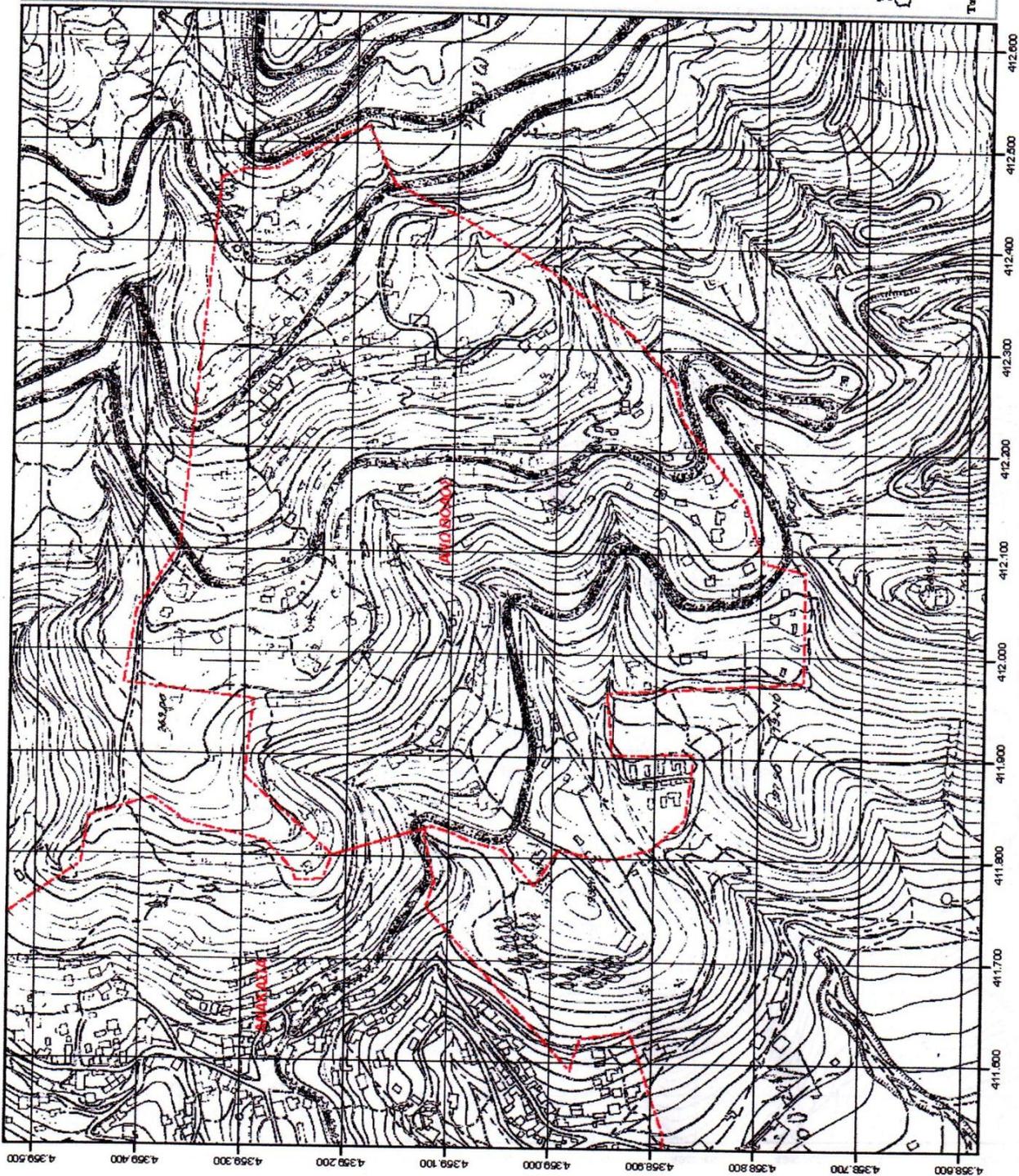
Οικισμός:
Άνω Βόλος

Κλίμακα: 1:5.000

Το περιεχόμενο εφέματος με τα στοιχεία που
παρήχθησαν σε αυτό

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Μηλεών

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
**Αγίου Γεωργίου
Νηλείας**

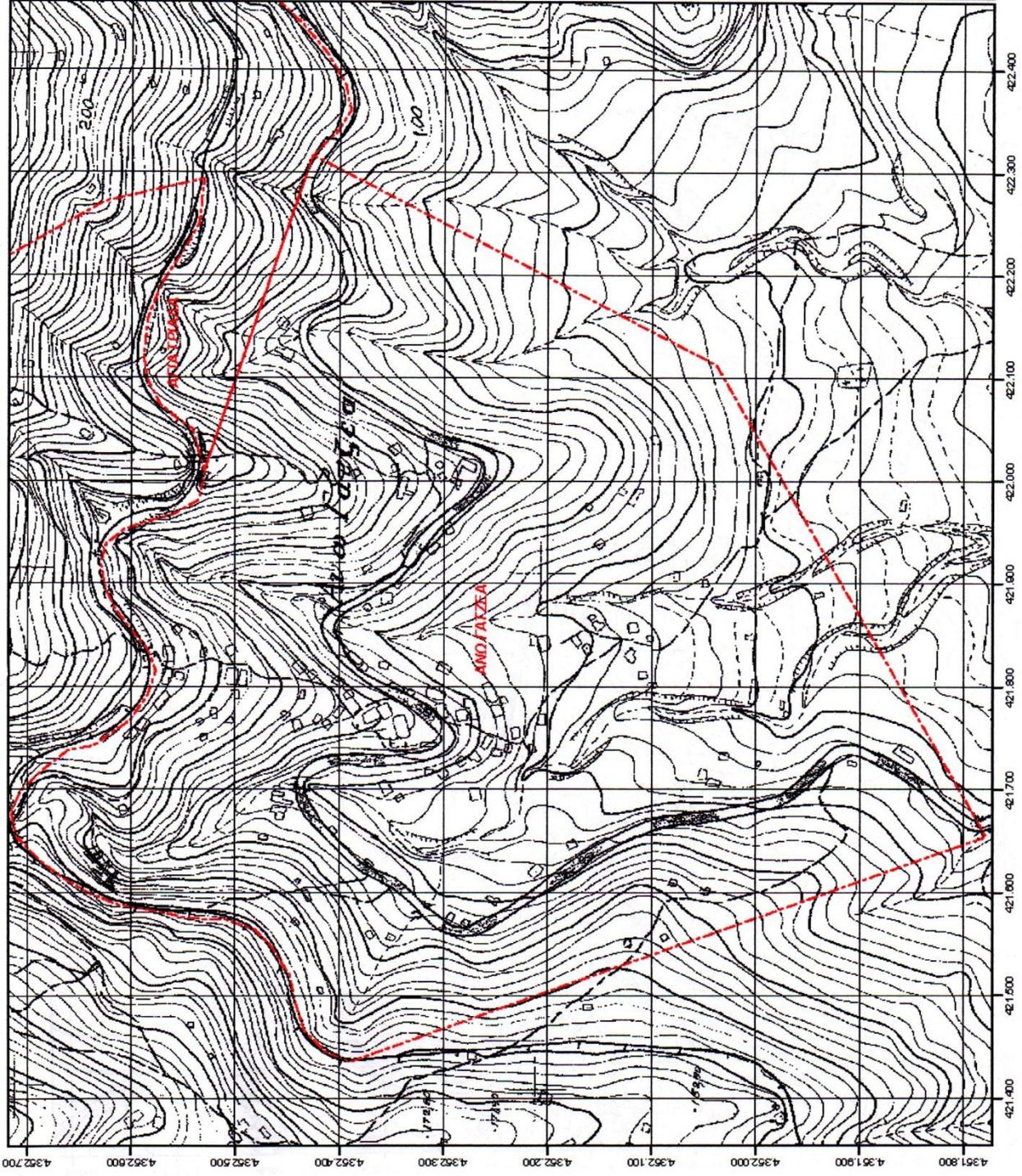
Οικισμός:
Άνω Γατζέα

Κλίμακα: 1:5.000

Το παραγόμενο σχέδιο με τα στοιχεία μας
υπάγουν σε ε.π.δ.

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αρτέμιδας

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Άνω Λεχωνίων

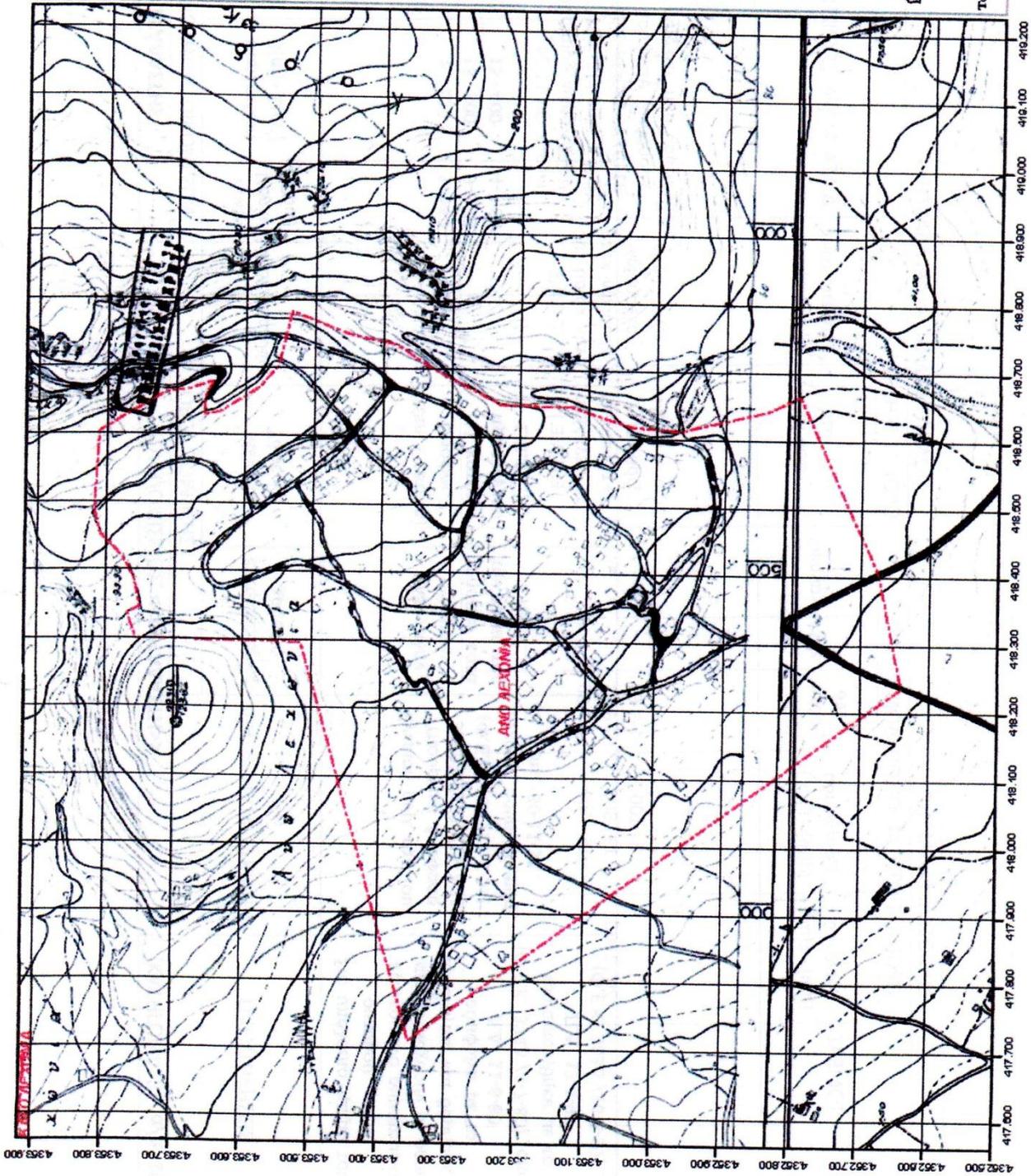
Οικισμός:
Άνω Λεχώνια

Κλίμακα: 1:7.500

Το παρεχόμενο σχέδιο με τα στοιχεία που
επιλέγει ο χρήστης

ΔΗΜΟΣ: ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ		ΠΟΛΗ/ΟΙΚΙΣΜΟΣ: <<ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ>>				(ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II) , α/α: 10			
ΤΟΜΕΑΣ	ΟΡΟΙ ΑΡΤΙΟΤΗΤΑΣ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ		ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ						
	Κανόνας Π(μ) - Ε(μ ²)	Παρέκλιση Π(μ) - Ε(μ ²)	Ημερ. Παρεκ. (Πριν)	Σ.Δ.	Κάλυψη	Μέγιστο Υψος κτ.	Επιτρεπόμενες χρήσεις	ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	20 - 1000	8 - 100 13 - 300 15 - 400	1-9-69 9-6-73 4-7-80	*	*	10m + (στέγη) . Όροφοι 2 (+1 κατόπιν προελέγχου Ε.Π.Α.Ε.) .	Όλες, πλέον σχλουσών χρήσεων κατά την κρίση της Ε.Π.Α.Ε..	Έγκριση ρυμ. σχεδίου . Υπουργική Απόφαση 311077/1930/14-2-31 (Φ.Ε.Κ. 40Α'/19-2-31) . Έγκριση όρων δόμησης στις 30-11-34 .	Στο υπόλοιπο τμήμα του οικισμού , χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο , ισχύουν οι όροι αρτιότητας και δόμησης , σύμφωνα με το Π.Δ. 11-6-80 (Φ.Ε.Κ. 374Δ'/4-7-80) , όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 17-4-97 (Φ.Ε.Κ. 383Δ'/16-5-97) .

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αργαλαστής

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Αργαλαστής

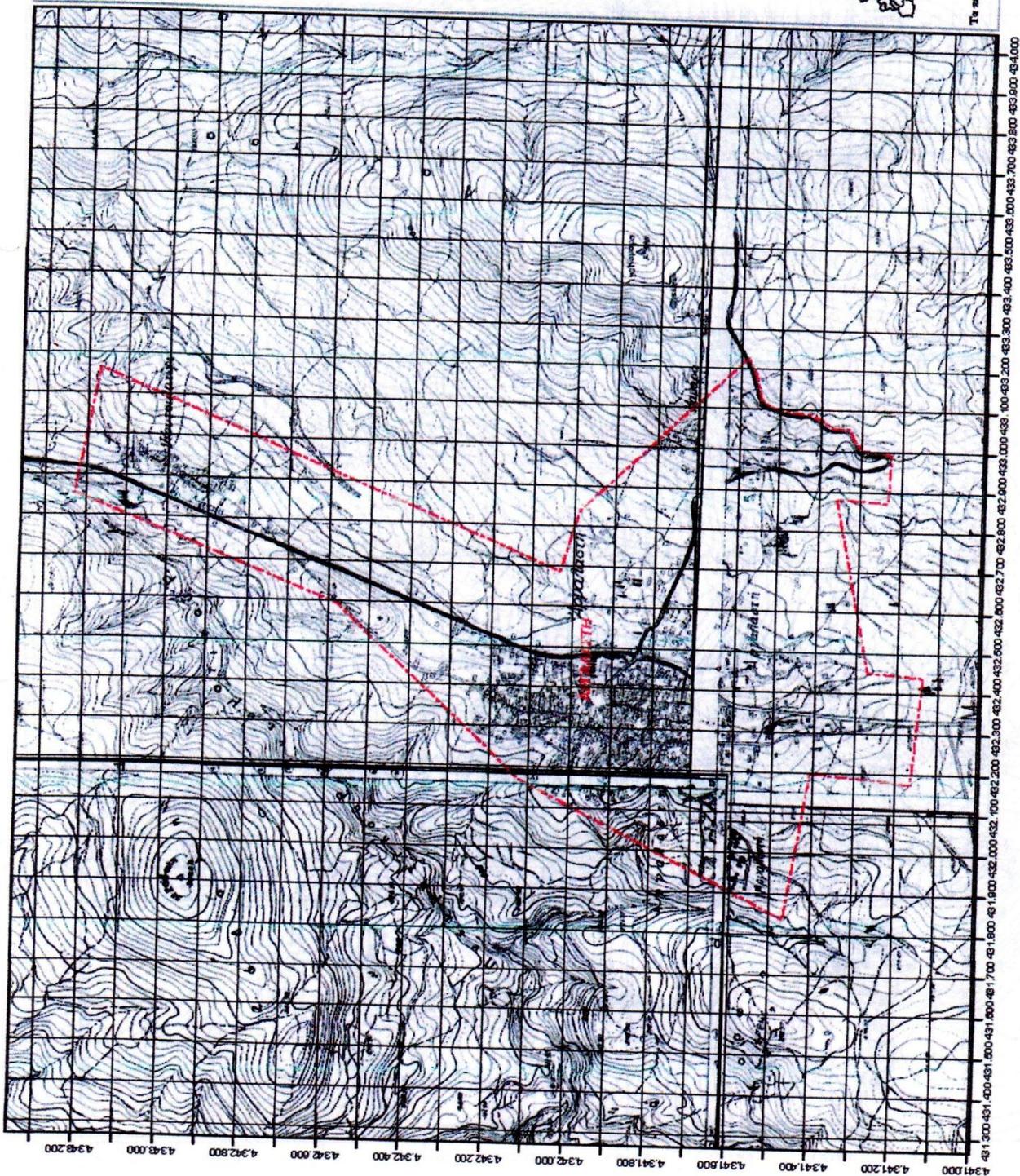
Οικισμός:
Αργαλαστή

Κλίμακα: 1:12.500

Τα περιγράμματα ελέγχου με τα στοιχεία που
εμφανίζονται σε αυτήν

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Μηλεών

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Βυζιτσής

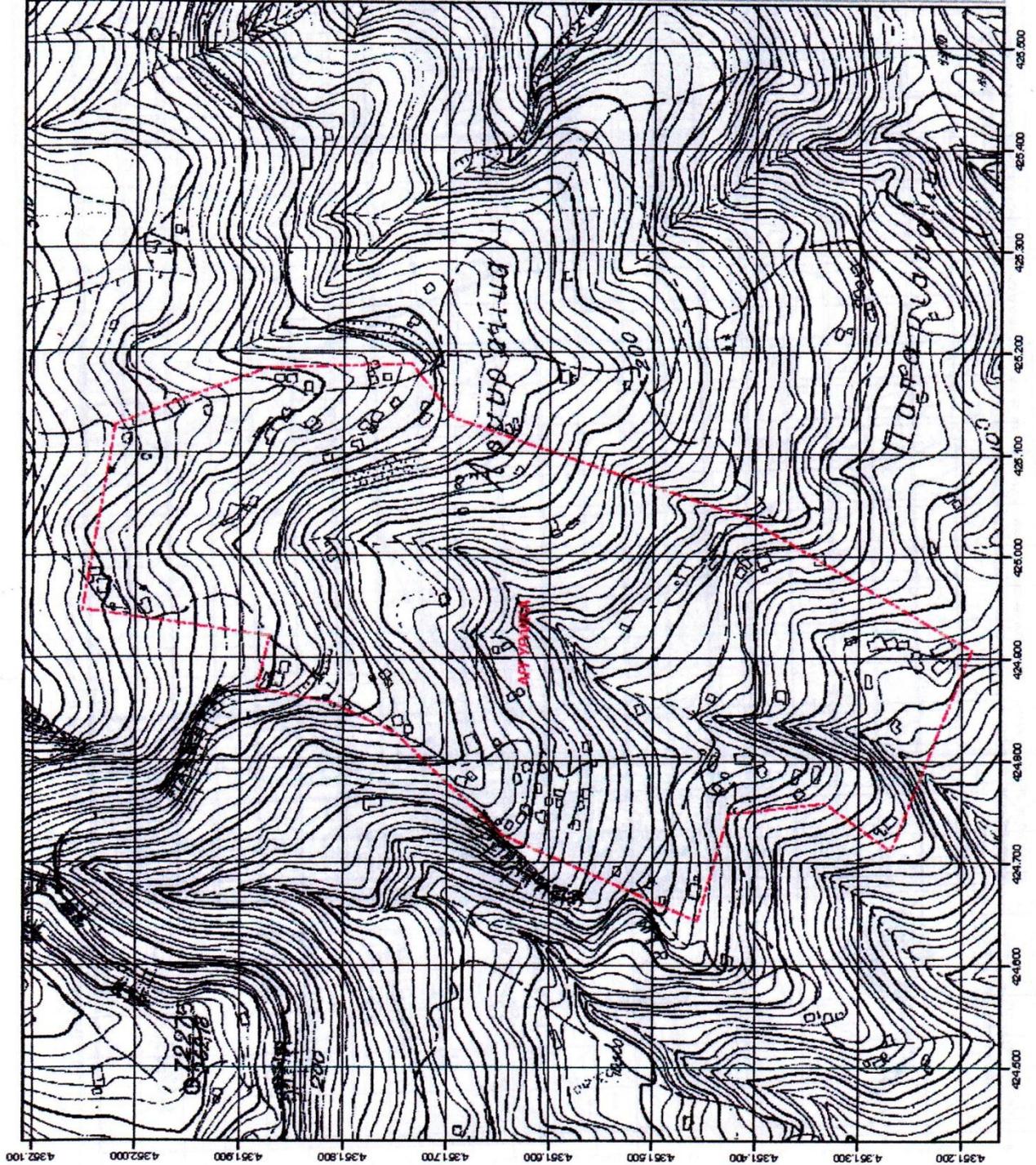
Οικισμός:
Αργυραίικα

Κλίμακα: 1:5.000

Το περιεχόμενο εγγράφου με τα στοιχεία που
ανάγιναν εκτός

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
ΑΦΕΤΩΝ

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Νεοχωρίου

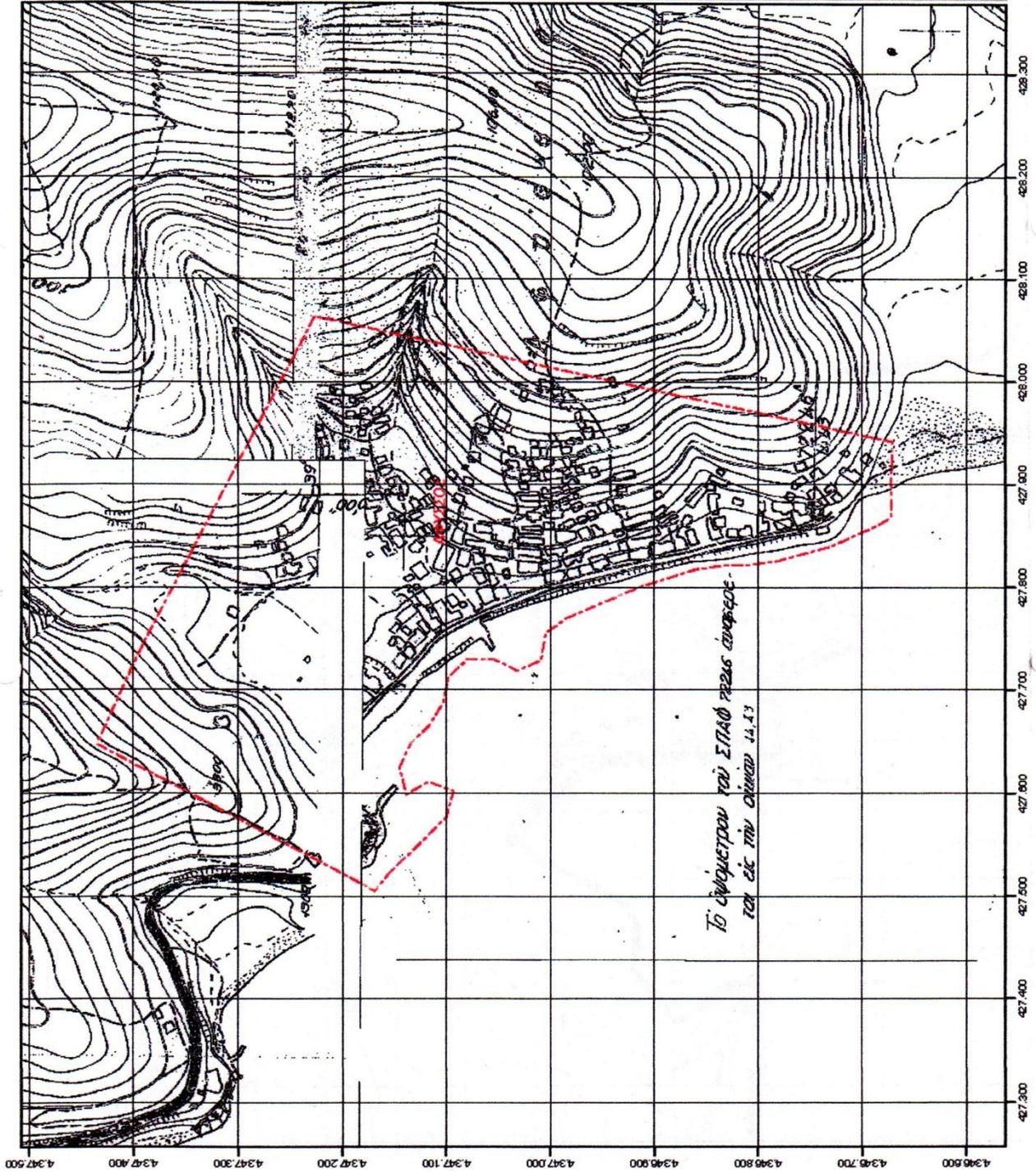
Οικισμός:
Άφυσσος

Κλίμακα: 1:5.000

Το περιεχόμενο ελλείπει με τα στοιχεία που
επιγράφονται σε αυτό

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αφείτων

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Αφείτων

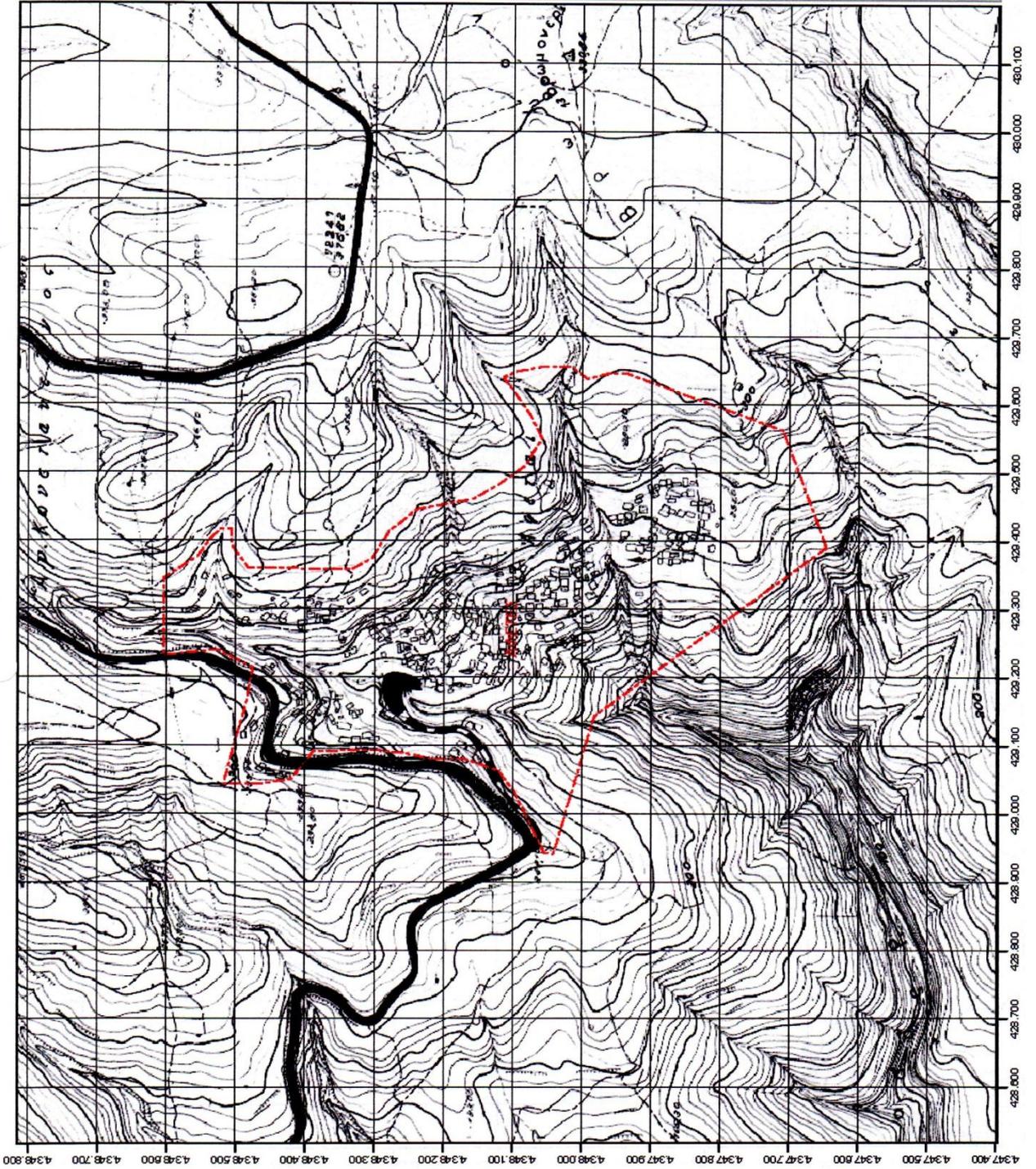
Οικισμός:
Αφέτες

Κλίμακα: 1:7.500

Το περιεχόμενο ανήκει αποκλειστικά στο τμήμα GIS

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Κοινότητα:
Κεραμιδίου

Κοινοτικό
Διαμέρισμα:
Κεραμιδίου

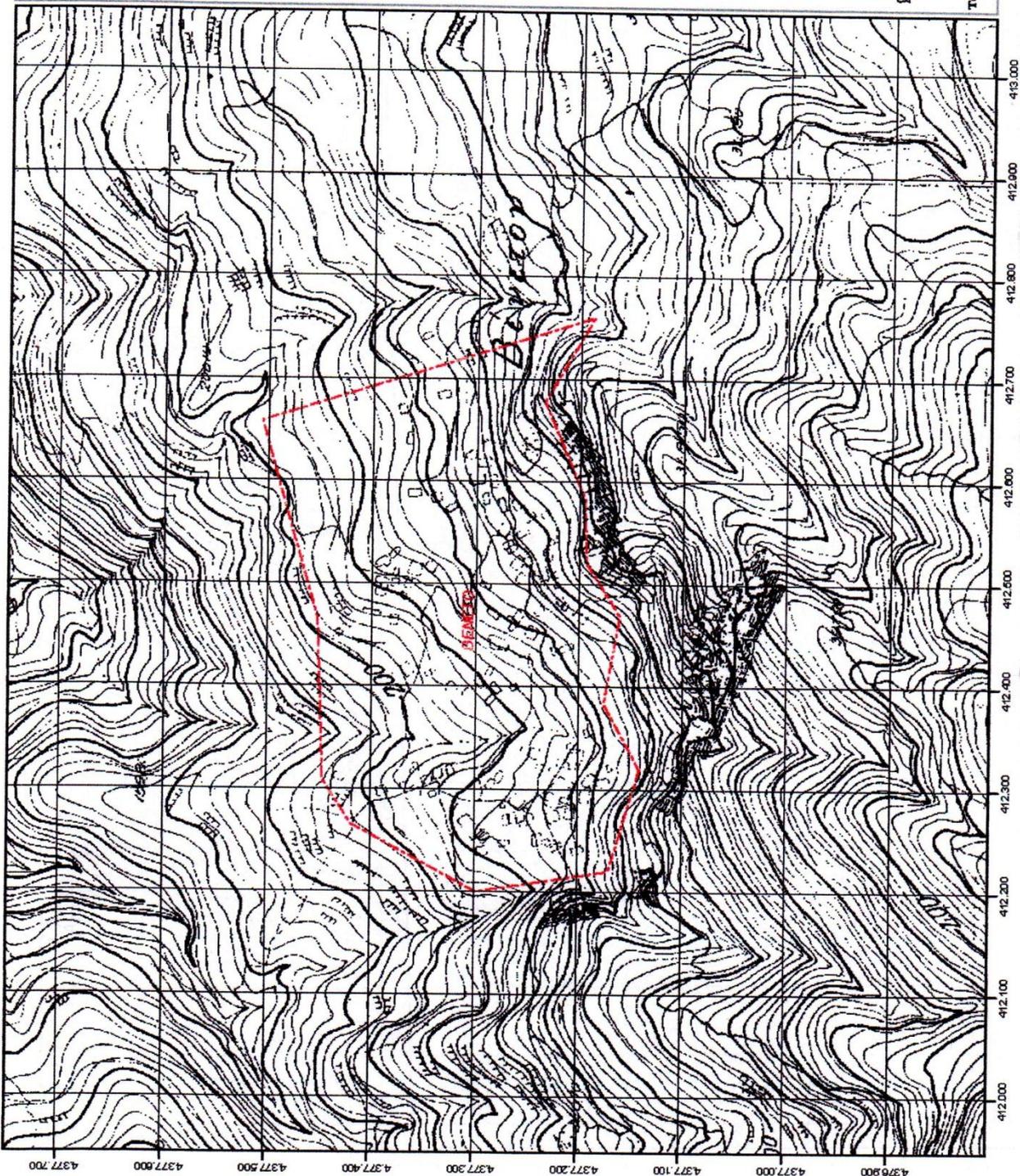
Οικισμός:
Βένετο

Κλίμακα: 1:5.000

Το περιεχόμενο αποτελείται με το έργο της μας
υπηρεσιών σε ετήσιες

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αγριάς

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Δράκειας

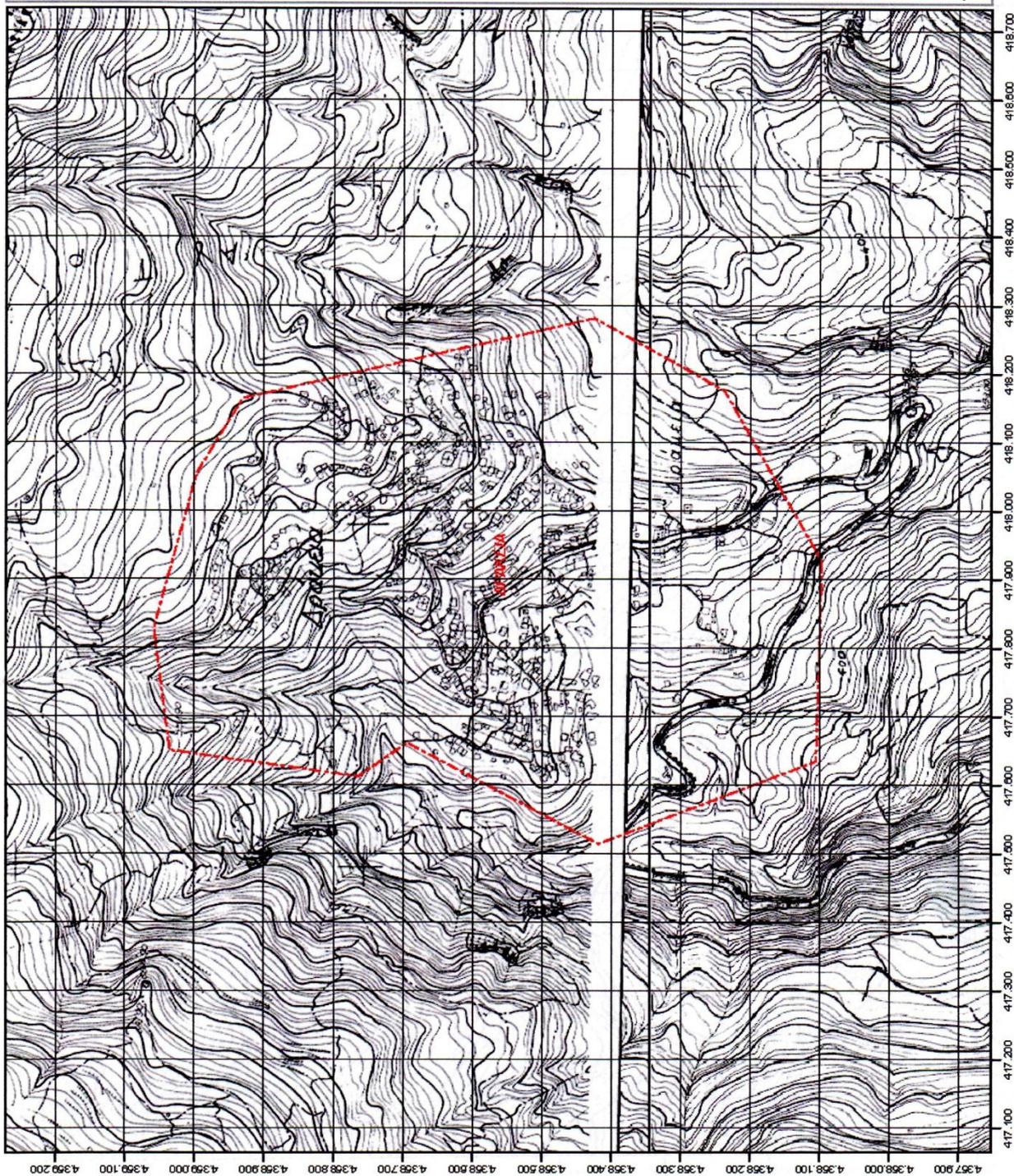
Οικισμός:
Δράκεια

Κλίμακα: 1:7.500

Το περιεχόμενο ανήκει στο έργο της
Υπηρεσίας GIS

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΩΝΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Ζαγοράς

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Ζαγοράς

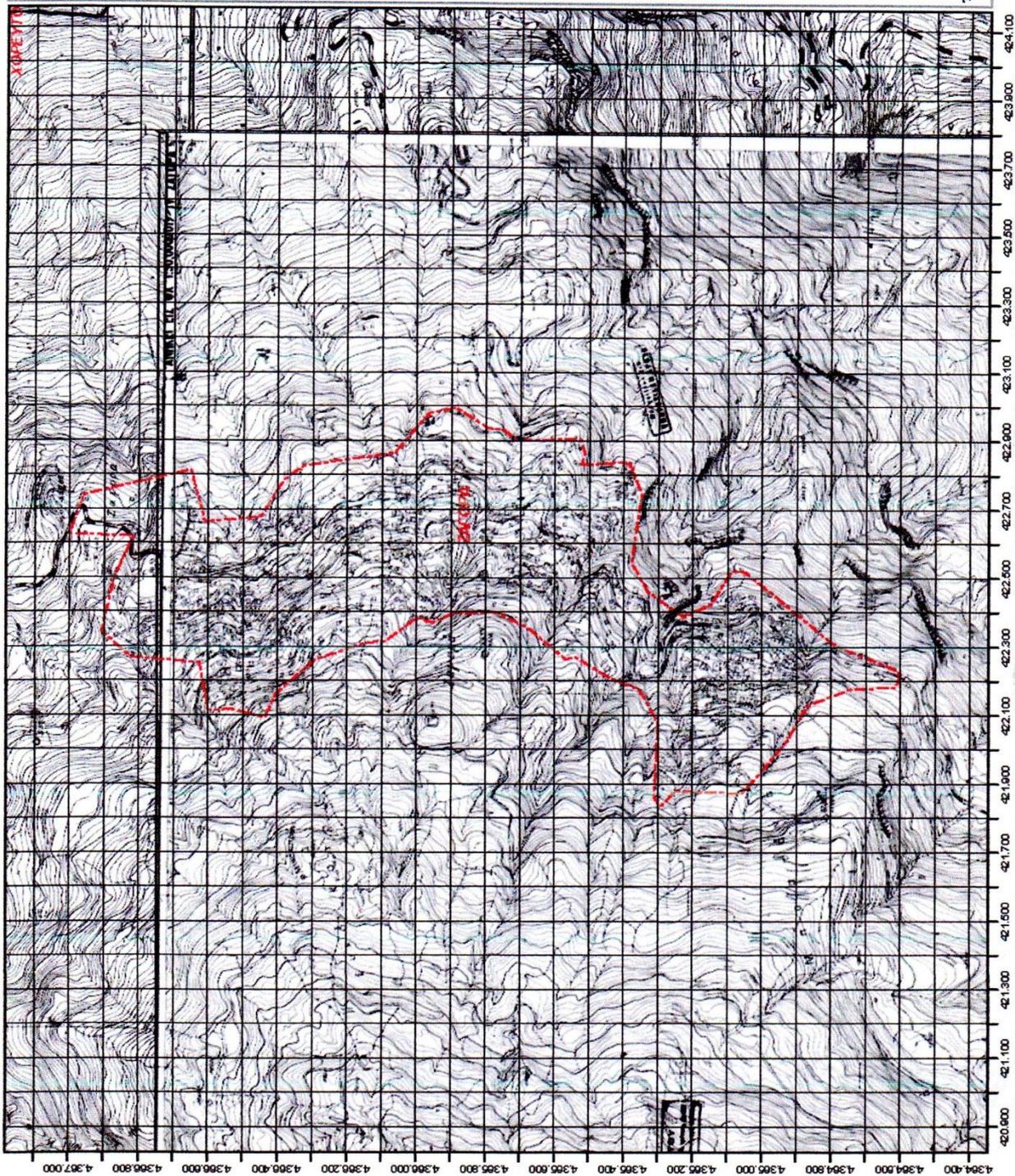
Οικισμός:
Ζαγορά

Κλίμακα: 1:15.000

Το περιεχόμενο ελέγχεται για ακρίβεια με
αναλογίες σε 1:50.000

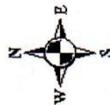
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΩΝΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Νέας Ιωνίας

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Γλαφυρών

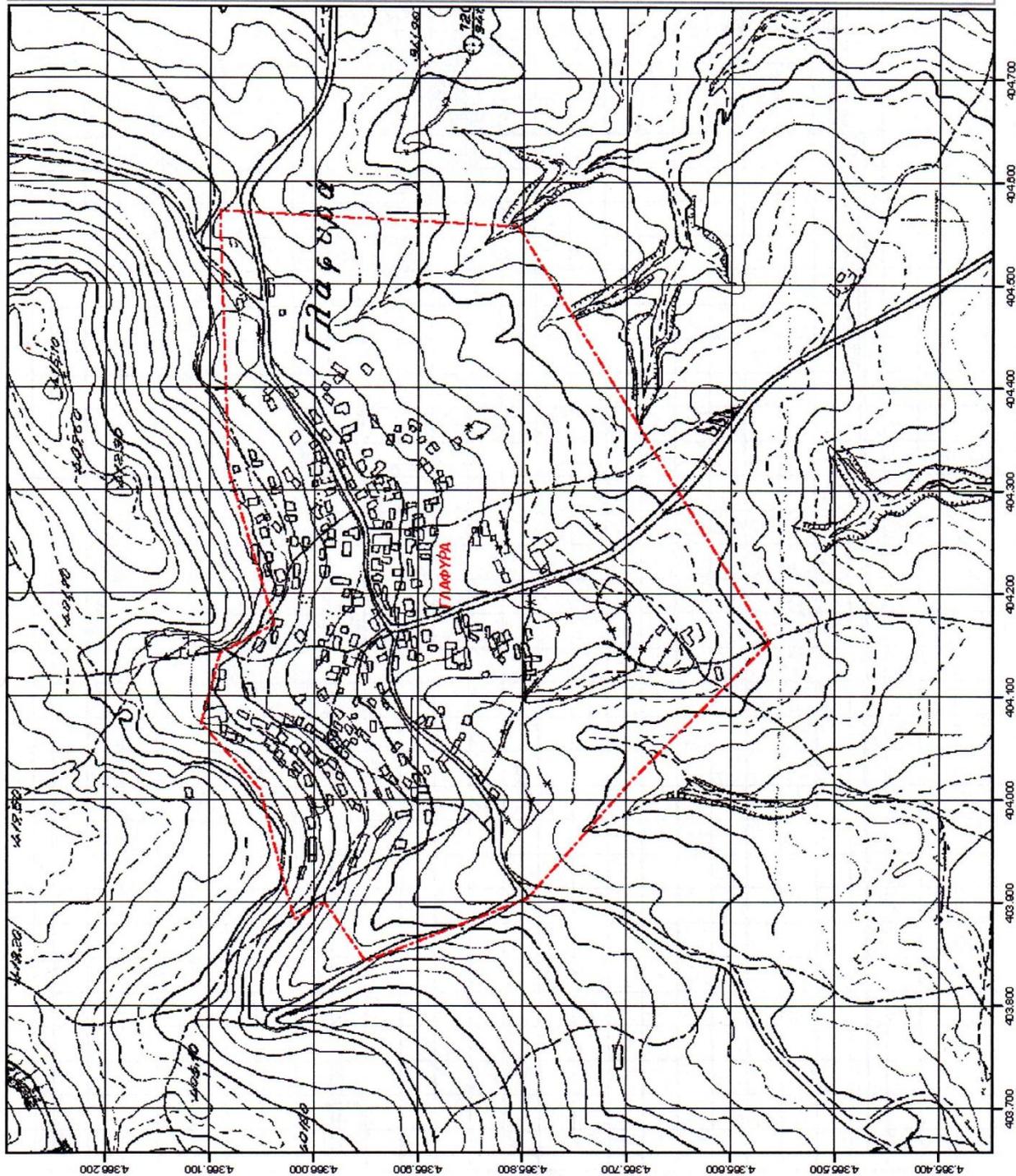
Οικισμός:
Γλαφυρά

Κλίμακα: 1:5.000

Το περιεχόμενο σύμφωνα με τα στοιχεία που
υπάρχουν σε εμάς

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΙΝΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αφείων

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Καλαμακίου

Οικισμός:
Καλαμάκι

Κλίμακα: 1:5.000

Το περιεχόμενο σύμφωνα με το σχέδιό μας
υπόκειται σε εγρήγορση

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΔΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Αργαλαστής

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Αργαλαστής

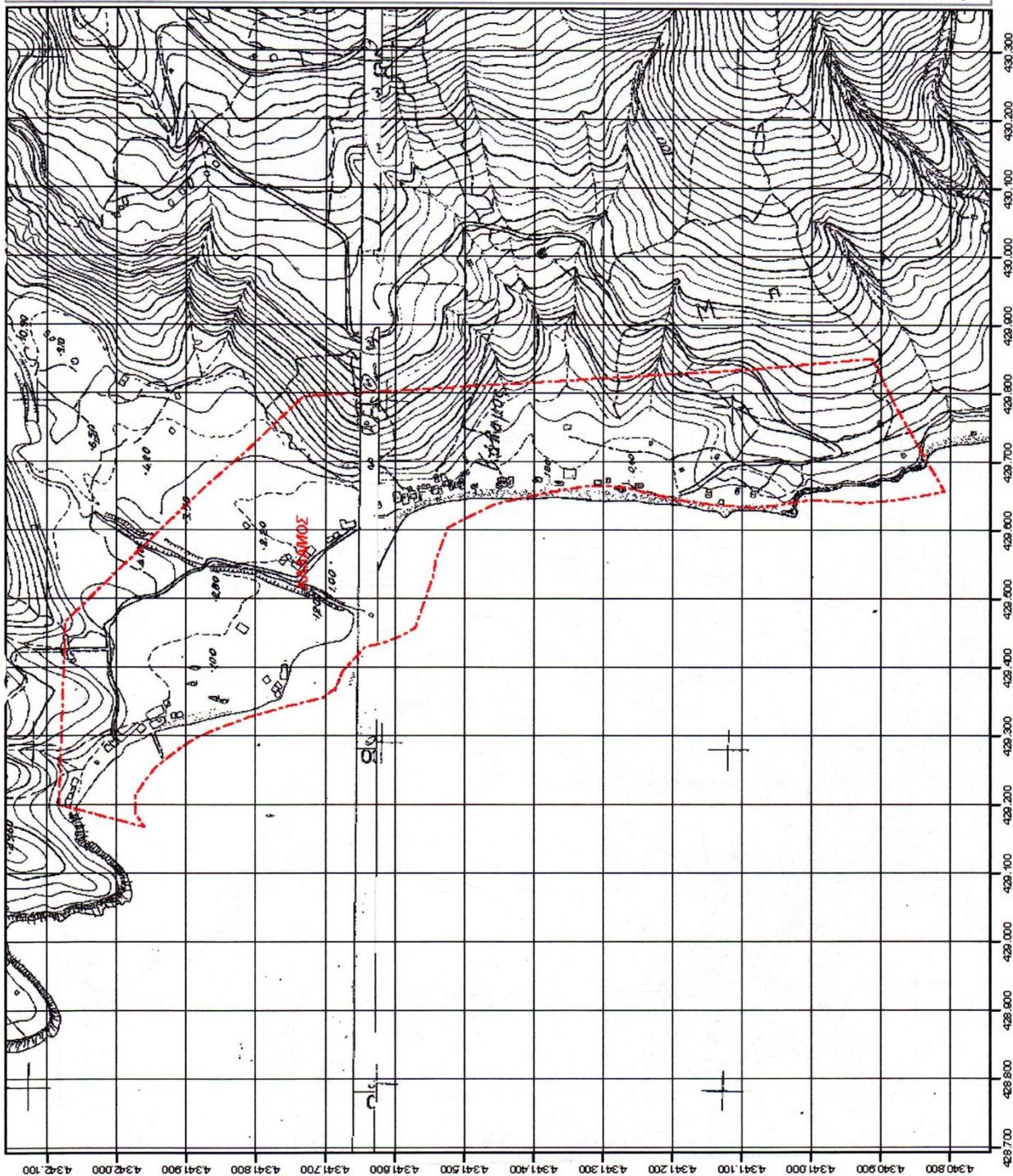
Οικισμός:
Κάλαμος

Κλίμακα: 1:7.500

Το περιεχόμενο σύμφωνα με τα στοιχεία που
υπάρχουν σε αυτής

ΔΗΜΟΣ: ΚΑΡΛΑΣ		ΠΟΛΗ/ΟΙΚΙΣΜΟΣ: <<ΚΑΝΑΛΙΑ>>					(ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II), α/α: 20
ΤΟΜΕΑΣ	ΟΡΟΙ ΑΡΤΙΟΤΗΤΑΣ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ		ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ			ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	Κανόνας Π(μ) - Ε(μ ²)	Παρέκλιση Π(μ) - Ε(μ ²)	Σ.Δ.	Κάλυψη	Μέγιστο Ύψος κτ.		
	14 - 250		1,2 (Ο Σ.Δ. εξάγεται έμμεσα. 2*0,6=1,2).	60%	7,5μ. όροφοι 2.	Όλες, πλην σχολουσίων χρήσεων κατά την κρίση της Ε.Π.Α.Ε..	Ορίζεται σύστημα δόμησης των περ'ύγων. Στο υπόλοιπο τμήμα του οικισμού, χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, ισχύουν οι όροι αρτιότητας και δόμησης, σύμφωνα με το Δ/γμα Πηλίου, Π.Δ. 11-6-80 (Φ.Ε.Κ. 374Δ'/4-7-80), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 17-4-97 (Φ.Ε.Κ. 383Δ'/16-5-97).

* Όροι δόμησης σύμφωνα με Δ/γμα Πηλίου.

Εοικ.	Σ.Δ.	Κάλυψη
0m ² -300m ²	0,8	0,6
300m ² -1000m ²	0,4	0,5
>1000m ²	0,15	0,5

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Αρ. Φ. Γ/Φ. 377/24187

(5)

Περί ειδοποιήσεως για την παρακατάθεση αποζημιώσεως από αναγκαστική απαλλοτρίωση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του Ν.Δ. 797/1971 «περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων», πληροφορούμε όσους :

α) Έχουν δικαιώματα κυριότητας ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο που απαλλοτριώθηκε δυνάμει της Π. 5604/4444/3.7.1974 κοινής Υπουργικής απόφασεως των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Έπιστημών (ΦΕΚ 197/23.7.74 τ.Δ') για αρχαιολογικούς σκοπούς στη Θήβα.

β) Έχουν εγγράψει υποθήκη ή έχουν επιβάλει κατάσχεση ή με οποιοδήποτε τρόπο διεκδικούν το ακίνητο που απαλλοτριώθηκε, ότι η αποζημίωση, που καθόρισε το Μονομελές Πρωτοδικείο Θηβών με απόφασή του αριθμός 302/1975 για το ακίνητο και διά τα υπερκείμενα αυτού, όπως αυτά φαίνονται στο κτηματολογικό διάγραμμα, που συνοδεύει την απόφαση απαλλοτριώσεως και στο σχετικό κτηματολογικό πίνακα, έχει κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (κεντρική Υπηρεσία) και έχει εκδοθεί γραμμάτιο συστάσεως παρακαταθήκης αριθμός 455830/19.5.1977 για τρία εκατομμύρια τετρακόσιες πενήντα δύο χιλιάδες είκοσι επτά (3.452.027) δραχμές.

2. Η αποζημίωση αυτή είναι αποδοτέα στους δικαιούχους που θα άνηρωρισθούν σύμφωνα με το Νόμο:

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Μαΐου 1977

Με Έντολή του Υπουργού
Ο Διευθυντής Αρχαιοτήτων
ΓΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Αρ. Φ. Γ/Φ. 1107/24186

(6)

Περί ειδοποιήσεως για την παρακατάθεση αποζημιώσεως από αναγκαστική απαλλοτρίωση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του Ν.Δ. 797/1971 «περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων», πληροφορούμε όσους :

α) Έχουν δικαιώματα κυριότητας ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο που απαλλοτριώθηκε δυνάμει της Π. 539/186/19.3.1975 κοινής Υπουργικής απόφασεως των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Έπιστημών (ΦΕΚ 68/29.3.1976 τ.Δ') για αρχαιολογικούς σκοπούς στο Λέγαιο Κορινθίας.

β) Έχουν εγγράψει υποθήκη ή έχουν επιβάλει κατάσχεση ή με οποιοδήποτε τρόπο διεκδικούν το ακίνητο που απαλλοτριώθηκε, ότι η αποζημίωση που καθόρισε το Έφετείο Ναυπλίου με την απόφασή του αριθμός 152/1976 για το ακίνητο και για τα υπερκείμενα αυτού, όπως αυτά φαίνονται στο κτηματολογικό διάγραμμα, που συνοδεύει την απόφαση απαλλοτριώσεως και στο σχετικό κτηματολογικό πίνακα, έχει κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (κεντρική Υπηρεσία) και έχει εκδοθεί γραμμάτιο συστάσεως παρακαταθήκης αριθμός 455826/19.5.1977 για δέκα εκατομμύρια

επτακόσιες ογδόντα χιλιάδες οκτακόσιες εβδομήντα επτά (10.980.877) δραχμές.

2. Η αποζημίωση αυτή είναι αποδοτέα στους δικαιούχους που θα άνηρωρισθούν σύμφωνα με το Νόμο.

Η ανακοίνωση αυτή να δημοσιευθεί στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Μαΐου 1977

Με Έντολή του Υπουργού
Ο Δ/ντής Αρχαιοτήτων
ΓΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αρ. Φ. ΤΥ. 66429

(7)

Περί έγκρίσεως ρυμοτομικού σχεδίου του οικισμού Καναλιών Ν. Μαγνησίας.

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει :

1. Τās διατάξεις του από 17.7.1923 Ν.Δ/τος, περί σχεδίων πόλεων κ.λ.π. ως μεταγενεστέρως τροποποιήθηκαν και ειδικώτερον των άρθρων 3, 9 και 70 αυτού.

2. Τās διατάξεις του υπ' αριθμ. 1018/71 Ν.Δ/τος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Α.Ν. 314/68 περί παροχής εις τον Υπουργόν Βορείου Ελλάδος και τους Νομάρχας αρμοδιότητος επί θεμάτων έγκρίσεως, επεκτάσεως ή τροποποιήσεως σχεδίων πόλεων και κωμών.

3. Το άρθρον 3 του υπ' αριθμ. 712/70 Β.Δ/τος και τās διατάξεις του υπ' αριθμ. 532/70 Β.Δ/τος «περί συμπληρώσεως των διατάξεων περί δικαστικής αποκέντρώσεως».

4. Την υπ' αριθμ. 6/1977 απόφασιν του Κοινοτικού Συμβουλίου Καναλιών «περί έγκρίσεως ρυμοτομικού σχεδίου του οικισμού Καναλιών».

5. Την σύμφωνον γνωμοδότησιν του Περιφερειακού Συμβουλίου Δημ. Έργων, Τμήμα Ν. Μαγνησίας διατυπωθείσαν εις την από 24.3.1977 συνεδρίασιν αυτού πράξις 7η, αποφασίζομεν :

Άρθρον

Έγκρινομεν το ρυμοτομικόν σχέδιον του οικισμού Καναλιών Μαγνησίας, ως εμφανίζεται εις το υπό του Δ/ντου Τεχν. Υπηρεσιών Ν. Μαγνησίας τεθεωρημένον υπό ημερομηνίαν 22.4.1977 πρώτοτυπον διάγραμμα υπό κλίμακα 1 : 500.

Άρθρον 2.

Ός όρους δομήσεως διά τον οικισμόν Καναλιών επί τής περιοχής του παρόντος ρυμοτομικού σχεδίου καθορίζομεν τούς κάτωθι :

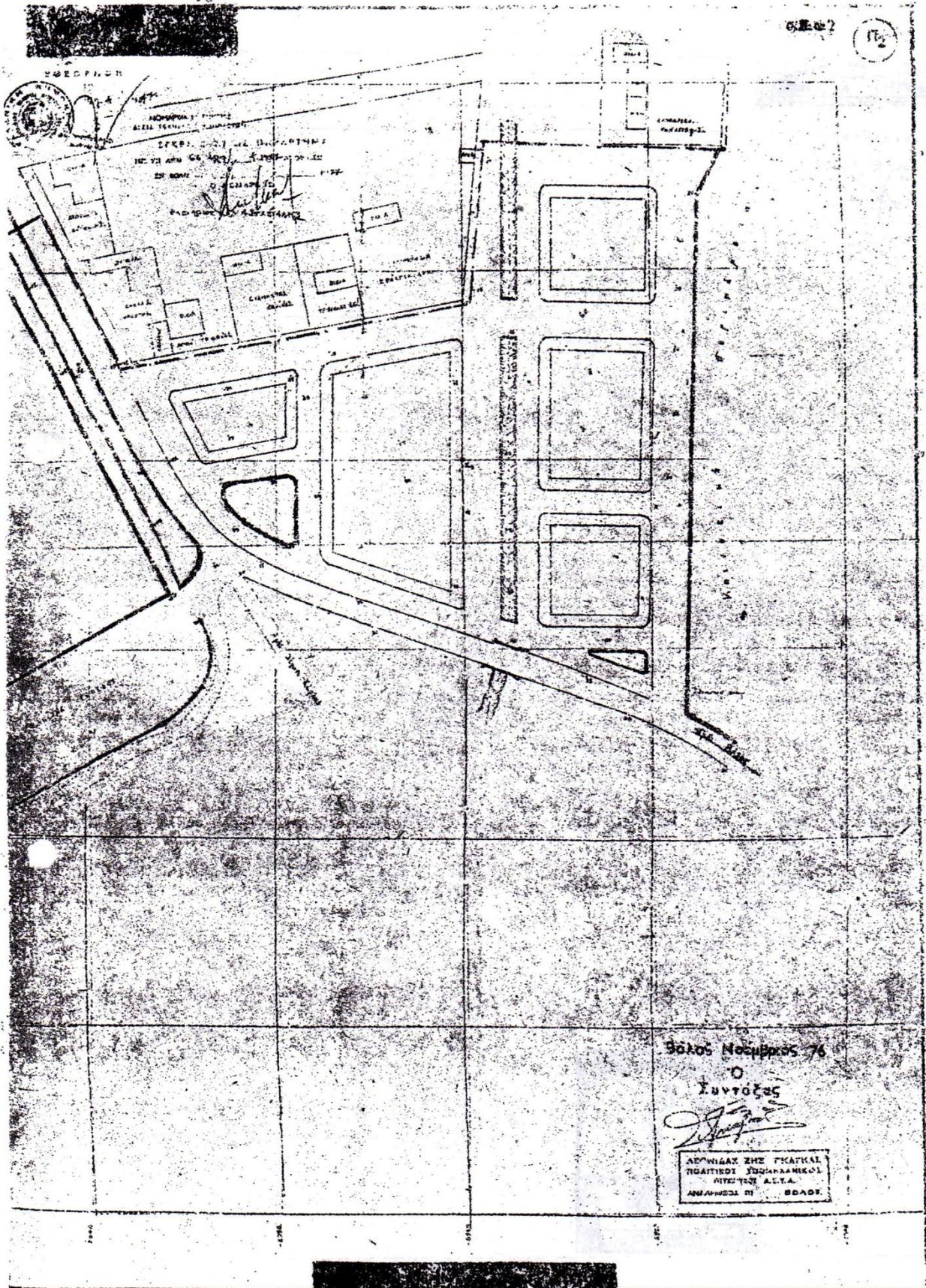
1. Ελάχιστον πρόσωπον 14,00μ.
- Ελάχιστον βάθος 18,00 μ.
- Ελάχιστον εμβαδόν 250,00 τ.μ.
2. Σύστημα δομήσεως τὰ των πτερώγων.
3. Ποσοστόν καλύψεως 60%.
4. Όροφοι 2 (δύο).
5. Μέγιστον ύψος 7,50 μ.

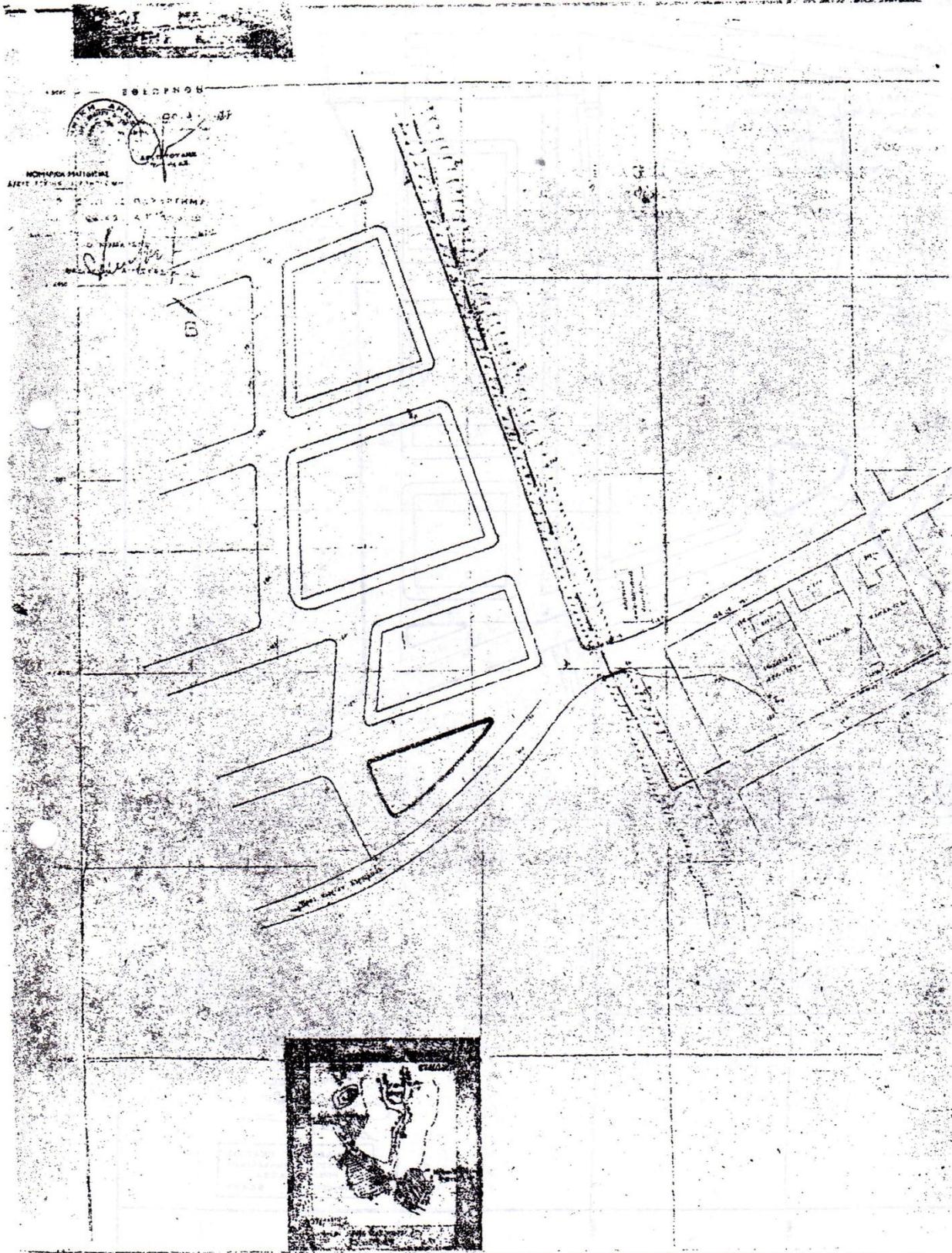
Η παρούσα δημοσιευθήτω διζ τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

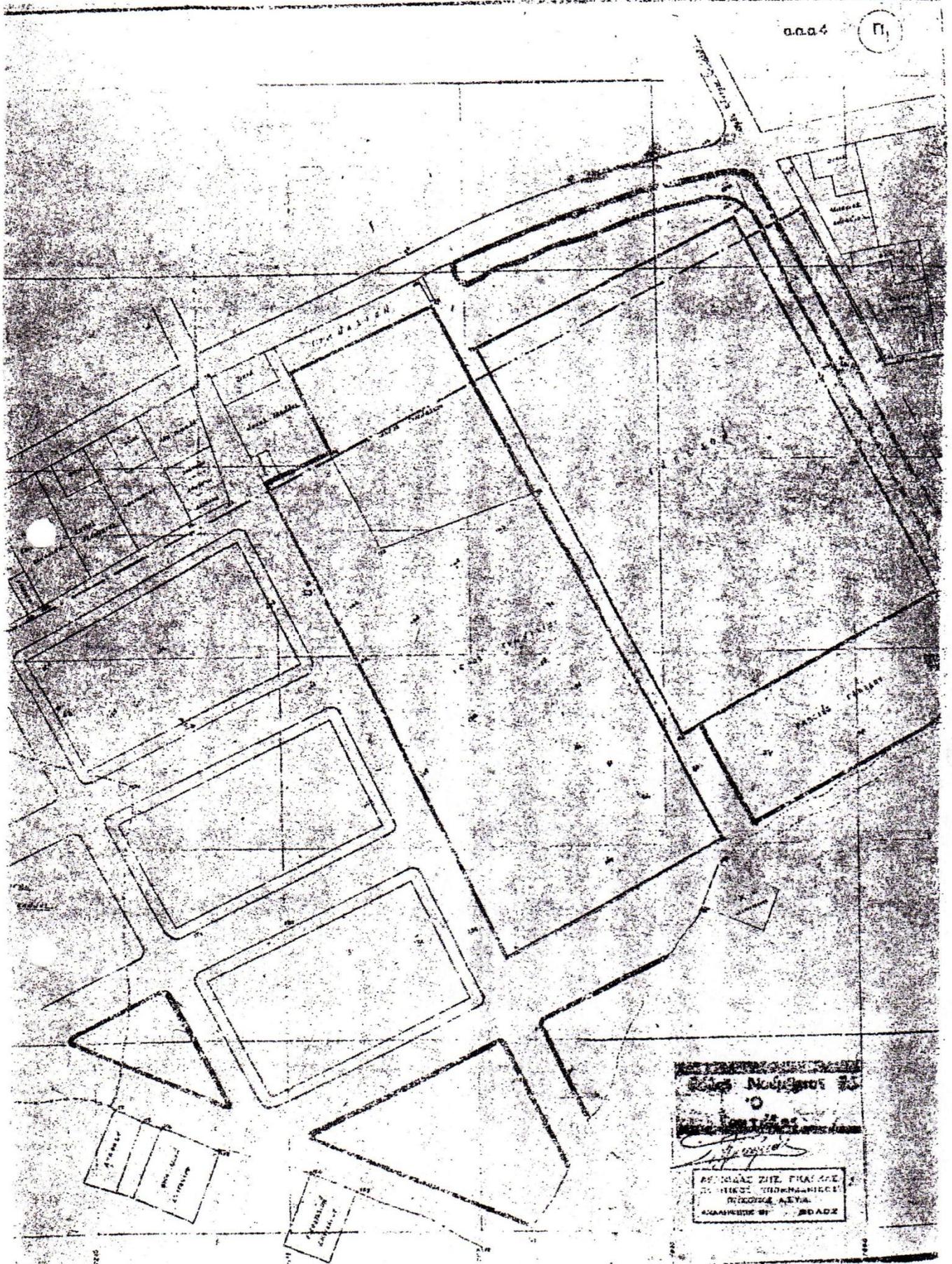
Έν Βόλω τῆ 30 Ἀπριλίου 1977

Ο Νομάρχης
Β. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΦΕΚ 188Δ/10-6-1977

КОМПЛЕКТ ЧЕРТЕЖЕЙ
 Объект № 000001
 0
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]

КОМПЛЕКТ ЧЕРТЕЖЕЙ
 КОМПЛЕКТ ЧЕРТЕЖЕЙ
 КОМПЛЕКТ ЧЕРТЕЖЕЙ
 КОМПЛЕКТ ЧЕРТЕЖЕЙ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ GIS

ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Δήμος:
Κάρλας

Δημοτικό
Διαμέρισμα:
Καναλιών

Οικισμός:
Κανάλια

Κλίμακα: 1:7.500

Το περιεγμένο εύρος με τα στοιχεία που
επάρχουν εκτός

